

	tercera sessió.	vaticà II.	tercera sessió.	vaticà II.	tercera sessió
--	-----------------	------------	-----------------	------------	----------------

Advertiment: La manera de citar és:

I - INDEX D'ESQUEMES CONCILIARS

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - 1 - barcelona - 2

LA DIVINA REVELACIÓ

Presentació 12; 14,1; 14,1v; 15; 16,1; 16,2; 16,2v
 Debat 14,1v; 15; 15,1v; 16,1; 16,1v; 16,2;
 16,2v; 17,1; 18,1; 18,1v; 21,2v

ELS RELIGIOSOS

Presentació 43,1
 Debat 42v; 43,1; 43,1v; 43,2; 44; 44,1v
 Votació 46,2; 44v

LA FORMACIÓ SACERDOTAL

Presentació 45,1
 Debat 45,1v; 45,2; 45,2v; 46,1; 46,2; 47,1
 Votació 47,1v

proposicions sobre

VIDA I MINISTERI DELS SACERDOTS

Presentació 23,1v; 23,2
 Debat 23,2; 23,2v; 24,1; 24,1v; 24,2; 25,1;
 47,1v
 Votació 28,1v

LES MISSIONS

Presentació 39,1; 40,1
 Debat 39,1v; 39,2; 39,2v; 40,1v; 40,2; 40,2v;
 41,1; 41,1v

L'ESGLÉSIA (en general)

Presentació 6,2v; 6,3v
 Votació: 6 pr. capítols 4v
 cap. 1,2,6,7 6,1
 cap. 3,4,5,6 14,2
 Votació global 48,1; 51,1

L'ESGLÉSIA

- Cap. 2: El poble de Déu en marxa

Votació 5v

-Cap. 3: La jerarquia

Presentació 6,2v; 7; 7v; 8v; 10,2v; 13,1v; 37,2;
 46,1; 47,1v
 Debat 8v; 9,1
 Votació 7; 8; 9,3; 10,2; 10,2v; 11,3; 13,1;
 13,1v; 47,1v

- Cap.4: Els laics

Presentació 19,1; 19,1v; 20,1; 21,2; 21,2v
 Debat 19,1v; 20,1; 20,1v; 20,2; 21,1; 21,1v;
 22; 22v; 23,1;
 Votació 47,1v

- Cap.5: Vocació a la santedat

Votació 47,1v

- Cap. 6: Caràcter escatològic de la vocació del cristià i unió amb l'Església del cel.

Debat 3; (4)
 Votació 28,1v

- Cap. 7: La Verge Maria respecte del misteri de Crist i de l'Església

Presentació 4; 4v; 5
 Debat 4v; 5; 5v
 Votació 35,2

vida del concili

ESGLÉSIA I MON MODERN (en general)

Presentació	27,1; 27,1v; 27,2; 27,2v; 27,3; 28,2; 30,1; 37,1; 42v.
Debat	28,2; 28,2v; 29; 29v; 30,1; 31,1v; 30,2; 31,2.
Votació	31,2.
- Pròleg.	
- Cap I: Vocació integral de l'home	
Presentació	27,1
Debat	31,2v.
- Cap II: L'Església al servei de Déu i dels homes	
- Cap III: Comportament dels cristians en el món.	
Presentació	33,1; 33,1v; 27,1v.
Debat	32,1; 32,1v; 32,2v; 33,1v; 33,2; 33,2v.
- Cap IV: Tasques principals dels cristians del nostre temps	
Presentació	27,2; 28,2; 34,1; 35,1; 36,1.
Debat	34,1; 34,1v; 35,2; 36,1v; 36,2; 36,2v; 37,1; 37,1v; 37,2; 38; 38v; 41,1v; 41,2; 42; 42v.
- Annexos (en general)	
Presentació	27,3; 27,3v.
- Anex sobre el MATRIMONI	
Presentació	49,1v; 49,2.
Debat	49,2; 50,1v; 50,2; 50,2v.
Votació	50,1v.
- Anex sobre l'EDUCACIO CRISTIANA	
Presentació	48,1; 48,1v; 47,2;
Debat	48,1; 48,1v; 48,2; 49,1; 49,1v; 50,1v.

II - INDEX DE TEMES

ACCIO CATOLICA	20,1v; 21,1	22.	BISBES	
AFRICA	31,1v; 38.		- poders i comunió	8.
AMERICA LLATINA	37,1v; 38.		- potestat (origen)	10,2
ANGELUS	50,1.		- presidents	
APOSTOLAT			esglésies particulars	10,2.
i acció social	22v.		i religioses	39,3.
- caràcter col·legial	20,1.		- responsabilitat	6,1v.
i consagració del món	22.		i sacerdots	8v.
- definició	22.		- successors dels Apòstols	7v; 8.
- diàleg amb els homes	19,1v.		- tasca santificadora	11,3.
- doble objectiu	23,1.		- vicaris del Papa	13,1.
- especialització	20,1v.		CANONITZACIONS	4.
- estricta i ampli	21,1v.		CARITAT	
- fonaments	20,1v; 21,1v.		- caritas	41,1v.
- iniciativa	21,1v.		- ostentació	38v.
- joventut	20,1.		- solidaritat	41,1v.
- laical i jeràrquic	21,1v; 22.		CATECISME	
i litúrgia	21,1v.		- necessitat de l'ensenyament	6,2.
i medi ambient	22.		- confraternitat de la	
- naturalesa	21,2; 21,2v.		doctrina cristiana	9,1.
- secretariat	22v.		CATEQUISTES	40,1v; 40,2
APOSTOLAT DE L'ORACIO	6,2.		CELIBAT	
ASSIA, religions de l'	13,2.		- ajuts	47,1.
ATEISME	15v; 29; 30,1v;		- cristocèntrica	25,1.
	30,2; 31,2v;		- dels diaques	7; 13,1v.
	32,1; 32,1v;		i sacerdots	47,1.
	34,1v.		- sentit positiu	47,1.
BAPTISME vegeu ESGLESIA			CLERICALISME	20,1.
- i matrimonis mixtes	50,2v.		CLERICAT	
- i unitat	17,1v.		- distribució	6,2.
BE			CODI DE DRET CANONIC	
- al món	31,2v.		- comissió per la Reforma	6,1v; 10,1v
- dialèctica amb el mal	31,1v; 33,1.		COEXISTENCIA PACIFICA	9v.
BE COMU	11,2.		COL·LEGI EPISCOPAL	7; 7v; 10,2v
- concepte	11,1v.			37,2.
i propietat	38v.		- exercici arreu del món	9,3.
BENAUANCES	33,1v.		- exercici en el Concili	9,3.
BISBES			- naturalesa	46,1.
- actitud de servei	13,1.		- subjecte de plena potestat	- 9,3.
- actitud en el Concili	8v.		COL·LEGIALITAT EPISCOPAL	2v; 6,1v;
- coadjutors i auxiliars	39,3.			7; 7v; 8;
- consagració i poders	- 46,1; 46,1v.			33,3v; 37,2
- consell de govern central	- 6,1v; 48,2v			51,1v.
	50,1v.		- manifestada en el Concili	- 8.
- deures	10,2.		- missions	40,1v; 41,1.
i errors	6,2.		- nota a l'esquema	48,1.
- figura externa	8v.		- Papa com a cap de la	8.
- funcions	7v.		i primat	7.
- institució divina	8.		- successora del col·legi	
- jubilació	39,3.		apostòlic	7v.
- llibertat	6,2; 39,3.		COMMUNICATIO IN SACRIS	18,1; 25,1;
- membres del col·legi				25,1v; 27,3v
episcopal	10,2.			28,1v.
- nominació	6,2; 6,2v; 9,1.		COMUNISME MATERIALISTA	31,2.
- parròquies	39,3.		- alienació	34,1v.
- plenitud d'ordre	8		i cristianisme	34,2v.

vida del concili

COMUNISME MATERIALISTA

- escatologia 34,1v.
- evolució humana 34,1v
- materialisme 34,1v; 38v.
- i progressisme 37,1v.
- resposta filosòfica 34,2.
- i socialisme 42
- i transcendència 34,1v.

CONCILI

- actitud nostra 1,1.
- Bibliografia 6,3v.
- Comissions postconciliars 51,1v.
- corrents d'opinió 3.
- i esperança del món 19,2.
- informació i secret 3
- llibertat dels bisbes 49,2v; 41,1.
- manifestació de la col.legalitat 8.
- naturalesa de l'assistència de l'Esperit Sant 6,2v (2aed,6,3)
- oficina de premsa 3
- i ortodòxia 16,2v; 17,2.
- pèrite del Concili 3
- i política 12v.
- rapidesa 3
- secret 31,1.
- sentit d'humilitat 6,2.
- i unitat 17,1v.

CONFERENCIES EPISCOPALS

- beatificacions 4

i diaconat

- CONSCIENCIA 9,2; 10,1v; 11,1v; 28,4.

CREACIO

- valor 33,1.

CRIST

- domini sobre la creació - 29
- fonament de diàleg 30,1v.
- primacia 32,2.
- recapitulador 29.

CRISTOCENTRISME

- 3; 5; 25,1.

CULTURA

- adaptació del missatge - 27,2v.
- dret a la c. 37,1.
- evolució 37,1.
- patrimoni 37,1.
- perills de la c. contemporània - 37,1.
- i pobles subdesenvolupats - 37,1v.
- progrés i cristianisme - 27,1v; 27,2

CULTURA

- progrés i evolució econòmica 27,2v.
- promoció 27,2v.
- valors de la diversitat 37,1v.

CURIA ROMANA

- descentralització 8v.
- obertura 47,1; 48,2v.
- reforma 6,1v; 37,2.

CURIES DIOCESANES

- reforma 39,3.

DIACONAT

- colibat 7.
- condicions 13,1v.
- i conferències episcopals 7; 13,1v.
- i Església llatina 13,1v.
- exercici 46,2.
- funció 13,1; 13,1v.
- grau permanent de jerarquia - 7v; 13,1; 13,1v.

- 39,2v.
- i matrimoni 13,1v.
- servei sagrat 13,1v.

DIALEG

- amb el món 28,4v; 29; 33,2v; 33,3; 33,3v.
- amb la ciència 32,2.
- amb l'ateisme 30,2.
- amb l'humanisme modern 28,2v.
- amb l'ortodòxia 32,2v.

i missió

- 8.

i servei

- 28,2v.

DIFUNTS

- 3v.

DIOCESI

- criteris en les partions - 39,3.

- estructures de diàleg

- 8v.

- renovació

- 7v.

DIVINO AFFLANTE SPIRITU

- 16,2v.

DOGMA

- evolució 18,2v.

DONA

- paper en l'Església i la societat 34,1v.

ECLESIOCENTRISME

- 3.

ECCLESIAM SUAM

- 49,2v.

ECONOMIA

- 37,2.

- en l'A. Testament

- 41,1v.

ECUMENISME	2v.	ESGLÉSIA	
- contactes interconfessionals - 31,3.		i ciència, diàleg	32,2; 36,1v.
i Església	6,2v.		36,2.
- esperit ecumènic	15.	- comunitat de salvació	31,2v.
i Eucaristia	41,2v.	- comunitat que pelegrina	3v.
- fraternitat	44v.	- concepte	28,2v.
i llibertat religiosa	9,2v.	- continuació del poble d'Israel - 11,2v.	
i pobresa	43,2v.	- creixement	39,1
i Revelació	18,2v.	- deficiències	28,2v.
EDUCACIÓ CRISTIANA (vegeu ESCOLA)		- diversitat en l'E.	39,2v.
- deures dels pares	47,2.	i Ecumenisme	6,2v.
- dret	47,2.	i encarnació	3v.
- dret de l'Església	48,1v.	i error	11,1.
- drets dels pares	49,1.	- escatològica	6,2v.
- Església i Estat	48,1v; 48,2.	i Esperit Sant	27,1v.
- objectiu	47,2; 47,2v.	i evolució tècnica	27,1.
i paternalisme	47,2v.	- finalitat	29; 31,1v.
ENCARNACIÓ		- immanència	3
- llei	27,1.	- jerarquia	6,2v.
i Revelació	15.	- llibertat cristiana	6,2v.
EPISCOPAT (vegeu: COL.LEGI EPISCOPAL		- llibertat de ritus	29v.
COL.LEGIALITAT "		i Maria	6,2v.
BISBES		- membres de l'E.	17,1v.
- Col.legialitat de l'Església - 7; 7v.		- missió	29v; 32,1v; 11,1
- poders	2.	- missionera	39,2; 39,2v;
- sacramentalitat	7; 7v.		40,1v; 40,2;
- successor de l'apostolat - 7.			40,2v; 41,1.
- successor del col. apostòlic - 7; 7v.		- misteri	6,2v; 40,2v.
ERROR	9,2.	- món	28,2v; 29; 29v;
i Evangeli	12		31,2v; 32,1v;
- experiència de l'	11,1.		33,1v.
- perill	12	i món obrer	23,2v.
i veritat	10,1; 10,1v.	- objecte de fe	6,2v
i violència	12	- opinió pública en l'E.	21,1v
ESCATOLOGIA	3; 3v.	- oportunisme	11,1; 12v.
ESCOLA		i pau	41,2.
- dret de l'Església	47,2.	- pecadora	27,1v.
- importància	47,2; 49,1.	- poble de Déu	6,2v.
i indiferentisme	49,1	i política	11,1v; 12,1v;
i pobres	48,2.		40,1v.
i proselitisme	48,1v.	i progrés	37,1v.
- sacerdots i laics (paper) - 49,1		i sacerdoci universal	6,2v.
ESCRITURA(vegeu REVELACIÓ)		- sagrament	6,2v.
- Bibliografia	16,3.	- santedat	6,2v.
i eucaristia	21,2v.	- signes de credibilitat	10,1v.
- hermenèutica	16,2v.	- testimoni	6,2v; 27,1v.
- inerrància	16,2v; 18,1.	- transcendència	3.
- inspiració	17,1; 18,1v.	i Trinitat	3.
i magisteri	18,1v.	- universal i llatina	26v.
i oració	21,2v.	ESGLÉSIES METROPOLITES	10,2
- regla de l'Església	14,1v; 15.	ESGLÉSIES ORIENTALS	
i teologia	18,1v.	- col.laboració entre sacerdots	
i tradició	16,1; 17,2; 18,1v.	i seglars	23,1.
ESGLÉSIA (vegeu: REGNE DE DEU		- comunicatio in sacris	25,1.
MARIA)		- concelebració i	
i Baptisme	6,2v.	coexistència de ritus	28,2.
		- concepció de la missió	41,1.

vida del concili

ESGLESIES ORIENTALS

- disciplina 25,1
- divergències 28,1v.
- formació religiosa 28,1v
- i llatínisme 26v.
- i Maria 5v.
- maronites 28,1v.
- i matrimonis mixtes 26v.
- respecte 26v.
- ritus: llibertat d'elecció - 26v; 28,1v; 28,2.
- valoració 25,1.

ESTAT

- acció supletòria 11,1; 49,1.
- confessionalitat 10,1v.
- i llibertat religiosa 9,1v; 12.
- proteccionisme 32,2.

EUCARISTIA

3v; 21,2v; 41,2v.

EVANGELIS

- caràcter kerigmàtic 17,1v.
- historicitat 17,1v; 18,1.
- predicació 39,1.

FE

- acte lliure 11,1v; 14,1v.
- i ciència 30,1; 33,2v.
- i Església 6,2v.
- i llibertat religiosa 9,1v.
- naturalesa 15v.

FILOSOFIA PERENNE

45,2.

GENERES LITERARIS

16,2v; 17,1.

GUERRA

- abolició 41,2.
- autoritat internacional - 41,2; 42.
- justa 41,2; 42.

HISTORIA DE SALVACIO

- continuada per l'Església - 16,1v.
- i Revelació 15.

HOME (vegeu LLIBERTAT RELIGIOSA)

- concepte 28,2v.
- defensa 30,1v.
- dignitat 10,2; 11,1v; 27,2; 34,1v; 35,2.
- drets 27,3; 31,1v.
- i evangelització 29; 37,1v.
- necessitats 27,1.
- opressió de l'h. 27,2.
- segregació 27,2; 31,1v; 34,1.
- tècnica i promoció humana - 27,2; 31,2v; 37,1v.

HOME

- tribalisme 34,1v.
- valors 31,1v.

HOMO TECHNICUS

- mentalitat 7v.

INFAL.LIBILITAT

- assistència de l'E. Sant - 11,3.
- dels bisbes 11,3.
- del Papa 11,3.
- límits 11,3.

INFERN

3; 4.

INSPIRACIO

- naturalesa 17,1
- i ortodòxia 17,1.

INSTITUTS SECULARS

44v.

IRENISME

18,1.

JERARQUIA

- i cristians 29v.
- funcions i servei 6,2v.
- i no cristians 29v.
- renovació d'estil de vida - 7v.

JUEUS

- i antisemitisme 11,2v.
- conversió i esperit 13,1v.
- ecumenista 13,2.
- i cristianisme 11,2v; 12v; 13,2
- no-deïcides 50,1v.

- llegenda negra 12v.

- i llibertat religiosa 25,2.

- persecucions 12; 12v; 13,2; 50,1v.

- Pius XII 13,2.

- no-reprovació 11,2v.

- i sanedri 11,2v.

- i sectes masòniques 12v.

- JUSTICIA 11,1v; 33,1v; 38v

KERYGMA

- és diaconia 10,2.

LAICAT (vegeu APOSTOLAT)

- activitat temporal 31,2; 32,1.

- apostolat 20,1; 21,1v.

- i carismes 20,1v.

- engatjament 19,1v; 31,1v.

- espiritualitat 19,1v.

- membre de l'Església - 19,1.

- missió 19,1v; 21,1v; 42v.

- i organismes aconfessionals - 19,1v; 27,1v; 42.

LAICAT

- i missions 40,lv.
- presència en el món 28,2v; 30,1.
- responsabilitat en l'E. - 6,2v.
- senat: conseller del Bisbe - 20,lv.

LITURGIA

- i apostolat 21,lv.
- i Revelació 17,1; 18,lv.

LLIBERALISME 11,lv.

LLIBERTAT

- en l'Església 33,2v.
- respecte 38v.

LLIBERTAT RELIGIOSA 9,1; 9,lv; 9,2; 9,2v.

- i agnosticisme 9,2.
- base 9,lv.
- i bé comú 9,lv.
- concepte 11,lv.
- i concordats 9,2.
- consciència 10,lv; 11,1; 32,2.
- definició 9,1.
- dignitat de l'home 10,2.
- i ecumenisme 9,2v.
- i EE.UU. 9,2v.
- i Estat confessional 10,lv.
- i Estat 11,1; 9,lv.
- importància 25,2v.
- i indiferentisme 9,1; 9,2.
- i intransigència 10,lv; 11,lv.
- i jueus 25,lv; 25,2.
- i laïcisme 9,1.
- i lliberalisme 9,2.
- llibertat de culte 9,lv.
- i missions 11,lv.
- necessitat 11,1.
- perill de la seva manca - 12
- persecució 10,lv; 9,2.
- projecte de llei a Espanya - 9,2v; 9,3.
- i proselitisme 9,lv; 9,2; 9,2v; 10,lv; 11,lv.
- relativisme 9,lv.
- i tol.lerància 9,2; 10,lv; 11,1.
- teoria sociològica 11,lv.
- tendències 10,1; 10,lv; 10,2.
- i totalitarismes 9,2.
- Tradició 9,2.
- universalitat 11,lv.
- i veritat 10,1; 10,lv; 11,1.
- BIBLIOGRAFIA 9,3v.

MAGISTERI

- al servei de la Paraula - 16,lv.
- i Escriptura 18,lv.
- i veritat 11,2.

MAGNIFICAT 5v.

MAL 30,2; 31,lv; 31,2v;

MARIA (vegeu PROTESTANTS ORTODOXOS)

- i ambient musulmà 4v.
- consagració del món a M. 51,lv.
- i ecumenisme 4v; 5v.
- germana dels cristians 51,lv.
- Mare de l'Església 5v.
- Mare i model de l'Església - 6,2v; 51,lv.
- Mitjancera 4v; 5v.
- model de contemplació 14,lv.
- tendències en l'esquema 5
- títols 35,2.

MARIOLOGIA

- tendències 4v.

MATRIMONI (vegeu COMISSIONS) - 31,lv.

- amor 35,lv; 36,1; 36,lv; 36,2v; 27,2v.
- caràcter sagrat 39,lv.
- i civilització 36,1; 36,2v.
- contracte 35,lv.
- cooperació al Criador 27,2.
- dignitat 35,1.
- i divorci 36,lv.
- donació en el M. 36,2.
- educació dels fills 49,2.
- egoisme 36,lv.
- evolució històrica 35,lv.
- excomunió 49,2.
- famílies nombroses 36,2.
- fills il.legítims 36,2v.
- fins 27,2v; 35,lv; 36,1; 36,2; 36,2v.
- hedonisme 36,1; 36,2.
- indisolubilitat 27,2.
- ministre 49,2.
- mitjans sobrenaturals 36,2v.
- mixtes 10,lv; 25,lv; 26v; 49,lv; 50,lv; 50,2; 50,2v.
- moral de situació 35,lv; 36,1.
- nombre de fills 35,1; 35,lv; 36,lv; 36,2v.
- i ordre de la naturalesa 27,2v.
- paternitat 36,lv.
- poligàmia 36,2v.
- preparació 36,2v; 49,lv.
- protecció 36,lv.
- ritus 49,lv; 49,2; 50,2; 50,2v.
- sacrifici 36,1.
- sexualitat 36,1; 36,lv.
- teologia 36,1.
- tribalisme 36,2v.
- BIBLIOGRAFIA 36,2v.

vida del concili

MIGRACIONS		NACIONALISME	34,1
- deures del bisbe	6,2	NATALITAT	28,4
- dret a la Migració	38v	OBEDIENCIA	
MISSIONS		- crisi	43,1v
i adaptació social	40,2v	- pedra fonamental	45,2v
- adequació de mentalitat	39,1v; 40,1v; 40,2; 40,2v.	OBRERS	
i clergat indígena	40,2	- Església i món obrer	23,2v
i colonialisme	40,1v	ORACIO	21,2v
- cooperació missionera	39,1	ORDRE SACERDOTAL	
i diàleg ecumènic	39,2v; 40,1v.	- sacramentalitat	13,1v
- fonament teològic	40,1v.	PAPA	
- jumelage	40,2	- capacitat intel.lectual -	51,1v
i llibertat religiosa	11,1v	- fastuositat	2
- nous camins	39,2; 39,1v.	- primacia del P.	2; 2v
i vocacions	39,2v; 40,1v.	- primat i col.legalitat -	7; 8
- BIBLIOGRAFIA	40,2v	PARROQUIA	
MISTERI PASQUAL	33,1v.	- naturalesa	47,1v
MODERNISME	16,2v	- pilots	6,2
MON		- rectors	47,1v
- complexitat	31,2v	PASCENDI	14,1v; 15v.
- concepte	28,2v	PATRIARCAT	
- construcció de		- autonomia	28,1
l'ordre humà	28,3v; 31,v	- estructura	28,1
i cristians	29	- importància	25,1v
- esperança davant del Concili	19,2; 27,1v; 31,1v.	- institució eclesiàstica -	28,1
i evangelització	32,1v	i Senat de l'Església	26v
- evolucionisme escatològic	28,2v	PAU	
i mal	30,2	i armes nuclears	27,3; 42
- misèria	38v	- desarmament	41,1v; 41,2
- necessitat d'informació	27,1v; 31,1v	- elements contraris	27,3
- presència dels laics		i Església	41,2
i de l'Església	28,2v	- esperit	27,3
- redempció	32,1	- fonament	41,2
- secularització	31,2v	i opinió pública	27,3
- teologia	28,2v; 28,3v; 28,4 30,1v; 31,2.	- responsabilitat	27,3
- visió realista	28,2v.	PENITENCIA	
MONAQUISME	33,1v	i conversió	33,2v.
MONOTEISME	12v	PERITS CONCILIARS	3
MORAL (vegeu MATRIMONI)		POBLE DE DEU (vegeu ESGLESIA)	
- legalista	33,2; 33,2v	POBRESA	32,2; 33,1; 33,1v.
MUSULMA (V. MARIA)	11,3; 13,2	- atenció als pobres	27,1v
i cristianisme	13,2	- classes	33,2
- religió cristiana	13,2	i confiança amb Déu	33,1
- respecte actiu	13,2	- dels religiosos	43,2
		i ecumenisme	43,2v
		en l'Església	33,3v.

i edificació del Regne	33,2	i mite	15v
i evangelització	27,lv	- perspectiva trinitària	15v
i missions	41,lv	- transmissió	15
- perills de la riquesa	33,1	- única	11,3
- presència entre els pobres	33,2	i voluntat salvífica	15
i progrés	33,3v	SACERDOCI	
- signe	32,2; 39,1	i apostolat	45,lv
i Vaticà II	41,lv	i celibat	47,1
PODER		- universal	6,2v
- temporal i espiritual	27,1	SACERDOTS (preveres)	
PROGRES	33,1; 33,lv; 33,3v	- associacions	24,lv
(vegeu HOME, MON, CULTURA)		- caliguts	46,lv
PROSELITISME	9,lv; 9,2; 9,2v;	- col.laboradors del bisbe	8v
	10,lv; 11,lv;	- cooperadors del bisbe	13,1
	20,lv; 48,lv.	- distribució	23,2
PROTESTANTS		- drets	24,1; 24,lv
i Maria	5v	- esperit missioner	23,2
PROVINCIES ECLESIASTIQUES	39,3	- estudi	23,lv
PURGATORI	4	- igualtat de vida	8v
RACIONALISME	9,lv	- ministeri i consells evan.	47,lv
REGNE DE DEU	3v	- mitjans de santificació	24,2
RELIGIO		- pobresa	23,2
i treball	4	- presbiteri	13,1; 24,lv; 47,lv
RELIGIOSOS			48,2v
- acció i contemplació	43,2; 43,lv.	- qualitats	23,lv
- apostolat	44	- reforma beneficional	23,2; 25,1
- clausura	43,1	- santedat	23,lv
- ensenyament	44v	- seguretat de vida	24,1; 25,1
- esperit missioner	44	- unitat i auxili mutu	13,1
- exempció	6,lv; 7v; 44.	- vida comú	23,lv
- federació	43,1; 46,2	SACRIFICI	31,lv
- formació	43,1	SAGRAMENTS	
- hàbits	43,1	- d'iniciació i apostolat	19,1
- importància	44	SAGRAT COR devoció	6,2
- noves fundacions	46,2	SANTS CANONITZATS, culte	4, 6,2v
- obediència	43,lv	SEMINARIS	
- pobresa	43,2	i conferències episcopals	45,1
- promotors de la unitat	44	- especialització	45,1; 45,2
- renovació espiritual	43,1	- foment de vocacions	45,1
- testimoni	6,2v; 44	- formació	45,lv; 45,2
- tradicions	43,lv	- nombre	45,1
- varietat	43,2	- Nou Testament	46,2
- vida en comú	43,1	i pastoral	45,lv
- vocacions	43,lv; 46,2	- plans d'estudi	45,lv
RESURRECCIO	32,lv	- post-seminari	45,lv
REVELACIO		- renovació	45,2v
- acolliment amorós	15	i Sant Tomàs	45,2
- bondat divina	15	- superiors	45,1; 45,2v; 46,lv; 46,2
- caràcter dinàmic	15v	SEMINARISTA	
- caràcter fàctic	15	- diàleg	45,2v; 28,4v
- caràcter progressiu	17,1	- edat d'entrada	46,lv
- caràcter sagrat	15	- educació de la fe	46,lv
- constitutius	19,2	- espiritualitat	28,4v
- Crist com a centre	16,2v	- formació	45,1; 45,2; 28,4; 28,4v
i ecumenisme	18,2v	- noviciat	45,2v
i Encarnació	15	- qualitats	45,1
i història de salvació	15	i seglars	45,2
- infal.lible i perfectible	15	- signes de vocació	45,lv
i litúrgia	17,1; 18,lv	- vocació i família	46,lv

vida del concili

SIGNES DE DEU	1,2	TRADICIO	
SIGNES DELS TEMPS	1,2; 28,4; 31,2v; 32,1; 33,2.	- contingut	14,1v; 16,1
SINODES	39,3	- constitutiva	16,1
SOBRENATURAL	28,2v; 32,1	i elements humans	15v
SOCIALITZACIO	31,1v; 31,2v; 6,2.	i Escriptura	16,1; 17,2; 18,1v 19,2v
SOFRIMENT	31,1v; 32,1	- objectiva i activa	16,1v
SOLIDARITAT		i tradicions	15; 16,1v; 19,2v
i caritat	41,1v	- transmissió	16,1v
d'homes i pobles	27,3; 31,1v	- BIBLIOGRAFIA	16,3
- en la repartició de riqueses	27,3	TRADICIONS	16,1v; 19,2v
- secretariat per la responsa- bilització	41,1v	(vegeu RELIGIOSOS)	
SUBDESENVOLUPAMENT	38v; 42	TREBALL i religió	4
SYLLABUS	9,1v; 11,1v; 18,1	TRINITAT	3; 15v
TEOLOGIA i Escriptura	18,1v	UNITAT	18,1; 31,3
TOLERANCIA	9,2; 10,1v	(vegeu BAPTISME, COL.LEGI APOSTOLIC)	
TOMISME	45,2v; 46,1v; 49,1v	UNIVERSITATS	47,2v; 48,1v; 49,1; 49,1v.
TRADICIO		VERITAT	11,1v
- aprofundiment i contemplació	14,1v	- dret a la recerca	11,1v
- " i experiència	14,1v	- drets	9,2
		i error	10,1; 10,1v
		- experiència	11,1
		i magisteri	11,2
		VIDA CRISTIANA	33,1v
		VOCACIO CRISTIANA	
		- és apostòlica	19,1
		i sagraments d'iniciació	19,1

III - INDEX DE PAGES I PARES CONCILIARS

Subratllem quan el Pare Conciliar
expressa opinió pròpia dins l'aula
del Concili...

ABED	<u>49,1</u>	BOLATTI	<u>31,2</u>
AGAGIANIAN	1,2v; 3,1v; <u>34,1</u>	BOTERO	<u>35,1v</u> ; <u>45,2v</u>
	39,2.	BROWNE	<u>6,1v</u> ; <u>10,1v</u> ; <u>15v</u>
AGOSTINO	4,1; <u>20,1v</u>		21,3v; 25,2; 33,3;
ALBA	<u>16,1</u>		<u>36,2</u>
ALFRINK	1,2v; <u>5v</u> ; 6,3; <u>25,1</u>		
ALONSO MUÑOHTERRO	<u>22</u>	BUCKLEY	10,1; <u>43,1v</u>
ALTER	11,1v	BUENO	<u>9,2v</u> ; 32,2v; <u>45,1v</u>
ANASTASI	43,1v	BUGNINI	42v
ANCEL	4,1; <u>5v</u> ; <u>32,1v</u> ;	BUKATKO	24,2; <u>26,2</u>
	<u>41,2</u> ;	BUTLER	<u>16,1</u> ; 16,3v; 18,1v
AÑOVEROS	<u>13,2</u> ; <u>23,2</u> ; <u>46,1v</u>	CAGGIANO	1,2v; <u>21,1</u> ; <u>33,2</u> ;
ARCHAIDE	<u>28,2</u>		46,1v
ARGAYA	<u>16,1v</u>	CAILLOT	<u>20,1v</u>
ATHAIDE	<u>34,1</u> ; <u>43,1v</u>	CALABRIA	<u>16,1</u>
ATTIPETTY	<u>13,2</u>	CAMBIACHI	4,1v
AYOUB7	<u>23,2</u> ; <u>28,1v</u>	CAMINADA	18,1v
BACCI	<u>46,1v</u>	CAMPO	36,2v
BALTASARI	<u>16,1</u> ; <u>24,1v</u>	CANESTRI	10,1v
BANK	<u>24,1</u>	CANONIE	34,1v
BARANIAK	44	CANTERO	10,2
BARBERO	<u>21,1v</u>	CARLI	<u>6,1v</u> ; 6,2v; 6,3
BARBIERI	30,2		18,1; 18,2; <u>37,1</u>
BARRACHINA	<u>8v</u> ; 18,1v; 34,1v		46,1
BARROS	<u>24,1</u> ; <u>26v</u> ; <u>43,1</u>	CARRARO	<u>45,1v</u> ; 47,1
	<u>45,2</u>	CARRETTO	<u>40,2</u>
BATANIAN	<u>26v</u> ; 48,1	CARROLL	<u>44v</u>
BAUDOUK	<u>28,2</u>	CARTER	<u>21,1v</u>
BAUERLEIN	<u>34,1v</u>	CASTAN	<u>5v</u> ; <u>24,1v</u>
BAUM	14,2v	CASULO	<u>23,2v</u>
BAYAN	<u>28,1v</u>	CAZZARO	21,1v
BEA	6,3; 14,1v; 16,2v	CEKADA	9,2v; 18,1v;
	16,3; <u>17,1</u> ; 8v;		<u>24,2</u> ; <u>44</u> .
	9,3v; 11,2; 11,2v	CENTO	19,1; <u>28,2</u>
	23,1; 25,2; 25,2v;	CHARRIERE	<u>50,2</u>
	28,3; <u>29</u> ; 32,2v;	CHARBONEAU	19,1
	31,3; 33,3; 34,2;	CHARUE	4,1v; 17,2; <u>30,1</u>
	37,2v; <u>39,2v</u> ; <u>43,1v</u>		<u>43,1v</u> ; <u>46,1v</u>
	50,1v	CICOGNANI	1,2v; 24,2; 25,2
BEARTHE	<u>35,2</u>		33,3
BECK	<u>30,1v</u> ; 42; 43,2v;	CIVARDI	<u>22v</u>
	<u>48,1v</u>	CLEVEN	<u>33,2v</u>
BEDNORZ	<u>8v</u>	CODERRE	<u>34,1v</u>
BEGIN	<u>41,1v</u>	COLOMBO	6,2v; 11,1v; 22,3v
BEITIA	<u>35,1v</u>		25,2; 33,3; <u>45,1v</u>
BEJOT	34,1v	COMPAGNONE	<u>7v</u>
BENAVENT	<u>46,2</u>	CONFALONIERI	1,2v
BENITEZ	<u>38</u>	CONSTANTINI	<u>28,1</u>
BERAS	<u>16,1</u>	CONWAY	29v; 50,2v
BETAZZI	6,1v; <u>20,1</u>	COOY	<u>47,2v</u>
BIDAWIO	<u>28,1</u>	CORBOY	<u>6,1v</u>

vida del concili

CORDEIRO	<u>17,1</u>	FOELEY	<u>6,2</u>
CORRIPIO	<u>24,1</u>	FOUGERAT	<u>22v</u>
CRISTEA	<u>26v</u>	FOURREY	<u>32,2</u>
CULE	<u>32,2</u>	FRANIC	<u>7; 14,1v; 30,2</u>
CUSHING	<u>9,2v; 12v; 18,2; 48,2</u>	FRINGS	<u>1,2v; 5v; 12v; 24,2</u>
DAEM	<u>47,2; 49,1v</u>		<u>25,2; 25,2v; 32,2v;</u>
DARMAJUWANA	<u>31,2</u>		<u>33,1v; 38v; 40,1v</u>
DDUNGU	<u>12</u>	FROTZ	<u>35,2</u>
DEARDEN	<u>35,1</u>	FULTON SHEEN	<u>41,1; 41,1v</u>
DESCUFFI	<u>13,2</u>	GAHAMANY	<u>14,1</u>
DEWITT	<u>28,1v</u>	GAND	<u>33,2v</u>
DDDEWAARD	<u>16,1v; 16,2</u>	GANTIN	<u>40,1v</u>
DOEPFNER	<u>1,2v; 4,1v; 6,2v</u>	GARAYGORDOBIL	<u>24,1v</u>
	<u>14,1; 14,1v; 25,2</u>	GARCIA	<u>5v; 17,1v</u>
	<u>28,2v; 28,3; 40,2</u>	GARCIA (Sululi)	<u>16,1v</u>
	<u>43,1; 45,2; 49,3</u>	GARCIA DE LA SIERRA	<u>31,2v; 41,1</u>
	<u>50,1v; 50,2; 50,3</u>	GARNERI	<u>33,2v</u>
DONOVAN	<u>23,2v</u>	GARRONE	<u>11,1; 47,1; 48,2</u>
DDNZE	<u>22</u>	GASBARRI	<u>5v; 17,1v</u>
DRZAZGA	<u>45,1v</u>	GAWLINA	<u>5v; 7</u>
DRZECNIK	<u>6,2</u>	GEERRERTS	<u>41,1</u>
D'SOUZA	<u>8v; 20,1</u>	GEISE	<u>40,2</u>
DUBOIS	<u>10,2</u>	GHATTAS	<u>26v; 34,1</u>
DUVAL	<u>19,1v; 30,1v</u>	GILROY	<u>1,2v; 49,2</u>
EDELBY	<u>17,1; 25,1v; 28,1v</u>	GLORIEUX	<u>16,3v; 18,1v</u>
ELCHINGER	<u>3,1v; 13,2; 29v;</u>	GOLLAND	<u>32,2</u>
	<u>37,1v; 47,2v</u>	GOMES	<u>24,1</u>
ELENEY	<u>6,1v</u>	GONZALES MORALES	<u>9,1; 31,2</u>
ESTEVE I	<u>25,1v</u>	GONZALEZ	<u>18,1v</u>
EVANGELISTI	<u>23,2</u>	GONZALEZ (Astorga)	<u>24,1v; 34,1</u>
FARES	<u>6,2; 18,1v; 23,2</u>	GOPI	<u>45,2v</u>
FEARNS	<u>50,2</u>	GORI	<u>26v</u>
FELICI	<u>1v; 3,1; 11,1; 16,3</u>	GOUYON	<u>31,2v; 47,2v</u>
	<u>20,2; 23,1; 24,1</u>	GRANADOS	<u>10,2</u>
	<u>25,2; 25,2v; 28,3;</u>	GRATH	<u>21,1; 42</u>
	<u>32,2v; 38; 39,1v;</u>	GRECO	<u>9,1</u>
	<u>45,3; 46,1; 49,2;</u>	GRÉGORI XVI	<u>9,1v</u>
	<u>49,2v; 50,1; 50,1v</u>	GROTTI	<u>40,2</u>
	<u>50,3</u>	GRUTKA	<u>34,1</u>
FERNANDEZ D.P.	<u>11,1v; 19,1v; 21,3v</u>	GUANO	<u>15v; 28,2; 31,2</u>
	<u>25,2; 30,1v; 43,1v;</u>		<u>42; 42v</u>
	<u>49,1v</u>	GUERRA	<u>32,1; 33,3; 34,1v</u>
FERNANDEZ CONDE	<u>45,2v</u>	GUERRY	<u>8v; 18,2; 23,1</u>
FERREIRA	<u>18,1v; 24,1; 24,2</u>	GUGIC	<u>25,1</u>
FIORDELLI	<u>36,2v; 44v</u>	GUILHEM	<u>41,2</u>
FLORES	<u>17,1v; 25,1; 45,2v</u>	GUILLI	<u>43,1v</u>
FLORIT	<u>14,1v; 15</u>	HAILE	<u>39,1v</u>
		HAKIM	<u>26; 28,2; 42</u>

HAMVAS	<u>30,2</u>	LEGER(cont.)	<u>28,2v</u> ; <u>32,1</u> ; <u>35,1v</u>
HANNAN	<u>42</u> ; <u>42,2v</u>		<u>39,2v</u> ; <u>43,2</u> ; <u>45,2</u>
HAUCAULT	<u>32,1v</u>		<u>48,1v</u>
HEENAN	<u>12</u> ; <u>13,1v</u> ; <u>19,1v</u>	LERCARD	<u>1,2v</u> ; <u>9,3v</u> ; <u>12v</u> ;
	<u>22v</u> ; <u>30,1</u> ; <u>30,2</u>		<u>25,2</u> ; <u>28,1</u> ; <u>28,2v</u>
	<u>31,1</u> ; <u>50,2v</u>		<u>28,3</u> ; <u>31,2</u> ; <u>37,1</u>
HELDER CAMARA	<u>48,2v</u>		<u>46,2</u> ; <u>47,3</u>
HENGSBACH	<u>23,1v</u> ; <u>24,2v</u> ; <u>42</u>	LEVEN	<u>20,1v</u>
HENRIQUEZ	<u>7</u> ; <u>48,2</u>	LIENART	<u>1,2v</u> ; <u>12v</u> ; <u>14,1</u> ;
HERMANIUK	<u>3,1v</u> ; <u>19,1v</u> ; <u>29v</u>		<u>22</u> ; <u>25,2</u> ; <u>28,2v</u>
HERRERA	<u>37,2</u>	LIERDE	<u>5v</u> ; <u>20,1v</u>
HERVAS	<u>4,1v</u> ; <u>36,2</u>	LOPEZ	<u>10,1v</u>
HEUSCHEN	<u>17,1v</u>	LLEO IX	<u>26v</u>
HIMMER	<u>23,2</u>	LLEO XIII	<u>4,1v</u> ; <u>28,2v</u> ; <u>36,2</u>
HITL	<u>23,2v</u>	LOKUANG	<u>21,1v</u> ; <u>39,2</u> ; <u>40,2v</u>
HOECK	<u>28,1</u>		<u>41,1v</u>
HOEFFNER	<u>22</u>	LUCEY	<u>6,2</u> ; <u>11,1v</u>
HOFFER	<u>44v</u>	LURDUSWAMY	<u>34,1v</u>
HURLEY	<u>11,1</u> ; <u>21,1v</u> ;		
	<u>30,1v</u> ; <u>46,1v</u>	MACCARI	<u>18,1v</u>
HUYGHE	<u>43,2v</u> ; <u>44</u>	MAHON	<u>41,1v</u>
		MALONEY	<u>17,1v</u> ; <u>48,1v</u>
JAEGER	<u>15v</u> ; <u>45,2v</u>	MALULA	<u>34,1</u>
JENNY	<u>22,1</u>	MANSTILLA	<u>24,2</u>
JOAN XXIII	<u>6,3</u> ; <u>11,2</u> ; <u>14,1v</u> ;	MARELLA	<u>6,1</u> ; <u>7v</u> ; <u>49,2</u>
	<u>14,2v</u> ; <u>15v</u> ; <u>28,2v</u> ;	MARQUEZ	<u>4,1v</u>
	<u>28,1</u> ; <u>28,4v</u> ; <u>30,2</u>	MARTINEZ	<u>18,1v</u>
	<u>31,3</u> ; <u>47,1v</u>	MASSA	<u>40,2</u>
JUBANY	<u>43,2v</u>	MATHIAS	<u>29</u>
		MAXIMOS IV	<u>25,1v</u> ; <u>26</u> ; <u>26v</u> ;
KABBDUCHI	<u>21,1v</u>		<u>28,1v</u> ; <u>33,1v</u> ; <u>33,2</u>
KAISER	<u>6,2</u>		<u>35,1v</u> ; <u>42</u>
KEMPF	<u>1,2v</u> ; <u>14,2v</u>	MELEND0	<u>6,2</u> ; <u>11,1v</u>
KERCKHOVEN	<u>44</u>	MENDEZ	<u>5v</u> ; <u>14,2</u> ; <u>33,1v</u> ;
KIHANGIRE	<u>40,2</u>		<u>33,2v</u> ; <u>47,1</u>
KLEPACZ	<u>10,1v</u>	MEUCHI	<u>29</u>
KOCISKO	<u>28,1v</u>	MEYER	<u>1,2v</u> ; <u>9,2v</u> ; <u>10,1</u>
KOENIG	<u>7</u> ; <u>10,1v</u> ; <u>12v</u> ;		<u>14,1v</u> ; <u>17,1</u> ; <u>33,2</u>
	<u>16,2v</u> ; <u>25,2</u> ;		<u>24,1</u> ; <u>25,2</u> ; <u>28,2v</u>
	<u>25,1v</u> ; <u>27,3v</u> ; <u>32,2v</u>		<u>37,2v</u> ; <u>45,1v</u> ; <u>49,2v</u>
KOMBA	<u>23,2</u> ; <u>46,1v</u>		<u>49,3</u>
KODWO	<u>41,1</u>		<u>4,1v</u>
KOWALSKY	<u>15v</u> ; <u>24,1v</u> ; <u>33,2v</u>	MINGO	<u>1,1</u> ; <u>21,2v</u> ; <u>24,2</u>
KOZLOWIELCKI	<u>21,1v</u>	MODREGO	<u>25,1</u>
KROL	<u>1,2v</u> ; <u>50,2</u>		<u>40,2</u> ; <u>43,1v</u> ; <u>50,2v</u>
KUHARIC	<u>23,2</u> ; <u>33,2v</u>	MOORS	<u>1,2v</u> ; <u>9,2v</u> ; <u>9,3</u>
		MORCILLO	<u>16,1v</u> ; <u>17,1v</u> ; <u>28,3</u> ; <u>29</u>
LALANDE	<u>44</u>	MOSQUERA	<u>20,1v</u>
LAMONT	<u>40,2</u>	MUÑOZ	<u>18,1v</u>
LANDAZURI	<u>15</u> ; <u>25,2</u> ; <u>29</u> ; <u>43,1v</u>	MUÑOZ VEGA	<u>48,1v</u>
LARRAIN	<u>22v</u>		
LASZLO	<u>21,1v</u> ; <u>34,1v</u>	NABAA	<u>1,2v</u>
LATUSEK	<u>24,1v</u>	NAGAE	<u>13,2</u>
LEFEBVRE card.	<u>25,1</u> ; <u>25,2</u> ; <u>37,2v</u>	NECZEY	<u>4,1v</u>
LEFEBVRE	<u>10,1v</u> ; <u>21,3v</u> ; <u>25,2</u>	NGU	<u>42</u>
	<u>33,3</u>	NGUYEN	<u>11,1v</u> ; <u>13,2</u> ; <u>48,1v</u>
LEGARRA	<u>39,2v</u>	NICODEMO	<u>10,1</u> ; <u>16,1</u> ; <u>22</u> ; <u>33,1v</u>
LEGER	<u>4,1v</u> ; <u>7v</u> ; <u>9,2v</u> ;	NICONGOLO	<u>36,2v</u>
	<u>12v</u> ; <u>15</u> ; <u>25,2</u> ;		

vida del concili

NIERMAN	<u>10,1v</u>	POHLSCHNEIDER	<u>10,1v; 49,1</u>
NIGRIS	<u>7</u>	PONT I GOL	<u>3,1</u>
NOILLON	<u>18,1v.</u>	POURCHET	<u>33,2v</u>
NOVITZKI	<u>13,2; 24,1v</u>	POWER	<u>22v</u>
NTUYAGAJA	<u>41,1v</u>	PRDANO	<u>37,1v; 24,1v</u>
NWEDO	<u>49,1.</u>	PROVECHERES	<u>26v; 37,1v</u>
O'BOYLE	<u>34,1</u>	QUADRI	<u>23,1; 35,2</u>
OESTERREICHER	<u>14,2v</u>	QUARRACINO	<u>21,1v</u>
OKOYE	<u>19,1</u>	QUINTERO	<u>4,1v; 25,2</u>
OLU-NWACZCAPU	<u>48,1v</u>	QUIROGA	<u>9,2; 24,1</u>
OTTAVIANI	<u>4,1; 9,2; 14,1v</u> <u>33,3; 36,1v</u>	RATOUIL	<u>21,1v</u>
PADIN	<u>22</u>	REETZ	<u>31,1v</u>
PARECATTIL	<u>13,2</u>	RENARD	<u>22,1v; 50,2</u>
PARENTE	<u>7; 10,2; 13,3</u>	RENDEIRO	<u>5v; 36,2v</u>
PAU VI	<u>1,1; 1,1v; 1,2;</u> <u>2,1; 6,3; 13,2v;</u> <u>15v; 16,2v; 18,2</u> <u>19,2; 20,2; 28,1v</u> <u>28,3v; 29,1; 31,2</u> <u>31,3; 32,1; 32,2;</u> <u>35,1; 37,2v; 38;</u> <u>32,1v; 39,3v; 40,2v</u> <u>41,2; 42v; 44v;</u> <u>45,3v; 46,1; 46,2;</u> <u>47,1v; 48,2; 48,2v</u> <u>49,2v; 50,3; 51,1</u> <u>51,1v</u>	RIBERA	<u>46,1v; 48,1v</u>
		RICHAUD	<u>6,1v; 25,2; 37,2</u> <u>41,1v; 43,1</u>
		RIGAUD	<u>42</u>
		RIOBE	<u>40,2</u>
		RITTER	<u>9,2v; 10,2; 13,1v</u> <u>25,2; 47,2v; 50,2</u> <u>43,2v</u>
		ROBERS	<u>1,2v; 11,1</u>
		ROBERTI	<u>23,2</u>
		RODRIGUEZ	<u>31,2v</u>
		ROMERO	<u>19,1v</u>
		ROO	<u>23,2</u>
		ROSALLES	<u>17,1v; 31,2v</u>
		ROSARIO	<u>7v</u>
		ROSSI	<u>15v</u>
		ROUGE	<u>4,1v; 30,1</u>
		ROY	<u>16,1; 19,1v</u>
		RUBIO	<u>3; 9,2; 12v; 14,1v</u>
		RUFFINI	<u>15v; 16,2; 19,2</u> <u>21,3; 24,1; 20,2v</u> <u>35,1; 43,1; 45,2</u> <u>50,2</u>
		RUGAMBWA	<u>3,1v; 21,1;</u> <u>25,2; 39,2v</u>
		RUGOLO	<u>4,1v; 21,1v</u>
		RUPP	<u>6,2; 16,1v; 38v</u>
		RUSCH	<u>35,1v</u>
		SANCHEZ MORENO	<u>22,2</u>
		SANI	<u>45,2v</u>
		SAPELAK	<u>5v</u>
PAWLOWSKI	<u>46,1v</u>		
PELLETIER	<u>36,3</u>		
PERANTONI	<u>43,1v</u>		
PERRIS	<u>23,2v</u>		
PHILBIN	<u>17,1v</u>		
PICACHY	<u>41,1</u>		
PIETRASZKO	<u>32,1</u>		
PILDAIN	<u>6,2; 6,2v; 13,1;</u> <u>38v</u>		
PINO	<u>22</u>		
PIRONIO	<u>21,1v</u>		
PIUS IX	<u>9,1v; 18,1; 34,2</u>		
PIUS X	<u>14,1v</u>		
PIUS XI	<u>35,1; 35,1v; 36,2</u>		
PIUS XII	<u>13,2; 16,2v; 20,2</u> <u>35,1v; 36,2; 51,1v</u>		
PLA I DENIEL	<u>1,2v</u>		
PLIMEY	<u>13,2</u>		
POGACNIC	<u>32,1</u>		

SAVANSTRON	<u>38v</u>	THEAS	<u>23,2</u> ; 24,1
SCANDAR	<u>28,1v</u>	TISSERANT	1,2v; <u>3,1</u> ; 7; 16,2v
SCHAUFELE	39,2v		25,2v; 39,1v; 48,1
SCHICK	<u>17,1</u> ; 34,1v		49,2v; 49,3; 50,1
SCHMITT	<u>31,2v</u> ; <u>46,1v</u>		50,2v; 50,3
SCHNEIDER	<u>48,1v</u> ; 49,2	TRAGLIA	37,2v
SCHOISWOHL	<u>31,2v</u>	URBANI	1,2v; <u>3,1</u>
SEHAN	<u>30,1v</u>	URTASUN	<u>36,1v</u>
SEPER	<u>13,2</u> ; <u>21,1v</u>	VAIRO	29
SFAIR	<u>13,2</u> ; <u>28,1v</u>	VELASCO	<u>40,2</u>
SHEAN	42v; <u>44v</u>	VEL	<u>20,1v</u> ; <u>31,2v</u>
SILVA	4,1v; <u>9,2v</u> ; 25,2	VEUILLOT	6,1; <u>20,1v</u>
	<u>28,2v</u> ; <u>33,2</u> ; 41,1v	VILLOT	1,2v
SIMONS	<u>17,1</u>	VITO	<u>20,1v</u>
SIPOVIC	<u>28,1v</u>	VOLK	18,1v; <u>33,1v</u>
SIRI	1,2v; 6,2v	UCCINO	<u>15v</u> ; <u>28,1v</u>
SLIPY	<u>26v</u>	WAEYENBERGH	<u>49,1v</u>
SMEDT	9,1; 9,1v; <u>9,2</u> ;	WEBER	17,1; <u>46,2</u>
	9,3v; 14,1; <u>20,1v</u>	WOYTILA	<u>11,1</u> ; <u>20,1v</u> ; 29v
	49,3.	WRIGHT	<u>12</u> ; 14,2; <u>34,1</u>
SOARES	21,1v; <u>30,1v</u>	WYSZINSKY	1,2v; <u>4v</u> ; <u>37,1v</u>
SCC	<u>43,1v</u>		51,1v
SORRENTINO	33,2v	YAGO	<u>36,2v</u>
SPELLMAN	1,2v; <u>28,2v</u> ; <u>42v</u>	YOUNGBARE	<u>40,1v</u>
	<u>47,2v</u> ; <u>50,2</u>	YU-PIN	<u>31,2</u>
SOULBECK	<u>32,2</u>	ZAMBRANO	<u>37,2</u>
STAFFA	33,3; <u>45,2v</u>	ZIADC	<u>3,1</u> ; <u>20,2</u> ; <u>32,1</u>
STAVERMAN	7v; <u>35,1v</u>	ZOA	<u>37,1v</u>
STIMPFET	<u>30,1v</u> ; <u>35,2</u>	ZOGHBY	<u>23,1</u> ; <u>26v</u> ; 29v;
STOURM	43,2v		<u>33,2</u> ; <u>41,1</u>
STREIFF	19,1	ZORZI	<u>46,1v</u>
STRENG	<u>31,1v</u>	ZOUGRANA	<u>15v</u> ; <u>38</u>
SUENENS	1,2v; 4,1; 5; 11,2		
	<u>21,1</u> ; 22; 25,2; 2		
	28,4; 28,4v; 29		
	31,2; <u>35,1v</u> ; <u>40,1v</u>		
	42,2; <u>43,1v</u> ; 43,2		
	<u>45,2</u> ; 46,1v		
TALAMAS	<u>37,1v</u>		
TAPPOUNI	1,2v; <u>12v</u> ; 39,1v		
TARANCON	<u>20,1v</u>		
TATSUD	39,2		
TAWIL	<u>13,2</u> ; 28,1v		
TCHICIMBO	<u>36,1v</u>		
TEMIÑO	<u>10,1v</u> ; <u>16,1</u>		
TENHUMBERG	<u>20,1</u> ; <u>32,1v</u>		
THANGALATHIL	<u>38v</u>		

III b - INDEX D'ALTRES PERSONATGES CITATS

ABRAHAM	11,3	ATENAGORAS	2v; 16,3v; 28,1v
AGUSTI, SANT	18,1v	AUBERT	34,2
ALBERT, SANT	18,2v	BOEGNER	6,3; 35,3v
ALEXIS	13,1	BROWN	6,3
ALUNSC	13,1	CAMPS	33,3
AMBROS, SANT	21,2		

vida del concili

CARO	12v	KUHNER	18,2v
CARRASCAL	13,1	KUNG	6,3v; 19,2
CASTELLS	24,2	LABALLE	18,2v
C.E.L.A.M.	25,2v	LACORDAIRE	32,2
CERULARI	26,2	LACROIX	32,1v; 36,2v; 42
CIRILI I METODI	44v	LAGRANGE	16,2v
CONGAR	6,3v; 14,1; 16,1	LAURENTIN	2,1; 3,1; 6,3v; 9,2;
	16,2; 16,3; 34,2;		13,1v; 18,1; 18,2v;
COPIN	27,3v; 28,3v; 37,2		20,2; 21,2; 29; 32,1v
CRISOSTOM, SANT	24,1		34,2; 35,2; 37,2; 41,2
CRISOSTOMOS	8v		46,1; 46,1v; 48,2;
CRUZAD	25,2v		49,2v; 51,1
CULLMAN	16,3v	LESTAPIS	36,2v
CUNILL	6,2; 22v; 40,1;	LEON DUFOUR	16,3
	40,1v; 41,1v; 41,2	LLOPIS	42v
DANIELOU	28,3v; 34,2	LUBAC	16,3
DESUMBILA	13,1	LUTER	5v
DIEZ ALEGRIA	13,1	MACARONA	34,2
DUCHESNE	16,2v	MAETERLINK	18,2v
DUMAS	18,2v	MARCOS	47,1v
DUMEIGE	34,3	MARTELET	9,3v
FESQUET	2,1; 3,1; 3,1v; 8;	MARTIN DES.	6,3v
	8v; 18,2; 28,3v;	MARX	41,1v
	41,1; 43,2; 48,1	MELITON	43,2v; 44v
GALILEO	45,3v	MIRET	13,1
GAUTHIER	6,3v; 48,2	MOLLARD	2v
GHANDI	34,1; 41,2	MONNET	8v
GIMENEZ URRESTI	6,3v	NEWMAN	30v
GOLDIE	16,3v; 28,1v	NICOLAU	9,3v
GUITTON	15v	NISSIOTIS	17,2
La GUILLOU	40,2v; 6,3v	NORRIS	38
GY	43,2v	PASCAL	18,2v
HAMER	34,2	PASSOLINI	18,2v
HAERING	33,3; 36,2v	RADHAKRISHNAN	48,2
HELOU	21,3	RAHNER	6,3
HUMBERT	26v	RAMIREZ	13,1
IGNASI d'Ant.	21,1	RAMSEY	18,2v
INF. CATH. INT.	9,3v	RIEDMATTEN	9,3v
IRIBARREN	37,2; 40,1v; (41,1	RODOPOULOS	2,1v
JANSENS	17,2	ROMANIDES	2,1v
JEREMIAS	33,1	ROVIRA BELLOSO	9,3v
KEENAN	<u>23,1</u>	RUIZ GIMENEZ	28,4v; 31,1
KENNEDY	34,1; 41,2	SCHILLEBEECKX	12,2
KING	36,3; 34,1	SCHMIDT	42v
		SCHUTZ	43,2v

ACQUINA	2,1v; 16,3v	TERTULIA	31v
ALBRECHT	3v; 6,3v	THURIAN Mx.	15v; 18,2v; 19,2
AMASTRI	48,2	TOMAS, SANT	45,2v; 45,3; 46,1v; 49,1v
AMARD	31,1v	TOUZARD	16,2v
AMATNE	17,2	VAZQUEZ	42
AMHARD CH	30,1v; 31,1v	WENGER	2,1; 6,3v; 10,1; 12; 20,1v; 41,1v; 46,1v

II - INDEX DEL VOCABULARI

APUSTOLAT, naturalesa	21,2	GENERES LITERARIS	16,1v
Associació-Jerarquia	21,2	HISTORIA DE LA SALVACIO	16,1v
CLERICALISME	21,2	INSPIRACIO	16,1v
COL·LEGIALITAT: EPISCOPAL	6,1v	LLIBERTAT RELIGIOSA	9,1v
COMMUNICATIO IN SACRIS	18,1	MAGISTERI ECCL.	16,2
ESCATOLOGIA	3v	MISSIO	21,2
ESCRITURA SAGRADA	16,1v	PARAULA DE DEU	16,1v
ESTAT DE PERFECCIO	44v	REVELACIO	16,1v
EXEGESI	16,2	TOLERANCIA	9,1v
EXCEPCIO	6,1v	TRADICIO	16,2
FONTS DE REVELACIO	16,2	TRADICIONS	16,2

V - INDEX DE NOTICIES

AUDITORES	2,2v; 3v; 8v	MASONERIA, acció sobre el Concili	14,2,2v
CINFMA dels P. Conciliars	18,2v	MISSIONS	39,2
CONCILI	2; 5; 6,1; 7; 8v	MOVIMENT BÍBLIC	16,2v
	11,2v; 18,2; 19,2	OBSERVADORS	2v; 31,3
	21,3; 24,1; 25,2;	OFICI, SANT	37,2v
	28,3; 28,3v; 31,1v	PAU VI	31,3; 29v; 37,2v; 38; 41,2
	49,1; 50,3		44v
ECUMENISME	11,2v	POBRESA	38
EPISCOPAT ESPANYOL	3v; 45,3	PREMSA	3v; 18,1v; 43,2v
EPISCOPAT ITALIA	6,3	RELIGIOSOS	43,1v
ECLESIES EUROPEES	20,2	RODES	32v; 35,2v; 39,3v; 43,2v
FE I CONSTITUCIO	15v; 16,2,19,2v		44v; 45,3v
LITURGIA	26; 42v	ROMANIA	26v
LLIBERTAT RELIGIOSA	13,1	SACERDOTS	24,1
		TAM-TAM al Vaticà	39,1v

VI - INDEX DELS REDACTORS:

ALGORDA	1, 4, 6, 11, 16, 21, 23, 26, 27, 28, 31, 33, 39, 45, 47, 49, 50
CAMPS	2, 6, 8, 12, 13, 35, 37, 40, 48.
LOPIS	3, 7, 13, 17, 22, 29, 41, 46
ORTI	9, 14, 19, 21, 25, 27, 28, 32, 34, 42, 43, 51,
ORAU	5, 10, 15, 18, 20, 24, 30, 36, 38, 44, 49.

Tots aquests índexs han estat confeccionats per L1. POU i J. RIERA

VII - INDEX DELS INDEXS

I - ESQUEMES CONCILIARS	1	IV - VOCABULARI	18
II - TEMES	4	V - NOTICIES	18
III - PAGES I PARES CONCILIARS	12	VI - REDACTORS	18
IIIb ALTRES PERSONATGES	16	VII - INDEX GENERAL	18

vida del concili

Nº 1

14 Setembre 1964

3ª edició

P R E S E N T A C I O

El nostre Sr. Arquebisbe, en la circular del dia 8 de setembre, ens exhortava:

1) "a redoblar la nostra atenció fent l'esforç de percebre plenament la responsabilitat d'ésser membres de l'Església en aquest moment crucial de la seva vida conciliar".

2) "a viure intensament l'esperit del Concili, amb elevació sobrenatural, confiant en l'acció de l'Esperit Sant, ànima de l'Església i ànima del Concili"

3) "a distingir-nos per un elevat esperit conciliar, pel fervor de la pregària.... i per la preparació espiritual de cara a rebre amb docilitat i amb obediència les disposicions conciliars"...

Per tal d'assolir aquests objectius, oferirem, si Déu vol, una informació diària de la vida conciliar. Esperem contribuir a una més profunda presa de consciència sobre el misteri de l'Església, amb l'ànim d'emprendre una seriosa transformació i de fer nos més aptes per a les tasques i per a les exigències del diàleg amb el nostre món.

ELS REDACTORS

I.- EL CONCILI VATICÀ II

El Concili ha conegut fins ara dues sessions: la primera des del dia 11 d'octubre fins el 7 de desembre de 1962, amb 36 congregacions generals; la segona des del 29 de setembre fins el 4 de desembre de 1963, amb 43 congregacions generals.

A l'acabament de la segona sessió, el Concili va adoptar definitivament dos textos: La Constitució sobre la Sagrada Litúrgia i el Decret sobre els mitjans de comunicació social.

El Papa Pau VI ha creat dos organismes postconciliars per a promoure'n l'aplicació. Els dos organismes estan compostats per bisbes de totes les parts del món.

II.- LA RECOMPOSICIO DELS ESQUEMES, EN EL CURS DE LA INTERSESSIO

Resten encara per decidir tretze textos o esquemes. Alguns d'ells han sigut parcialment o totalment examinats per l'assemblea conciliar en el curs de la Segona Sessió. Amb tot han estat sotmesos a nou treball de revisió, durant la intersessió, per les Comissions conciliars corresponents i amb el vetllament de la Comissió de coordinació.

1.- LA RECOMPOSICIO DELS ESQUEMES.-

Pau VI, en el discurs de clausura de la Segona Sessió havia dit que el treball que s'havia de dur a terme durant la intersessió serviria per a "preparar fórmules profundament estudiades, enunciades d'una forma rigurosa, oportunament condensades i abreujades", per tal de que "El Concili pugui, sense dificultats, expressar el seu pensament sobre les qüestions principals, deixant a les Comissions post-conciliars la cura d'explicar-les i de redactar-les en forma de llei".

Aquesta consigna ha presidit el treball de les Comissions conciliars reunides a Roma per elaborar els esquemes.

2.- REUNIONS EN EL CURS DE LA INTERSESSIO

La Comissió de coordinació s'ha reunit el 28 de desembre de 1963 i el 15 de gener d'aquest any amb l'objecte de traduir en un programa concret les orientacions generals del Papa. Posteriorment s'ha reunit el 10 de març, els 16 i 17 d'abril i el 26 de juny per comprovar si la redacció dels esquemes havia tingut present aquelles orientacions.

La Comissió doctrinal per la fe i els costums ha tingut dues sessions: del 2 al 14 de març i del 1 al 8 de juny. S'ha ultimat la preparació de l'esquema sobre "la Revelació"; s'ha revisat l'esquema sobre "L'Església" amb la inserció del text sobre la Mare de Déu i amb el nou capítol sobre l'Església del cel; s'ha examinat el famós esquema de l'Església en el món d'avui (esquema elaborat per una subcomissió mixta en la qual hi participen membres de la Comissió doctrinal i de la Comissió per l'apostolat dels laics)

La Comissió pels bisbes i el govern de les diòcesis ha tingut sessió dels dies 3 al 13 de març, després de diverses reunions separades. L'esquema elaborat es compon ara de tres capítols i en ell s'hi ha inclòs el referent a la cura de les ànimes.

La Comissió per les Esglésies orientals s'ha reunit el 10 al 16 de març. El text primer ha quedat reduït a una sèrie de proposicions.

La Comissió per les missions ha coordinat, també en forma de proposicions el text anterior, els dies 4 fins el 13 de maig.

El Secretariat per la unió dels cristians ha celebrat assemblea del 24 de febrer al 7 de març, precedida de diverses reunions d'experts els dies 3 fins el 24 de febrer. S'han incorporat les esmenes presentades a l'esquema sobre l'ecumenisme i s'han redactat les declaracions sobre els jueus i sobre la llibertat religiosa.

La Comissió de seminaris, estudis i de l'educació catòlica ha reduït els dos esquemes anteriors a dues sèries de proposicions, en la reunió celebrada des del 3 fins el 10 de març.

La Comissió de disciplina del clergat i del poble cristià ha reduït l'esquema sobre els sacerdots a deu proposicions. La reunió s'ha celebrat del 3 al 6 de març.

La Comissió dels religiosos ha realitzat un treball semblant en la reunió plenària dels dies 4 fins el 9 de març.

La Comissió de l'apostolat dels laics s'ha ocupat del seu esquema i ha col·laborat amb la Comissió doctrinal en l'elaboració del relatiu a l'Església en el món d'avui.

La Comissió de la disciplina dels sacraments en la sessió del 2 al 8 de març ha preparat les proposicions relatives al Sacrament del Matrimoni.

vida del concili

Nº 1 full 2º.

III.- ELS TEXTOS CONCILIARS

1.- ESQUEMES ADOPTATS: La Constitució sobre la Sagrada Litúrgia
El Decret sobre els mitjans de comunicació social.

2.- ESQUEMES PER EXAMINAR O PER APROVAR.

- 1 - L'Església
- 2 - La missió pastoral dels bisbes en l'Església
- 3 - L'ecumenisme
- 4 - La Revelació
- 5 - L'apostolat dels laics
- 6 - L'Església en el món d'avui.

3.- SERIES DE PROPOSICIONS PER EXAMINAR:

Les Esglésies orientals
Les missions
Els religiosos
Els sacerdots
La formació sacerdotal
Les escoles catòliques

4.- VOT PER DECIDIR:

El Sagrament del Matrimoni

"L'hora del Concili és l'hora de Déu ... El Concili ha de tenir els ulls oberts per a descobrir els "signes dels temps", els esdeveniments humans, les necessitats dels homes, els fenòmens de la història. Per altra part, el Concili ha d'intentar descobrir els "signes de Déu", la seva voluntat, la seva presència actuant en el món i en l'Església". (Pau VI; 10, IX-1964).

IV.- ORGANITZACIO CONCILIAR

CONSELL DE PRESIDENCIA: Cardenals: Tisserant (Degà del Col·legi Cardenalici); Liénart (Lille); Tappouni (Antioquia); Gilroy (Sydney); Spellman (New York); Frings (Colònia); Ruffini (Palermo); Caggiano (Buenos Aires); Alfrink (Utrecht); Wyszinsky (Varsòvia); Siri (Gènova); Meyer (Chicago). El Cardenal Plà i Daniel va presentar la seva dimissió per raons de salut.

MODERADORS: Cardenals: Agagianian, Lercaro, Doepfner, Suenens.

COMISSIO DE COORDINACIO: Cardenals: Cicognani, Liénart, Spellman, Urbani, Doepfner, Suenens, Confalonieri, Agagianian, Lercaro, Roberti.

SECRETARIAT DEL CONCILI: Secretari General: Mons. Pericle Felici; Subsecretaris: Mons. Morcillo (Madrid); Villot (Lyon); Krol (U.S.A.) Kempf (Alemanya); i Nabaa (Líban).

F U N C I O N S: Consell de presidència: interpretar i fer respectar el reglament del treball conciliar.

Moderadors: dirigir i regular la marxa dels treballs; examinar les intervencions; organitzar els debats de manera constructiva.

Secretariat: Convocar els Pares; distribuir els esquemes i registrar les intervencions.

V.- DATES IMPORTANTS

- 29 de novembre de 1963: anticipació de la data de començament de la III sessió conciliar: 15 de setembre de 1964. Durant la intersessió, reunions de les diverses Comissions.
- 26 de juny de 1964: última reunió de la Comissió de Coordinació.
- 3 de juliol: confirmació oficial de la data de començament de la III sessió
- 6 d'agost: publicació de l'Encíclica "Ecclesiam suam"
- 1 de setembre: Carta del Papa al Cardenal Tisserant relativa al Concili i a les pregàries pel Concili
- 8 de setembre: anunci d'intervenció d'auditors femenines al Concili

Resum de Mn. Josep Bigordà

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal N° B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº 2

16 de setembre de 1964

2ª Edició

O B E R T U R A D E L A T E R C E R A S E S S I O

Dilluns, 14 de setembre de 1964

La premsa i la televisió han informat amplament de l'assemblea inaugural. No cal entretenir-nos en detalls, que són prou coneguts. Detinguem-nos més aviat en les dues coses importants de la inauguració: la missa de concelebració i al discurs de Pau VI. (Hi ha alguns detalls que, malgrat tot, val la pena no oblidar: la quantitat de pompa i de folklore de la cerimònia inaugural ha minvat considerablement, el Papa vestia com els bisbes, no hi havia gonfarrons de plomes d'estruç que donen un aire de personatge asiàtic al Papa, ha estat arraconada la "cadira gestatòria"... solemne, i hom ha utilitzat la senzilla, etc.)

CONCELEBRACIO La concelebració, restaurada en la litúrgia romana normal per la Constitució de litúrgia aprovada en la darrera sessió, ha estat sortosament introduïda al Concili. El ritus, com és lògic, no té encara l'agilitat i la flexibilitat que li donarà la fase d'experimentació en què ara es troba. Cal que el liturgistes siguin indulgents respecte a aquest ritual "en rodatge" i envers els cerimoniers vaticans, no massa fets a aquest tipus de celebracions que surten dels motllos rubricals que han practicat tota la vida. Malgrat alguns punts poc arrodonits, la concelebració va ser un testimoni impressionant de la fraternitat dels bisbes entre ells i amb el Pape. Era una Missa resada, no solemne. Això, junt amb l'aspecte de germanor que donaven els 25 concelebrants, ens feia girar el record cap a l'humil sopar del dijous sant a Jerusalem. Moments especialment impressionats: la pregària del Cànon dita en una sola i alta veu per tots alhora, la fracció del pa per la comunió, que va tenir un aire d'autenticitat i de senzillesa poques vegades vist en la litúrgia actual, i el bes de pau, que responia a tota una celebració realitzada veritablement en la caritat. Aspectes poc clars: ¿per què no van concelebrar tots? ¿què feien els altres? ¿per què només van combregar uns quants (i tots laics), com per a mostra? La simplificació de la Missa, per altra banda, no sembla massa radical, comparada amb la que sembla preveure la Constitució. Però cal no oblidar, com dèiem, que es tracta d'un ritus provisional.

ELS DISCURS "El discurs de Pau VI, cal dir-ho, no conté aquesta vegada cap declaració espectacular. Resta dins la nota de discreció que ha estat, expressament, la tònica de l'obertura d'aquesta sessió: una sessió de treball sense declaració ni triomf. prematur", diu René Laurentin.

No és doncs un discurs "important", en el sentit que obri nous camins o prengui postures inesperades. És més aviat un discurs serè, inspirat, espiritual. Una preparació dels esperits per als treballs de la sessió.

Dos punts destaquen sobretot en la majoria dels comentaristes:

Un és la forta i repetida afirmació de la primacia papal, veritat que cap catòlic posa en dubte i que corre el risc de ser fatigant, de tan repetida (com diu H. Fesquet), però que el Papa vol deixar ben clara i neta abans d'abordar el que considera tema central d'aquest Concili: la definició dels poders dels bisbes individualment i col·legialment.

Mai cap Papa, diu A. Wenger, adreçant-se a una assemblea tant important i

en una circumstància tant solemne, no ha exaltat en termes tant calurosos l'honor i la funció de l'episcopat universal. I afegeix (deixant-se portar, potser per un lleuger triomfalisme inconscient): "Més tard, quan sonarà la hora de la unitat, els historiadors es giraran vers aquest discurs per a descobrir-hi com l'inici d'una nova era...", etc. Perquè, en realitat, en alguns ambients protestants i ortodoxos molt sensibles als problemes de la unitat, hom manifesta un cert desànim davant les contínues i enèrgiques afirmacions per part del Papa dels seus poders. Com diu l'ecumenista protestant Richard-Mollard, les afirmacions "ex cathedra" sobre els propis poders atreuran menys cap a l'Església un món ateu, afamat i desesperat, que autèntiques actituds d'humilitat i de servei, i actes d'amor gratuït, més que no constants afirmacions d'autoritarisme jurídic

No hi ha dubte, però, que Pau VI, que coneix el moviment ecumènic i el segueix al detall, coneix aquestes reaccions, però considera que el millor ecumenisme és aquell en què s'afronten amb coratge els problemes dins d'un clima de caritat. Cal afirmar clarament les pròpies creences, i no dissimular-les, per a no desnaturalitzar un futur diàleg teològic. S'ha de tenir present, per altra part, que l'aprovació dels poders dels bisbes i de la doctrina (i la pràctica) de la col·legialitat no serà fàcil. Pau VI sap que els pares conciliaris contraris a aquestes idees són forts i no pas pocs. Cal que tinguin la plena seguretat de consciència garantitzada pel mateix Papa, que la col·legialitat no va contra la primàcia papal.

No hi ha oposició, ve a dir el Papa, sinó complementació entre episcopat i papat: aquests dos aspectes de la institució jeràrquica reben la seva força l'un de l'altre.

NOTES

AUDITORES FEMENINES. Tot i que Pau VI les saludà en el discurs, no assistiren a l'acte inaugural, almenys a la tribuna dels auditors. Ningú no sap encara qui són les escollides per a representar les religioses i el laicat femení. Sembla que només seran presents als temes que les afectin (?). La decisió, anunciada el 8 de setembre, sembla que encara no ha estat comunicada personalment a les interessades.

OBSERVADORS NO CATOLICS. Són en aquestes sessions 43 observadors, 2 delegats personals i 12 hostes del secretariat de la unitat. Es remarcable la presència per primera vegada, d'observadors oficials del Patriarcat de Constantinoble: els arximandrites i professors a Boston Mnsrs. Panteleimon Rodopoulos i Joan Romanides, així com el representant personal de S.S., Atenàgoras, P. André Scrima rector de l'Església ortodoxa de Roma i conegut ecumenista.

Resum de Mn. J. Camps.

vida del concili

Nº 3
3ª Edició

17 de Setembre de 1964

COMENCEN LES TASQUES DE LA TERCERA SESSIÓ

Dimarts, 15 de setembre de 1964

La Congregació general d'avui és la que fa vuitanta, des que va començar el Concili.

DUES INTERVENCIONS PREVIES.— El Cardenal Tisserant exhorta a la rapidesa en les deliberacions. Hi ha un desig general que el Concili pugui acabar-se en aquesta sessió. Crida també l'atenció sobre l'obligació del secret. No sembla que es vulgui fer marxa enrera en la qüestió de la informació. Més aviat hom vol salvaguardar la independència de judici dels pares conciliars.

La intervenció del Secretari, Mons. Felici, insisteix en aquesta línia: exhorta als "perits" o "experts" conciliars a no crear "corrents d'opinió" dintre del Concili, per tal de no influir en un sentit o en un altre sobre els Pares del Concili. L'ur missió és la d'assessorar, no la de "judicar". Tampoc no han de fer declaracions ni crítiques sobre el Concili. Sembla que es vulguin evitar complicacions que vinguin de fora. Llibertat, calma i independència és el que els Pares necessiten, àdhuc per poder acabar amb rapidesa les deliberacions. Tot això no vol pas dir que els cristians no hagin de ser informats i sensibilitzats sobre els diversos problemes que es debaten a l'Aula. Amb la informació que prové de la font "veritablement generosa i completa que és l'Oficina de Premsa" (R. Laurentin), n'hi ha bé prou per estar enterats del que passa, sense necessitat de declaracions sensacionalistes.

TEMA DEL DEBAT. Capítol VII de l'Esquema "De Ecclesia" que tracta del "caràcter escatològic de la vocació del cristià i de la unió amb l'Església del cel".

INTERVENCIONS MES IMPORTANTS

Cardenal Ruffini. Deplora que no es faci menció del destí reservat als que moren en pecat mortal, és a dir, que no es parli del dogma de l'Infern.

Cardenal Urbani. S'alegra que es parli dels fins darrera (els novíssims) en l'esquema de l'Església, i que es faci d'una manera tan cristocèntrica i eclesiocèntrica.

Mons. Pont i Gol, bisbe de Segorb-Castelló. Li agradaria que es parlés més clarament de la transcendència i de la immanència o encarnació de l'Església. "Així s'evitaria l'error de creure que els cristians senten l'enyorança del més enllà i que no fan cas de la Creació. Es un càrrec que sovint els és fet pels comunistes" (H. Fesquet.)

Mons. Ziade, arquebisbe maronita de Beirut. Intervenció considerada per H. Fesquet com la més remarcable d'avui. La mentalitat del capítol és allunyada de la mentalitat oriental. No es parla prou del paper de les tres persones divines en l'obra de la consumació de l'Església. Sobretot del paper de l'Esperit Sant. Es Ell qui renovarà totes les coses a la fi dels temps, i d'altra banda, des de la Resurrecció de Crist, ja hi son en certa manera

en els darrers temps. Negligir això és quedar-se purament en un pla moral.

Mons. Elchinger. Completa l'anterior. Cal subratllar l'aspecte col·lectiu, comunitari, còsmic i ontològic de l'escatologia.

Mons. Hermaniuk, bisbe ucraïnà. S'ha d'insistir en els aspectes sacramentals i comunitaris. L'Eucaristia és ja ací baix "el signe de la vinguda del Senyor".

Finides les intervencions començarà demà el debat sobre el capítol VIII, dedicat a la Mare de Déu.

DECLARACIONS DEL CARDENAL RUGAMBWA

El Cardenal negre, tot parlant de la importància del capítol discutit avui, per als africans, ha explicat com la unió dels vivents amb les ànimes dels difunts és bàsica en la seva fe i la seva vida social. Cal veure les relacions que hi ha entre aquesta concepció de religió natural amb els dogmes catòlics del més enllà.

VOCABULARI TEOLOGIC DEL CONCILI

ESCATOLOGIA. Es tot el que fa referència a la fi del món, i, per conseqüència, al retorn gloriós de Crist, a la resurrecció dels morts, al judici final i a l'adveniment de la forma definitiva del Regne de Déu. Recordar la dimensió escatològica de l'Església és recordar-se de tots aquells que, havent format part d'ella, han arribat ja a terme: la Mare de Déu, els apòstols, tots els sants coneguts i desconeguts. Es també recordar que l'Església de la terra no ha d'instalar-se en la seva organització d'aquí baix, ja que es troba pelegrinant vers "els nous cels i la nova terra" (Apocalipsi 21,1,4) (Del Vocabulaire de Théologie Biblique, Paris 1962).

Aquesta dimensió escatològica no ens ha de fer oblidar la realitat de l'encarnació de l'Església en el món. Ni la veritat que ara ja posseïm l'essència de les realitats escatològiques (El Regne de Déu ja és entre nosaltres), encara que no les posseïm en la perfecció definitiva.

N O T E S

Reunions de l'Episcopat Espanyol:

Els bisbes espanyols han decidit reunir-se els dijous, per parlar dels temes conciliars, i fer també una altra reunió setmanal, per tal de parlar d'assumptes de la pastoral nacional.

Conferències de Premsa:

El P. Semmelroth ha parlat del tema del capítol discutit avui, al Centre Alemany d'informació i documentació. El dia 18 començaran les conferències regulars al Centre de Coordinació de Comunicacions Conciliars (CCCC).

Auditors femenines:

Encara no se sap quí són i quan assistiran a les reunions. Avui hi hagut un moviment de curiositat entre els pares conciliars quan el moderador, cardenal Agagianian ha saludat les auditors, encara absents de l'aula. "Aquest afer ha esdevingut objecte de broma als passadissos del Concili" (H. Fesquet)

CAPÍTOLS DE L'ESQUEMA DE ECCLESIA

- I Naturalesa del misteri de l'Església.
- II El Poble de Déu.
- III Jerarquia de l'Església.
- IV Els seglars.
- V Vocació a la santedat
- VI Els membres dels estats de perfecció.
- VII l'Església escatològica.
- VIII La Mare de Déu en el misteri de Crist i de l'Església.

Resum de Mn. Joan Llopis

DECRETAMENT AUTORITZAT

AMB LLICENCIA ECLESIASTICA

Dipòsit legal nº B.24746 - 1964

vida del concili

Nº 4

18 de setembre de 1964

3ª Edició

CONGREGACIO GENERAL LXXXI

Dimecres, 16 de setembre

L'assemblea general comença amb tres intervencions relatives al cap. VI. d'Església, és a dir, a "L'Església escatològica". Mons. d'Agostino, bisbe de Lucània (Itàlia) recorda una vegada més l'existència de l'infern i del purgatori. Mons. Ancel, bisbe auxiliar de Lió remarca que el caràcter escatològic de la vida cristiana no consisteix tan sols en la lluita contra el mal, sinó en tota la nostra activitat humana. La religió no és una evasió; dóna sentit al treball d'aquest món. El Card. Suenens revisa el procediment actual de les canonitzacions: és, diu, massa lent, massa costós, massa centralitzat; aleshores, l'objectiu de les canonitzacions, que és proposar als cristians models de santedat cristiana, de tots els països, de totes les condicions, de tots els ambients, no s'assoleix; hi ha una desproporció evident en l'elecció dels sants canonitzats: el 85% són religiosos o religioses, el 15% bisbes, sacerdots i laics, el 95% procedeixen d'Itàlia, França i Espanya... I proposa aquest remei: confiar a les Conferències episcopals nacionals, sota el control de la Santa Seu, la beatificació, i reservar al Papa la canonització dels sants d'interès universal.

DEBAT SOBRE EL CAP. VII D'ESGLÉSIA: "El llo i el rol de la Verge Maria respecte del Misteri de Crist i de l'Església".

Aquest debat s'obre dintre d'aquesta mateixa assemblea

Antecedents del text.— Un text sobre la Verge Maria existia ja en forma d'esquema independent en la primera sessió. El Card. Ottaviani havia demanat la proclamació de l'esquema per a la clausura de la sessió, el dia 8 de desembre de 1962; el Consell de presidència no va acceptar la solució. L'esquema va tornar a sortir a la segona sessió, intacte, a excepció del títol: Maria era anomenada Mare de l'Església. La proposta d'integrar l'esquema dintre del de l'Església va ésser sotmesa a votació, donant el resultat de 1.114 vots a favor de la integració i 1.074 a favor de l'esquema independent. Les posicions eren degudes a dificultats de vocabulari i de sensibilitat particular més que no pas actituds doctrinals.

El text actual, el títol del qual ha substituït al de Maria Mare de l'Església, no voldria tocar les qüestions lliurament discutides; es proposa simplement promoure una purificació i a la vegada una intensificació de la pietat mariana, tot i facilitant els camins de l'ecumenisme.

El capítol sobre la Verge Maria té tres parts:

- 1.- LA VERGE EN L'ECONOMIA DE SALUT DE L'ANUNCIACIO
- 2.- RELACIO DE LA VERGE AMB L'ESGLÉSIA
- 3.- LA VERGE EN EL CUITE I EN LA PREDICACIO

tendències

El debat de la Congregació general d'avui ha evidenciat dues tendències ben marcades: la 1ª es complau en multiplicar els títols gloriosos de la Verge, com es ara el de mitjancera, corredemptora associada al Crist, i "sosté un desenrotllament del culte marià com el remei universal per tots els mals" (Laurentin). L'altra tendència, que sembla la més general, vol donar a la doctrina sobre la Mare de Déu un rigor i una exigència més grans de cara a la pietat mariana, una orientació més precisa i, en certa manera, una depuració. "El problema ecumènic és només un aspecte secundari d'aquesta confrontació entre la generositat del cor i el rigor de l'esperit" (Laurentin). Després de la relació que, sobre el capítol ha fet Mons. Roy, Arquebisbe de Quebec, s'han situat en la línia de la 1ª tendència les intervencions del Card. Wyszynski, primat de Polònia, confirmant la seva posició una memòria entregada pels bisbes de Polònia al Sant Pare referent al paper que ha jugat la devoció mariana en la fidelitat d'aquest poble a Déu i a l'Església; de Mons. Márquez, arquebisbe de Puebla (Mèxic), Mons. Mingo, arquebisbe de Monreale, (Sicília), de Mons. Ruotolo, bisbe de Ugento (Itàlia), de Mons. Cambiaghi, bisbe de Novara (Itàlia) de Mons. Hervás, bisbe de Ciudad Real qui ha lamentat el canvi del text i del títol, i de Mons. Neczey, prefecta apostòlic de Nitra (Txecoslovàquia).

L'altra tendència ha trobat el punt fort en les intervencions dels Cardenals Leher, arquebisbe de Montreal (Canadà); Doepfner, arquebisbe de Munich (Alemanya) qui ha parlat en nom dels bisbes de parla alemana; Silva Henríquez, arquebisbe de Santiago de Chile, en nom del Card. Quintero, arquebisbe de Caracas, i d'altres 43 bisbes de l'Amèrica llatina; Bea, president del secretariat per la unitat dels cristians; i l'arquebisbe de Djakarta. Aquests Pares conciliars coincideixen en demanar més rigor en el vocabulari i en el contingut del capítol, sense que es doni lloc a exageracions massa habituals en certes formes de pietat mariana. Demanen la supressió del títol "mitjancera" considerant-lo, en una esquema dogmàtic prematur i desfavorable a l'ecumenisme. L'arquebisbe de Djakarta remarca a més a més: "Nosaltres vivim en un ambient mussulmà i animista, i ens resultaria difícil fer entendre a aquests que el Crist és l'únic mitjancer entre Déu y els homes, sí, per altra banda, els hi anunciem una altra mitjancera".

INTERVENCIO DEL CARDENAL BEA

Entre altres coses ha dit: "Jo no parlaré aquí de Maria segons la meua devoció personal, sinó en la perspectiva del bé de l'Església sencera, considerada en la actual situació, i marcada per la recerca de la unitat.

Així, per exemple, jo accepto personalment la mediació de Maria, tal com la va formular el Papa Lleó XIII; però no estic pas segur de que aquesta doctrina sigui avui clarament sentida per l'Església i que aquest Concili trobi una manera digna d'exposarla per mitjà d'arguments derivats de l'Escriptura i de la Tradició".

VOTACIONS SOBRE ELS 6 PRIMERS CAPÍTOLS D'ESGLÉSIA

S'ha proposat als Pares Conciliars el sistema de procediment en les votacions que afecten el contingut d'aquests 6 primers capítols. Hi ha 50 votacions previstes: una conjunt de cada capítol i 44 per les esmenes més importants; 39 d'aquestes afecten al capítol referent a la col·legialitat episcopal; el sistema ha estat per 2.170 vots a favor; 32 han sigut en contra i 2 nuls.

Seguidament s'ha votat el primer capítol "Naturalesa del misteri de l'Església" Mons. Charué, vice-president adjunt de la Comissió teològica, n'ha fet la presentació. El resultat ha sigut: 2.114 vots a favor de l'esquema, 11 contraris i 63 "amb reserves" o nuls.

Resum de Mn. J. Bigordà

vida del concili

Nº 5
3ª edició

19 de setembre de 1964

CONGREGACIÓ GENERAL LXXXII

=====

Dijous 17 de setembre de 1964

Finalitza el debat sobre el Cap. VII de l'esquema "De Ecclesia"; "El lloc i el rol de la Verge Maria respecte del Misteri de Crist i de l'Església".

T O G E N E R A L D E L E S I N T E R V E N C I O N S

Hom acusa una agilitat i una rapidesa de ritme.
Els Pares Conciliars semblen d'acord en aprovar la substància de l'esquema.

Sorgeix un matís de forta pietat personal mariana en moltes ocasions.

Els temes primordials de discussió són :

El títol de "Maria, mare de l'Església" suprimit en el nou redactat, i el concepte de "Maria Mitjancera".

PUNTS CLAU :

Un cop centrat el capítol de la Verge Maria, dintre de l'esquema de l'Església, juguen en el fons de les discussions posteriors dues actituds ben definides. La una seria la consideració de la figura de la Verge des d'una vessant dinàmica, funcional, diríem, en el gran pla de la història de la salut.

L'altre esdevindria una consideració més estàtica, més contemplativa, i per consegüent, ressaltant més els privilegis marians com a - tals.

Sota un mateix títol, per exemple, "Maria, mare de l'Església" - poden concordar o no les dues tendències però per motivació diversa. Una com a supremacia i distinció mariana per sobre de l'Església (Joc - de "mare" o "membre i filla" de l'Església), l'altra, com a funció de maternitat espiritual, mitjanceria.

La preocupació pastoral per als fidels i l'atenció al problema - ecumènic, és l'altra gran font que polaritza les intervencions. Es oportu o no - es pregunten els pares conciliars - a part del seu aspecte de ve ritat i acceptació? No ha de sorprendre que els arguments en aquest cas resultin amb freqüència més aviat fruit d'una situació històrica o actual, que no pas d'una profundització teològica.

LES INTERVENCIONS

El Cardenal Suenens, promotor de la "Legió de Maria", desitja que s'eviti minimitzar el paper de la Verge sota el pretext d'un més depurat Cristocentrisme, car la seva acció és present i contínua en l'Església, i en aquest sentit, caldria recalcar la relació entre maternitat espiritual de la Mare de Déu i acció apostòlica.

Mons. Rendeiro, bisbe de Faro, (Portugal), en nom d'altres 80 bisbes, es pronuncia en favor del títol de Maria mitjanera en atenció a la creença dels fidels.

Mons. Gasbarri, auxiliar de Velletri, connexiona l'increment marià i l'ecumènic.

Mons. Gawlina, arquebisbe dels polacs emigrats, cita les relacions marianes del protestantisme i de les esglésies ortodoxes russes; fa una esmena concreta del comentari de Martí Luter, pare del protestantisme, al cant del "Magnificat", on afirma que Maria és camí per arribar a Déu.

Mons. Sapelak, visitador apostòlic dels ucraïnians a l'Argentina, posa de relleu la forta pietat mariana de les esglésies gregues i esclaves.

Mons. Van Lierde, Vicari general del Sant Pare a la ciutat del Vaticà, defensa l'anterior denominació de l'esquema de "Maria, mare de l'Església"

Mons. García, arquebisbe de Granada, en nom de 80 bisbes d'Espanya, i de Països Sudamericans, prefereix el mateix títol, recolzant-se en l'ús que del mateix fan els últims Romans Pontífexs.

Clou la sessió Mons. Méndez Arce, bisbe de Cuernavaca, (Mèxic), insistint en l'acceptació de l'esquema tal com està formulat i responent a les objeccions presentades: si bé és possible el títol de "Mater Ecclesiae", no el creu oportú, per ser estranger a l'Orient, d'ús recent, propens a moltes distincions i discussions teològiques i poc popular entre els fidels.

INTERVENCIO DE MONS ANCEL

"El capítol respon a una doble finalitat: exposar sobre la Verge la doctrina acceptada per l'Església sense cloure les portes d'un progrés futur.

Hem d'aconseguir la unanimitat que és essencial al Concili. Això serà el nostre millor testimoni de devoció mariana.

VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA DE L'ESGLÉSIA

En quatre votacions ha sigut aprovat el capítol II "Sobre el poble de Déu" per una majoria de 2.100 sobre 2.200 votants.

NOTA

Han encapçalat la 83 Congregació general del divendres dia 19 de Setembre, tres intervencions sobre l'anterior debat marià, segons la possibilitat del Reglament quan es parla en nom d'almenys setanta bisbes.

El Cardenal Frings, de Colònia, ha remarcat l'oportunitat de l'esquema com a via mitja entre les opinions teològiques i el seu equilibri respecte a la fe catòlica i l'atenció als germans separats. En el mateix esperit s'ha reafirmat el Cardenal Alfrink d'Utrecht, condemnant com a poc afortunades i polèmiques les expressions de minimitzar o maximitzar la importància de la Verge; es tracta d'aconseguir no un enunciat fred de tesis teològiques, sinó una expressió viva de la fe de l'Església en la Mare de Déu. Mons. Castán, bisbe de Guadalajara, s'ha adherit no vament a l'expressat per Mons. García en la sessió precedent.

Resum de Mn. Josep Me Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal n^o B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº 6

21 de Setembre de 1964

3ª Edició

RITME DEL CONCILI

La tercera sessió marca a un ritme quasi vertiginós. És un vertader contrast, comparat amb la lentitud de les dues sessions anteriors.

Amb tot s'ha de reconèixer que no ha estat endebades el treball aparentment frenat d'aquelles sessions: s'ha creat un clima, s'han pulsat les tendències, s'han observat els signes del nostre temps, s'han reelaborat els esquemes, s'ha fet possible el treball... Per altra banda, les noves lleis de procediment conciliar produeixen també el seu efecte accelerant. En primer lloc, la llei dels cinc dies - en virtut de la qual tots els Pares conciliars han de sol·licitar la seva intervenció cinc dies abans del debat; segonament, la llei d'agrupació d'intervencions, que dóna potestat als moderadors per a renuir els Pares que pensen intervenir en un idèntic sentit, i finalment, la llei de la nombrosa representació (70) que s'exigeix per a les intervencions relatives als temes que ja han estat debatuts.

Com exponent d'aquest ritme cal assenyalar que en la 1ª setmana han sigut discutits els 2 últims capítols sobre l'Església; han estat sotmesos a votació i aprovats pels Pares Conciliars, els 2 primers capítols d'aquest mateix esquema; han estat presentades a l'assemblea les 39 esmenes del discutit capítol III de l'esquema també de l'Església, -referent a la sacramentalitat i a la collegialitat de l'episcopat, i a la conveniència d'un diaconat permanent - per a procedir a pròximes votacions. També ha començat el debat sobre els nous punts de l'esquema "De la funció pastoral dels bisbes en l'Església".

CONGREGACIO GENERAL LXXXIII

Divendres, 18 de Setembre.

A més de tres intervencions - exposades en el full anterior - que, acollint-se a la llei de la nombrosa representació, s'han referit el cap.VII d'Església, que versa sobre "El lloc i el paper de la Verge en l'economia de la salvació", la reunió d'avui ha centrat el seu interès sobre l'esquema: "DE LA FUNCIO PASTORAL DELS BISBES EN L'ESGLÉSIA".

Feta una breu introducció pel Card.Marella, president del Secretariat per a les Religions no cristianes, Mons. Veuillot, bisbe coadjutor de París, n'ha fet la presentació.

El tres capítols de l'esquema

- 1.- LA FUNCIO DELS BISBES EN L'ESGLÉSIA UNIVERSAL.
- 2.- LA FUNCIO DEL BISBE EN LA SEVA DIOCESI.
- 3.- LA FUNCIO DELS BISBES EN LES CONFERÈNCIES EPISCOPALS.

antecedents . -

El primer projecte d'aquest esquema, el títol del qual era "Dels bisbes i del govern de la diòcesi", va ser discutit en la segona sessió (novembre de 1963). Les nombroses i radicals intervencions van suggerir la necessitat d'una recomposició quasi total.

El text primitiu no feia pas esment de la responsabilitat dels bisbes sobre l'Església Universal, ni alludia la necessitat d'un Consell del govern central, símbol de la participació de tots els bisbes en la sollicitud per totes les Esglésies, ni a la conveniència d'una reforma i d'una internacionalització dels òrgans del govern central. Per altra banda, tampoc feia referència aquell primer esquema a les tasques pastorals dels bisbes, tota vegada que la cura pastoral, era objecte d'un altre esquema independent.

El nou esquema - "De la funció pastoral dels bisbes en l'Església" - posa en relleu la universalitat de la funció pastoral i manifesta el desig d'un Consell de govern compost per bisbes de tot el món i l'anhel d'una reforma de l'estructura del govern central; i al mateix temps accentua el caràcter pastoral de la funció episcopal tant en el pla universal, com en el nivell de cada territori diocesà.

intervencions . -

El to de les intervencions versa sobre alguns dels aspectes nous que afronta l'esquema.

El Card. Richaud, arquebisbe de Burdeos, ha manifestat que troba excel·lent el tema dels deures dels Bisbes, i ha pregat que no es relegui la solució dels detalls als organismes postconciliars, sinó que s'aprovin durant la celebració del Concili.

El Card. Browne, de la Cúria, ha posat recels sobre la reducció, que l'esquema sembla insinuar, respecte de l'exempció dels religiosos; i ha proposat deixar la solució en mans de la Comissió de reforma del Dret Canònic.

Un sentit semblant han tingut les intervencions de Mons. Mac Eleney, jesuïta, bisbe de Kingston (Jamaica); i la de Mons. Corboy, també jesuïta, bisbe de Rhodèsia del Nord, assenyalant el perill que reportaria per a les missions una atenuació del privilegi d'exempció dels religiosos.

Respecte del primer capítol "La funció dels bisbes en l'Església universal", que sembla pressuposar, almenys en la vessant pràctica, la collegialitat dels bisbes, Mons. Garli, bisbe de Segni, Itàlia, ha observat que la participació en el govern universal o la collegialitat no pot ser aprovada perquè dona per definides afirmacions dogmàtiques que no són segures i que convindria no tocar.

VOCABULARI I ACLARIMENTS

EXEMPCIÓ. Així s'anomena el dret, de què gaudeixen generalment els religiosos, de dependre directament de la Santa Seu, sense estar subjectes al bisbe del lloc on que resideixen.

COLLEGIALITAT EPISCOPAL. Aquesta expressió "denota la doctrina, segons la qual, els bisbes, gràcies a la seva consagració episcopal, participen de la responsabilitat del govern universal de l'Església i constitueixen el cos dels successors dels Apòstols que, en unió amb Pere, exerceix per dret diví la potestat suprema de l'Església" (Mons. Betazzi, bisbe auxiliar de Bolònia.)

CONSEQUÈNCIES PRÀCTIQUES DE LA COLLEGIALITAT. L'afirmació teòrica de la

vida del concili

Nº 6 full 2on.

col·legialitat: 1) harmonitza més sòlidament la responsabilitat de l'episcopat amb la responsabilitat pastoral; 2) fomenta més fàcilment la descentralització de la Curia romana; 3) estructura millor l'organització de les conferències episcopals nacionals.

Les altres intervencions han tocat aspectes de caràcter pastoral:

Mons. Rupp, bisbe de Mònaco, ha accentuat primerament el sentit d'humilitat que havia d'adoptar el Concili en comptes de reivindicar honors i precedències; i segonament ha remarcat l'atenció indispensable al fet de les migracions que no permet una pastoral estàtica, com la que, segons ell, es reflexa en l'esquema.

Mons. Drzechnik, bisbe de Maribor (Iugoslàvia), ha demanat una pastoral més adaptada al nostre temps, caracteritzat per la socialització; auxiliada amb nous mètodes, amb una sociologia pastoral i amb les experiències de les parròquies-pilot.

Mons. Fooley, bisbe de Lancaster (Anglaterra), ha reclamat un accent i un lloc més gran per a la pastoral. Mons. Kaiser, prelat nullius del Perú, ah exposat la deficient distribució de la clerecia en el món.

Mons. Farés, arquebisbe de Catanzaro (Itàlia), ha insistit en els deures del bisbe de defensar l'Església contra els errors.

Mons. Melendro, jesuïta, arquebisbe expulsat d'Anking, ha fet una defensa de l'Apostolat de l'Oració i de la Devoció al Sagrat Cor.

Mons. Lucey, arquebisbe de Sant-Antonio (U.S.A.) ha subratllat la necessitat de l'ensenyament del Catecisme.

Un matís peculiar ha tingut la intervenció de Mons. Pildain, bisbe de Canàries.

Per entendre la seva intervenció cal dir que al començament de la Congregació fou repartit a tots els Pares un full, que ha de formar part de l'esquema en debat i del qual se sospita que procedeix directament del Papa, i el contingut del qual segons la crònica de "La Vanguardia" és aquest:

1.- La llibertat dels bisbes i les relacions amb les autoritats públiques.

"Per fidelitat al mandat apostòlic, ordenat a la salvació de les ànimes, els bisbes gaudeixen de plena i perfecta llibertat i independència respecte de l'autoritat civil. Per això, no és lícit impedir directament ni indirectament l'exercici del ministeri eclesiàstic, com tampoc ho és el prohibir la lliure comunicació amb la Santa Seu, amb les altres autoritats eclesiàstiques i amb els seus súbdits. Ara bé, els pastors sagrats, en la dedicació a la cura espiritual de la seva pleta, contribueixen de fet al progrés i a la prosperitat civil, associant, de cara a aquesta finalitat, la seva col·laboració amb les autoritats públiques, d'acord amb la naturalesa de la funció de l'Església, i exhortant a l'obediència de les lleis justes i a la reverència de les potestats legítimament establertes".

2.- Llibertat en la nominació dels bisbes.

"La funció apostòlica dels bisbes fou instituída per Nostre Senyor Jesucrist, i busca una finalitat espiritual i sobrenatural; d'aquí se'n deriva que el sínode ecumènic declarà que el dret de nomenar i d'instituir bisbes és propi, peculiar, i per si mateix, exclusiu de l'autoritat eclesiàstica. Per tot això, a fi de protegir de forma convenient la llibertat de l'Església i de promoure, de manera més apte i més fàcil, el bé dels fidels, és desig dels PP. que no es concedeixi en endavant, als laics cap classe de drets o privilegis d'elecció, de nomenament, de presentació, o de designació per a l'ofici de bisbe; i el que aquells qui gaudixin d'aquest dret renunciïn espontàniament a aquesta classe de privilegis".

(Veure "La Vanguardia")

Davant d'aquest text Mons. Pildain ha demostrat el seu entusiasme, afirmant que seria un jorn molt gran per a l'Església, si el Concili arriba a ratificar aquesta proposta. La interrupció de què va ser objecte Mons. Pildain per part del moderador Card. Doepfner, es deu probablement a raons de Reglament.

Sobre el Cap. III de l'Esquema d'Església.

En el curs d'aquesta congregació general, a més, ha sigut presentat als P.P. el capítol III de l'esquema d'Església, és a dir el referent a la Jerarquia; aquest capítol, en la redacció actual, presenta 39 esmenes importants, i han d'ésser sotmeses a votació.

RESUM SOBRE L'ESQUEMA D'ESGLÉSIA

Tota vegada que, en les Congregacions generals d'aquests dies, juntament amb el debat dels temes nous, es realitzen les votacions sobre els capítols, ja debatuts, de l'esquema d'Església, convindria oferir una visió general d'aquest esquema, advertint que ha experimentat profundes i molt positives transformacions des de la primera aparició a l'aula conciliar, els últims dies de la primera sessió (desembre de 1962).

CAP. I.- El misteri de l'Església

Es presenta l'origen diví i la naturalesa de l'Església. L'Església és objecte de fe i no tan sols un fenomen visible. És misteri, sacrament, és a dir, signe visible i encarnat del designi de Déu de salvar els homes.

CAP. II.- El poble de Déu en marxa

Poble que abasta tots els incorporats a Crist per mitjà del Baptisme - sacerdots o laics - Tots exerceixen el sacerdoci universal, amb les seves ofrenes espirituals i amb el seu testimoni profètic. Poble que en la seva unitat enclou la més gran diversitat. Aquest poble, tot i trobant el seu origen en l'Església romana, presenta lligams amb les altres confessions cristianes, i d'una manera diversa, amb els no-cristians, pels quals ha vessat el Crist també la seva sang.

CAP. III.- La Jerarquia

La Jerarquia és un servei del Poble de Déu, de cara a alimentar, dirigir, organitzar el poble cristià. Es subratlla en la Jerarquia el paper de l'episcopat en Comunió amb el Sant Pare, i es consagren alguns paràgrafs als sacerdots i als diaques.

CAP. IV.- El laicat

El laic cristià està insert en el món profà, i és responsable de cooperar amb la missió de l'Església, sacerdotal, profètica, reial. Es distingeix el pla temporal del pla espiritual per a garantir la llibertat cristiana. I acaba el capítol exposant les relacions entre la jerarquia i els laics.

CAP. V.- Vocació a la santedat

Déu comunica la santedat, i Déu crida tots els homes (bisbes, sacerdots, idels) a la santedat. Hi ha una referència especial als religiosos, que han de ser testimonis de les virtuts evangèliques.

CAP. VI.- L'Església escatològica

Describeix l'acabament de l'obra de Crist i demostra la unió entre els sants del cel i els fidels de la terra. El culte dels Sants està centrat en la glòria de Déu manifestada en el Crist.

CAP. VII.- La Verge Maria

Es la Mare del Fill de Déu i és la mra dels fidels; i és model virginal i maternal de la Santa Església.

N O T I C I E S

S'ha celebrat reunió plenària de l'episcopat italià. Hi eren presents 272 bisbes i arquebisbes. Després d'algunes comunicacions fetes pel Card. Siri, president de la Conferència episcopal italiana, els bisbes Luigi Carli i

vida del concili

Nº 6 full 3º

Carlo Colombo han explicat el contingut del cap. III de l'esquema de l'Església. Se suposa que el primer orador s'haurà mostrat contrari a la col·legialitat episcopal, mentre que Mons. Colombo haurà defensat la tesi favorable a la col·legialitat.

- = Són de destacar dues publicacions italianes recents. "La llibertat religiosa per a tots" del Card. Bea. "L'Església i el Concili de Mons. Luigi Carli.
- = El pastor Marc Boegner, president d'honor de la Federació protestant de França i observador del Concili, en unes declaracions fetes al diari La Croix (18 de setembre de 1964), referint-se a Pau VI i després d'elogiar el pensament cristocèntric del Papa, ha dit: "Joan XXIII va crear un esdeveniment profètic, gràcies a una inspiració de l'Esperit Sant. Joan XXIII va fer el que Pau VI no hauria pogut fer; però Pau VI està realitzant el que Joan XXIII ho nauria pogut realitzar. Amb el seu temperament, amb el seu tarannà, amb l'estructura del seu pensament i amb l'experiència de la seva vida a la Cúria, Pau VI segueix el seu camí, sabent perfectament on vol anar, i sabent també que per no fer malbé res ha de donar proves d'una immensa paciència i d'una valent prudència.
- = El pastor baptista Martí Luther King, cap de l'integracionisme negre a U.S.A. ha sigut rebut pel Papa, Pau VI, amic dels negres, el va alentar en la campanya d'alliberament basada en la no-violència.
- = El Card. Alfrink, arquebisbe d'Utrecht i membre del Consell de presidència del Concili, en la inauguració del Centre de Documentació conciliar, patrocinat per l'Episcopat d'Holanda, ha dit: "Amb tot i que la fe ens ensenya que el Concili actua sota l'assistència de l'Esperit Sant, sabem també que aquesta assistència no exclou el treball humà ni l'estudi dels problemes importants sobre els quals versa el Concili".
- = Un incident: en el curs d'una conferència que el Pare Rahner S.J. donava sobre la col·legialitat, i a la meitat de la disertació, el conferenciant es va veure violentament interromput per les objeccions d'un sacerdot italià, secretari d'un Pare conciliar, contrari a la col·legialitat. (La Vanguardia).
- = En una reunió, 230 bisbes, U.S.A. decidiren per unanimitat redactar una informació amb l'objecte d'enfortir els capítols sobre els jueus i sobre la llibertat religiosa, que com a declaracions han d'integrar l'esquema sobre l'ecumenisme. Cal tenir present que, en aquest sentit, el Dr. Mc. Afee Brown, observador delegat de l'Aliança Reformada mundial, i autor de l'obra "Observer in Rome", va publicar una carta oberta dirigida als bisbes americans en el setmanari catòlic "Commonweal" (26 de juny de 1964)

Resum de Mm. J. Bigordà

LLIBRES

A l'entorn del Concili s'han publicat o difos una sèrie de llibres. N'oferim una selecció :

CONCILI EN GENERAL

=====

H. Küng, EL CONCILIO Y LA UNIDAD DE LOS CRISTIANOS. Herder
(Presenta els problemes de la unitat en termes i enfocaments impressionants sobretot quan parla de la reforma de l'Església)
H. Küng, LE CONCILE, EPREUVE DE L'EGLISE. Seuil.
(Escrit després de la 1ª sessió, recull les conferències donades per l'autor a diversos episcopats, sobre els més importants temes conciliars. També demostra una gran llibertat de pensament i paraula).

H. Küng . STRUCTURES DE L'EGLISE. Seuil.

(Esforç de profundització teològica sobre el Concili ecumènic. Treball, com els anteriors, original i apassionant)

R. Laurentin, LA APUESTA DEL CONCILIO. Taurus.

(Escrit abans d'inagurar-se, l'autor contra la problemàtica de l'Església actual de cara al Concili amb una agudesia i una clari-
vidència que les dues sessions celebrades han confirmat.

1ª i 2ª SESSIO

=====

Els següents autors han dedicat un volum a cada una de les sessions celebrades. J.L. Martín Descalzo, UN PERIODISTA EN EL CONCILIO, P.P.C. (Malgrat el títol, pretesament "amé" i l'estil literari que sovint cau en el mateix defecte, és una crònica clara, llegible i discretament avançada. Val la pena).

Antoin Wenger, VATICAN II (1ª session, 2ª session). Centurion. (El redactor en cap de La Croix, que ho sap tot i diu bastant, fa la crònica de les sessions amb un criteri molt equilibrat i just).

René Laurentin, BILAN DE LA 1ª SESSION (Id. de la 2ª) Seuil. (Més que una crònica, fa un balanç pondera i mesura els resultats, analitza els problemes, estudia les possibilitats. Molt bo.

TEMES ESPECIALS DEL CONCILI

=====

T. Jimenez Urresti, "EL BINOMIO PRIADO-EPISCOPADO". Desclée de B.

Y. Mª Congar, "Per una Església de servei i de pobresa". Estela

R. Laurentin, "LA QUESTION MARIALES". Seuil

O. Semmelroth, "CRISTO O MARIA ?". Fax

P. Gauthier, "ELS POBRES, JESUS I L'ESGLÉSIA". Estela.

M.J. Le Guillou, "MISSION Y UNIDAD". Estela.

"CATHOLIQUES ET PROTESTANTS". Seuil.

(Confrontació teològica pels millors ecumenistes).

Y. Mª Congar, "JALONES PARA UNA TEOLOGIA DEL LAICADO". Estela

Resum de Mn. J. Camps

LEGUDAMENT AUTORITZAT

AMB LLICENCIA ECLESIASTICA

Dipòsit legat nº B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº 7

23 de setembre de 1964

2ª Edició

CONGREGACIO GENERAL LXXXIV

Dilluns, 21 de setembre

La reunió d'avui ha tingut quatre parts ben marcades:

I) AVISOS I COMUNICACIONS: El Cardenal Tisserant torna a cridar a l'ordre a alguns Pares i experts, exhortant-los a servir el secret i a no fer propaganda interna.

Es dona compte de la mort de dos Pares conciliars Mons. Gawlina i Mons. Nigris.

II) RELACIONS SOBRE EL CAPITOL III DE L'ESQUEMA "DE ECCLESIA" : Abans d'entrar en la votació

de les esmenes introduïdes en aquest capítol, dedicat a la Jerarquia de l'Església, la Comissió teològica ha cregut oportú recordar als PP. els termes de la discussió sobre els aspectes més debatuts. En nom d'ells quatre Relatadors han exposat els diversos punts de vista.

1) Mons. Franic, bisbe de Split (Iugoslàvia). Exposa les objeccions que militen contra la redacció actual del capítol. Cal advertir que aquesta relació d'objeccions no es fa perquè existeixin discrepàncies dins la Comissió que ha redactat el text, sinó amb la finalitat de procurar la màxima objectivitat als elements de judici que han de tenir els PP. en ordre a les votacions. Els principals arguments exposats pel Relator contra la sacramentalitat i col·legialitat de l'episcopat es basen en el fet que són teories encara no prou madures entre els teòlegs i que, a més a més, tenen el perill de minvar la suprema autoritat del Ppa. Contra la restauració del diaconat ha defensat la conveniència del celibat, i ha fet veure com no ajudaria tampoc a l'augment de les vocacions.

2) Cardenal Kőening arquebisbe de Munic. Exposa les raons en favor de la sacramentalitat de l'episcopat. Es doctrina antiga, que en els darrers temps s'havia enfosquit. L'episcopat no és simplement una mena de complement extern del sacerdoti sacramental, sinó que és "la plenitud del sacrament de l'ordre", tal com queda demostrat per la litúrgia, la història i la tradició.

3) Mons. Parente, arquebisbe titular de Ptolemaida, assessor del Sant Ofici. Ha defensat la col·legialitat dels bisbes. Ha estat una argumentació més aviat de tipus racional i jurídic que no pas bíblic i patristic. Cal tenir en compte, però, que les dificultats s'havien presentat sempre d'aquell tipus. Ha mostrat com la col·legialitat no representa cap perill ni per al primat ni per a la infal·libilitat del Papa. Ha causat admiració i sorpresa que un membre de la Cúria i que es tenia com a enemic de la col·legialitat, l'hagi defensada tan bé. Hi ha hagut una gran ovació.

4) Mons. Henríquez, auxiliar de Caracas. Parla en favor de la restauració del diaconat com a grau permanent i amb la possibilitat del matrimoni. Remarca els avantatges d'ordre pràctic. L'oportunitat de la restauració concreta a cada país s'hauria de deixar a judici de les conferències episcopals. Anuncia que hi haurà quatre qüestions proposades a l'assemblea, sobre el diaconat a fi d'arribar a la màxima matisació.

III) VOTACIONS SOBRE ESMENES AL CAPITOL III "DE ECCLESIA": De les sis previstes, només se

n'han fet quatre:

a) "L'episcopat succeir a l'apostolat sota el primat del Papa".

Favor: 2.166; Contra: 53; Nuls: 1

b) "Crist va instituir l'apostolat en forma d'un col·legi"

Favor: 2.012; Contra: 191; Nuls: 3

c) "Els bisbes succeeixen als apòstols en llur missió, continuant així la tradició apostòlica".

Favor: 2.013; Contra: 106; Nuls: 2

d) "De la mateixa manera que la missió de Pere continua en un successor singular, que és el Papa, la dels apòstols continua en l'episcopat".

Favor: 2.091; Contra: 115; Nul: 1.

IV) DEBAT SOBRE L'ESQUEMA DE L'OFICI PASTORAL DELS BISBES-PRINCIPALS INTERVENCIIONS: Cardenal Iéger . Fa quatre observacions importants:

1. La pastoral exigeix un coneixement exacte de la mentalitat de l'home "technicus" modern, el qual rebutja tota mena de paternalisme.

2. Cal adaptar l'ensenyament al llenguatge d'avui, si vol ésser comprès i acceptat.

3. Renovar la forma del govern actual de les diòcesis, fent-lo més àgil i democràtic.

4. Renovar l'estil de vida de sacerdots i bisbes, en una línia de simplicitat i pobresa. Una al·lusió a les vestimentes episcopals li ha valgut una cal·lida ovació.

- Mons. Compagnone, carmelita. Parla en favor de l'exempció dels religiosos. Aquests solament fan treball útil quan són fidels a l'esperit de l'Institut respectivament.

- Mons. Rossi, en nom d'un centenar de bisbes del Brasil. Ha d'haver-hi dependència dels religiosos respecte al bisbe, la qual ha de reglamentar-se per una convenció escrita entre el bisbe i el superior religiós.

- Mons. Staverman, franciscà. Parla del problema dels sacerdots renegats.

LES VOTACIONS DEL 30 d'OCTUBRE 1963

Convé recordar el resultat de les cèlebres votacions indicatives fetes l'any passat sobre cinc punts, la substància dels quals torna a ésser posada a votació ara, i aquest cop, de manera definitiva.

1. ¿Plau als Pares de redactar l'esquema de manera que digui que la consagració episcopal constitueix el grau suprem del sacrament de l'Ordre?
2.123 vots contra 34

2. ¿Plau als pares de redactar l'esquema de manera que digui que cada bisbe legítimament consagrat, en la comunió dels altres bisbes i del Pontífex romà (que és el seu cap i el principi d'unitat), és membre del Cos dels bisbes? 2049 vots contra 104

3. ¿Plau als Pares de redactar l'esquema de manera que digui que el Cos o el Col·legi dels bisbes succeeix al Col·legi dels apòstols en la funció d'evangelitzar, de santificar i de pasturar; i que frueix de la plena i sobirana autoritat sobre tota l'Església, conjuntament amb el seu Cap, el Pontífex romà, i mai sense aquest Cap (quedant sencer i salvat de dret de primacia d'ell sobre tots els pastors i tots els fidels)? 1.808 vots contra 336.

4. ¿Plau als Pares de redactar l'esquema de manera que digui que el poder pertany iure divino (per dret diví) al Col·legi dels bisbes units al Cap? 1717 vots contra 408

5. ¿Plau als Pares de redactar l'esquema de manera que sigui considerada l'oportunitat d'instaurar el diaconat com un grau diferent i permanent del ministeri sagrat, segons la utilitat de l'Església en les diverses regions? 1.558 vots contra 525

CORRIGENDA

En el número 6 d'aquest full (21-IX-64), per error de transcripció diu que el Card. Marella és president del Secretariat per a les Esglésies no-cristianes. El nom exacte és "Secretariat per a les Religions no cristianes".

Resum de Mn. Joan Llopis

DEGUDAMENT AUTORITZAT

AMB LICENCIA ECLESIASTICA

Dipòsit legal N° B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº 8

24 de setembre de 1964

2ª Edició

C O N G R E G A C I O G E N E R A L LXXXV

Dimarts, 25 setembre

Impressió general.— Comparada amb la d'ahir, que va consagrar l'àrdua qüestió de la col·legialitat, la congregació d'avui ha decaigut en interès. Hi ha la sensació d'haver-se viscut un moment històric: l'adquisició de la clau de volta de tot el treball conciliar: la col·legialitat episcopal. El temps anirà fent que aquest principi vagi informant tota la vida de l'Església. Les intervencions d'avui no han estat d'una gran brillantor, però han tocat punts importants de l'organització de la vida diocesana. Per a nosaltres tenen un interès extraordinari, sobretot de cara a la realització pràctica de l'esperit del concili a casa nostra.

Votacions del c.III de l'esquema sobre l'Església

Han prosseguit les votacions, que van revelant el pensament amplament unànim de l'Església en favor de la sacramentalitat de l'episcopat i de la col·legialitat episcopal. Cal agrair a la comissió doctrinal l'enorme esforç realitzat, i sobretot l'esperit amb que ha estat realitzat (tendència a profunditzar les qüestions, de cara a obtenir, per mitjà d'un veritable esperit de diàleg, la més gran unanimitat possible) Mètode que ens cal adoptar per a tot debat o discussió dins de l'Església, àdhuc en el pla diocesà i parroquial: no es tracta de vèncer o de perdre, sinó d'arribar junts, per un sincer diàleg, a un nivell més profund de veritat. Aquesta és una de les lliçons més importants del Concili Vaticà II.

	VOTANTS	SI	NO	NULS
5ª Els bisbes són continuadors dels apòstols per institució divina.	2248	2198	50	0
6ª Són ministres de Crist i dispensadors dels seus ministeris.	2246	2201	44	1
7ª Pel sacrament amb què han rebut la plenitud de l'ordre.	2240	2117	123	0
8ª La consagració els dóna poder de santificar, ensenyar i dirigir, que només poden exercir en comunió amb el col·legi i el seu cap.	2247	1917	328	2
9ª Només els bisbes poden consagrar altres bisbes.	2243	2085	156	2
10ª Els bisbes i el Papa estan units, com Pere i els altres apòstols, en un col·legi.	2243	1918	322	3
11ª La naturalesa col·legial de l'episcopat es manifesta en el Concili i en la consagració episcopal.	2213	1898	313	2
12ª El col·legi no té autoritat si no és unit amb el seu cap.	2205	2114	90	1

(Fet curiós: La darrera qüestió és posada per reafirmar fortament el primat del Papa. Per què 90 pares han votat NO? No han entès bé la pregunta? O és què han seguit cegament la consigna del sector anti-col·legialista de votar sistemàticament NO? Observació d'H. Fesquet.).

Observació important: La votació d'aquestes esmenes només pot ser SI o NO. No s'admeten els SI AMB RESERVA ("placet juxta modum"). Però quan es votà el conjunt del capítol poden aparèixer una munió de RESERVES, que la Comissió haurà d'estudiar i respondre. Això podria aturar la marxa segura i ràpida de l'esquema i endarrerir molt el seu enllestiment. Per tant encara que és veritat (com diu Fesquet en una de les seves afirmacions potser massa de crònica futbolística) que "el Vaticà II ha rebutjat l'integrisme, i hom no veu massa com podrà tomar a alçar el cap", cal no bobllidar que l'esquema ha de passar encara per la prova del foc. Aquest vot del conjunt es farà el dia 30.

Les intervencions dels Pares conciliars

Fan referència a la vida de les diòcesis i a la figura del bisbe. Les intervencions més interessants han estat les dels bisbes francesos, que han dominat avui la congregació general (6 francesos entre 19 pares que han parlat) Destaquem el més interessant:

- Mnsr. GUYOT (Coutances): En nom de l'episcopat francès demana que tot el que diu el Concili dels sacerdots sigui reunit en un document únic. Serà una gran ajuda per als sacerdots que el Concili presenti una doctrina ferma i coherent sobre el sacerdoci. No són simples executants, sinó col.laboradors dels bisbes. Cal muntar estructures de diàleg (sistemes estables i acceptats de diàleg entre sacerdots i bisbes).

- Mnsr. GUERRY (Cambrai): Els bisbes no hem de parlar de coses cerebrals i abstractes, sinó dels fets i de la vida. "Parlem de l'Evangeli, denunciem les injustícies, sa crifiquem si cal la nostra fama, no adulem ningú, siguem clars, siguem humils, no creguem saber-ho tot, escoltem els altres...."

- Mnsr. BARRACHINA (Alacant): Hi ha encara massa diferències entre sacerdots i parroquies, uns rics i els altres pobres. Reformem això, amb la major valentia. Sinó no podem parlar de l'Església dels pobres.

- Mnsr. D'SOUZA (Índia): Que hi hagi laics als "consells diocesans", amb responsabilitat.

- Mnsr. BEINORZ (Katowic, Polònia): Que els bisbes prenguin iniciatives sense esperar les "consignes" de Roma.

Els altres bisbes han insistit sobre la figura del bisbe, que ha de ser avui pobre de vida i presentació senzilla, proper als seus sacerdots i al seu poble, renunciant a estructures feudals i a ostentacions, treballant pastoralment sobre la base i'un coneixement exacte dels problemes pastorals per mitjà de la sociologia. Es va imposant la idea que el bisbe ha de governar també segons un estil col.legial, comptant amb l'opinió i la col.laboració de sacerdots i fidels.

NOTICIES

- El card. BEA s'entrevistarà amb l'arquebisbe CRISOSTOM d'Atenes, que s'ha declarat sempre enemic de qualsevol diàleg amb l'Església catòlica (en contra de toda la ortodòxia). Aquesta entrevista, ocasionada pel retorn de St. Andreu a Patras pot tenir una enorme transcendència ecumènica.

- Quinze, "auditores" i vuit nous "auditors". La presència del laicat es va incrementant. La srta. Monnet, 1ª auditora desitja que els laics siguin escoltats en les Comissions, on podran aportar el seu testimoni i la seva experiència. Observem que entre els nous auditors hi ha membres qualificats dels moviments d'acció catòlica, que hom trobà a faltar a l'anterior sessió

- Sembla que 15 cardenals van fer una gestió demanant al Papa que tregués de l'ordre del dia del Concili la qüestió de la col.legialitat episcopal, diu "Le Monde". El Papa lògicament no ha oedit. Fóra contradir-se ell mateix i posar-se en contra del Concili. Alguns sectors també contraris a la doctrina col.legial han fet córrer pamflets entre els Pares Conciliars, en contra de l'advertiment de la secretaria general (que ells mateixos van provocar, per impedir que els anomenats "progressistes" seguissin influint marginalment) Realment no és una manera d'actuar massa digna d'un Concili, ho faci qui ho faci.

Resum de J. Camps

vida del concili

Nº 9

25 de setembre de 1964

2ª Edició

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 86

Dimecres, 23 de setembre

L'Assemblea general comença amb dues intervencions sobre "la funció pastoral dels bisbes en l'Església". Mons. Greco demana que es promogui la constitució de la confraternitat de la doctrina cristiana. Mons. González Moralejo (auxiliar de València) proposa que "al text elaborat per la comissió hi sigui afegit que en el nomenament dels bisbes hi tingui intervenció la respectiva conferència episcopal i sigui escoltat el presbiteri o col·legi presbiteral de la diòcesi per la qual és elegit com a pastor, i que no sigui omesa l'opinió dels laics".

SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA

L'esquema sobre l'ecumenisme consta actualment de tres capítols i comporta, a més, dues declaracions adjuntes sobre la llibertat religiosa i sobre les relacions amb les altres religions, especialment el judaisme. Aquestes dues declaracions, en el moment de ser presentat als Pares l'esquema d'ecumenisme durant la segona sessió, figuraven com a capítol 4 i 5 de l'esquema.

R e c o r d e m

1. El dia 19-11-1963, Mons. de Smedt, en nom de la comissió corresponent, va presentar el capítol sobre llibertat religiosa. "Esperem -deia en posar punt final a l'exposició- que no serà impossible d'acabar la discussió i l'aprovació d'aquest decret, curt però molt important, abans del final d'aquesta sessió. Tot el món consideraria que els nostres treballs haurien estat molt fructuosos si els Pares del Concili podien anunciar, per mitjà de la veu del Successor de Pe-re, aquest ensenyament alliberador sobre la llibertat religiosa".

De fet, les intervencions, intencionadament nombroses segons alguns, sobre l'esquema d'ecumenisme, com a conjunt i sobre els seus tres primers capítols, no van permetre d'arribar a la discussió d'aquesta matèria en la segona sessió.

2. L'escrit estava "preparat feia molt temps i havia topat amb tota mena de dificultats. Havia esperat molt temps el permís de la Comissió teològica perquè fos imprès. Aquesta comissió sols va cedir in extremis, al final d'una reunió difícil, en el curs de la qual el nihil obstat va ser obtingut per la majoria de 18 vots contra 5, pocs dies abans de l'obertura dels debats" (Laurentin. Bilan de la deuxième sessions, p. 149)

2. Sentit del text. Diu Mons. de Smedt que s'ha de precisar amb tot detall el sentit que es dona a les paraules 'llibertat religiosa'. No hi ha intenció dir que cada u pot, segons el seu caprici, creure el que li vingui de gust (això seria indifferentisme) Ni tampoc es diu que la consciència humana és lliure, en el sentit que no tingui cap obligació envers Déu (laïcisme). No es posen en el mateix pla la veritat i la falsetat, com si no hi hagués unes normes objectives de la veritat (relativisme doctrinal). Tampoc s'afirma que l'home es pugui complaure en la incertesa (pessimisme de dilettanti) Positivament la llibertat religiosa és el dret de la persona humana a practicar lliurement la seva religió seguint les exigències de la seva pròpia consciència. Negativament, aquesta llibertat significa que la consciència no ha d'estar sotmesa a cap coacció exterior. La llibertat religiosa implica, doncs, l'autonomia humana. Autonomia no ab intra (l'home no es pot deslliurar de les obligacions de la seva consciència), sinó ab extra (no ha de ser de cap manera impedit des de l'exterior a obeir la seva consciència).

4. Raó de la llibertat religiosa. La raó primordial, segons Mons. de Smedt, per la qual els no catòlics no poden ser obligats a anar contra la pròpia consciència és la mateixa naturalesa de l'acte de fe. Per part de Déu la Fe és un do sobrenatural lliure. Per part de l'home la fe és un consentiment lliure. Es, doncs, el mateix acte de fe el que exigeix que nosaltres reclamem el dret a la llibertat religiosa en tota la seva integritat.

5. Segons el mateix relator, el text presentat va encara més lluny. Afirmar que la llibertat religiosa no seria res més que una paraula sense sentit, si els homes, seguint la pròpia consciència, no tinguessin el dret de realitzar uns actes externs, siguin privats, socials o públics, que corresponguin a la pròpia convicció. L'exercici d'aquest dret pot entrar en col·lisió amb altres drets. El dret i el deure de respondre als imperatius de la pròpia consciència no són il·limitats. Han de ser regulats en vista del bé comú. En aquesta regulació "ha de ser feta en la societat humana pel dret, i pertany als poders públics (...), els quals no poden anar mai contra l'ordre de la justícia establert per Déu".

6. Per a comprendre textos pontificis anteriors. En l'encíclica Quanta cura, Pius XI, citant Gregori XVI, va dir que la llibertat de consciència i de culte eren "un deliri". Una condemnaació com aquesta estava justificada per la ideologia que es trobava a la base d'aquesta llibertat: el racionalisme, per qual la consciència individual no estava sotmesa a cap llei ni a cap norma que vingués de Déu. El Syllabus, va condemnar la separació de l'Església i de l'Estat, perquè tenia la seva fi en el principi de l'omnipotència jurídica, de l'Estat. La llibertat de culte era condemnada perquè el seu principi era l'indiferentisme religiós.

7. Un comentari pintoresc. Un bisbe d'una de les diòcesis de la nostra província eclesiàstica comentava amb els seus seminaristes la intervenció de Mons. Smedt, bisbe de Bruges (Bèlgica), i deia "El Obispo de Brujas, al presentar el texto sobre la libertad religiosa más bien parecía inspirado por aquéllas que por el Espíritu Santo".

VOCABULARI

Tolerància: En aquest tema, indica "una acceptació, almenys passiva de principis o de comportaments que hom no aprova". Generalment, a aquest concepte de "tolerància" hi va anexa la convicció que l'Església té una influència sociològica, més enllà de l'àmbit estrictament eclesiàstic, damunt de persones no vinculades a ella per la fe. Parlar de "tolerància" inclou, doncs, en general, una referència a allà que és costum de denominar com a "estat de cristiandat"

Llibertat religiosa: Ha estat definida més amunt, de manera positiva i negativa (nº 3) Utilitzar aquest terme és reconèixer implícitament que l'Església no té domini fora del seu propi àmbit per a posar restriccions a l'activitat dels homes que no estan lligats a ella per la fe.

EL TEXT ACTUALMENT DISCUTIT Es una refundició del que va ser donat als Pares el 19-11-1963. Les esmenes del primitiu text han estat realitzades a base de les 380 observacions fetes l'any anterior.

P u n t s p r i n c i p a l s

L'Església té missió de propagar el seu missatge, però els camins de l'amor i de la persuasió. L'Església exhorta als seus fills que no provoquin cap assentiment que no sigui donat amb plena llibertat i exhorta també que sigui evitada tota coacció.

Un dret inalienable de tots els homes, siguin o no cristians, és no solament el de creure, sinó el de practicar els ritus de la pròpia religió.

L'Estat no pot imposar al ciutadà la professió o el rebuig de la seva religió com a condició d'una participació plena a la vida nacional i civil ni pot tampoc realitzar vexacions o explotacions per motiu religiós.

Les col·lectivitats religioses tenen el dret de propagar-se per mitjans honestos i sincers, mitjançant l'anunci del seu missatge

vida del concili

ge, i no amb mètodes abusius d'allò que es denomina proselitisme.

El món s'unifica actualment en la línia de la lliure confrontació. La llibertat religiosa és una condició de la cohabitació pacífica i de la concòrdia en la família humana.

Principals canvis realitzats:

Es parla dels drets col·lectius de les religions. Ja no és fundada la llibertat religiosa sobre els drets de la consciència errònia. No es parla ja de la subordinació de la llibertat religiosa al bé comú, perquè els règims totalitaris ho justifiquen tot a partir d'aquesta noció (R. Laurentin. Le Figaro, 25-9-64)

LES INTERVENCIONS

Mons. de Smedt, com l'any passat, ha presentat l'informe del Secretariat per la Unitat dels cristians. De manera menys eloquent, menys profètica. La "declaració sobre la llibertat religiosa", segons el relator, és perfectible en cinc punts. 1. En la mateixa noció de llibertat religiosa; s'ha d'utilitzar aquest terme, tal com diu el relator, o bé el de tolerància? 2. Es possible de precisar millor els drets de les religions com a organitzacions col·lectives. 3. Es possible de precisar més els límits d'aquests drets (hi ha religions que encara observen pràctiques perverses, com sacrificis humans). Al relator li sembla insoluble el problema de fixar els límits de la intervenció de l'Estat, si aquest ha de ser el que precisi aquells drets. 4. ¿Com es pot afirmar la llibertat religiosa de les persones i de les col·lectivitats sense minimitzar la importància de la veritat objectiva? 5. ¿Quina és la millor manera de manifestar la urgència de la llibertat en el nostre temps que ha superat ja "l'edat de la infància"?

Card. Ruffini (Palermo) Més s'estimaria que es parlés de "la llibertat de l'home en preferir la seva religió, "del lliure exercici de la religió". No se parem mai la llibertat de la veritat. La veritat és una i no hi ha més que una sola i única religió. Parlem, doncs, de tolerància en funció del bé comú; si no ho fem així, escandalitzem els catòlics. L'esquema, sense voler, cau en l'indiferentisme i en l'agnosticisme. Si l'Estat és incompetent en matèria de religió, ¿com pot haver-hi una religió d'Estat? Això va contra els concordats i és molt greu. Cal pensar en els qui sofreixen persecució per motius religiosos.

Card. Ottoviani (Cúria romana) L'error mai és digne d'honor. No es parla en l'esquema de la llibertat dels fidels en observar la veritable religió. En tot el que fa referència a la llibertat de consciència, parlem sempre tenint en compte la llei divina. Es diu que l'Estat no és competent en matèria religiosa. Si és així tots els concordats, que són molt útils, s'han de destruir. Per tant, aquesta doctrina és errònia. No estic d'acord amb la llibertat de propaganda dels diferents grups religiosos. Sant Pau no ho entenia així quan demanava que impedissin la propagació de les falses doctrines. El que diu el text sobre el proselitisme pot ser mal interpretat i perjudicar el treball dels missioners, Siguem, doncs, prudents.

Card. Quiroga (Compostela). El text ha estat redactat en funció de l'ecumenisme, però no té un caràcter pastoral pels catòlics, i exposa als fidels a perills molt greus. A més, presenta perills per a les nacions catòliques. La doctrina en molts punts és obscura. Queda la impressió que hi ha massa interès en acomodar-se al temps present, sense preocupar-se de la tradició. El liberalisme ha estat sovint condemnat per l'Església: dirà ara tot el contrari? El que és veritable en el pla individual no ho és sempre en el pla so-

cial: en el text es fa aquest trànsit. Tot això és molt greu. El text ha de ser refet enterament.

Card. Bueno Monreal (Sevilla) El text és millor que el de l'any passat, però encara és molt equivocat. Passa incorrectament del pla doctrinal al pla jurídic i polític. Doctrinalment, una sola religió té el dret a propagar-se. En el pla polític és diferent. La llibertat que és donada a les falses religions, perjudica la veritable. La conclusió és que no ens hem de posar en el pla de la doctrina sinó en el de l'oportunitat.

Card. Léger (Monreal en nom dels bisbes del Canadà) En proclamar el dret de les persones i dels grups, el text respon a una urgent necessitat. Dissipa els dubtes sobre el sentit exacte de la doctrina de l'Església. Correspon a l'esperança dels que sofreixen persecució per la fe. Satisfà l'exigència del diàleg entre cristians i no cristians. El text fa totes les distincions necessàries i salva tot indiferentisme i relativisme. M'adhereixo plenament a l'esperit i la substància del text. Reclama, però les següents correccions: que la llibertat religiosa de forma que constin també els drets dels no creients; s'ha de formular el fonament de la llibertat religiosa de forma que el puguin acceptar tots els homes de bona voluntat. Diguem, per exemple, que la llibertat religiosa és la reivindicació més alta i més sagrada de l'home en l'exercici de la seva raó, i no ens limitem que cada home té el deure de seguir la voluntat de Déu segons la seva consciència (art. 26) i que d'aquest deure i de l'exercici de la vocació divina de l'home (art. 29) es deriva la llibertat religiosa.

Card. Cushing (Boston, en nom de quasi bé tots els bisbes USA) Es aquesta una qüestió essencial per la vida de l'Església i la vida civil. Tots els homes esperen el que anem a dir. Per tota l'Amèrica és una qüestió fonamental. Aportarem correccions al text? Sí és per enfortir-lo, bé; però si és per atenuar-lo, no. L'Església s'ha demostrat com a protagonista de la llibertat religiosa en el món. En tota la història l'Església ha demanat la llibertat per ella. Hi té dret. La llibertat que ella reivindica pels catòlics, avui la demana per tots els homes sense excepció.

Card. Meyer (Chicago). Tots els homes del nostre temps esperen aquesta declaració. Demostrem que allò que és essencial és la consciència lliure, sincera. L'esquema permet un diàleg ecumènic. Sense aquesta declaració dubtarien de la nostra sinceritat, els germans separats, amb raó. Sense aquesta declaració, tot el que diria el Concili en altres temes no seria rebut pel món.

Card. Ritter (Saint Louis. USA) Si els fonaments teològics d'aquesta llibertat religiosa són incerts, no en parlem. i limitem-nos al respecte fonamental per l'home. Així tot serà més curt, millor i unificarà totes les voluntats.

Card. Silva Henríquez (Santiago de Chile), en nom de 50 bisbes d'Amèrica llatina) S'ha de dissipar en tot, el món l'opinió que els catòlics són uns oportunistes i que fan dos pesos i dues mesures segons siguin febles o forts. L'home modern exigeix que adaptem els nostres mètodes parant atenció a l'evolució de la societat democràtica. És important que ningú no pugui dubtar de la nostra sinceritat. L'esquema posa en guàrdia contra el proselitisme. Efectivament el proselitisme és una corrupció del testimoni.

Mons. Cekada (Skopje. Iugoslàvia) Evoca els totalitarismes (naxisme i comunisme). Proposa que el Concili dirigeixi una petició a les Nacions Unides, perquè aquestes proclamïn que l'Estat ha de respectar la llibertat religiosa per tots, i perquè precisi els punts d'aplicació pràctica d'aquesta llibertat.

LA LLIBERTAT RELIGIOSA A ESPANYA = DECLARACIONS DE MONS. MORCILLO

"Crec sincerament que l'avantprojecte de llei sobre les minories no catòliques a Espanya satisfà els desigs tantes vegades manifestats pels no catòlics, i salva, el mateix temps, el bé comú dels espanyols i la unitat catòlica del país".

"Quant a les limitacions, si així es poden denominar, de la llibertat dels no catòlics, l'avantprojecte senyala solament aquelles que poden afectar al bé comú de tots els espanyols i la unitat catòlica d'Espanya, fets ambdós innegables i de tant de pes, que no poden ser oblidats ni molt menys menyspreuats. Queda limitat tot proselitisme i tota forma

vida del concili

proselitista de propaganda, segons la bona doctrina en la qual estem d'acord tots els cristians, catòlics i no catòlics, i a aquests últims els és donat tot el que pot ser-lo necessari pel normal desenvolupament de llur vida religiosa" (LA VANGUARDIA)

VOTACIONS DEL TERCER CAPITOL DE L'ESQUEMA SOBRE L'ESGLÉSIA

Proposició	<u>Votants</u>	<u>Sí</u>	<u>No</u>	<u>Nuls</u>
Proposició 13: "L'ordre dels bisbes, juntament amb el seu cap, el Romà Pontífex, i mai sense ell, és subjecte de potestat suprema i plena sobre tota l'Església"	2.224	1.027	292	5
Pro. 14: "El Senyor, que va posar Pere com a pedra fonamental i li va donar la Potestat de lligar i deslligar, consta que va donar també aquesta facultat al col·legi dels apòstols juntament amb el seu Cap".	2.254	1.943	307	4
Pro. 15: "El col·legi episcopal, múltiple, però unit, té potestat sobre els fidels propis de cada bisbe i sobre tota l'Església".	2.251	2.096	152	3
Pro. 16: "La potestat col·legial sobre tota l'Església s'exerceix de manera solemne en el Concili Ecumènic, que sols el Papa pot convocar, presidir i confirmar".	2.245	2.114	127	4
Pro. 17: "Però pot també ser exercitat pels bisbes repartits pel món si el Papa ho demana o bé ho aprova".	2.214	2.006	204	4
Pro. 18: "Cada Bisbe representa la seva Església, i tots junts amb el Papa, tota l'Església".	2.220	2.163	166	1

Resum de Mn. Casimir Martí

BIBLIOGRAFIA SELECTA SOBRE EL TEMA DE LA LLIBERTAT RELIGIOSA

- Card. LERCARO : "La tolerancia". Conferència.
Documentation Catholique, 15 de març del 1959.
- A. HARTMANN : "Vraie et fausse tolérance"
Paris. Cerf. 1958
- J. Me ROVIRA BELLIOSO : "Una importante aportación al problema de la tolerancia religiosa".
Apostolado Sacerdotal. Juny de 1959, pp. 123-126
- Card. BEA : "La llibertat de les consciències"
Concili, avui. Abril de 1963 número 3 (pág. grogues IV)
- E. J. DE SMEDT : "La liberté religieuse"
Text presentat al Concili el novembre de 1963.
Discours au Concile Vatican II. Paris, Cerf, 1964
- M. NICOLAU : "Historia del magisterio pontificio sobre la libertad de conciencia"
Orbis Catholicus. Abril de 1964, pp. 309-344.
- J. Y. CALVEZ : "Problèmes de la liberté religieuse"
Revue de l'Action Populaire, Març de 1964, pp. 261-272
- G. MARTELET : "La liberté religieuse"
Revue de l'Action Populaire. Juliol-Agost de 1964,
pp. 788-806
- INFORMATINS CATHOLIQUES INTERNATIONALES, 15 de novembre de 1964,
Número. 224, pp. 14-17
- N. DE RIEDMATTEN : "La liberté religieuse au forum international"
Etudes, març de 1964, pp. 291-307

Selecció de Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal n^o B.24746 - 1964

vida del concili

Nº 10

26 de setembre del 1964

2ª Edició

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 87

Dijous, 24 de Setembre

Continua viva i complexa la discussió sobre la llibertat religiosa. L'interès s'estén arreu, més enllà de l'Aula Conciliar. Els Pares se'n fan ressò: "Tots els homes del nostre temps esperen aquesta declaració" (Card. Meyer). "El Concili no pot defraudar el món" (P. Buckley).

Consideracions generals

- El tema és complexe i es pot situar en molts plans: teològic, pastoral, jurídic, polític, etc. - La discussió, doncs, és necessària com camí clarificador. Cal trobar una línia de convergència.
- Moltes intervencions vénen marcades pels factors sociològics. "Un bisbe d'Amèrica no parla com un bisbe espanyol, ni un de Polònia com un d'Itàlia" (A. Wenger). Com a pastors d'una església particular els bisbes exposen moltes vegades simplement una situació concreta o un interès limitat. D'aquí no es pot passar sense més al pla universal i a l'interès comú, car el Concili és un fet de tota l'Església.
- Els Pares (9 cardenals i 3 bisbes) que circumstancialment van acaparar el micròfon en la sessió 86, van polaritzar-la entorn dues situacions sociològiques molt diferents: la situació dels països catòlicament majoritaris (p.ex.: Espanya, Itàlia) i la de països de minoria catòlica i marcat pluralisme (ex.: EE UU.) - Això podria donar peu a un resum precipitat del pensament dels 2500 Pares que constitueixen la realitat conciliar. I per tant una actitud sensacionalista que volgués presentar l'esquema com a fracassat o la discussió com a polèmica, desvirtuaria els fets.

LES INTERVENCIONS

Divuit Pares Conciliars han intervingut en la 87 Congregació general.

DEFENSORS DE LA TESI : "VERITAT - ERROR"

Mons. Nicodemo, arquebisbe de Bari (Itàlia):

Som un Concili que ha de proclamar no sols la llibertat sinó també la veritat. La veritat i l'error són objectivament diferents. Només la veritat té dret a ser propagada. La llibertat religiosa no té el seu fonament en el dret objectiu de l'error, sinó en el subjectiu de seguir la pròpia consciència. Cal salvar el bé comú. Cada home té el deure de cercar la voluntat de Déu en matèria de religió.

Mons. De Castro Meyer, bisbe de Campos (Brasil):

Cita nombrosos textos pontificis per afirmar que la dignitat de l'home no es troba pas en l'error ni en la infidelitat a Déu.

Cardenal Brown, (de la Cúria)

No es pot aprovar el text perquè en la forma actual dóna els mateixos drets a la consciència veritable que a la consciència errònia.

Mons. Lefebvre, (Superior general dels pares del Sant Esperit):

Està en desacord amb el text. La llibertat en l'actual condició humana no és un valor absolut. Pot ser bona o dolenta. Cal distingir entre actes interns i externs, i tenir en compte l'escàndol que aquests poden provocar. Per això l'autoritat ha d'intervenir afavorint el bon ús de la llibertat. El text negligeix els criteris objectius de veritat. Sense aquests, com quedaria la moral? Si votem el text, molts creuran que l'Església catòlica ha renunciat a la seva tradicional intransigència per a la veritat,

LLIBERTAT RELIGIOSA I FUNCIO DE L'ESTAT

Mons. Temiño, bisbe d'Orense:

La religió catòlica és única davant les altres i el Vaticà I ha ensenyat com Déu li ha donat signes suficients per ser descoberta i reconeguda per tot home sincer. L'Estat té el dret i moltes vegades el deure de protegir la religió catòlica. (Cita "l'Immortale Dei" de Lleó XIII)

Mons. Canestri, bisbe auxiliar de Roma:

Condemna enèrgicament el text per rebutjar tot proselitisme sense distinció, per no permetre a l'Estat de protegir la religió catòlica, i per basar la llibertat religiosa exclusivament sobre l'ordre subjectiu de les consciències.

Mons. López, bisbe de Tuy (Vigo):

Quan un Estat es declara catòlic perquè la quasi totalitat dels ciutadans ho són, qui li podrà privar d'ajudar la religió catòlica?

OBSERVACIONS QUE SUBRATILLEN LA LÍNIA DE L'ESQUEMA

En nom dels bisbes alemanys

Mons. Pohlshneider, bisbe d'Aix-Chapelle, aprova calurosament el text, afegint que per a una llibertat religiosa efectiva, cal reconèixer el dret dels pares a ensenyar els fills segons les pròpies conviccions religioses. Es un deure greu i un dret inviolable.

En nom de l'episcopat holandès,

Mons. Nierman, bisbe de Groningue, lloa el text i demana l'aplicació dels principis de llibertat religiosa a tots els camps, especialment al problema dels matrimonis mixtes, cosa que haurà de considerar en especial la Comissió de Reforma del Dret Canònic.

Els bisbes de Polònia, per mitjà de

Mons. Klepacz, bisbe de Lotz, reivindiquen una plena llibertat religiosa enfront dels poders públics. Cap poder pot prohibir a l'home de practicar la seva religió, ni pot imposar una filosofia determinada mitjançant coaccions administratives, polítiques, etc....

El Cardenal Koenig fa una crida al Concili perquè desvetlli l'opinió mundial respecte aquells països on malgrat haver-hi carta llibertat de culte, es manté de fet una veritable coacció religiosa. Es fa discriminació entre els ciutadans per motiu religiós: els ateus són ciutadans amb plens drets, mentre els creients pertanyen a una categoria inferior. Aquesta situació es una manca de veritable tolerància; voler imposar les conviccions per via administrativa va contra els invocats principis científics perjudica la mateixa societat, i és una ofensa contra la dignitat de l'home.

L'assemblea va aplaudir fortament aquesta crida.

vida del concili

LÍNIA DE COMPROMIS PRACTIC

Davant la complexitat del tema i les dificultats d'acord sobre els fonaments teològics de l'esquema, qualificades per Mons. Parente de "selva intrincada", ell mateix ha proposat, seguint la intervenció d'ahir del Cardenal Ritter, de passar al pla pastoral i pràctic, abandonant la discussió teològica. L'esquema quedaria així reduït a alguns principis bàsics: dignitat de l'home, llibertat de consciència, llibertat de l'Església per anunciar sempre i arreu l'Evangeli, llibertat de les altres religions, obligació de cercar la religió veritable, deures de l'Estat respecte a la religió.

Vers una línia més pràctica i jurídica també es decanten els bisbes espanyols Granados i Cantero.

ASSISTENCIA EVANGELICA

Per últim, Mons. Dubois, arquebisbe de Besançon, ha exhortat a un recórrer a les llums de l'evangeli per sobre de les argumentacions jurídiques o filosòfiques (Els Evangelis han estat entronitzats en aquesta sessió amb un cerimonial especial: nens revestits de túniques blanques i rams d'olivera a les mans han acompanyat en processó els Evangelis, tot cantant el Pueri Haebreorum.)

Ha recordat l'actitud de Déu respecte tots els homes bons i dolents, i la paràbola del blat i la cogula, perquè sota aquesta llum sigui tractat el problema de la llibertat religiosa.

VOTACIONS DEL TERCER CAPITOL DE L'ESQUEMA SOBRE L'ESGLÉSIA

PROPOSICIO	<u>Votants</u>	<u>sí</u>	<u>no</u>	<u>nuls</u>
PROPOSICIO 19: "Els bisbes com a presidents d'esglésies particulars, exerceixen el seu poder en les seves esglésies, no en l'Església universal. Com a membres del Col·legi, vénen obligats a la sol·licitud per tota l'Església".	2.226	2.162	64	
PROPOSICIO 20: "Tots els bisbes vénen obligats a la tasca de propagació del cristianisme, a través de missioners i de mitjans"	2.228	2.215	23	
PROPOSICIO 21: "L'organització dels bisbes de les esglésies lligades pel seu origen, pot ser una fructuosa aplicació concreta de l'esperit col·legial".	2.226	2.147	77	2
PROPOSICIO 22: "L'ofici de predicar l'Evangeli a tots els homes i de ser testimonis del Crist, com a successors dels apòstols, és un "servei" o "diaconia".	2.225	2.189	35	1
PROPOSICIO 23: "La missió canònica d'un bisbe li pot ser donada per costum legítim no revocat, per llei de l'Església, o directament pel Papa; però sempre amb la condició que el Papa no li negui la "Comunió Apostòlica".	2.221	2.177	43	1

PROPOSICIO 24: "El principal deure dels bisbes és la predicació de l'Evangeli amb submissió reverent a l'ensenyament del Romà Pontífex i al seu magisteri, encara que no parli "ex cathedra" ".

Votants sí no nuls

2.203 2.152 51 —

Nota:

Es parla de la presentació d'un "Modus", és a dir, una modificació, en la votació final del capítol sobre la col·legialitat anunciada per el dia 30.

Aquesta modificació, recolzada pels Pares que han votat negativament d'una o altra manera a les diferents qüestions sobre aquest capítol, diria que "el Col·legi episcopal no posseeix els plens poders sinó és quan actua en comú amb el Papa".

Aquesta fórmula aparentment innòcua, igualiria tot l'esforç dels que han defensat i votat amb majoria per la col·legialitat. En efecte, tot el problema rau a saber si és el Papa qui dóna els poders als bisbes, o bé aquests els posseeixen pel fet sacramental, malgrat el Papa intervingui en l'exercici i regulació d'aquests poders.

Resum de Mn. Josep Me Tubau

vida del concili

Nº 11 28 de setembre de 1964
2ª Edició
CONGREGACIÓ GENERAL 88

I - INDICACIONS FETES ALS PARES CONCILIARS PER MONS FELICI.

- 1 - Els Pares conciliars tenen temps fins el 2 d'octubre per a presentar les intervencions sobre l'esquema que tracta de "l'apostolat dels laics," i les referents al famós esquema "l'Església en el món d'avui" poden proposar-les fins el dia 5.
- 2 - Pels esquemes reduïts a proposicions (veure full nº 1), i atenent algunes advertències, els moderadors han permès una breu discussió abans de cada votació. Per tant, en aquests textos, el procediment serà aquest: a) presentació del text; b) breu discussió; c) votació; d) possible incorporació d'esmenes.
- 3 - Les intervencions orientades a aquesta breu discussió s'han de subjectar a aquests plaços: fins el 10 d'octubre pel text sobre les Esglésies orientals; 11 d'octubre, les missions; 12 d'octubre, Els sacerdots; 13 d'octubre, els religiosos; 14 d'octubre, el matrimoni com a sacrament; 15 d'octubre, la formació dels sacerdots; 16 d'octubre, les escoles cristianes.

II - ACABAMENT DEL DEBAT SOBRE LA DECLARACIÓ RELATIVA A LA LLIBERTAT RELIGIOSA.

INTERVENCIONS

El Cardenal Roberti, de la Cúria, proposa que es distingeixi entre llibertat de consciència i llibertat de les consciències. Aquesta és admesa per l'Església; no en canvia la llibertat de consciència, perquè la consciència ha d'estar sotmesa a Déu.

Mons. Hurley, arquebisbe de Durban (Àfrica del Sud) subratlla que és l'Església la que ha d'afavorir l'exercici de la religió i assegurar l'exercici de la llibertat religiosa; l'Estat sols ha d'assumir les responsabilitats que no poden abastar les altres societats. A més, fa notar que la llibertat és necessària, àdhuc en el cas d'error. L'experiència de l'error, pot dur a l'experiència de la veritat.

Mons. Voytyla, arquebisbe de Cracòvia (Polònia), demana que es distingixin dos plans en aquesta declaració: "el pla ecumènic" i el "pla profà". En el primer pla - relació amb els germans separats - s'ha de parlar de llibertat, fent ressaltar la connexió que hi ha entre la veritat i la llibertat: la llibertat és per a la veritat i la veritat assegura la llibertat. En el pla profà - relació amb tots els homes, especialment amb els responsables de la societat - s'hauria de parlar de tolerància.

Mons. Garrone, arquebisbe de Toulouse, manifesta el desig que un preàmbul de la declaració assenyali l'evolució històrica de l'Església en aquesta matèria :

"D'altra manera, diu Mons Garrone, es pot acusar l'Església d'oportunisme o de no sinceritat. Aquesta sospita serà més forta si es pretén ignorar l'evolució de l'Església en matèria de llibertat religiosa; car no neguem pas l'aparència

de contradicció. El que neguem és que hi hagi verdadera contradicció. Aquesta es dona quan s'afirmen dues coses diferents sobre el mateix punt i sota el mateix aspecte. Ara bé, quan es parla avui de la llibertat no s'entén pas de la mateixa manera que s'entenia en segles passats. La concepció de l'Estat s'ha modificat, el bé comú ja no es considera sols en funció d'un Estat, sinó en funció de tota la humanitat. A més la societat ha esdevingut generalment pluralista. Finalment, la dignitat de l'home al mateix temps que el sentit de la justícia s'han afirmat per tot arreu.

"Semblantment no parlem de la llibertat sota el mateix aspecte. El Syllabus considerava primordialment l'aspecte objectiu i general; avui, quan parlem de llibertat, ens preguntem la manera de comportar-nos davant de les persones en l'Església i fora de l'Església, davant dels creients i dels no creients.

"Si s'objecten dificultats contra l'actitud de l'Església en el curs de la història, podem respondre que és necessari un sentit de la història i que no es pot judicar el passat a la llum del present. Per altra banda, l'Església, perquè és humana, ha pogut caure en errors en el seu comportament humà. I si s'han donat fets inexcusables, no vacil·la pas a demanar perdó amb tota humilitat.

"Avui, la problemàtica no versa sobre el liberalisme, sinó sobre l'actitud respecte de les persones, en matèria religiosa. Sota aquesta perspectiva, és necessari proclamar la justa llibertat exigida per la dignitat humana."

Mons. Alter, arquebisbe de Cincinnati (Estats Units), i en nom d'un gran nombre de bisbes U.S.A. vol que sigui proclamada més clarament la llibertat religiosa per tots els homes i de manera absolutament universal, sense que es faci recurs al criteri de majories o minories.

Mons. Melendro, arquebisbe expulsat d'Anking, opina que l'empenta missionera experimentarà detriment per causa d'aquesta declaració.

Mons. Nouyen Van Hien, bisbe de Dalat, (Vietnam) reclama una definició més precisa sobre la llibertat. El poder ha d'afavorir la llibertat religiosa; l'Església no s'ha d'immiscuir en els afers polítics.

El P. Fernández, General dels pp. Dominicans, demostra la seva preferència per una declaració sobre el tema de la llibertat religiosa sense fonamentar-la amb arguments teològics. "Correríem el risc de tenir per doctrina definitiva allò que no és més que una teoria sociològica d'un temps".

Mons. Lucey, bisbe de Cork (Irlanda), declara que es pot parlar de llibertat respecte de la religió, però no respecte de la propaganda atea i comunista.

Finalment ha intervingut Mons. Colombo, bisbe titular de Victoriana, remarcant la necessitat d'aquesta declaració de cara a fer possible el diàleg amb tots els homes de bona voluntat.

"S'ha dit que n'hi hauria prou amb una declaració general. De fet s'ha de fonamentar aquesta doctrina (de la llibertat religiosa) en la mateixa doctrina de l'Església. Cap persona de bona fe ha de poder tenir la impressió que hi ha hagut un compromís entre la veritat i la necessitat pastoral del moment.

Quins són els fonaments de la llibertat religiosa?

- 1 - L'home té un dret natural a la recerca de la veritat, sobretot en matèria religiosa, tal com ho subratllava el cardenal Montini el dia 5 de desembre de 1962. Oposar-se a aquesta llibertat equival a cometre una injustícia. Aquest dret a la recerca de la veritat comporta dues conseqüències: la llibertat en la recerca i la comunicació d'aquesta recerca.
- 2 - El segon fonament d'ordre natural és la obligació i el dret de seguir la pròpia consciència en matèria religiosa.
- 3 - El tercer fonament és d'ordre sobrenatural: es tracta de la llibertat i del caràcter sobrenatural de la fe cristiana. No hi ha acte de fe que no sigui lliure.

Tota ingerència de l'Estat en matèria religiosa ha de ser absolutament refulsada.

vida del concili

nº 11 full 2on.

"Parlant d'aquests tres fonaments, és fàcil arribar a les conclusions de l'esquema que afirma ben clarament la llibertat religiosa. Com a límits tan sols poden ser admesos el dret dels altres i el bé comú. Això val sempre, arreu i en tota classe de circumstàncies".

I acaba la intervenció insistint en :

"1. El deure de cadascú de cercar la veritat, fent recurs als mitjans aptes, especialment posant-se a l'escolta del Magisteri.

"2. El valor de la veritat revelada per a tota societat, àdhuc en el pla natural. La veritat és Déu qui no necessita pas dels poders civils per a defensar-se. Crist no fa ús de la força; utilitza l'Evangelí".

Acabada aquesta intervenció, el Card. Suenens moderador de torn demana a l'Assemblea que manifestin la seva voluntat de prosseguir o de cloure el debat sobre la llibertat religiosa. Quasi per aclamació els Pares demanen l'acabament del debat.

RECUL: Sobre la declaració de la llibertat religiosa s'han donat, a l'aula conciliar, 37 intervencions: 8, tan sols, han expressat una oposició radical al text; 13 han manifestat algun recel o han proposat alguna modificació important; 16 han denotat una conformitat absoluta amb la declaració, advertint que 6 o 7 d'aquests són representatius de diversos episcopats o, almenys, d'un gran nombre de bisbes. El text, ara, serà sotmès a la influència de les esmenes i passarà a votacions definitives.

III - LA DECLARACIÓ: "DELS JUEUS I DELS NO-CRISTIANS".

Amb la presentació d'aquest text per mitjà del card. Bea, ha acabat la Congregació General 88.

ANTECEDENTS DEL TEXT:

- 1.- Un text relatiu al poble jueu va ser redactat per mandat exprés de Joan XXIII.
- 2.- La redacció del primer text va acabar-se el mes de maig de 1962.
- 3.- L'esquema, per acord de la Comissió de Coordinació del Concili, va ser incorporat com a capítol V a l'esquema d'Ecumenisme.
- 4.- Per raons no de caràcter doctrinal, sinó per contingències polítiques, la discussió del text per part de la Comissió Central, va ser aplaçada, al mes de Juny de 1962.
- 5.- El mes de Desembre de 1962, el Papa Joan XXIII donava la seva aprovació personal a l'esquema.
- 6.- El dia 19 de Novembre de 1963, durant la 2ª sessió del Concili, el card. Bea, va fer la presentació del text primitiu a tota l'assemblea conciliar, donant notícia de tots els extrems exposats anteriorment. El text cap. V. de l'esquema d'Ecumenisme, presentava aquest títol: "L'actitud dels catòlics envers els no cristians, i en particular envers els jueus".
- 7.- Per causa de les intervencions, es va decidir aplaçar el debat i desglossar-lo de l'esquema d'Ecumenisme.
- 8.- Durant el temps d'intersessió, el text ha estat recomposat atenent advertències presentades.
- 9.- El text actual ha provocat reaccions ben contràries: uns es planyen que el text no sigui tan categòric com el primer; d'altres, sobretot els bisbes que habiten en països àrabs, han pressionat per tal que el Concili no faci esment de la pressió jueva.

"Aquesta declaració ha despertat una immensa expectació en l'opinió mundial, fins a l'extrem que potser no hi ha cap altre esquema de què se n'hagi parlat tant. Sigui quin sigui el judici de valor que pot fer-se sobre aquest fenomen, és ben clar que l'opinió pública judicarà el Concili bé o malament sobre el nostre comportament respecte d'aquest tema. Això, evidentment, no és una raó suficient per a tractar aquesta qüestió car el que compta és el seguir a Crist en el seu amor pel poble escollit. Amb tot, aquestes raons externes no han de ser negligides. Resulta pràcticament impossible no dir-ne res. Per altra banda, molts pares han reclamat aquesta declaració, que és el fruit d'un treball ben considerable.

"La declaració comporta ara dues parts, sobre els jueus i sobre els no cristians,

"La primera part ha experimentat una sèrie de retocs a rel de moltes advertències dels Pares Conciliars i després de ben nombroses consultes. S'hi han afegit dues referències bíbliques: la primera atany a les prerogatives del poble escollit (Rom. 9, 4); l'altra a l'esperança de reunió en "la plenitud del poble de Déu". (Rom. - 9, 25).

"El punt central es refereix a la supressió del terme "deïcida". Tot això ha estat discutit en els diaris i en les revistes sense que hi tingui res a veure el Secretariat per la Unitat.

(Aquí, el Cardenal fa referència a una part del text canviada: el text primer, per tal d'acabar amb l'acusació de "deïcida" feta al poble jueu, deia que "la responsabilitat de la mort de Crist, recau sobre la raça humana pecadora"; el text actual ha suprimit aquest fragment.)

"El poble jueu fou deïcida? La raó per la qual os voldria respondre que no, radica en el fet que molts factors de l'antisemitisme es basen en aquesta acusació. Ara bé, això no és una raó suficient per a parlar-ne. No hi ha dubte que en el curs de la història ben sovint s'ha dit que el poble jueu era un poble deïcida. I per aquesta raó els jueus volien que es mantinguessin en el text els passatges que han estat suprimits.

"Es evident, segueix dient el card. Bea, que el Sanhedrí de Jerusalem representava el poble jueu segons el pensament d'aquell temps. Amb tot es pot preguntar si el Sanhedrí havia comprès plenament la divinitat del Crist; perquè si no havia comprès, no va pas haver-hi deïcidi formal. Per altra banda, no va dir el Crist: "Pare, perdoneu-los, car no saben el que fan". i Sant Pere: "Sé que ho heu fet per ignorància"? Es ben semblant el pensament de Sant Pau.

"En tot cas, el que és ben cert és que aquesta falta no es pot pas imputar als jueus del nostre temps, com tampoc a la totalitat dels jueus del temps de Jesús. Hi havia 4 milions i mig de jueus extesos per l'Imperi Romà i ben pocs a Jerusalem. La immensa majoria del poble jueu, per tant, va ignorar la decisió de donar mort a Jesús".

A continuació, el card. Bea remarca el caràcter ecumènic del text, i insisteix en la significació exclusivament religiosa que presenta, "sense admetre la intrusió de motius d'ordre polític".

RESUM DE L'ESQUEMA :

El títol actual de la declaració és: "Dels jueus i dels no cristians"

Comporta tres apartats: 1 - Del comú patrimoni dels cristians amb els jueus

2 - Tots els homes tenen Déu per Pare

3 - Toda mena de discriminació és condemnable.

vida del concili

Nº 11 full 3er.

- 1 - L'Església, poble de la Nova Aliança, és continuació del poble d'Israel: tots els fidels estan incluts en la vocació d'Abraham i la salvació de l'Església ve prefigurada en l'al·liberament i en l'Exode del Poble escollit.
 - Crist ha nascut s'ons la carn del poble jueu, Maria és jueva, els apòstols són jueus.
 - Als jueus correspon "l'adopció filial, la glòria, l'aliança el culte, la llei, les promeses". (Rom. 9,4)
 - El Concili vol afavorir i recomanar la coneixença i l'estima mútues per mitjà de l'estudi i del diàleg; reprova les injustícies infringides, tant se val a on; deplora i condemna els odis i les vexacions contra els jueus.
 - La unió del poble jueu amb l'Església és una part de l'esperança cristiana.
 - Amosneciació per tal que en l'ensenyament catequètic i en la predicació de la Paraula de Déu i en les converses, no es presenti el poble jueu com una nació reprovada.
- 2 - Déu és el Pare de tots. Aquesta realitat exigeix un comportament fraternal amb tots els homes.
 - Aquesta exigència ve insistida en la Llei Nova.
 - Amb l'impuls d'aquesta caritat, es considera amb atenció tot el nucli de veritat que il·lumina tot home que ve a aquest món.
 - Un afecte especial pels musulmans, pel seu monoteisme, pel seu sentit religiós i per les relacions culturals.
- 3 - És infonamentada tota diferència respecte de la dignitat humana i dels drets humans, entre home i home, entre nació i nació.
 - Negació de tota discriminació entre els homes i de tota vexació per causa de la raça del color, de la condició o de la religió.
 - Record del precepte d'estimar àdhuc els enemics

(La transcripció literal del text nou i del text primer es pot veure a "Le Monde" del dia 22-9-64)

IV - VOTACIONS DEL TERCER CAPÍTOL DE L'ESQUEMA SOBRE L'ESGLÉSIA

	Votants	si	no	nuls
-Prop.25:Infal.libilitat(exempció d'error) dels bisbes en comunió entre ells i amb el Sant Pare, ensenyant doctrina obligatòria de fe o costums.	2.198	2.134	63	1
-Prop.26: La infal.libilitat s'estén a la conservació i exposició del dipòsit revelat.	2.192	2.159	32	1
-Prop 27: Aquesta infal.libilitat mateixa pertany al Papa com a cap del col·legi episcopal.	2.187	2.140	46	1
-Prop 28: L'assistència de l'Esperit assegura l'asentiment de l'Església a la doctrina del Magisteri.	2.187	2.139	46	2
-Prop 29:No s'admet una nova revelació pública sinó la continguda en la Revelació.	2.180	2.155	25	
-Prop 30: El deure episcopal de santificar	2.162	2.139	21	2

REGUDAMENT AUTORITZAT

AMB LLICENCIA ELCESIASTICA

Dipòsit legal Nº B. 24746 - 1964

Resum de Mn. Josep Bigordà

vida del concili

Nº 12

30 setembre 1964

2ª Edició

MOMENT DEL CONCILI

- 1 - La setmana passada, ha estat, potser, la més important del Concili. El principi de la col·legialitat episcopal que completa les definicions del Vaticà I sobre la infalibilitat i la primacia del Papa ha estat admès. La inquietud que pot provocar la votació global del capítol (dia 30) no es refereix a una possible marxa enrera que ningú imagina ja sinó al retard que els vots amb reserva puguin donar a l'esquema i, per tant, al Concili.
- 2 - El debat sobre la llibertat religiosa s'ha resolt en una majoria d'intervencions favorables, en nombre i en qualitat, malgrat la tendenciosa informació que han donat els nostres informadors religiosos. No cal dir que l'esperada proclamació del principi de llibertat religiosa obrirà per fi amplement les portes de l'Església catòlica al diàleg amb els altres cristians i amb el món.
- 3 - El proper esquema que serà debatut és el que tracta de la Revelació, que en la seva primera redacció va ser rebutjat pel Concili, en un gest que va acabar de marcar l'orientació oberta i ecumènica del Vaticà II. No sembla que el text actual hagi de portar problemes, perquè ha estat fruit d'un treball intens i intel·ligent.
- 4 - Pel que sembla, continuaran les tasques del Concili, amb la discussió de l'esquema sobre l'apostolat dels laics, i acabaran amb el de l'Església i el món. (El cèlebre esquema 17, ara 13).

CONGREGACIO GENERAL 89 - 28 de setembre de 1964

Quatre importants intervencions sobre la llibertat religiosa

Acabat el debat, només poden parlar sobre el tema els Pares que ho facin en nom de 70 com a mínim. Això augmenta la importància d'aquestes 4 intervencions, les darreres que s'hauran fet sobre aquest tema al Concili. "Hem tingut la gran joia d'escoltar declaracions veritablement fonamentals, demanant al Concili que proclami una llibertat religiosa sense restriccions quant al contingut i sense limitació quant als destinataris" (A. Wenger)

Mons. Heenan (Westminster, Anglaterra): L'error és un perill diuen. Bé, però la manca de llibertat és un perill encara més gran que l'error. La ingenuïtat de l'Estat en aquestes qüestions ha estat sempre funesta. No parlem de la tolerància del mal, sinó de la llibertat com un bé. Volem la llibertat religiosa per tothom absolutament" (Molts aplaudiments).

Mons. Ddungu (Masaka, Uganda): "Que l'esquema no parli solament dels drets dels catòlics, sinó que es situï clarament en un pla universal".

Mons. Wright (Pittsburgh) EE.UU.): "No vencerem els errors amb la violència, sinó amb la llum del Crist i de l'Evangeli".

Tots han estat partidaris de fondamentar doctrinalment la llibertat religiosa i no limitar-se a recomanar-ne la necessitat pràctica. El món diria: La defenseu perquè ara us convé. Per oportunisme.

Sobre el judaisme i les religions no cristianes

Ha començat el debat sobre la declaració respecte al judaisme i les altres religions no cristianes. És un tema més coent del que sembla. Cal només recordar els textos episcopals i pontificis de l'edat mitjana contra els jueus i les terribles persecucions que en foren la conseqüència. Nosaltres els hem oblidat,

però ells no, és clar. Cal recordar també tota la "llegenda negra" contra els jueus que encara és viva entre els catòlics, i que és mantinguda i intensament cultivada pels catòlics més o menys creuats. Per altra part, els valors religiosos d'un diàleg religiós entre judaisme i cristianisme tot just es comencen a descobrir. Un motiu especial d'interès per a nosaltres és el fet, que molts no recorden, de l'expulsió dels jueus d'Espanya al s. XVI, i de la persecució religiosa contra els judaïzants (jueus que practicaven clandestinament la seva religió). Molts d'ells van ser enviats a la mort, purament per aquest motiu, per la Inquisició. (Vegeu: Julio Caro Baroja, "Los judíos en la España moderna y contemporánea", 3 vols., Madrid 1962)

Intervencions favorables

- Card. Lienart (Lille, França): Fa una llarga i profunda exposició del tema. Es necessita aquesta declaració, i cal que parli més encara de les relacions amb els jueus. No ho han d'impedir motius polítics (os refereix a l'oposició dels bisbes de països àrabs), perquè el Concili n'està per damunt.
- Card. Lercaro (Bolonya, Itàlia): "Parlem dels jueus, no per oportunisme, sinó perquè és una exigència de la consciència cristiana. No per política, no per reparació, sinó per consciència d'Església: tenim un patrimoni comú, que és la Paraula bíblica i el sacrifici de l'Anyell".

Demanen esmenes

- Card. Loger (Montréal, Canadà): "Que l'esquema no parli de conversió. Exhortem-los a conèixer i practicar millor la seva religió".
- Card. Cushing (Boston, EE.UU.): "Declarem ben fortament que els hem perseguit i demanem-ne perdó públicament".
- Card. Frings (Colònia, Alemanya): "No és l'Església, és el mateix Crist qui ens mana estimar els jueus. També tenim elements comuns amb els no cristians. Déu els il·lumina, encara que no el coneguin. Diu St. Joan: "El Verb il·lumina tot home que ve a aquest món".
- Card. König (Viena, Àustria): "Que es parli també de les antigues religions monoteïstes d'Àsia i Àfrica".
- (D'altres cardenals i bisbes han expressat idees semblants).

Contraris al projecte

- Card. Ruffini (Palermo, Itàlia): "Els jueus han de reconèixer que el Crist ha estat condemnat a mort injustament. No tenim necessitat de tantes exhortacions. Els jueus han de ser invitats a no perjudicar els catòlics i els cristians. No són ells els qui sostenen les sectes massòniques? Que els jueus, doncs, retornin amor per amor" (Resum de "La Croix").
- Card. Tappouni (Patriarca sirí d'Antioquia): Parla en nom dels altres patriarques catòlics orientals: el copte Sidarouss, el melquita Maximos IV, el caldeu Cheiko i l'armeni Batanian, i els seus vicaris.- Demanen amb molta insistència al Concili que abandoni del tot aquesta declaració. La lluita actual entre àrabs i israelites fa que la declaració pugui donar a l'Església un aire pro-jueu. Això portaria moltes dificultats als cristians que viuen als països àrabs. Estan d'acord, però, amb el contingut.
- Altres pares conciliars (i molts informadors religiosos) pensen que no és convenient que motius polítics o d'oportunitat frenin l'acció del Concili, sobretot en aquest punt que sembla a tots tan important. Cal tenir confiança que la veritat no pot fer mal. Cal suportar el risc i suportar els problemes, més dissimular-los. Recorden, a aquest respecte, la qüestió dels estats pontificis al segle passat, la col·laboració dels catòlics en règims no monàrquics, permesa finalment per Lleó XIII, etc. Eren problemes que hom no gosava plantejar, i el temps ha demostrat la seva oportunitat.
- L'expressió "poble deïcida". La versió actual del projecte suprimeix el paràgraf que la rebutjava. Molts pares conciliars d'avui, la majoria, volen que es digui expressament que no es pot acusar al poble jueu de deïcida. Aquesta acusació ha estat a la base de totes les persecucions. Cal retirar-la solemnement, perquè no podien ser "deïcides", quan precisament no van reconèixer Jesús com a Déu (Card. Frings i altres) i perquè el Concili de Trento va declarar que tots som culpables, pels nostres pecats, de la seva mort.

Resum de J. Camps

vida del concili

Nº 13

1 d'Octubre de 1964

VOTACIONS SOBRE EL CAPITOL III DE L'ESQUEMA SOBRE L'ESGLÉSIA

	<u>Votants</u>	<u>Sí</u>	<u>No</u>	<u>Nuls</u>
Proposició 31: "Els bisbes no poden ser considerats com vicaris del Romà Pontífex, i la suprema potestat del Papa no elimina la seva".	2.176	2.088	86	2
Proposició 32: "El bisbe, bon Pastor, no ve a ser servit sinó a servir".	2.169	2.115	14	
Proposició 33: "Els preveres són cooperadors de l'ordre episcopal, l'organ i complement d'aquest i constitueixen junts un "presbiteri".	2.164	2.125	38	1
Proposició 34: "Els preveres estan fraternalement units entre ells en el mutu auxili material i espiritual, pastoral i personal".	2.168	2.157	11	
Proposició 35: "Els diaques poden batejar, - distribuir la Comunió portar el Viàtic, el matrimoni, predicar, administrar sacramentals, enterrar i resar el funeral".	2.152	2.055	94	3
Proposició 36: "El diaconat podrà restaurar-se en el futur com a grau permanent de la jerarquia".	2.148	1.904	242	3

Cal remarcar la importància d'aquesta darrera votació. Hi haurà diaques com a grau-estable de la jerarquia. Les dramàtiques discussions de la sessió anterior s'han resolt en una votació gairebé unànime. Cal lloar el treball històric i teològic fet entre les dues sessions.

NOTICIES

- El tema de la llibertat religiosa ha aparegut a la premsa del país, remouvint una mica la seva placidesa. Hi ha articles de totes menes, no sempre interessants, però de vegades sí. N'ha parlat a TRIUNFO Enrique Miret Magdalena; a CUADERNOS PARA EL DIALOGO el P. Díez Algria; a QUESTIONS DE VIDA CRISTIANA (ja l'any passat) Josep Desumbila, tots ells en favor. En contra, a ¿QUE PASA? Juan Ramirez Valido i en una pastoral dedicada al tema el Bisbe de Canàries, el P. Carrascal, de Comillas, en un breu estudi, per no parlar del P. Guerrero en un llibre lamentable de fa dos anys. La "Revista nacional del clero" RESURREXIT publica un estudi teològic contra el jueus de Valentín Alonso.

- És molt important el viatge que realitza el Patriarca Alexis de Moscou. Home de més de 80 anys, i que ha portat damunt seu tota la problemàtica de més de 40 anys de règim comunista, no havia fet mai viatges semblants. En una línia ecumènica (a la qual el patriarcat de Moscou s'ha llençat plenament des de la seva incorporació al Consell Ecumènic de Ginebra, després d'haver-hi estat en contra - durant molts anys) ha visitat Grècia, Ginebra i Londres.

- Un sacerdot, rector d'una parroquia rural de Barcelona, després d'informar-se dels debats conciliars entorn de la llibertat religiosa, comentava xhir: "Resulta que els pïros defensors de la llibertat religiosa són els més providencialistes. Es veu que es fien de l'Evangeli i de la promesa d'indefectibilitat feta per Jesús. En canvi, els altres, sembla que més aviat es fien de la força de l'Estat... i no tant de la Paraula de Déu ..."

Rosum de J. Camps

VOTACIONS SOBRE EL DIACONAT

Proposició	Votante	Si	No	Nuls
Proposició 37: "Les conferències episcopals tenen competència per a la institució del diaconat com a grau permanent i estable".	2.228	1.523	702	3
Proposició 38: "Els homes casats d'edat madura podran ésser ordenats diaques".	2.228	1.598	629	2
Proposició 39: "Els joves ordenats diaques poden contraure matrimoni".	2.211	839	1364	8

SENTIT DEL VOT I ACLARIMENTS

La importància de la sessió d'avui radicava més en aquestes votacions sobre el diaconat que en el mateix debat. Les proposicions votades completen i precisen les d'ahir sobre el sentit de la restauració del diaconat com a grau permanent i estable de la Jerarquia. Cal tenir en compte les següents precisions:

1. El caràcter sacramental del diaconat no revesteix la mateixa certesa dogmàtica que té la sacramentalitat corresponent a l'Ordre dels preveres, ni la que tindrà la sacramentalitat de l'episcopat, un cop hagi estat aprovada solemnement la doctrina del III capítol "de Ecclesia". La restauració de l'Ordre dels diaques com a grau permanent no vol dir necessàriament una afirmació del seu caràcter sacramental estricte.
 2. El diaconat, com a participació del ministeri de Crist, representa la funció del servei evangèlic: servei litúrgic de la taula eucarística, servei de la Paraula, servei del Baptisme, servei de la caritat.
 3. Els diaques, en les primeres comunitats cristianes, formen part de l'organització eclesiàstica: constitueixen el tercer grau de la Jerarquia. El mateix ordenament ha perseverat en algunes comunitats orientals.
 4. En l'Església llatina, fins ara el diaconat era tan sols un pas per arribar al sacerdoti. El Concili ha decidit l'oportunitat de reinstaurar el diaconat com a "grau distint i permanent del sagrat ministeri".
 5. Aquesta institucionalització dels diaques exigeix l'establiment d'unes condicions com és ara l'obligatorietat o no del celibat. Segons el resultat de la votació d'avui es decideix això: "el diaconat es pot concedir a homes casats, però els diaques no es poden casar". Dit d'altra manera: "Diaques casats, sí. Casament dels diaques, no".
 6. Per tant, el sentit de l'alternativa rau més en la que acabem d'assenyalar que no pas en la que aparentment ressalta en la redacció del text: homes madurs o joves. Pot semblar que no, però de diferència profunda entre el casament d'un diaca i l'ordenació d'un casat n'hi ha. Una mica com la que hi ha entre les dues maneres d'enfocar la cèlebre qüestió del fumar durant la pregària: "Mentre resem podem fumar? Mentre fumem podem resar?".
- Diu Laurentin: "Si un home casat se sent cridat al servei sagrat dels ministres de Crist, a l'interior del sacrament del matrimoni hi ha com una obertura, una promoció, l'esclat de noves possibilitats sobrenaturals. En canvi, és molt diferent un home ordenat de diaca o de provere en situació de celibat. L'ordenació segella un do exclusiu i sense divisió a Déu sol. Casar-se després d'això és renunciar a l'exclusivitat del do fet a Déu. No representa un pas endavant sinó un pas enrera".
- Queda, doncs, ben clar, que la votació d'avui no representa cap disminució de l'apreciació de l'Església envers el celibat dels ordenats, i sí que vol dir, en canvi, la possibilitat de cridar al servei ministerial i a la participació als graus jeràrquics a membres de l'Església incorporats a la vida normal dels altres cristians".

II DEBAT

1. Qüestió dels jueus

- Mons. Heenan, arquebisbe de Westminster, Cal tenir en compte la sensibilitat particular dels jueus. La nova redacció té el perill de ser considerada com a menys benvolent. No s'ha de parlar tampoc de la futura conversió dels jueus, ja que l'esperit ecumenista no s'ocupa de conversions sinó de la recerca de la veritat. S'ha de rebutjar explícitament l'acusació de delictes.

vida del concili

- Mons. Seper, arquebisbe de Zagreb. Hi ha greus raons teològiques per a parlar dels jueus. Els cristians tenim en comú amb ells no solament els Llibres sagrats i l'esperança messiànica, sinó també la història de salvació i l'esperança escatològica.

- Mons. Novitzki, bisbe de Dantzig. Que es torni a posar al text la paraula llatina "persecutio" per a indicar les persecucions de què els jueus han estat objecte, en lloc del terme "vexatio", el qual, encara que potser és més clàssic, - avui no inclou el matís que es vol subratllar.

- Mons. Elchinger, coadjutor d'Estrasburg. Els jueus són per als cristians testis vivents de la Bíblia. Els hem de considerar com a col·laboradors privilegiats en la defensa de la fe monoteïsta. Els jueus esperen del Concili una solenne paraula de justícia, a causa de les persecucions que han sofert de part de fills de l'Església i de vegades àdhuc en nom de l'Església.

- Mons. Descuffi, arquebisbe d'Esmirna, Ara pot ser l'ocasió de rehabilitar la memòria de Pius XII.

2. Problema dels musulmans

- Mons. Plumey, bisbe de Garoua (Garoua). El Concili ha de pensar en la condició religiosa dels musulmans, els quals proclamen el Déu únic i també descendeixen d'Abraham. També reconeixen Jesús com a profeta i veneren la Verge Maria. Hi ha raons polítiques per a parlar-ne (relacions diplomàtiques de la Santa Seu amb els països àrabs), i raons pastorals (els sacerdots que treballen entre els musulmans necessiten un encoratjament),

- Mons. Añoveros, bisbe de Cádiz-Ceuta. Parla del respecte que ens tenen els musulmans de la comunitat de Ceuta. Els cristians hauríem de fer un esforç de comprensió i respecte.

- Mons. Tawil, vicari patriarcal greco-melquita. És inoportuna la declaració sobre els jueus, degut a les friccions amb els àrabs.

- Mons. Sfeir, vicari patriarcal maronita. Els musulmans són diferents de les altres religions no cristianes. Sant Joan Damascè parlava de l'Islam com d'una heretgia cristiana.

3. Les altres religions

- Els bisbes de l'Àsia intervenen en favor de les antigues religions d'aquest continent. Hi ha elements positius que es poden considerar com a preparacions de l'Evangeli. Ofereixen, per tant, un camp obert al diàleg. En aquest sentit han parlat Mons. Nagae (Urawa, Japó), Nguyen Van Hien (Dalat), Attipetty (Verapoly, Índia), Parecattil (Ernakulam, Índia).

Resum de Mn. Joan Llopis

PAU VI ALS OBSERVADORS NO CATOLICS

En l'audiència concedida avui als observadors de les comunitats cristianes, no catòliques, ha dit el Papa:

"El diàleg ha començat. Cal deixar a la bondat divina - que l'acabi com i quan li plagui.

L'Església catòlica, si bé no pot pas renunciar a algunes exigències doctrinals, a les quals ha de restar fidel, està disposada a estudiar els mitjans d'eliminar les dificultats, a dissipar les incomprensions, a respectar - els tresors autèntics de veritat i d'espiritualitat que - vosaltres teniu, a ampliar i adaptar algunes formes canòniques per tal de facilitar el retorn a la unitat de les grans i seculars comunitats cristianes encara separades - de nosaltres. Ens impulsa l'amor i no pas l'egoisme".

vida del concili

Nº 14 2 d'octubre de 1964
2ª Edició
CONGREGACIO GENERAL 91

Dimecres, 30 de setembre

Mons. Gahamanyi, bisbe de Butare (Ruanda), ha parlat encara de la declaració sobre els jueus i no cristians. Demana que sigui substituïda per una declaració més general que faci referència també a altres grans religions.

SOBRE LA REVELACIÓ DIVINA

=====

Recordem

- 1.- El primitiu esquema, preparat per la Comissió Teològica, tenia el títol "De les Fonts de la Revelació" i constava de 5 capítols: La doble font de la revelació. Inspiració, inerrància, gèneres literaris. L'Antic Testament. El Nou Testament. La Sagrada Escriptura en l'Església.

L'examen d'aquest esquema fou abordat pel Concili des del dia 13 de novembre de 1962. Parlant d'ell, deia el P. Congar en les seves cròniques (El Concili al dia, Estela 1963, p.57): "Un títol evidentment mal escollit, perquè la Revelació és la font, i el que s'anomena ací "fonts de la Revelació", o sia, l'Escriptura i la Tradició, no són fonts més que per a nosaltres per a la nostra coneixença del revelat. Per a la mateixa Revelació, però, són uns canals, uns camins, uns sistemes de transmissió. Els Reformadors del segle XVI les han separat desastrosament, i àdhuc oposat l'una a l'altra, quan tot el sentit de la teologia catòlica tradicional és al d'unir-les. Tanmateix no hi ha ni un sol dogma que l'Església professi i que consti solament en l'Escriptura; no hi ha un sol dogma que consti solament en la Tradició. Ambdues es conjuguen, com ho fan els nostres ulls per tal de permetre'ns veure la veritat i el relleu de les coses"

- 2.- La primera intervenció que va suscitar l'esquema va ser la del cardenal Liénart, bisbe de Lille. Vet aquí les principals afirmacions de la seva declaració: "L'esquema no em plau. No hi ha, no hi ha hagut mai dues fonts de la Revelació. Només n'hi ha una, la Paraula de Déu, la Bona Notícia anunciada pels Profetes i revelada per Crist. La Paraula de Déu, és la única font de la Revelació. Aquest esquema no és res més que un tractat fred i escolàstic, mentre que la Revelació és un do suprem de Déu, d'aquest Déu que s'adreça directament a nosaltres. Proposo, doncs, que aquest esquema sigui completament revisat".
- 3.- Segons va revelar el cardenal Doepfner en la sessió de 19 de novembre de 1962 els responsables de la Comissió teològica no van fer cap cas de les proposicions i de les reserves que van fer membres d'altres Comissions com tampoc de les que van fer la Comissió Central.

Mons. de Smedt, bisbe de Bruges, en nom del Secretariat per la Unitat dels cristians, revelà també el mateix dia que la Comissió Teològica havia refusat l'ajuda oferta per l'esmentat Secretariat. "Jo us diré el que pensa de l'esquema el Secretariat per la Unitat: pateix d'una manca flagrant d'esperit ecumènic. No serveix per a encoratjar al diàleg amb els no-catòlics. No representa un progrés, sinó un pas enrera. Si no és modificat l'esquema

proposat per la Comissió teològica, el Concili vaticà segon haurà destruït una esperança immensa i nosaltres en serem responsables. Parlo de l'esperança d'aquells qui, com Joan XXIII, es mantenen en expectació, en l'oració i en el dejuni, desitjant que es faci un pas important en el camí de la unitat fraternal d'aquella pels quals Crist va pregar: Ut unum sint".

- 4.- El dia 20 de novembre de 1961 va ser sotmesa a votació una proposició en la qual es preguntava als Pares si convenia o no rebutjar l'esquema. El resultat fou: 2211 votants; majoria exigida (2/3), 1460; favorables, 1368; contra 822; faltaven 92 vots per a assolir el quorum necessari
- 5.- El dia 21 de novembre va ser comunicat a l'Assamblea que "tenint en compte que les opinions expressades en el curs de les intervencions d'aquests últims dies fei preveure una discussió més aviat laboriosa i perllongada sobre l'esquema de les fonts de la revelació, ha semblat útil / al Sant Pare / fer-lo revisar per una Comissió especial abans de proseguir el seu examen". La Comissió mixta va ser constituïda amb membres de la Comissió teològica i amb membres del Secretariat de la Unitat. Tenia dos presidents: el Cardenal Ottaviani i el cardenal Bea. Maliciosa ment va ser anomenada pels humoristes la comissió de les dues fonts.

EL TEXT ACTUALMENT DISCUTIT

El text de l'esquema que ha estat sotmès a la consideració del Pares en la actualitat compren un pròleg i sis capítols: De la Revelació. De la transmissió de la Revelació. De la inspiració i de la interpretació de la Sagrada Escriptura. De l'Antic Testament. Del Nou Testament. De la Sagrada Escriptura en la vida de l'Església.

El nou text supera la qüestió de les "dues Fonts" de la Revelació, Escriptura i Tradició, en la qual havia quedat encallada la primera sessió del Concili, a l'any 1962. La Tradició no hi és ja definida en reacció contra la Reforma, sinó que hi és compresa com tot allò que l'Església transmet sense parar a totes les generacions. Finalment, l'esquema evita d'entrar en el debat sobre el contingut material respectiu de l'Escriptura i de la Tradició.

LES INTERVENCIONS

Sobre els dos primers capítols de l'esquema, han presentat dues relacions en nom de la majoria i de la minoria de la Comissió mixta Mons Florit, arquebisbe de Flòrència, i Mons. Franic, bisbe de Split (Iugoslàvia). Mons. Franic representava 7 membres de la Comissió. El nou esquema no dóna a la Tradició el lloc que li correspon. La Tradició és més ampla que l'Escriptura i ha trames fins a nosaltres veritats que l'Escriptura no conté.

Mons. Florit representava els altres 17 membres de la Comissió. L'esquema no ha volgut decidir res sobre la relació entre l'Escriptura i la Tradició, perquè és una qüestió sotmesa a lliure discussió. L'esquema deixa la porta oberta a futures investigacions.

Cardenal Ruffini. D'acord amb la minoria. La Tradició no és definida d'una manera prou explícita. El passatge de l'esquema que parla d'un aprofundiment de la Tradició mitjançant la contemplació de la veritat revelada i mitjançant l'experiència interior de les realitats espirituals és contrari a l'ensenyament de sant Pius X a l'encíclica Pascendi.

Cardenal Doepfner (En nom de 78 bisbes dels països de llengua germànica). Hi ha perill de retomar a les estèrils discussions de la primera sessió. S'ha de definir l'acte de fe d'una manera menys apologètica i més bíblica, com l'adhesió personal al Déu personal.

Cardenal Meyer (Chicago), Plau la concepció que el text proposa de la Tradició, però que és viva i dinàmica, i consisteix no sols en escrits, sinó en el culte i en la pràctica de l'Església. Agrada l'afirmació segons la qual la Tradició creix i es desenvolupa mitjançant la contemplació interior a exemple de la Verge Maria. Però tinguem en compte que hi ha hagut en la Tradició de l'Església, entesa en sentit ample, defectes o desviacions, propis de la feblesa humana, com per exemple una pietat no litúrgica, un moralisme més casuístic que teològic. Per tal de corregir aquests defectes, l'Església té un remei, que és l'Escriptura. Aquesta és la regla que permet que la Tradició es corregeixi contínuament.

vida del concili

- 2 -

LES VOTACIONS

Es vota sobre el conjunt dels capítols. S'admeten vots "juxta modum".
Capítol III.- Pels fins de la votació ha estat dividit en dues parts

- a) la col·legialitat. Votants: 2242; favorables: 1624; contraris: 42; "juxta modum": 572; nuls: 4.
- b) el bisbe en la seva diòcesi amb els seus preveres i diaques. Votants: 2240; favorables: 1704; contraris: 53; "juxta modum": 481; nuls: 2.

Sembla que els Pares hagin volgut evitar els "juxta modum" per a no provocar una refundició substancial del capítol.

Capítol IV.- Ha estat presentat per Mons. Wright (Pittsburg). Tracta dels laics en l'Església. Demana que els Pares aprovin massivament aquest text. Cita amb humor un proverbi anglès: "Tots judiquen la cursa de l'hipòdrom segons la sort del cavall pel qual havien jugat". Els laics són la majoria en l'Església. La imatge que es fa del Vaticà II dependrà de la manera com el Concili haurà parlat d'ells.
Votants: 2236; favorables: 2152; contraris: 8; "juxta modum": 76.

Capítol V.- Una votació de procediment ha decidit rer 1505 vots a favor contra 698 que aquest capítol titulat en principi "Votació a la santedat" quedaria subdividit en dos: un sobre la santedat i l'altre sobre els religiosos. L'abat general dels benedictins, Dom Benno Gut, va ser l'encarregat de presentar aquesta proposta a l'Assemblea. Per a justificar aquesta subdivisió, digué que d'aquesta manera la importància de l'estat religiós quedaria més destacada.

La votació sobre el capítol V. Votants: 2.177; favorables: 1856; contraris: 17; "juxta modum": 302.

Capítol VI.- Sobre els religiosos.

Votants: 2.189; favorables: 1736; contraris: 12; "juxta modum": 438

"L'ACCIÓ JUDEO-MASÒNICA AL CONCILI"

Els bisbes han rebut pel correu un fullotó titulat "L'acció judeo-masònica al Concili". Aquest pamflet serà causa d'alegria en certes oficines catòliques d'extrema dreta, que pensen que l'Església està caient entre les mans d'una cinquena columna judeo-masònica.

Aquest fullotó ha estat escrit, segons diu el preàmbul, per "un grup de sacerdots i de religiosos d'una diòcesi, dos dels quals participen en el Concili".

"El nostre cor, hi llegim, està ple de tristesa a causa de certes temeritats que considerem com una conseqüència del fet que alguns Pares del Concili han perdut la fe. Aquests Pares difonen falses doctrines. Són jueus convertits que intenten una vegada més destruir l'obra divina"

Alguns passatges d'aquest pamflet posen en ridícul els seus autors davant de tota persona de seny:

"Enorgullit pels seus triomfs temporals, el judaisme internacional llença un nou atac contra l'Església catòlica, amb la pretensió de rehabilitar el poble jueu davant de la humanitat, posant-se així contra els ensenyaments tradicionals de l'Església.

"Els jueus que han arribat a ocupar un grau elevat de la jerarquia de l'Església van convèncer Joan XXIII d'una manera fraudulenta que creés un Secretariat per la Unitat dels cristians. Aquest organisme els ha ser vit com a plataforma per a llençar la propaganda favor dels jueus eter nament antioristians.

"Aquests jueus són el cardenal Bea, Mons. Oesterreicher i el P. Baum als quals es van unir posteriorment Mons. Karl Kempf, auxiliar del bisbe de Würzburg (Alemanya) i Mons. Méndez Arceo. Si s'exceptuen alguns Pares del Concili, que podrien estar sotmesos a consignes vingudes de fora de l'Església, la totalitat dels qui sostenen les tesis dels jueus han estat enganyats per les personalitats esmentades, les quals, fins ara, han sabut amagar la seva veritable personalitat". (Le Monde, 1.10.1964)

Resum de Mn. Casimir Martí

vida del concili

Nº 15

3 d'Octubre de 1964

CONGREGACIÓ GENERAL 92

Dijous, 1 d'octubre

Continuació del debat sobre l'esquema de la Revelació, en concret sobre el Pròleg i els dos primers capítols: I La Revelació, II La seva transmissió als homes.

- Mons Florit, arquebisbe de Florència, relator de la comissió preparatòria de l'esquema va centrar la finalitat d'aquest dient:

Cal veure la Revelació amb perspectives teocèntriques, com manifestació de la bondat divina i de la voluntat salvífica de Déu. La Revelació coincideix amb la mateixa història de la salvació humana. Es com un esdeveniment sacramental. En el Centre hi ha la manifestació de Déu per mitjà de la Encarnació. Crist és el Déu que revela i el Déu revelat. Un diàleg històric i salvífic entre Déu i els homes.

Per això l'objecte de la Revelació no és una ideologia o un sistema filosòfic, sinó un fet que origina una doctrina. No es tracta d'una actitud merament intel·lectual sinó d'un fenomen vital: de predicar Crist, com la "Veritat".

La transmissió de la Revelació, d'aquesta font única i meravellosa, es realitza pel camí oral, per la paraula escrita. (Prescindir de la valoració quantitativa d'aquests camins, a part d'evitar les discussions de la 1ª sessió, donarà relleu al "fet" de la comunicació divina).

Perspectives ecumèniques

L'atenció primària del Concili es concreta en l'estudi de la mateixa Església però, pot abandonar-se aquest interès de la dimensió missional i del diàleg ecumènic?

Les línies episcopals de la col·legialitat no són de fet un lloc de retrobament amb els immediats germans orientals?

Ben clarament ho són en el cas dels jueus, mahometans i de les altres grans religions històriques.

També ara en aquest gran tema de la Revelació ens trobem en diàleg amb els protestants. I moltes veus celebren que l'aire nou d'aquest esquema sigui un progrés en les posicions enfront el fet luterà. Les barreres necessàries com a defensa poden convertir-se a la llarga també en un mur de separació i en obstacles per la caritat.

LES INTERVENCIONS

- Card. Leger: El text correspon al moviment bíblic i té valor ecumènic. La Revelació transcendeix els actes fins els més solemnes de l'Església, com per exemple les definicions de fe. És el mirall segons el qual la mateixa Església es reforma i renova sense interrupció. Cal proclamar aquesta "transcendència" i distingir entre la "Praditio" apostòlica i les "tradicions" post-apostòliques o eclesiàstiques. Només els apòstols són els testimonis directes de la Resurrecció. Una cosa és la infal·libilitat de la Revelació i altra la interpretació infal·lible de la mateixa Revelació feta per l'Església. Si bé és infal·lible, resta però sempre perfectible. És aquest el camí que hem de seguir.

Card. Landazuri, arquebisbe de Lima, en nom de 45 bisbes del Perú: Assentiment al text actual. Cal veure la Revelació no com un propòsit de temps passats sinó com quelcom de dinàmic que arriba a tots els segles i a tots els homes. Hem de

distingir la Tradició dels elements merament eclesiàstics i humans que no comporten una exigència de fe.

- Cardenal Brwone, seguint la línia del Card. Ruffini, adverteix sobre el perill de considerar "l'experiència religiosa interior" com font de coneixença i aprofundiment en la veritat. Experiència, en tomisme clàssic, no vol pas dir coneixement intel·lectual. No ressuscitem doncs teories condemnades per l'Encíclica "Pascendi". El treball dels teòlegs sí que pot ser un factor de progrés en la doctrina. (Aquesta última referència ha sigut ben acollida en la tribuna dels teòlegs experts i consultors!).

- Mons. Guano, bisbe de Livorno: St. Joan i St. Pau presenten l'acte de fe com una obediència de tot l'home a Déu, sense excloure l'assentiment intel·lectual. Caldria posar això en relleu.

- Mons. Reuss, auxiliar de Magúncia: L'acte de fe és una adhesió "personal" al Déu personal.

- Mons. Kowalski, bisbe de Chelmo, en nom dels bisbes polacs: L'ateisme és el refús de la Revelació. El refús del diàleg amb Déu i de la possibilitat de diàleg entre els homes.

- Mons. Jaeger, arquebisbe de Paderborn: La revelació és una intervenció en la història, no pas un fet mític, amb plenitud i riquesa. Cal no oblidar, doncs, en l'acolliment del Déu amorós que revela i en el seu coneixement aquell "do de la saviesa", tan remarcant per St. Tomàs que supera les estrictes categories del coneixement intel·lectual. Això pot, il·luminar respecte el tema d'experiència religiosa interior i modernisme.

- Mons. Vuccino, arquebisbe d'Agno: "Fem atenció a la teologia i a la tradició d'Orient i mirem l'Escriptura i la Tradició des d'una perspectiva trinitària.

- Mons. Rougé, bisbe de Nîmes: "Per primera vegada, les relacions Escriptura-Tradició s'estudien directament en la seva deu, és a dir, la Revelació, fora d'un context antiprotestant, com anava succeint en l'Església després del Concili de Trento. Escriptura-Tradició-Magisteri són ú en l'Únic i mateix Esperit. És l'Esperit Sant qui ensenya als Apòstols, inspirà els autors sagrats, il·lumina el Magisteri i aclareix la consciència dels fidels".

- Mons. Zougrana, arquebisbe d'Uagadudu, en nom de 70 bisbes d'Àfrica: "Diguem al món que Jesu-Crist és la Revelació de Déu, perquè el món cregui i el rostre de Crist resplendeixi més i més sobre la terra".

NOTES

- . Divendres comencen les votacions sobre els tres primers capítols de l'esquema sobre l'Ecumenisme.
- . El juliol de 1963 es va celebrar la 4ª Conferència de "Fe i Constitució" sobre el tema: La Tradició i les tradicions en l'Església. Aquests dies la premsa ho subratlla. Pels mateixos protestants tan aferrats al "sola scriptura", els llibres sants són part de la tradició. La Bíblia és una tradició escrita. La proposta de substituir el "sola scriptura" pel terme "sola traditio" no va triomfar per l'oposició única del representant de la comunitat de Taizé, Max Thurian.
- . Jean Guitton, acadèmic francès i auditor secolar en el Concili ha fet una declaració molt comentada: "Pau VI és el continuador de Joan - XXIII però la seva tasca és diferent; així com difereix el llançament d'un avió reactor i el seu aterratge. Pel primer cal una gran força però l'espai és infinit. Aterrar vol dir col·locar un gran aparell en un punt concret d'una pista única i ben marcada. Pel primer cal molt coratge; pel darrer es necessita a més molt de seny".

Resum de Mn. Josep Mª Tubau

vida del concili

Nº 16

5 d'octubre de 1964

CONGREGACIO GENERAL 93 del 2 d'octubre de 1964.

I.- DEBAT SOBRE ELS cc. 1 i 2 de L'ESQUEMA SOBRE "LA REVELACIO"

Advertències preliminars. Per entendre el debat d'avui cal advertir:

1. El text sotmès a discussió conciliar parla de la transmissió de la Revelació. Així ve titulat el cap. II de l'esquema.

2. Amb relació al tema debatut, els teòlegs discuteixen sobre el difícil problema de les relacions entre l'Escriptura i la Tradició en el que es refereix a l'aspecte quantitatiu de les veritats transmeses per cada un d'aquests canals. La qüestió és aquesta: ¿Hi ha en la Tradició veritats revelades que no estiguin contingudes en l'Escriptura? Aleshores la Tradició s'anomenaria constitutiva, i feria referència no a la manera de la transmissió sinó al contingut de les veritats transmeses.

3. Malgrat que el text conciliar vol evitar aquesta qüestió deixant-la a la lliure discussió dels teòlegs, avui, alguns Pares l'han plantejada davant de tota l'Assemblea.

4. Les intervencions han estat contradictòries. Mentres que alguns PP. han defensat la tesi de que en la Tradició hi ha: veritats revelades no contingudes en l'Escriptura, d'altres s'han inclinat per l'afirmació contrària. Finalment, algunes intervencions han volgut matisar els conceptes de tradició i de magisteri.

A.- LA TESI "Hi ha en la Tradició veritats revelades no contingudes en l'Escriptura" ha vingut defensada per:

Mons. Beras, arquebisbe de Santo Domingo (República Dominicana), apel·lant al Catecisme i a les ensenyances dels Concilis de Trento i Vaticà I.

Mons. Temiño, bisbe d'Orense (Espanya), considerant la doctrina de la Tradició constitutiva, com explícitament professada pel magisteri del Papa i dels bisbes.

Mons. Nicodemo, arquebisbe de Bari, volent que s'insereixin en el text les paraules del Concili Tridentí.

El Rdm. P. Rubio, prior general dels Agustins, distingint subtilment entre la qüestió discutida (ha dit) de si tota veritat continguda en la Tradició té un fonament en l'Escriptura, i el fet cert (ha dit), ensenyat pel Magisteri, de que hi ha veritats en la Tradició que no es troben en l'Escriptura; i Mons. Calabria, arquebisbe de Benavent, citant, segons sembla, un llibre del Pare Congar.

B.- LA TESI "No hi ha en la Tradició veritats que no estiguin contingudes o fonamentades en l'Escriptura" ha sigut sostinguda per:

Mons. Alba, bisbe de Tehuantepec (Mèxic), recordant que el Concili de Trento no va voler decidir la qüestió; i responent a les altres raons donades per Mons. Beras;

Mons. Baldassari, arquebisbe de Ravenna, manifestant senzillament el convenciment de que totes les veritats contingudes en la Tradició venen fonamentades en l'Escriptura;

Dom Butler, abat primat dels benedictins d'Anglaterra, reafirmant que el Magisteri, des de Trento, no ha volgut afirmar que l'objecte de la Tradició depassi el contingut de l'Escriptura; i exposant que, gràcies al progrés de l'exègesi, avui es poden veure incluídes en l'Escriptura veritats que fins ara sols es recolzaven en la tradició.

C.- ALTRES INTERVENCIONS ACLARATORIES.

Mons. Rupp, bisbe de Mònaco, precisa la funció del Magisteri, remarcant que "l'autoritat de l'Església està al servei de la Paraula de Déu".

Mons. Van Dodewaard, bisbe de Harlem, i en nom de la Conferència de bisbes d'Holanda, fa remarcar la diferència entre la Tradició apostòlica i les tradicions post-apostòliques.

Mons. De Castro, bisbe auxiliar de Vila Real (Portugal), demana que es defineixi la infal·libilitat en la transmissió de les veritats de fe pel camí de la tradició.

Mons. Morcillo, arquebisbe de Madrid (Espanya) vol limitar l'aplicació directa del text de Sant Joan "l'Esperit us ensenyarà tota veritat" Jo.16, 13, a l'autoritat dels bisbes, i referint-lo sols indirectament a tota la comunitat dels fidels.

Mons. Argaya, bisbe de Mondoñedo, sol·licita que es distingeixi ben clarament la Tradició del Magisteri.

Mons. García, bisbe titular de Sululi, subratlla la distinció entre la tradició objectiva (veritats i fets a creure) i la tradició activa (testimoni de Déu que revela).

Mons. Marty, arquebisbe de Reims, parla de l'autèntic progrés de la Tradició: "Hom té la impressió, diu, de que el desenvolupament es fa sense cap relació amb la història del món i amb la diversitat de mentalitats. Ara bé, és evident que hi ha una Tradició distinta, o una intel·ligència diferenciada de les veritats de Tradició a Orient i a Occident i, demà, a Àsia i a Àfrica. Quan el text, parlant de la Revelació, fa menció de la història de Israel i del fet de l'Encarnació, sembla fer ús d'un mètode diferent de quan parla de la Tradició. Manca afirmar que la història de la salvació continua en la història del món per mitjà de l'Església, depositària de la Revelació".

VOCABULARI I ACLARIMENTS.

Revelació: S'enten per revelació la comunicació, històricament progressiva, que Déu ha fet d'Ell mateix i de les relacions que ha volgut entaular amb nosaltres. Aquesta comunicació s'ha verificat en el context d'una sèrie de fets sobrenaturals que teixen la història de la salvació, la culminació de la qual és l'encarnació redemptora del Fill, i el terme de la qual és el destí escatològic (més enllà de la història) del llinatge humà.

El fet de la Revelació està amb connexió amb la realitat més ampla de la Paraula de Déu: És inseparable de la comunicació personal que es dona en la revelació. La Paraula de Déu s'identifica amb Déu, que personalment es manifesta i ensems actua. El punt culminant d'aquestes manifestacions el constitueix el fet central del Nou Testament, en que la Paraula -el Verb- esdevé home, manifestant i realitzant el disseny diví de salvació dels homes.

SAGRADA ESCRITURA: És el conjunt dels llibres que l'Església reconeix com directament inspirats per Déu. Son l'expressió més fonamental de la Paraula de Déu. D'acord amb el ritme de la Història de la Salvació, es distingeixen els llibres de l'Antic i els llibres del Nou Testament.

Inspiració: Aquest mot significa que els llibres de la Sagrada Escriptura són considerats paraula de Déu en el seu contingut i en la seva expressió. Déu s'ha valgut d'homens que, usant lliurement de totes les seves facultats, han sigut moguts de tal forma que aquests llibres contenen el que Déu ha volgut i res més.

Inerrància: És una conseqüència de la inspiració. Vol dir que els llibres sagrats, inspirats per Déu, no poden ensenyar cap error. Amb tot, la inerrància no comporta que no s'hagi de distingir entre el que els autors bíblics pretenen exactament en el seu ensenyament i el que fa referència a maneres d'expressió pròpies d'un ambient o d'una època. Per altra banda, la inerrància no està renyida amb l'atenció als anomenats gèneres literaris, segons els quals s'ha de mesurar el tipus de veritat que vol ensenyar l'autor.

Gèneres literaris: Aquests marquen les diverses maneres literàries (història segons diferents concepcions, didàctica, poesia, profecia, etc.) que s'utilitzen en funció d'allò que volen comunicar i en funció dels procediments emprats per tal d'assolir-ho.

vida del concili

Nº 16 - full 2on.

Exègesi: Es l'explicació d'un text, i especialment d'un text bíblic. En l'exègesi bíblica es distingeix l'aspecte filològic i l'aspecte teològic. Es a dir, tant els aclariments lingüístics, gramaticals, històrics, etc. com el contingut doctrinal.

TRADICIO: En el llenguatge teològic actual, el mot Tradició acostuma a significar la transmissió del misteri cristià, no tan sols com a conjunt de doctrines sinó també com a realitat vivent a través de formes diverses (Escriptura, predicació, confessió de fe, sacraments, culte, etc.), mitjançant l'assistència de l'Esperit Sant a l'Església, el Magisteri de la qual, assistit pel mateix Esperit, garantitza la certesa.

Tradicions: Les tradicions venen a ser determinacions normatives de la vida cristiana en les diverses situacions històriques i psicològiques. Afecten normalment al culte i a la disciplina de l'Església. Són formes històriques de la Tradició. Poden ser divines, apostòliques o eclesiàstiques; duraderes o precàries.

(Entorn d'aquest tema, cal recordar els termes ja explicats en el desplegament del debat d'aquesta Congregació, com és ara la tradició constitutiva, la tradició activa, la tradició objectiva, etc. I cal dir també que mereix una atenció especial el plantejament que del tema de la Tradició ha fet la IV Conferència del Moviment "Fe i Constitució", integrant del Consell Ecumènic de les Esglésies, celebrada a Montreal els dies 12 a 16 de juliol de 1963, del qual ja n'han fet menció aquests fulls en nº. anteriors).

Fonts de la Revelació: Amb aquesta expressió tan poc adequada, i refusada pel Concili, s'ha volgut sovint denotar el binomi Escriptura - Tradició. Ben mirat, no són fonts, sinó canals, per mitjà dels quals ens arriba la Revelació. Per aquesta raó, a més d'altres raons ecumèniques, l'esquema actual sobre la Revelació (veure el full 14) evita aquesta nomenclatura. Per altra banda, no és tan fàcil assenyalar les fronteres d'aquests dos canals, si atenem a les explicacions donades en aquest vocabulari. De fet, la Tradició (dirà el P. Congar en el seu llibre Tradición y tradiciones, publicat en castellà a la Dinor de S. Sebastià,) dóna tot l'Evangeli, desplegat en la intel·ligència secular de l'Església i il·luminat per l'experiència conscient de l'Església. I l'Escriptura dóna tot l'Evangeli en quant a allò que és essencial al misteri cristià.

Magisteri eclesiàstic: Constitueix la funció de l'Església, i en particular de la Jerarquia apostòlica, d'anunciar perpetuament la Paraula de Déu en el seu nom i en la seva autoritat, i de definir-ne el sentit, quan és necessari.

II.- COMENÇAMENT DEL DEBAT SOBRE ELS CC. 3-6 DE L'ESQUEMA SOBRE LA REVELACIÓ.

Dintre de la Congregació del dia 2, Mons. Van Dodewaard ha fet la presentació dels capítols restants de l'esquema De Revelació: cap. 3 De la inspiració i de la interpretació de la Sagrada Escriptura; cap. 4 De l'Antic Testament; cap. 5 Del Nou Testament; cap. 6 De la Sagrada Escriptura en la vida de l'Església.

Inaugura la discussió el Card. Ruffini, arquebisbe de Palermo. Es play

de que en parlar dels gèneres literaris, es doni la sensació d'una descoberta, tota vegada que es tracta d'un vell principi fonamental d'interpretació bíblica; i fa notar que, en la formulació de les regles de la interpretació bíblica, el text parla d'una manera massa obscura, quan seria tan senzill dir que l'exegeta ha d'adaptar l'explicació de l'Escriptura amb la fe, amb l'autoritat dels Sants Pares, i amb el sentit ensenyat per l'Església.

El Card. Koenig, arquebisbe de Viena, en nom de la Conferència dels bisbes de parla alemana, proposa una esmena a la manera d'explicar la inerrància dels textos sagrats. Perquè, malgrat que la història d'Orient ha confirmat en molts punts la veritat de l'Escriptura, també s'han demostrat algunes deficiències científiques i històriques. Per tant, més valdria afirmar que el coneixement de l'autor sagrat estava limitat per les condicions del seu temps i que la inspiració no ha corregit pas aquests defectes.

Alts i baixos del moviment bíblic..

Amb el debat d'aquests restants capítols de l'esquema De Revelació, s'arriba al desenllaç d'una crisi, en la història de la interpretació bíblica d'aquest últim segle.

Efectivament, l'aplicació dels mètodes de crítica literària a la interpretació de la Sagrada Escriptura, suggerits en el curs del segle XIX, trobà una forta desconfiança. Un extraordinari recel surgeix per al treball de molts exegetes. Recordem, entre altres, els noms del P. Lagrange, Le Touzard, etc., els quals van ser retirats de la tasca d'ensenyar. L'origen d'aquesta mena d'avversió cal trobar-lo, per una part, en algunes radicalitzacions d'aquells mètodes al costat de la dolorosa experiència del "modernisme", i, per altra, en el predomini de les posicions ultra-conservadores.

L'any 1943 significa una data molt important en la història del Moviment bíblic catòlic. Pius XII publica l'Encíclica "Divino afflante Spiritu", que obre les portes a nous mètodes i consagra moltes de les noves perspectives. S'ha de reconèixer, apart de la familiaritat de Pius XII, deixeble de Mons. Duchesne, per les qüestions crítiques i bíbliques, la influència dels Cardenals Tisserant i Bea (aquest no era Cardenal aleshores).

Amb la mort de Pius XII, s'aguditza la tensió entre el Moviment Bíblic, inspirat en les orientacions del Papa i de la Comissió Pontifícia pels estudis bíblics i representat fonamentalment per l'Institut Bíblic, i les resistències conservadores de la Universitat del Laterà. La polèmica arribà a un grau tan deplorable, que àdhuc es temia un pas enrera durant la primera sessió conciliar: fins s'havia sospitat la dissolució de l'Institut Bíblic. El P. Lyonnet va ser obligat a suspendre els seus cursos.

El dia 31 d'octubre de 1963, Pau VI, en un discurs pronunciat, amb motiu de la inauguració del curs, davant dels professors i alumnes de la Universitat del Laterà (centre de les actituds reaccionàries en aquesta matèria), enèrgicament va fer al·lusió a les posicions preses per aquell centre, dient que la "fastidiosa polèmica, non mai, non mai!!".

Després s'ha conegut la nova de la restitució a la càtedra del Pare Lyonnet.

Recentment, el dia 21 d'abril d'aquest any, la Pontifícia Comissió pels estudis bíblics ha fet pública una instrucció sobre la veritat dels Evangelis; instrucció plena de matisos i d'alè positiu, i que fa el degut mèrit dels nous mètodes suggerits per la història de les formes en la investigació de la veritat evangèlica.

Aquests antecedents s'han de conèixer per a valorar degudament la importància del debat conciliar entorn dels cc. 3 - 6 de l'esquema sobre La Revelació.

III.- PROCEDIMENT A SEGUIR EN LES VOTACIONS DE L'ESQUEMA SOBRE ECUMENISME.

L'esquema sobre Ecumenisme va ser debatut en el curs de la II sessió conciliar, en la segona meitat del mes de novembre de 1963.

vida del concili

Nº 16 full nº 3

Avui, en el curs d'aquesta Congregació general, Mons. Felici ha proposat el procediment, segons el qual es procedirà a la votació dels tres esquemes reformats.

Recordem:

Els tres capítols de l'esquema titulat "Dels principis catòlics de l'ecumenisme" són:

- 1.- Principis.
- 2.- La pràctica de l'ecumenisme.
- 3.- Els cristians separats de l'Església Catòlica.

Els Pares conciliars han aprovat, drets, el sistema que ha estat proposat: dilluns, dia 5 d'octubre, 4 votacions parcials sobre el primer capítol; dimarts, 6, la totalitat del cap. 1, i 5 votacions parcials del cap. 2; dimecres, 7, la totalitat del 2 i 3 votacions parcials del 3; dijous, 8, la totalitat del 3.

Les declaracions sobre la llibertat religiosa i sobre els jueus i els no cristians que van unides amb aquest esquema, necessiten encara la revisió oportuna després dels debats.

BIBLIOGRAFIA SOBRE ELS TEMES DE LA TRADICIO I L'ESCRITURA:

- 1.- P. CONGAR, La Tradición y las tradiciones, 2 v. Sant Sebastià, 1964.
- 2.- P. CONGAR, La tradition et la vie de l'Eglise, Paris, 1963.
- 3.- L'Ecriture et la Tradition. Declaració de la IV Confer. de "Fe i Constitució" (Montreal, juliol de 1964). El text a la Doc. Catholique de 15 de setembre de 1963.
- 4.- P. LUBAC, Catolicismo, cap. VI : La interpretació de la Escritura. Barcelona, 1963.
- 5.- Cardenal BEA, Le caractère historique des Evangiles synoptiques oeuvres inspirées. Comentari publicat a la Doc. Catholique, dels dies 21 de juny i 7 de juliol de 1964.
- 6.- X. LEON-DUFOUR. Les évangiles et l'histoire de Jésus. Paris 1963

COMENTARIS I CONFERÈNCIES.

- El P. Congar, en el Centre de Coordinació de les Informacions Conciliars ha donat una conferència en la que ha insistit que la data del 20 de novembre de 1962 (dia en que va ser retirat el primer esquema De Revelació) serà registrada en la història de l'Església com l'acabament definitiu de l'època de la contrareforma. Ha remarcat també que la superació de les polèmiques ha donat com a fruit un concepte més positiu i més ric de la tradició viva i de la revelació.

- Dom Butler, en l'oficina d'Informació de l'episcopat anglès, ha parlat de la Revelació. Recordant les línies generals de l'esquema ha insistit en el fet de que Déu s'ha revelat com a persona en la persona de Jesucrist. "Desenvolupar les implicacions d'aquesta Revolució no és tan sols afer de deducció teològica, sinó també d'amor vital i de meditació constant, com és ara el que es dona quan nosaltres creiem en el coneixement dels nostres amics... El Crist representa l'acompliment de la Revelació, representa allò que l'Església té per a dir al món d'avui. Crist és el missatge que el món té més necessitat de sentir i de considerar".

- Els bisbes africans, estudiant ja l'esquema de l'Església en el món d'avui", han escoltat les veus de Mons. Aquiles Glorieux, del P. Robert Tucci i de la senyoreta Rose Mary Goldie, auditora del Concili.

- El professor Cullmann, observador protestant al Concili i catedràtic de les Universitats de Paris i de Basilea, referint-se al trobament dels observadors amb el Papa Pau VI a la Capella Sixtina, ha manifestat: "Tots els observadors -i jo personalment- hem quedat molt contents d'aquesta audiència... El marc era més solemne que el de l'any passat, la biblioteca personal del Papa. Amb tot, l'esperit era el mateix. Era un ambient molt cordial i molt íntim... En la història de la salvació hi han dos plans: la història i la fe. Hi ha qüestions purament històriques i arqueològiques, qüestions literàries i exegètiques. Hi ha també un altre pla: què signifiquen aquests esdeveniments per a la fe? Situant-nos sobre la base sòlida dels esdeveniments històrics, crec que es podria arribar a una intel·ligència comuna sobre els problemes teològics de la història de la salvació. (Aquí Cullmann fa referència a las frases del Papa relatives a la possible creació d'un Institut d'estudi de història de la salvació). Si prenem els esdeveniments de manera seriosa, ens podrem entendre millor sobre la seva significació. Es així com veig jo les coses...". (Sobre el discurs del Papa, ha dit:) "Es una bona base pel diàleg. Pau VI no intenta silenciar les dificultats. Sovint, amb ocasió d'altres discursos, els protestants li tiren en cara l'excessiva insistència sobre el Primat. Personalment, jo crec que no podem demanar que el Papa sigui protestant. Opino que fa bé de parlar clarament. I tinc amb aplegi el que, per part del Papa, la primera condició del diàleg sigui la de conèixer mútuament la nostra fe".

- El P. Andreu Scrima, representant personal del Patriarca Atenàgoras, davant dels bisbes africans, ha vingut a dir, contestant a la pregunta: "¿Què pensa l'Ortodòxia del Vaticà II?": "El Vaticà II, pel que ja és actualment, per l'aprofondiment eclesiològic que està realitzant, pel nou estil de vida eclesial i d'intercomunió entre les esglésies particulars que va anunciant, obre la porta a l'esperança d'una reconciliació entre l'Església d'Occident i l'Església d'Orient, dividides des de fa nou segles. Aquestes dues Esglésies són cadascuna, la una per a l'altra, l'interlocutor primer i radical. Car la unitat entre elles necessita menys de ser creada que de ser actualitzada".

Resum de Mn. Josep Bigordà.

DEGUDAMENT AUTORITZAT. AMB LLICENCIA ECLESIASTICA.

Dipòsit legal nº B. 24746 - 1964.

vida del concili

Nº 17

7 d'octubre de 1964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 94

=====

Dilluns, 5 d'octubre

I) DEBAT SOBRE L'ESQUEMA "DE REVELATIONE"

a) Intervencions sobre el capítol III: "Inspiració i interpretació de la Sagrada Escriptura"

- Card. Meyer, arquebisbe de Chicago (USA). La part dedicada als gèneres literaris i a la interpretació està bé. La part dedicada a la inspiració no ho està tant. Només en parla des del punt de vista de la inerrància, és a dir, la preservació d'error, i no té en compte els progressos de l'exègesi sobre la manera de comprendre la revelació de Déu a l'escriptor sagrat. El llibre que l'escriptor sagrat composava sota la inspiració de Déu no era només una acumulació de proposicions veritables, sinó sobre tot una paraula destinada a ensenyar i a edificar. Les deficiències de l'escriptor sagrat no són res més que una condescendència de Déu a les febleses de l'home.

- Card. Wober, arquebisbe d'Estrasburg. La inspiració de cada escriptor s'inscriu en una tradició, en una història de les manifestacions de Déu. Un llibre sant no és quelcom que ha caigut del cel: és una anella dins la gran història de la inspiració. La inerrància es refereix a allò que Déu ha volgut ensenyar i no pas a la manera de parlar de l'escriptor. Cal, però, estudiar la intenció de l'autor: allò que l'escriptor sagrat ha volgut dir. Per això s'ha d'estudiar la naturalesa del llibre, de l'autor, del medi ambient, i s'ha de recórrer als textos anàlegs de les altres religions de la mateixa època. El millor context és la mateixa Bíblia.

- Mons. Simons, bisbe d'Indore (Índia). La intenció de Déu en inspirar l'autor sagrat no és primàriament la de preservar-lo de tot error, sinó la de revelar-se Ell mateix i el seu disseny de salvació als homes.

- Mons. Edelby, conseller patriarcal d'Antioquia dels Melquites. Presenta la visió doctrinal de l'Orient, tant catòlic com ortodox, sobre els problemes de la inspiració. El capítol està redactat en funció d'una problemàtica llatina: la discussió entre catòlics i protestants. Els orientals no s'hi reconeixen. Per entendre la posició oriental, cal retornar al misteri de l'Església: així no s'oposen Escriptura i Tradició, i no es té una visió jurídicista del problema. L'Occident té tendència a veure en l'Escriptura, no més una norma escrita de veritat. L'Orient hi veu una consagració de la història per l'Esperit Sant. Sense una vinguda de l'Esperit Sant, l'Escriptura resta lletra morta. Cal interpretar l'Escriptura dintre la totalitat de la història de la salvació. Déu s'ha anat manifestant progressivament: aquesta revelació continua avui per l'Esperit Sant en la Tradició, que és l'Església. La Revelació no es pot reduir a fórmules: cal considerar-la com un aliment espiritual viscut en la litúrgia sota l'impuls de l'Esperit. La tradició és essencialment litúrgica.

b) Intervencions sobre els capítols IV: L'Antic Testament, V: El Nou Testament, i VI: L'Escriptura en la vida de l'Església

- Card. Bea. Fa l'elogi del text. Per tal de dissipar els errors, la millor manera és afirmar clarament la veritat, sense condemnar ningú.

- Mons. Schick, auxiliar de Fulda (Alemanya). Parla en nom dels bisbes de llengua alemanya. Remarca molt la observació del cap. VI: "Que els cristians de diferents

confessions treballin junts en la tasca de difondre la paraula de Déu".

Problema de la historicitat dels Evangelis

Sobre aquest punt hi ha hagut bastantes observacions en contra:

- Mons. Philbin, bisbe de Down (Irlanda). Sembla que es redueixin els Evangelis al gènere de "predicació", i també són una història de Crist.
- Mons Gasbarri, A.A. de Grossetto (Itàlia). El text és ambigu i afavoreix tesis perilloses. S'ha de proclamar ben alt el valor històric dels relats evangèlics sobre el naixement i la resurrecció de Crist.
- Mons. Maloney, auxiliar de Saint Louis (USA). No barregem coses certes amb hipòtesis poc comprovades. Hi ha perill per a la fe dels cristians.
- Mons. García, arquebisbe de Granada. Els Evangelis no solament són "pregó" (gènere predicació), sinó també història veritable (gènere històric).

Resposta a les objeccions

- Mons. Heuschen, auxiliar de Lieja (Bèlgica). No es posa en dubte la historicitat dels Evangelis. S'intenta aplicar el mètode dels gèneres literaris a l'estudi dels textos evangèlics per tal de copsar-ne millor el sentit. Tothom admet que la doctrina de Jesús fou consignada en un llibre, no per fer-ne primàriament un tractat històric, sinó una "catequesi". El contingut d'aquesta catequesi són a l'ensens els fets i les doctrines de Jesús, explicats en funció de l'Església naixent, i per tant amb una finalitat religiosa i no pas històrica, en el sentit estrictament científic.

Altres intervencions en general

- Mons Cordeiro, arquebisbe de Karachi (Pakistan). El text ha de prescindir dels sistemes científics concrets, puix que són efímers.
- Mons Morcillo, arquebisbe de Madrid. Subratlla la importància de la Llei en l'Antic Testament.
- Mons. Flores, bisbe de Barbastro. Caldria parlar més dels escriptors sagrats com a "instruments de Déu".
- Mons. del Rosario, bisbe de Malolos (Filipines). La definició de la Tradició resulta molt vaga en l'esquema.

II) VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA DE L'ECUMENISME

4 votacions parcials sobre el capítol I: "Principis catòlics de l'ecumenisme".

	Votants	Sí	No	Nuls
1) El retorn a la unitat és un dels propòsits del Vaticà II. La divisió va contra la voluntat de Crist i és escàndol pel món.	2111	2094	16	1
2) Crist va constituir l'Església en la unitat, i encomanà la custòdia de la unitat al Col·legi Apostòlic i als seus successors.	2112	2081	30	1
3) En l'Església hi ha hagut divisions. La culpa ha estat d'una i altra banda. Actualment no es poden imputar els errors passats als membres de les diferents confessions. Els creients en Crist i que han estat batejats vàlidament tenen una comunió, encara que no sigui perfecta, amb l'Església catòlica. Posseeixen elements de la vida eclesial, els quals poden engendrar la vida de la gràcia i que l'Esperit Sant els fa usar com a mitjans de salvació. Els manca, però, la plenitud de la unitat.	2110	2051	57	2
4) Cal exhortar els fidels al moviment ecumènic, sota l'impuls i la vigilància dels pastors.	2107	2056	50	1

vida del concili

NOTICIES

- Ha mort el Prepòsit dels PP. Jesuïtes, P. Joan Baptista Janssens. Ha quedat nomenat Vicari General el P. Joan Swaine.

- El bisbe de Namur, Mons. Charue, ha dit en una conferència de Premsa: "Allò que és important per a l'Església, no és definir si la Tradició conté algunes veritats que no es troben en la Escriptura, sinó que afirmar que Escriptura i Tradició ens transmeten l'Únic Evangeli predicat i escrit pels Apòstols. D'aquesta manera l'Església està segura d'establir contacte amb la veu vivent de l'Evangeli i de continuar-la a través dels segles". Ha subratllat el valor ecumènic i teològic de l'esquema "De Revelatione", tal com està redactat ara.

- Es parla de que es nomenarà una representació de rectors de tot el món, els quals assistiran a les sessions del Concili. Si només es tracta d'una representació simbòlica, ens sembla significatiu, però poc eficaç. La representació real i efectiva és la que han d'haver tingut els rectors i altres sacerdots a través dels seus propis bisbes, la qual suposa una consulta i un assessorament mútuus.

DECLARACIONS DE L'OBSERVADOR ORTODOX, PROFESSOR NISSIOTIS

Exposa algunes crítiques al Concili:

- S'ha parlat de que el Vaticà II completa el Vaticà I. Nosaltres més aviat esperaríem que el corregís. La qüestió per un ortodox és que al costat de la Jerarquia trobem a faltar quelcom de gran importància: la plenitud del Poble de Déu, de l'Església sencera, la consciència de la qual constitueix per a nosaltres l'autoritat suprema, essent-ne la jerarquia el portant-veu.

Subratlla un fet positiu:

- El fet del Concili és molt important per a totes les Esglésies. És una escola per a tots, catòlics i no catòlics. L'Església catòlica s'és engegada a una discussió oberta: Això és per a nosaltres un exemple de primer ordre. També nosaltres, i les Esglésies de la Reforma, hauríem de fer la nostra autocrítica.

Resum de Mn. Joan Llopis

DEGUAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal N° B 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 18

8 Octubre 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 9 5

Dimarts, 6 d'Octubre de 1.964

I. VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA D'ECUMENISME

Una vegada votades i aprovades les esmenes al cap.I de l'esquema d'ecumenisme, ha estat presentat a votació el capítol sencer.

RESULTAT: Votants, 2.166- Sí 1.926- Sí amb reserva 209- No 30- Nul 1

Han començat les votacions al cap.II.

Punts 5 i 6: El desig de la unitat cristiana ha d'esperonar tota l'Església. Per a aconseguir-la ha de començar per renovar-se constantment ella mateixa.

RESULTAT: Votants, 2.166- Sí 2.120- No 46.

Punt 7: Cal fomentar l'esperit de conversió interior, d'abnegació i d'humilitat. També nosaltres som culpables de la desunió i demanem perdó per la nostra part de culpa, així com perdonem els nostres deutors.

RESULTAT: Votants, 2.168- Sí 2.076- No 92.

Punt 8: Cal pregar per la unitat. De vegades serà lícit i desitjable que ho facin junts catòlics i separats. Això no vol dir una total "communicatio in sacris". Aquesta dependrà de l'autoritat episcopal, segons les circumstàncies. ("Communicatio in sacris", o sigui, comunicació en les coses sagrades, és una expressió consagrada que significa el prendre part en els misteris sagrats cristians de diverses confessions. El màxim grau es dona en la participació eucarística. El mínim en una pregària privada interconfessional).

RESULTAT: Votants, 2.166- Sí 1.872- No 292- Nuls 2.

Punts 9 al 12: Persones preparades han d'estudiar la doctrina, vida i cultura dels germans separats. Cal evitar el to polèmic. La doctrina s'ha d'exposar plenament, sense falsos ironismes (concessions indegudes en la doctrina). En moltes coses pràctiques es pot col·laborar amb els separats.

RESULTAT: Votants, 2.161- Sí 2.099- No 62.

Demà es votarà el cap.II en el seu conjunt.

II. FI DEL DEBAT SOBRE LA REVELACIÓ

"Les intervencions han intentat de perfilar millor el què és la inspiració de l'Escriptura, i el sentit exacte de la "inerrància", o sigui, de l'afirmació de que la Bíblia no conté cap error. En la Bíblia hi ha inexactituds cronològiques o científiques que nosaltres en diem errors, però que no són més que limitacions de l'escriptor sagrat. Els nous mètodes exegètics ("història de les formes", etc.), tot i que són enormement útils, tenen perills. El nou esquema, enlloc de posar-se enfront d'aquests perills i de condemnar-los, com el Syllabus de Pius IX, indica quines realitats revolades cal salvar sempre, i deixa el camí ample obert als exegetes catòlics perquè resolguin les dificultats per un treball verament científic" (R. Laurentin, resumit).

-Mnscr. CARLI (Segni, Itàlia): No s'afirma prou clarament la historicitat dels Evangelis. Caldria dir que són històriques les narracions del naixement, de la resurrecció, etc. L'esquema exalta tant l'Escriptura que sembla excloure la

Tradició. Es per la Tradició que sabem que l'Escriptura és inspirada.

-Mnsr. FARES (Catanzaro, Itàlia): Insisteix en el mateix. Molt bé que col·laborin teòlegs amb exegetes, però que respectin la inerrància!

-Mnsr. MACCARI (Mondovì, Itàlia): L'esquema minimitza la importància de la Tradició i del Magisteri.

-Mnsr. FERREIRA (Guinea portuguesa): Que el cap.VI tingui un caràcter més pastoral i subratlli la relació entre l'Escriptura i la vida de l'Església.

-Mnsr. CAMINADA (Forlino, Itàlia): No s'ha de difondre la Bíblia així com així. El bon gra pot caure en mala terra. Recomana difondre extractes de la Bíblia i posar-hi sempre notes explicatives.

-Mnsr. CEKADA (Skopje, Jugoslàvia): Parla en el mateix sentit. Recorda la frase de St. Agustí: "No creuria en l'Evangeli si l'Església no m'ho digués". Els catòlics no coneixen la Bíblia. Hous ací un gran camp d'apostolat per al Concili. No accepto la col·laboració amb els protestants en edicions conjuntes de la Bíblia.

-Mnsr. BARRACHINA (Espanya): La lectura de l'Escriptura s'ha de posar amb relació amb la comunitat. Aquesta lectura ha de desvetllar una teologia comunitària i litúrgica. Car la Paraula explicada introdueix la comunitat en l'Eucaristia. I cita a St. Agustí: "Si em preguntes què és més important, la Paraula de Déu o el Cos de Crist, us diré: la Paraula de Déu no és menys important que el Cos de Crist".

-Mons. VOLK: Es plany de que la presentació de la Paraula de Déu i de l'acte de fe sigui massa intel·lectual. I subratlla la relació vital de la Paraula amb la Litúrgia.

-Mons. NOILLON (Verdun, França): L'ensenyament teològic s'ha de recolzar més intensament en l'Escriptura, per a ésser considerat a la llum de la Revelació. Adhuc el Magisteri de l'Església es mou en la Fo: això explica que les definicions conciliars siguin perfeccionables.

Dom BUTLER (Abat de Downside, Anglaterra): Que l'exegeta gaudeixi de llibertat per a aplicar als Evangelis els mètodes dels gèneres literaris. "No tingueu por: la veritat científica no perjudicarà la veritat revelada".

Finalment, en virtut de la llei de la numerosa representació, es donen tres intervencions referents als dos primers capítols de l'esquema:

-Mons. MARTINEZ (Zamora, Espanya), qui refusa una concepció massa estreta de la inerrància;

-Mons. GONZALEZ i Mons. MUÑOZ (Colòmbia): el primer parla de les relacions entre l'Escriptura i la Tradició, accentuant aquesta; i el segon, posa una distinció entre la inspiració que ompony a parlar i la inspiració que ompony a escriure. La primera és propiament la Paraula de Déu; aquesta Paraula ha sigut més tard o consignada per escrit o transmesa per la Tradició. Aquesta distinció faria ressaltar més clarament que tant l'Escriptura com la Tradició son efecte de la primera forma d'inspiració.

COMENTARIS

L'ESQUEMA SOBRE ELS LAICS. S'ha donat a Roma una important conferència de premsa sobre aquest esquema. Resumim les opinions dels tres conferenciants:

Mnsr. GLORIEUX, secretari de la Comissió de l'Apostolat dels Laics: "L'esquema ha quedat massa reduït, perquè la part teològica ha passat a l'esquema sobre l'Església, i la part de presència activa en el món ha passat a l'esquema nº. 13".

Miss Rosemary GOLDIE, australiana, auditora del Concili i secretària del Comitè permanent dels Congressos Internacionals per l'Apostolat dels Laics (CO-PELIAL): "Ens agrada que hagi estat condensat, perquè guanya en ordre i sistema, però potser ho ha quedat massa. Hauria de millorar el to: segueix considerant els laics una mica menors d'edat. Voldríem que fos una invitació al diàleg i una exhortació entusiasta al treball apostòlic".

Mnsr. El P. TUCCI S.J., director de "Civiltà cattolica" i consultor de la Comissió: "Cal veure aquest esquema a la llum del de l'Església i del 13; així

vida del concili

queda complet i interessant. Però insisteix massa en l'obediència i poc en la iniciativa dels laics. Poden pensar que la Jerarquia no hi confia prou.

L'EVOLUCIO DEL DOGMA. El P. SCHILLEBEEKX, O.P., teòleg de l'episcopat holandès i consultor de la Comissió per a l'Esquema 13, comenta així l'esquema sobre la Revolució: "Molts diran potser que algunes parts d'aquest text són molt protestants. S'equivoquen, perquè hi són tractades opinions que l'Església romana havia ensenyat sempre, però que després de la Contra-reforma van quedar en segon terme per por del protestantisme. Per primera vegada s'accepta una evolució del dogma en un concili, i es reconeix que el nostre coneixement de la Revolució augmenta en el curs de la història. La Revolució és una realitat vivent, una història de la salvació, i no simplement una comunicació de coneixements intel·lectuals".

ENCARA CONTRA LA COL·LEGIALITAT. Segons H. Fosquet ("LE MONDE"), el sector més declaradament integrista intenta una darrera maniobra contra la col·legialitat, aprovada massivament pel Concili. Mnr. CARLI, bisbe de Sogni (Itàlia), un dels més destacats portanvocs de l'escola Lateranense, intenta un procés contra els dirigents del Concili per haver violat el Reglament, fent votar el cap.III d'Ecclesia en dues parts, per a evitar que els vots contraris als dos problemes més discutits (col·legialitat i diaconat) es sumessin i posessin el capítol en perill. Aquesta forma de votació, però, va ser aprovada per l'assemblea. Els dirigents del Concili (moderadors, presidents i coordinadors) es reuneixen el dimarts per a examinar la situació.

ELS FULLS CLANDESTINS. El sector més d'extrema dreta (mogut de vegades més per motivacions polítiques que religioses) oposa encara una duríssima resistència a la línia clarament marcada pel Papa i per l'Episcopat en el Concili. Es veu que només perseveren en la lluita petites minories aforissades, i que l'ample sector conservador, tan respectable com qualsevol altre, s'ha integrat plenament en la línia conciliar (només cal veure les votacions). El fet paradoxal és que els intrangigants i integerrims defensors de la jerarquia es veuen obligats a "salvar i defensar l'Església contra els seus caps, contra el Papa i els Bisbes". És el que diu Mnr. GUERRY (Cambrai, França) en una nota que publica per a posar en guàrdia sacerdots i fidels contra els errors de nombrosos fulls clandestins que corren per la seva arxiducassi.

EL CARD. CUSHING. És una de les personalitats més originals del Concili. El seu dinamisme, o aneu a saber què, ha fet que no durés gaires dies a cap de les sessions conciliars. A la primera va tornar aviat a la seva arxiducassi, dient: "Tinc a Boston coses a fer molt més importants que discutir sobre les excel·lències del llatí!". A la segona sessió tampoc no hi va durar gaire; va marxar dient: "No tornaré fins que posen una instal·lació de traduccions simultànies. Jo la pagaré". (La instal·lació no es va fer, malgrat les provatures, degut a dificultats tècniques i al perill de que fos violat el secret conciliar). El divendres passat va retornar a Boston. Considera acabada la seva missió al Concili, després d'haver parlat en defensa de la llibertat religiosa i en favor dels jueus. Era impressionant d'escoltar-lo, diuen, parlant amb energia en un llatí més que deficient. Quatre-cents pares conciliars deixaren el seient i s'acostaren per veure i escoltar millor el campió de la llibertat religiosa, que defensava ardidament aquesta tesi tan cara a l'episcopat americà, llegint amb dificultat el text llatí amb la seva característica veu de tro (diuen que, essent bisbe auxiliar, quan donava la Unció al seu predecessor, el cardenal moribund'va haver-li de dir: "Baixa una mica la veu, per favor!"). Com a bon americà, el Card. Cushing calcula que cada dia de Concili li costa

20.000 dòlars (de donatius que li arriben quan està a Boston). És l'home pràcticament generós: a Suramèrica i als països de missions hi ha una gran quantitat d'obres pagades per ell. La llibertat religiosa, diu, li ha costat quatre-cents mil (400.000) dòlars (calculant els dies que ha estat absent de Boston). Els dona per bon esmerçats. L'abbé Laurentin li ha preguntat: "Es veritat que una federació protestant us ha nomenat president?". "Sí, respon, però a Nova York, no a Boston". "I com expliqueu que els protestants triïn per president un cardenal catòlic?". "Es que em coneixen," diu.

L'INDEX DE LLIBRES PROHIBITS. L'obertura manifestada pel Concili dona peu als més variis suggeriments. Un llibre de Hans Kühner sobre l'Index, traduït al francès recentment, proposa la supressió, per part de Pau VI, d'aquest "comentari de la vida intel·lectual catòlica", com diu. L'autor recorda que havien estat a l'Index les obres de Sant Albert Magno, de Maeterlink, de Dumas, pare i fill, el Pensaments, de Pascal i ... el Diccionari Larousse! (Le Monde, 6 d'octubre de 1.964).

L'ESCRITURA I LA TRADICIO. En unes declaracions a LA CROIX, Max Thurian, teòleg de la comunitat protestant de Taizè, comenta: "Sobre aquest punt (Escriptura i Tradició) estem molt més aprop que en el passat. Imprimeix la similitud entre el treball de Montréal ("Fa i Constitució", del Consell Ecumènic d'Esglésies, 1.964) i el del Concili sobre aquest tema. Tal com es presenta avui, el text conciliar sobre la Revelació ofereix una base sòlida per al diàleg ecumènic. I nodreix el nostre optimisme profund respecte als fruits del Concili per a la unitat dels cristians". (7-X-64)

NOTICIES

CINEMA PER ALS PARES CONCILIARS. Vuit-cents (800) bisbes han assistit a la projecció, en una sessió especial, del nou film del realitzador marxista Paolo Pasolini "L'Evangeli segons Mateu". El film ha obtingut el premi de la OCIC al millor film religiós de l'any. La projecció, patrocinada per la Oficina catòlica internacional del cinema (OCIC), ha complagut als pares conciliars.

ELS BISBES ORTODOXOS I ELS JUEUS. Els bisbes ortodoxos dels països àrabs, reunits a Damasc (Síria), protesten, en un telegrama a Pau VI, contra el projecte de declaració del Concili sobre els jueus, que afirma que el poble jueu no pot ser acusat de delictes. També el diari Akbar al Yom, egipci, critica l'actitud de la Santa Seu respecte als jueus, per massa favorable.

MATRIMONIS MIXTES. Segons l'arquebisbe RAMSEY, de Cantorbory (anglicà), els matrimonis mixtes són el gran obstacle per a la unitat entre els anglicans i els catòlics. Cal que el Concili s'ocupi d'una manera pràctica d'aquesta qüestió, que causa grans sofriments als no-catòlics per les fortes pressions a la consciència que els són imposades.

Resum de Mn. J. Camps.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº.B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 19

9 d'octubre de 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 9 6

Dimocros, 7 d'Octubre de 1.964

SOBRE L' APOSTOLAT DEL LAICS

Al final de la Congregació general d'ahir, el Card. Cento, en presentar l'esquema sobre l'apostolat dels laics, deia entre altres coses: "Els laics no sols estan en l'Església, sinó que, juntament amb nosaltres, són l'Església, membres vivents i actius".

Abans de començar la discussió, Mons. Hongsbach, bisbe d'Essen, ha exposat l'origen del text, la seva estructura i la seva finalitat. Materialment, es tracta d'un petit tractat de 14 pàgines, i consta d'un pròleg i cinc capítols: 1) La vocació apostòlica de tot membre de l'Església; 2) Els ambients on els quals es realitza l'activitat apostòlica; 3) Els objectius d'aquesta activitat; 4) Les formes organitzades d'apostolat; 5) Problemes de coordinació entre les organitzacions apostòliques.

El pròleg destaca l'actualitat del tema, a la vista del progrés científic i tècnic que canvia la faç del món, del creixement demogràfic, de la facilitat de comunicacions i de contactes entre els països.

Capítol primer: S'afirma que l'apostolat dels laics pertany a la mateixa naturalesa de l'Església. Tot membre de l'Església és solidari de la missió de l'Església i està, per tant, cridat a col·laborar en l'obra de salvació. La vocació cristiana és, d'ello mateixa, una vocació apostòlica. Els signes sacramentals d'aquesta vocació apostòlica són el Baptisme, la Confirmació i l'Eucaristia.

Capítol segon: Es descriuen els ambients on es desplega l'apostolat. La família i les associacions familiars; la comunitat parroquial i la diòcesi; el treball i les diversions.

Capítol tercer: L'objectiu essencial és la conversió de les persones, considerades com individus i membres de la societat; la difusió del bé en tots els sentits; l'establiment, dins de l'Església, d'un diàleg entre Jerarquia i poble fidel; la "consagració del món"; la pràctica de totes les obres de misericòrdia, realitzada "amb liberalitat, per tal que l'ajuda que els cristians realitzin no sembli un instrument de domini".

Capítol quart: L'esquema registra la multiplicitat d'associacions d'apostolat, i la llibertat amb la qual s'han de moure, les modificacions que convé introduir en l'actual disciplina canònica, el paper de l'Acció catòlica, el treball dels sacerdots en les associacions de seglars, la col·laboració de religiosos i religioses, etc.

Capítol cinquè: A més d'afrontar el tema de la coordinació entre les associacions, queda apuntada la possibilitat de la col·laboració dels catòlics amb altres, cristians i no cristians, per la defensa del patrimoni evangèlic i dels valors humans.

Mons. Stroiff, secretari general de l'Acció catòlica francesa, opinant sobre l'esquema, deia entre altres coses que és possible de prouvere

intervencions molt diverses sobre el tema en el Concili, a causa de la multiplicitat de les situacions religioses en el món, del grau d'evolució de les persones i dels mitjans emprats. Això permetrà un coneixement de l'estat apostòlic del món.

Deia, a més, que alguns opinaren que l'esquema és poc doctrinal. S'ha de considerar que és una continuació de l'esquema "De Ecclesia". En l'esquema "De Ecclesia" (particularment en els capítols sobre el poble de Déu i sobre els laics) hi ha el fonament doctrinal de l'esquema sobre l'apostolat dels laics. (la Croix, 8-10-64)

LES INTERVENCIONS

Mons. Hermeniuk (Winnipeg, Canadà; bisbe dels ukrainians) ha presentat la primera part del capítol III de l'esquema sobre l'ecumenisme, sobre les Esglésies orientals: "Es necessari conèixer les causes de la separació entre l'Orient i l'Occident, per a ser sincer i reparar les equivocacions de l'Església llatina. El cardenal Humbert, legat pontifici, condemnà el Patriarca M. Cerulari per errors que li eren atribuïts de manera gratuïta, quan de fet no hi havia cap veritat dogmàtica que fos posada en dubte."

Mons. Moenan, arquebisbe de Westminster, ha presentat la segona part del mateix capítol sobre les Esglésies i Comunitats separades de l'Occident. El capítol ha estat aprovat per una ampla majoria.

L'esquema de l'apostolat dels laics, el cardenal Ritter (Saint Louis, EE. UU.) l'ha qualificat de "insuficientment pastoral, confús, excessivament clerical, caracteritzat per un favoritisme desplaçat". "Es parla dels laics com si fossin simples auxiliars del clergat. Els laics han de tenir una espiritualitat pròpia, que no sigui succedani de l'espiritualitat dels clergues".

Mons. de Roo (Victoria, Canadà): "Els laics tenen el deure d'acabar la Creació, i per tant de s'engagar (mot pronunciat en francès) en les activitats temporals".

Mons. Charbonneau (Hull, Canadà): "Es fals dir que els laics tenen de secundar el clergat. Han de fer qualcom molt diferent: Els laics s'han d'encarnar en el món a imatge de Crist. Sense això, la Redempció no s'acaba. Respectem els laics. Evitem el clericalisme costi el que costi."

Mons. Fernández (Coadjutor de Delhi, Índia): "El cristià té una dimensió mística. No reduïm la seva activitat apostòlica a una filantropia vaga. En els països on els catòlics són minoritaris, és essencial que col·laborin amb els organismes no confessionals."

Mons. Duval (Alger), en nom de tots els bisbes d'Àfrica del Nord: "L'apostolat, primer de tot, és un diàleg amb tots els homes. La solidaritat entre tots els homes és una cosa capital i fundada teològicament. L'Església no està reclosa en els seus límits. Els no batejats no estan privats de gràcia. No separem de manera indeguda la naturalesa de la sobrenaturalitat."

Mons. Rubio (Salamanca): Proposa un pla nou de l'esquema: definició sociològica del laic, amb la seva doble vocació temporal i sobrenatural, i les dues esferes d'activitat, d'evangelització i de civilització. Després, un capítol consagrat a la missió dels laics en l'Església i en el món. En aquesta part, s'hauria de tractar del compromís dels laics. Un altre capítol hauria de parlar de les forces d'apostolat i de les associacions. Finalment, l'esquema hauria d'incloure una exhortació als bisbes, sacerdots i fidels, invitent-los a afavorir l'apostolat, particularment en el camp obrer i rural.

vida del concili

Nº19 -full 2on.

Conferència de Hans KUNG.

El dimarts dia 7 d'octubre, al Centre holandès de documentació, a Roma i davant dels Parecs conciliars que hi assistiren, el teòleg alemany ha parlat de les exigències de sinceritat en l'Església. Vet-aquí formulades algunes d'aquestes exigències:

El món espera que:

- El Concili, més que pronunciar-se sobre la simplicitat evangèlica, abolirà títols, indumentaris, costums feudals que cada vegada més apareixen com a ridícoles.
- El Concili, més que pronunciar-se a favor dels pobres, reduïxí sense romanticisme la pompa i el luxe de les cerimònies litúrgiques.
- El Concili, més que reclamar de la premsa profana articles verídics, faciliti que l'Església renunciï en les seves pròpies publicacions al triomfalisme, a les estadístiques unilaterals i al camuflatge dels seus propis fracassos.
- L'Església, més que reivindicar la llibertat per ella mateixa, s'esforci per concedir més llibertat als investigadors eclesias-tics, als teòlegs de les diferents escoles, i que renunciï a l'Index i als procediments de la Inquisició.
- El Concili, més que reivindicar la llibertat per les escoles catòliques, reformi la legislació dels matrimonis mixtos, que són uns cent mil en tot el món.
- L'Església, més que pronunciar paraules profundes sobre l'amor conjugal, reguli el problema del control de la natalitat.
- Vaticà II, més que reafirmar que la catolicitat de l'Església no està lligada a cap civilització, liquidi en els països de missió els últims vestigis de la llatinitat. (Le Monde, 9-10-1964).

Un document contra la Col·legialitat.

Amb una perseverància més admirable que imitable, continuen realitzant-se manobres per a combatre la col·legialitat. Els membres de la Comissió doctrinal han rebut còpia d'un document que invita Pau VI a fer que la decisió del Vaticà II, sobre la col·legialitat, sigui anul·lada. Aquest document va signat per dos cardenals italians; un d'ells el cardenal Ruffini, bisbe de Palerm. (Le Monde, 9-10-1964).

L'ESQUEMA DE LA REVELACIÓ

Cinc punts positius:

"Entre altres nombrosos elements molt positius d'aquest nou esquema, és possible de destacar-ne cinc:

- 1.- La Revelació de Déu als homes es realitza per mitjà de paraules i d'ac-

cions, profundament units entre si. D'aquesta manera s'evita una concepció excessivament intel·lectualista de la Revolució; els actes de Déu en la història de la salvació, i igualment les paraules, constitueixen la Revolució. Aquesta concepció pot portar l'Església a una proclamació viva de la Paraula de Déu i pot alliberar-la d'un ensenyament excessivament intel·lectualista.

2.- L'esquema manifesta moltes vegades l'amor i la veneració de l'Església per la Paraula de Déu continguda en la Bíblia, i això no pot deixar d'afavorir considerablement les relacions ecumèniques.

3.- La Tradició hi és concebuda d'una manera viva i dinàmica en les seves relacions amb l'Escriptura. No són dos llocs distints i separats, on és possible de trobar veritats que s'acumulen per addició o suma, sinó que són més aviat dos instruments que l'Esperit Sant utilitza simultàniament per a transmetre la Revolució a l'Església.

4.- El treball dels exegetes hi és considerat i apreciat en tota la seva importància. I també hi és posat en relació amb la cura pastoral de l'Església: la llibertat de la investigació científica no ha de resultar una ocasió d'escàndol per la fe del poble de Déu.

5.- L'últim capítol descriu el lloc de la Sagrada Escriptura en la vida de l'Església i encoratja l'estudi fervorós dels llibres sants; expressa el desig de bones traduccions, fetes en comú per savis catòlics i no catòlics, per a ús de tots els cristians. MAX THURIAN (Taizé)
(La Croix, 7-10-1964)

ESCRITURA I TRADICIO

"La Conferència mundial de "Fe i Constitució", celebrada l'any passat a Montréal, va demostrar l'interès que té aquest problema per a tots els cristians. És impressionant la semblança que hi ha entre el treball de Montréal i el del Concili en aquesta qüestió. En aquest punt, estem molt més prop que en temps passats. Estem d'acord en dir que la Tradició, com a transmissió de la Paraula de Déu per mitjà dels apòstols i successors immediats, ha precedit l'Escriptura del Nou Testament. Estem també d'acord en dir que l'Escriptura sola està inspirada per l'Esperit Sant, i que l'Església, en la seva Tradició posterior a l'Escriptura del Nou Testament, té només l'assistència de l'Esperit Sant. (...)

"Distingim (uns i altres) la Tradició, que és la transmissió viva de la Revolució per l'Esperit Sant en l'Església, de les tradicions eclesiàstiques, pràctiques i costums sovint respectables, però que poden ser abandonades en el curs de la història.

"La Sagrada Escriptura no ha arribat a nosaltres tota sola: ens ha estat transmesa per la comunitat eclesial, de la qual formem part, acompanyada d'una interpretació. Podríem dir que la Sagrada Escriptura és el lloc (lloc) de la Revolució; que l'Església és l'ambient (miliou) on és transmesa aquesta Revolució; que la Tradició és l'expressió que utilitza l'Església per a transmetre'ns aquesta Revolució.

"La Tradició és la vida de la Paraula de Déu en l'Església, l'acte mitjançant el qual l'Església transmet aquesta Paraula, i el resultat d'aquesta vida i d'aquest acte (...)

"En realitat, queda el problema de l'autoritat en l'Església, la qual ha de decidir quina és la veritable Tradició, la veritable interpretació de l'Escriptura. Aquí els cristians estan dividits més profundament. (...) Tal com es presenta avui, el text conciliar sobre la Revolució ofereix una base sòlida al diàleg ecumènic. Aquest text nodreix el nostre optimisme profund quant als fruits del Concili per la unitat visible dels cristians". MAX THURIAN (Taizé) (La Croix, 7-10-1964)

Resum de Mn. Casimir MARTI

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Mº.D. 24746 - 1964

vaticà II. tercera sessió. vaticà II. tercera sessió. vaticà II. tercera sessió.

10 d'octubre de 1.964

Dijous, 8 d'octubre de 1.964

LIMITES GENERALES

De les intervencions conciliars d'avui, ens ofereix Jesús Iribarren una síntesi que creiem aclaridora. La línia general seria: petició de que l'esquema sobre l'apostolat seglar comenci amb un breu resum de la teologia del seglar delineada en l'esquema general de l'Església; evitar tot excés i mena de clericalisme; clara separació entre l'apostolat cristià en el propi ambient (obligatori) i l'apostolat en organitzacions de la jerarquia (no directament obligatori); conveniència de traspassar als seglars les tasques administratives de l'Església, que poden realitzar fins millor que els mateixos clergues: res ha de fer per si mateix el bisbe que pugui fer-ho el clergue; res el clergue que pugui ser fet pels seglars; creació d'entitats intermitjes entre la jerarquia i els fidels amb l'autonomia necessària; no insistir en el primat de cap forma especial d'associació doncs totes són contingents i més o menys apropiades a cada país; deixar oberta la possibilitat de noves formes d'apostolat dels laics; ocupar-se també de l'Orient d'on els seglars no es vauen reflexats en un esquema de mentalitat occidental.

Mons. D'Souza, arquebisbe de Bhopal (Índia) ha obert la sessió declarant amb energia: "Ja es hora de considerar i tractar els laics com adults. És veritat que "res s'ha de fer sense el bisbe" (S. Ignasi d'Antioquia) però això no ha de donar peu a veritables abusos. L'Església, el poble de Déu, no és un Estat totalitari. Així s'ha de dir bon alt. Cal renovar-nos i reformar-nos, abdicar de tot clericalisme i considerar els laics com autèntics germans, no usurpant les seves responsabilitats, no prenent el que els pertoca. Perquè excloure'ls de la representació de l'Església en les societats internacionals, en les nunciatures? Per què negar'els-hi un lloc en les mateixes Congregacions Romanes? Aquest esquema ha de senyalar l'inici d'una nova època en l'Església. No tinguem por als perills; d'aquesta crisi que és de creixença. Invoquem l'Esperit Sant per tenir la llum i la força necessàries, car per dur tot això a terme en farà falta d'energia! (La declaració ha sigut fortament aplaudida).

mons. Bettazzi, bisbe auxiliar de Bologne (popular per haver defensat des d'un començament amb energia la col·legialitat, essent el més jove dels bisbes italians) ha declarat: L'apostolat dels laics ha de ser comunitari i quasi "col·legial", no sols de cara a l'eficàcia sino per la naturalesa mateixa de l'Església que es un únic cos. S'hauria de relacionar doncs més amb els altres esquemes: de la col·legialitat episcopal, la llibertat religiosa, l'església dels pobres (car per els seus mitjans es un signe de pobresa i d'Església). L'esquema no parla dels joves i la joventut constitueix les dues terceres parts del món. No tinguem por i proclamem un vot de confiança en la joventut!

Mons. Tenhunberg, bisbe auxiliar de Munster, en nom de l'episcopat alemany

i nòrdic, sonyala la tentació de clericalisme que comporta l'esquema. Es relaciona massa l'apostolat amb la jerarquia i poc amb el seu principi que es Jesucrist. La necessitat de l'apostolat no ve de fora sino que és una exigència interna. Ve de l'Esperit Sant. Tot això ho han de sentir els laics com a cosa seva. Per que nò "consultar" als laics presents en el concili i altres de fora? Per que no donar'els-hi una intervenció activa com a "experts" d'aquest assumpte, en la reelaboració de l'esquema?

Mons. Leven, bisbe auxiliar de St. Antoni (U.S.A.): L'apostolat dels laics ha de tenir com esperit el diàleg. Aquest no existeix si el bisbe els hi parla com al seu "metge" o al seu "familiar". Seria necessari al costat del bisbe una espècie de Senat de laics, que expressés els seus desigs i exigències. No aigualim els carismes, doncs per ellís obra l'Esperit Sant a través dels laics.

Mons. Enric Tarancón, arquebisbe d'Oviedo: Hem de remarcar l'activitat pròpia i específica de tot laic, com a batejat. Activitat que es una exigència de la fe i de la qual els laics tenen la direcció i la responsabilitat; L'actuació en el propi ambient és una veritable evangelització i en aquest apostolat especialitzat actuen per dret propi. Assegurades la integritat de fe i la rectitud moral, tota forma de "direcció" per part dels clergues ha de ser rebutjada. (La Croix.-A. Wenger)

Mons. de Vet, bisbe de Breda, en nom de la Conferència episcopal holandesa ha declarat que a l'esquema li manca realisme cristià. S'han de considerar no solament els bens espirituals sino tot el bon ésser humà, evitant que pugui semblar que l'Església intenta per mitjà de l'Acció Catòlica, establir una civilització "clericalista".

Mons. Caillot, bisbe d'Evreux: el viure quotidià és la pedra angular on els apòstols laics han d'instaurar l'Evangeli. Això serà un signe de fe, d'esperança i de l'amor de Déu que estima l'home tal com és en el seu lloc de vida i en el seu temps.

Mons. de Smidt, bisbe de Brujas: l'apostolat ha de respectar sempre la llibertat dels altres, cal evitar l'insistència inoportuna, la propaganda frenètica, l'abús dels medis de propaganda i les pressions en l'opinió pública. Els homes d'avui volen donar el seu assentiment a la veritat per un camí lliure i personal.

Mons. d'Agostino, bisbe de Vallo di Lucania (Itàlia): remarca el caràcter especial de l'Acció Catòlica propiament oficial, segons el magisteri de Pius XI i Pius XII. I recorda la declaració de Pau VI qui ha dit: "L'Acció Catòlica pertany a la constitució de l'Església.

Mons. Wojtyła, arquebisbe de Kracovia: alaba l'esquema perquè remarca l'apostolat dels laics no encuadrats en associacions organitzades. En el nostre país no tenim associacions però sí laics.

Mons. Mosquera, arquebisbe de Guayaquil (Ecuador): manca a l'esquema la proposta d'una espiritualitat pròpia dels laics.

Mons. De Vito, bisbe de Lucknow (India): insisteix en el fonament de l'apostolat que creu ha d'ésser el sacerdocí universal o comú dels fidels.

Mons. Van Lierde, Vicari en la Ciutat Vaticana: l'esquema no parla d'activitats tan típiques dels laics com la diversió, l'esport i el turisme. Tampoc parla d'una espiritualitat pròpia del laic, inspirada en la vida apostòlica. I per que ni una paraula encara, ni en aquest esquema, sobre els Instituts seculars?!

Mons. Veuillot, arquebisbe-coadjutor de París: A clòc les intervencions d'avui precisant: que la noció d'apostolat s'ha de definir amb tota cura, distingint entre l'apostolat de la jerarquia i el dels laics; i entre la responsabilitat pròpia del bisbe (en l'Església i sobre l'Església

vida del concili

Nº.20 -full 2dn.

cia) i la responsabilitat específica dels laics. El mateix Esperit Sant que ha posat els bisbes pel govern de l'Església, ha cridat als laics a un apostolat en l'Església.

Mons. Zide, arquebisbe maronita, de Beirut, ha fet sentir novament aquesta "veu" oriental que ens sona sempre com "original", com mirant-ho tot amb una llum, una teologia, que hem de reconèixer coneixem poc i malament.

Ha dit que era de doldre que les formes jurídiques previstes per les associacions d'apostolat, fossin només les pròpies de l'Església llatina. I ha fet una crida en aquest sentit: "Ja seria hora de comprendre que en el Concili només n'hi ha una d'Església: la Universal".

NOTES:

- = El Secretari General del Concili, Mons. Felici, ha recordat l'aniversari de la mort de Pius XII, "defensor de la fe, de l'Església i de Roma", i ha demanat per ell, una pregària i una invocació pel fruit del Concili.
- = "El que domina el debat sobre l'apostolat seglejar, és l'esforç per evitar tota dissociació de la vida cristiana i de la vida real dels homes d'avui. Els Pares, intenten restablir una dimensió humana autèntica, pont d'inseriment de la Gràcia, base necessària del testimoni "(R. Laurentin).
- = Pau VI ha portat a terme una reforma de les dependències pontificies vaticanes, en una línia de marcada simplicitat i pobresa. Baldaquins, cortinatges pomposos, mobles dorats, han sigut retirats. Un ambient senzill i funcional on el gust i l'art actual no hi siguin absents. El fet es molt comentat, com un signe ben imitable i esperençador.
- = La conferència de les esglésies europees (protestants, ortodoxes, anglicanes) reunida en el vaixell "Bornholm" ha aprovat una "Constitució" per la que es declara com "associació ecumènica autònoma de les esglésies que confessen Jesucrist com a Déu i Salvador". La Conferència podrà relacionar-se amb altres organitzacions ecumèniques i aliances confessionals amb intercanvi d'observadors i consultors.

VOTACIONS SOBRE L'ECUMENISME

La votació sobre la totalitat del cap.III de l'esquema d'ecumenisme ha sigut: Votants: 2.163. Sí: 1.843 No: 24 Amb modificacions: 296

Resum de Mn. Josep M^a. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal N^a. B. 24746 - 1964

1894

vida del concili

Nº. 21

13 d'octubre de 1.964

CLIMA CONCILIAR A L'ACABAMENT DE LA QUARTA SETMANA.

Els comentaris de la premsa, en acabar la quarta setmana d'aquesta III sessió conciliar, coincideixen en subratllar una certa tensió. Son diferents els factors que han contribuït a provocar-la. De tot el conjunt podem destacar els següents: el clima difícil creat entorn de la declaració sobre els jueus; la proliferació de fulls o folletons anònims (ja s'en ha fet esment d'algun en aquesta publicació diària); la incertesa respecte de l'acabament del Concili; els dubtes sobre el futur de l'esperat esquema XIII, relatiu a la presència de l'Església en el món d'avui; la sospitosa manca d'acord en la reunió de l'alta direcció del Concili (Consell de presidència, Moderadors, Secretariat general del Concili); les maniobres fetes per alguns sectors per a aplaçar la decisió conciliar sobre la col·legialitat; el to ardit d'algunes intervencions; etc. Amb tot, no podem deixar de reconèixer el profund respecte que l'Esperit Sant té per la llibertat de l'Església.

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 9 8

Dijous 9 d'octubre de 1.964

Continua el debat sobre l'apostolat dels laics

1.- Orientacions generals de les intervencions:

Si volem sintetitzar d'alguna manera les intervencions d'aquesta assemblea, ho podem fer segons aquests quatre punts: a) el fonament teològic de l'apostolat seglejar; b) l'ecpiritualitat i la formació dels seglars; c) les relacions entre la clerecia (Jerarquia) i els laics; d) el problema de la preferència de l'apostolat dels individus o de les associacions; de l'apostolat fet segons mandat o missió canònica, o del fet segons plena iniciativa laical.

2.- Intervencions:

El Card. Caggiano, arquebisbe de Buenos Aires, després d'expressar la seva conformitat amb l'esquema, manifesta que hi troba a faltar textos del magisteri des de Pius XI fins a Pau VI, per tal de definir millor la naturalesa de l'Acció Catòlica.

El Card. Suenens, arquebisbe de Bruselas, fonamentant-se en el respecte de la llibertat dels laics per tal de respectar la llibertat de l'Esperit que els hi desvetlla la vocació apostòlica, reclama enèrgicament una definició menys equívoca i més genèrica de l'Acció Catòlica. D'altra manera, mentre que una forma específica de l'Acció Catòlica es reserva el monopoli del títol, d'altres formes d'apostolat, i per tant d'Acció Catòlica, es veuen privades d'usar aquesta denominació. Parla explícitament de la Legió de Maria. "El monopoli, diu, seria explicable si les associacions d'Acció Catòlica fossin les úniques d'existir; però, demà, hi hauran altres formes d'apostolat que seran també Acció Catòlica. A PART ENTIERE", ha dit en francès.

El Card. Tumambwa, bisbe de Bukoba (Tanganika), remarca la vocació apostòlica de tot cristià. Ara bé, diu, en aquest terreny convé evitar tant l'autoritarisme com l'anarquia. Invoca, també, aplicant-lo a aquest camp, el principi de subsidiaritat, d'acord amb el qual a les societats o organismes

inferiors escau per allò que poden fer sense necessitat de recórrer als organismes superiors: és una manera de respectar la llibertat espiritual dels fidels.

Mons. Kozłowiecki, arquebisbe de Lusaka (Rhodèsia del Nord), distingeix entre la predicació del Regne, prívativa dels bisbes, i l'apostolat propi dels laics. En aquest camp més propi dels laics, s'els hi ha de reconèixer més autonomia. "Donem llibertat als laics, car l'Esperit bufa on vol. No resta autoritat als bisbes en la seva responsabilitat de la predicació del Regne, sino que reconec pels laics els seus drets i els seus deures".

Mons. Mc Grath, bisbe de Santiago Veraguas (Panamà), insisteix en la iniciativa que pertoca als laics en el seu apostolat com exercici del sacerdoci real i universal del poble de Déu. Admet l'apostolat dels laics no vinculat a cap associació. Senyala com a funció més específica de l'Acció Catòlica, la formació dels seus membres i dels altres cristians que mai s'hi vincularan.

Mons. Carter, bisbe de Sault-Sainte Marie (Canadà), després de lloar el treball de la Comissió i el seu esperit obert, fa menció de tres defectes que acusa en l'esquema: 1) és massa clerical. "Ha estat concebut en el pecat del clericalisme". 2) manca d'unitat orgànica. 3) no respon a les esperances dels laics. "Essent clergues, parlem a clergues". Finalment, demana que intervinguin laics de veritat a una nova redacció de l'esquema.

Mons. Barbero, bisbe de Vigevano (Itàlia), fa la distinció entre l'apostolat en sentit estret i l'apostolat en sentit ample. El primer, que considera com a participació de l'apostolat jeràrquic, necessita del mandat o missió canònica de la Jerarquia. No així el segon, que no és altra cosa que l'exercici de la vida cristiana.

Mons. Lokuang, bisbe de Tainan (Xina), es plany que no es digui res de l'apostolat dels laics en territoris de missió i en els països d'on els pastors han sigut expulsats i on les associacions han estat desfetes.

Mons. Cazzaro, Vicari Apostòlic de Xile, fa una semblant evocació de l'apostolat dels laics. Vol que es digui als cristians la gravetat del seu deure i la necessitat d'unió amb el Crist i del recurs a la Verge, Reina dels Apòstols.

Mons. Murley, arquebisbe de Durban (Àfrica del Sud), opina que en l'esquema hi sobra fonament doctrinal i que hi manquen determinacions pràctiques.

Mons. Soper, arquebisbe de Zagreb (Iugoslàvia), suggereix que cada parròquia tingui una reunió setmanal de laics adults per tal de tractar i de resoldre els problemes de la comunitat parroquial.

Mons. Ratouil, bisbe de Limoges (França), destaca la participació del sacerdoci de Crist per mitjà del Baptisme i de la Confirmació, com a fonament de l'apostolat dels laics.

El Rvd. P. Kabbouchi, superior general dels monjos molquitos de St. Basil a Alep, recorda el rol actiu que desempenyen els laics en la vida de les Esglésies Orientals. Fins el punt que de vegades participen a l'elecció dels bisbes.

Mons. Quarracino, bisbe de Nueve de Julio (Argentina), diu que caldria explicar la manera com els laics participen en la missió d'ensenyar i de santificar, i parlar també de la seva participació en la tasca de govern. Es podria pensar una participació dels laics en el govern de l'Església. I caldria semblantment estudiar el paper de l'opinió pública a l'Església.

Mons. Pironio, bisbe auxiliar de La Plata (Argentina), desitja una referència de l'esquema a la Constitució Litúrgica, car la Litúrgia és la font d'on deriva l'apostolat i el terme vers el qual tendeix l'acció apostòlica.

Mons. Laszlo, bisbe d'Eisenstadt (Àustria), fa riure l'assemblea quan explica que en un Diccionari de Teologia, editat fa pocs anys, el mot "laic" dona aquesta explicació. "Vegem el mot clergue". "Com s'ha avançat!!" (Tots recordem com encara fa pocs anys s'havia fet famosa l'expressió: "Los seglares... a obedecer y contentos!!" -paròntosi de l'autor d'aquest resum-. Mons. Laszlo, com a membre de la Comissió per l'apostolat dels laics, demana que no es modifiqui l'article referent a l'Acció Catòlica i el referent a l'acció caritativa.

Mons. Soares, bisbe de Beira (Mozambic), sol·licita que es cregui a Roma un Institut per a la formació de la clerecia i dels laics en Acció Catòlica.

Mons. Ruotolo, bisbe d'Ugento (Itàlia), opina que tots els cristians haurien d'ésser obligats en consciència a adherir-se a una associació.

vida del concili

Nº. 21 -full 2dn.

VOCABULARI

Metalepsa de l'apostolat: Tocant aquest punt, l'esquema -amb risc de no complaure ben bé a ningú- segueix una via mitja entre el concepte de l'apostolat entès com a tasca de conversió dels homes, retorn a Déu i a l'Església; i l'entès com animació de l'ordre temporal per mitjà d'un esperit cristià.

Relacions entre les associacions d'apostolat i la Jerarquia: L'esquema, per tal de fer llum, distingeix entre les formes d'apostolat que roben un mandat de la Jerarquia, com són els Moviments d'Acció Catòlica; i les formes que sols estan sotmeses a la vigilància del bisbe, i que són, per tant, el fruit de la lliure iniciativa dels laics.

Mandat o missió canònica: És l'encomanament que fa la Jerarquia per tal de complir una funció en nom de la mateixa Jerarquia.

Clericalisme: Així es denomina tota tendència o actitud que posa o accentua abusivament o excessivament el paper de la clerecia amb detriment del paper o de les responsabilitats que pertorquen als laics. Per això, l'acusació de clericalisme va unida a un afany d'autonomia.

ACLARIMENTS (Resum de Mn. Casimir Martí).

R. Laurentin, a Le Figaro, a propòsit de l'esquema en discussió "Sobre l'apostolat dels laics", recalca:

1.- És possible que la paraula "apostolat" suscitï en els homes d'avui una idea diferent de la que vol expressar el Concili: una idea de presolutorio, d'artifici, amb perfum de sagristia. Es -diu- que l'ús freqüent i còrrup de certes paraules -com "caritat" o "fidels"- ha degradat el seu significat.

2.- "Apostolat", en el sentit emprat pel nou esquema, evoca els apòstols, i significa, segons l'etimologia, que els laics són enviats al món per Crist. Essent fidels a l'esperit del text, caldria traduir el títol "De apostolatu laicorum" així: "Sobre la missió dels laics i sobre les seves responsabilitats en l'Església".

3.- El paper dels laics havia quedat disminuït en l'Església en els últims segles. En el temps dels Papes, per exemple, prenen part en l'elecció del bisbe (S. Ambrós). En els últims segles, un cert reforçament dels honors exteriors de la jerarquia, la preocupació per separar-la i allunyar-la del poble, per tal de garantir millor la seva autoritat i el seu prestigi, i, finalment, un temor que el laicat no s'excedís en el seu paper i no transferís a l'Església els principis democràtics segons els quals l'autoritat ve de la base, havien conduït, de precaució en precaució, a reduir a ben poca cosa el paper i la iniciativa dels laics.

4.- En aquesta qüestió, l'Església universal presenta actualment una extrema diversitat.

En els països anglo-saxons, l'activitat dels laics està contrada entorn de la formació doctrinal i espiritual. I totes les altres coses que es fan, es fan sota la tutela d'aquella formació.

Entre els països de parla alemanya, es tracta essencialment d'una acció al servei d'unes estructures socials existents, per tal de promoure dintre d'elles un millor ordre temporal.

L'Acció Catòlica belga i francesa es troba en una situació intermèdia. Els serveis d'ordre temporal hi tenen un lloc molt destacat, però hi són concebuts com a lloc elegit per a donar testimoni i com a punt de partida per a l'evangelització, és a dir, per a l'anunci de la "bona notícia" de Crist.

Els països mediterranis es troben en transició, per no dir en tensió. A Itàlia, la preocupació per a conservar la cristiandat, manté la primacia, per damunt de la preocupació missionera, que sembla encara prematura. (Le Figero, 8-X-1964).

5.- En la manera de concebre el paper dels laics en l'Església hi té un pos definitiu la manera de concebre l'Església com a establerta (en estat de cristiandat) o bé com a missionera. En la primera hipòtesi, els laics tenen un paper de simples executors de la jerarquia. En la segona, tota l'Església, laics inclosos, té necessitat d'anar trobant la manera de ser ferment dins del món.

6.- Reniero La Valle, a L'Avvenire d'Italia (9-X-1964), fa observar que, per a definir quina és la verdadera naturalesa del laic en l'Església, és insuficient la següent distinció: la jerarquia té l'àmbit espiritual com a camp propi d'acció, i, en canvi, els laics com a tals tenen la responsabilitat de l'ordre temporal.

"Es clar -diu- que si mirem l'Església des del punt de vista de la institució, en el seu poder autoritatiu i jurídic, hi ha tot un sector de l'ordre humà que reclama legítimament la seva autonomia, contra els perills teocràtics i integristes; però si la presència de l'Església en el món és mirada a llum del baptisme, com a poder de consagració, com a gestació de la nova creatura, com a origen d'una nova creació des de dalt, no hi ha cap sector humà que li pugui ser sotstret, i això no per raó de domini, sinó per raó de servei. Des d'aquest segon punt de vista, no és possible de contraposar o de distingir netament sacerdots i laics; ni es possible de dir, tal com sembla deixar entendre el text discutit, que els laics podran ser cridats a l'apostolat solament a causa de la insuficiència del nombre de sacerdots, o pel fet que tantes zones de la vida humana es desplacen al marge de la perspectiva religiosa, sinó perquè també els laics, en virtut del Baptisme, de la Confirmació i de l'Eucaristia, estan cridats a col·laborar en aquesta obra de consagració".

Sobre l'esquema De Revelació.

Mons. Modrego, arquebisbe, de Barcelona, amb una intervenció feta per escrit, ha proposat les següents suggerències:

- 1) que es reconeixi l'explicació de la Sgda. Escriptura, d'acord amb un pla pedagògic, a totes les escoles i a tots els centres catòlics d'ensenyament.
- 2) que es destaquí el paral·lelisme que estableix l'esquema entre la Sgda. Escriptura i l'Eucaristia, mitjançant un ritus litúrgic de lliurament de les Escriptures.
- 3) que es subratlli la recomanació conciliar de lectura de la Bíblia, i que aquesta lectura es faci en un clima de pregària.

vida del concili

Nº. 21 -full 3er.

FETS I COMENTARIS.

- Sobre la declaració referent als jueus: Després del debat extraordinàriament seriós sobre els jueus i els no cristians, i quan la Comissió competent està complint la seva tasca de reelaboració del text per tal de sotmetre'l a votació, el clima entorn d'aquesta qüestió ha arribat a un grau molt desagradable. Per una banda, les intervencions polítiques: primerament, el govern de Síria, a través de diferents gestions, i amb l'amenaça de portar l'afer a la conferència de països neutrals celebrada a El Cairo; després, la promesa del Líban i les manifestacions del president Helou, demanant que sigui retirada la declaració sobre els jueus; finalment, el telegrama dels membres cristians del Parlament jordà, fent el "chantage" d'un cisma dels catòlics orientals.. Per altra banda, i això és encara més lamentable, el moviment dels antisemites europeus: fent recurs a una sèrie de folletons calumniosos, i acusant de complicitat amb la masoneria i el judaisme a membres del Secretariat de la Unitat i a altres Pares conciliaris.
- La reunió de l'alta direcció del Concili: Va tenir lloc el dia 7 a la tarda, participant-hi el consell de Presidència, els moderadors, el secretari general i els vicesecretaris. La reunió, segons sembla, ha produït una certa decepció, perquè no es varen posar d'acord amb el que fa referència a l'oportunitat d'una quarta sessió. Diuen que pràcticament varen empatar la decisió favorable i la contrària a la prolongació del Concili.
- Rumors sobre l'esquema XIII: ¿Serà suprimit de l'atenció del Concili aquest esquema "La presència de l'Església en el món d'avui", objecte de tants comentaris i de tantes esperances? Heus ací la qüestió que aquests dies preocupa a un gran nombre de Pares Conciliaris i semblantment a l'opinió catòlica i mundial. El cert és que de moment, s'ha aplagat el seu debat. Havia de començar després de la discussió de l'apostolat dels laics; però ara es diu que el seu torn l'ocuparà el text relatiu a "La vida i el ministeri sacerdotal", després d'haver-se anunciat el de "Les Esglésies Orientals". Cal remarcar el fort neguit que la sospita de possible supressió de l'esquema ha provocat en la premsa de fora i de casa nostra: la motivació d'aquest neguit radica en el fet de que suposaria una verdadera sorpresa el que l'actual Concili es limités tan sols a les qüestions interiors de l'Església i descuidés l'afrontar una sèrie de problemes que afecten a tres mil milions d'homens.
- Xifres curules del Concili: El Concili celebra, avui, 13 d'octubre la seva Congregació General nº. 100. És una xifra rècord en la història dels Concilis. En el curs de les dues primeres sessions es varen celebrar 79 congregacions generals. Varen parlar 1.226 Pares, fent el total de 198 hores de discussió. Aquestes intervencions han estat recollides en 328 bobines de cinta magnetofònica de 400 metres de llargada a la velocitat de 9.05. Escrites a màquina ocupen 2.424 folis les intervencions de la primera sessió i 2.792 les de la segona. L'esquema de més intervencions ha estat el de l'Església: 400 en les dues primeres sessions. En canvi, el de menys intervencions fou el dels mitjans de comunicació social: solament 54. L'actual sessió registra ja 261 intervencions. El rècord d'intervencions l'ha conseguit el Card. Ruffini, arquebisbe de Palermo: El número de votacions fetes a la primera Sessió fou de 34; a la segona, 94. En la tercera sessió van ja 60 votacions. Per a les votacions, varen ser utilitzats 70.000 fitxes a la primera sessió; 130.000 a la segona. Les fitxes d'assistència de

la primera sessió foren 85.389; i les de la segona, 107.800. La mitja d'assistència de Pares al Concili és de 2.200 diàries.

- Esmones presentades i relatives al cap.III de l'esquema d'Esclògia: Aquest capítol ha sigut objecte de 4.800 esmones; d'aquestes, 3.600 afecten a la col·legialitat, i 1.200 al diaconat. Aquestes xifres són prou indicatives de la cura minuciosa amb la que els Pares han considerat els textos conciliaris. A més a més, és ben considerable el treball que ha de fer la Comissió corresponent...

- La declaració sobre la llibertat religiosa: El nou text sobre la llibertat religiosa -enrichit per les observacions fetes pels Pares- es diu que ha d'estar a punt per a l'impremta el dia 20 d'octubre, per tal d'ésser sotmès a votació definitiva abans de Tots Sants. El text serà revisat per una Comissió mixta de membres de la Comissió Teològica i de membres del Secretariat per a la Unió dels Cristians. El Papa hi ha afegit 4 membres més: El Card. Browne, el P. Anicet Fernández, el Card. Lefevre, i Mons. Colombo.

VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA D'ECUMENISME: (Veure fulls, 17, 18 y 20)

Resultat de les votacions del conjunt dels tres capítols:

Cap. I Principis catòlics de l'ecumenisme:

Votants: 2.166

Sí: 1.926; No: 30; Modus: 209; Nuls: 1.

Cap. II La pràctica de l'ecumenisme:

Votants: 2.174

Sí: 1.572; No: 32; Modus: 564; Nuls: 5.

Cap. III Les Esglésies i les comunitats eclesials separades de l'Església Catòlica:

Votants: 2.153

Sí: 1.833; No 24; Modus: 296.

Resum de Mn. Josap Bigordà.

vida del concili

Nº. 22

14 d'octubre de 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 9 9

Dilluns, 12 d'octubre de 1.964

Debat sobre l'esquema de l'apostolat dels seglars.

Principals intervencions:

Card. Liénart, de Lille (França). Parla del caràcter específic de l'Acció Catòlica. No li plau que es doni al terme "Acció Catòlica" una accepció tan ampla (com va fer el Card. Suenens) que ja no es pugui aplicar a una forma particular. Els moviments d'A.C. reben un mandat en l'Església, per tal de participar en l'apostolat en nom de l'Església. De totes maneres les formes d'A.C. no són fixes i immutables, i resten obertes a tothom. Dos altres punts assenyala el bisbe de Lille: cal distingir millor l'apostolat específic dels seglars i el dels clergues; s'ha de subratllar la importància de la joventut en l'Acció Catòlica.

Mons. Nicodemo, arquebisbe de Bari (Itàlia). També defensa el caràcter específic de l'A.C., en tant que és participació a l'apostolat jeràrquic, amb estricta dependència de la jerarquia. Si no es vol expressar aquesta dependència amb la paraula "mandat", cal indicar clarament la relació essencial de l'apostolat de l'A.C. amb la jerarquia.

Mons. Alonso Muñoz, vicari general castrense d'Espanya. Hi hauria un gran confusionisme si es canviava el significat específic del nom d'Acció Catòlica. En els darrers anys hi ha hagut un magisteri pontifici molt clar en aquesta matèria, i cal no oblidar-lo.

Mons. Del Pino, bisbe de Lleida. No entén les acusacions de clericalisme que s'han fet contra l'esquema. Tampoc no li agraden les reivindicacions que contínuament es fan en favor de la llibertat. Adhuc s'ha exaltat la llibertat de pecar, i, tanmateix, els pecadors aniran al foc etern. Parla també de la qüestió obrera amb molta energia -sembla-, però el moderador li prega que es conyexi al tema.

Mons. Padin, auxiliar de Rio de Janeiro (Brasil). Parla en nom de 40 bisbes del Brasil. S'oposa resoltament a la tesi del cardenal Suenens. No ens entretinguem en qüestions de paraules i mireu les finalitats específiques dels moviments i associacions.

Mons. Donze, bisbe de Tulle, ex-consiliari nacional de l'A.C.I. de França. Subratlla la importància del medi ambient en l'apostolat. El medi determina les aspiracions comunes i les reaccions semblants dels homes que hi viuen. L'apòstol no pot negligir aquesta realitat. Primer cal millorar els ambients per tal de suprimir els obstacles a la penetració de l'Evangeli. Després s'ha d'organitzar l'apostolat a base d'un treball en equip i a través de moviments units amb la jerarquia.

Mons. Hoeffner, bisbe de Munster (Alemanya). Quan l'esquema parla de la consagració del món que es realitza per la presència cristiana dels seglars, oblida el pecat original i l'acció del Maligne en el món.

Mons. Renard, bisbe de Versailles. Una de les causes d'equívoca és que l'esquema no defineix l'apostolat. Cal fer-ho a la llum del Nou Testament, no solament a base de sociologia. L'apostolat és el testimoni de la Paraula de Déu, que prové de la fe i condueix a la fe. L'apostolat és missió rebuda de l'Església per tal de dur els altres a l'Església. Malgrat la necessitat del mandat o de la missió, l'apostolat no deixa de ser un misteri de l'Esperit i de la llibertat.

Mons. Larraín, bisbe de Talca (Xile). Insisteix en la necessitat d'un apostolat encarnat en l'ambient, i a l'ensem assenyala el perill d'una excessiva institucionalització.

Mons. Pauer, bisbe d'Antigonish (Canadà). Enumera cinc elements de la formació de l'apòstol seglejar: qualitat humana, inserció en el món, inserció en el misteri de Crist, acció en equip que suposa l'associació, relacions amb la jerarquia.

Mons. Heenan, arquebisbe de Westminster (Anglaterra). Assenyala la necessitat de formació integral dels apòstols laics. Han passat ja els temps en què "clergue" era sinònim d'instruït, i laic o "lloc" d'ignorant. També subratlla la necessitat de la creació d'un Secretariat per a l'apostolat dels seglars, compost principalment de laics, no solament homes grans amb molts càrrecs honorífics, sinó sobretot joves, de qui depèn el porvindre.

Mons. Civerdi, consiliari general de l'A. C. italiana. Es plany que l'esquema no parli de l'acció social, tan necessària com a base d'un apostolat eficaç.

Mons. Fougerat, bisbe de Grenoble. Intervé a favor de l'apostolat exercit per les O.I.C. (Organitzacions Internacionals Catòliques). És desitjable la representació d'aquestes organitzacions en els organismes internacionals, ja que poden fer penetrar l'esperit i l'humanisme cristians en les seves iniciatives i decisions que es refereixen a matèries mixtes.

L'Assemblea ha decidit posar fi al debat sobre l'esquema de l'apostolat dels seglars. No obstant, el dinarte han parlat alguns pares i han escoltat la veu d'un auditor seglejar, Patrik Keegan, president del Moviment mundial dels obrers cristians.

NOTES

Després del fort marasma conciliar de fi de setmana, sembla simptomàtica i reveladora d'una certa tranquil·litat de "post-tempesta", la crònica del Sr. Cunill a "La Vanguardia" del dia 14, en la qual destaca tres notes optimistes:

- 1.- La imminent publicació d'una "Instrucció" sobre algunes aplicacions de la Constitució de la Sagrada Litúrgia, preparada per la corresponent Comissió postconciliar ("Consilium").
- 2.- L'anunci del debat sobre l'esquema 13: "L'Església i el món d'avui", tan bon punt es siguin incorporades algunes observacions fetes als apèndixs del text.
- 3.- Malgrat la reelaboració de la declaració sobre la llibertat religiosa (voure full nº. 21, on, per cert, s'ha de fer una correcció: és Mons. Lefevre i no el Card. Lefevre, el nou membre de la Comissió), i malgrat una possible incorporació del text sobre els jueus en el capítol II de l'esquema de l'Església per tal d'assegurar millor l'accont religiós, no sembla possible una modificació de l'esperit i de l'essència amb què varon ser acceptats en el Concili.

Resum de Mn. Joan Llopis

vida del concili

Nº. 23

15 d'octubre de 1.964

APAIVAGAMENT DELS ESPERITS...

La forta tensió de final de setmana sembla haver-se relaxat. En el full d'ahir destacàvem alguns símptomes de tranquil·litat, que van trobant confirmació.

S'assegura que la qüestió de la llibertat religiosa no serà pas revisada per la nova Comissió de la qual s'havia parlat.

El text de la declaració sobre els jueus i els no cristians, que, segons diuen, s'inserirà a l'esquema d'Església, mantindrà el to, sembla, indicat pel Card. Bea, en la segona sessió del Concili (veure full nº. 11).

La recobrada serenor dels esperits s'ha fet manifesta amb la manera de prodigar els aplaudiments en el curs de la Congregació general nº. 100.

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 0 0

Dimarts, 13 d'octubre de 1.964

"El Concili és ja centenari -ha dit Mons. Felici en començar l'assemblea d'avui-. Amb tot, no ha envellit pas. Ple de dies, conserva tota la seva joventesa. En el nom del Senyor, avancem fins a la fi".

I.- ENCARA SOBRE L'APOSTOLAT DELS LAICS.

En virtut de la numerosa representació (mínim de 70) hi han hagut tres intervencions referents a l'apostolat dels laics:

Mons. Zoghby, vicari patriarcal melquita a l'Egipte, ha fet una descripció de la col·laboració entre sacerdots i seglars a l'Orient: "A cada comunitat hi ha una comissió composta per dos terços de representants seglars de la parròquia i per un terç de representants del patriarca". Aquesta comissió comprèn seccions doctrinals, jurídiques, de bens de les esglésies, d'edificis religiosos, de beneficència (on hi participen en bona part les dones).

Mons. Quadri, auxiliar de Pinerolo (Itàlia), exposa el lligam que hi ha entre l'ordre temporal autònom, l'ordre moral i l'ordre sobrenatural.

Mons. Guerry, arquebisbe de Cambrai, fa referència al paràgraf que parla del doble objectiu de l'apostolat: evangelització i animació cristiana del món; i de la unitat profunda d'aquest apostolat. Aquesta unitat deriva primerament del designi salvador de Déu que comprèn l'ordre natural i l'ordre sobrenatural; i segonament, de la unitat personal del cristià (ciutadà i cristià). L'apostolat de l'evangelització pertany als laics per participació; l'apostolat de l'animació cristiana del món els hi pertoca com a tasca pròpia.

II.- PARLA UN AUDITOR LAIC: PATRICK KEEGAN.

Tanca, podriem dir, el debat sobre l'apostolat dels laics l'auditor Patrick Keenan, anglès, president del Moviment mundial del obrers cristians i antic militant de la J.O.C.

Aborda els punts següents: a) L'esquema de l'apostolat dels laics deixa el camí obert a futurs desplegaments i constitueix un terreny comú de comprensió entre els diferents esforços apostòlics. b) Esperem amb impaciència el debat sobre el tema "L'Església i el món d'avui" per tal de clarificar millor la responsabilitat del laicat tan en l'ordre temporal com en l'ordre espiritual. c) L'acció apostòlica ha de trobar el seu arrelament en les situacions reals i en les necessitats actuals del nostre món... d) L'apostolat dels laics no pot ser una entitat aïllada dins de l'Església, sino que ha de trobar la seva plenitud en la col.laboració amb tots els altres membres de l'Església, per mitjà del diàleg familiar, de les lleis del qual n'ha parlat Pau VI, en l'Encíclica "Ecclesiam suam". e) La distinció entre la Jerarquia i el laicat no ha de significar distància.

L'orador fou aplaudit amb entusiasme.

III.- COMENÇA EL DEBAT SOBRE EL TEXT: "VIDA I MINISTERI DELS SACERDOTS".

- a. Recordem: El primitiu esquema sobre els sacerdots, d'acord amb la consigna d'abreujament donada a l'acabament de la segona sessió, ha quedat reduït a dotza proposicions. La redacció del text ha sigut feta per la Comissió de disciplina del clergat i del poble cristià.

b. Presentació del debat:

Mons. Hengsbach, bisbe d'Essen, en nom de la Comissió, ha fet una síntesi d'una sèrie d'observacions fetes sobre el contingut del text. Subratlla especialment les advertències que tendeixen a donar-li un millor fonament doctrinal i a explicar més bé la naturalesa i la finalitat de l'apostolat. D'altres crítiques, ha dit, es deuen més a defecte de redacció que no pas a la intenció dels autors: sobretot, el que es diu sobre el clericalisme, el juridisme, la preferència donada a l'Acció Catòlica..

El relator insisteix en la necessitat de temps per tal de millorar el text, i de revisar-lo a la llum de l'esquema d'Església i de l'esquema sobre l'Església i el món d'avui.

"Tot vol temps." S'han sentit aplaudiments que s'interpreten com manifestació del desig d'una quarta sessió.

c. Contingut del text: (Resum)

Consta de 12 proposicions. Ocupa l'espai de 7 pàgines.

- 1- Els sacerdots del Nou Testament, consagrats a Déu i pares i mestres del poble, recordin que també ells son deixebles del Senyor i que formen part del poble cristià. Siguin com germans entre els germans; cerquin la manera d'associar seglars a la seva tasca; honorin en els seglars el sacerdoci real del qual en participen. Conreuin les qualitats humanes que el món més aprecia, com és ara la bondat, la sinceritat, la cura constant per la justícia, la fortalesa, la constància, la delicadesa de formes.
- 2- La vida dels sacerdots defugui l'afecció per les coses temporales. Estimïn la pobresa, la custòdia de la castedat amb l'apreci positiu del celibat, i l'obediència com a cooperadors del bisbe, participants de la seva missió, amb esperit pastoral i amb filial comunió amb ell.
- 3- La santedat sacerdotal ha de realitzar-se per mitjà del compliment del ministeri. Que estigui el.luminada per l'oració i pels altres mitjans de vida interior, centrats en la vida litúrgica.
- 4- La fraternitat entre els sacerdots ha d'alimentar-se amb l'oració, amb la col.laboració apostòlica, amb la diversió conjunta, i amb la tendència a la vida en comú.
- 5- L'estudi és part essencial dels deures sacerdotals, perquè l'acció és cada vegada més difícil. Perseverin, doncs, en l'estudi de les ciències sagrades.
- 6- Resulta especialment necessària la ciència pastoral, fomentada amb cures de formació litúrgica, sociològica, de predicació, etc. i amb la creació de biblioteques.
- 7- També els sacerdots han de participar de la sol.licitud universal

vida del concili

Nº. 23 -full 2bn.

- de l'Església, suscitant vocacions, disposats a ajudar altres nacions més necessitades..
- 8- Que es faciliti jurídicament la distribució de la clerecia en el món; que es creïn mitjans, etc.
 - 9- Que els bens de l'Església tendeixin a ser destinats al culte diví i a la honesta sustentació de la clerecia.
 - 10- Que es reformi el sistema beneficional, per tal que l'Església no sigui acusada de favoritisme ni de classisme.
 - 11- Que els bisbes es preocupin de la honesta sustentació dels sacerdots i també dels diferents aspectes de la previsió social. La quantitat sigui fonamentalment la mateixa pels sacerdots que es troben en les mateixes circumstàncies.
 - 12- Es recomana un fons comú econòmic en totes les diòcessis. I que les diòcessis riques ajudin a les pobres.

d. Relació de les proposicions consagrades al ministeri sacerdotal.

Ha estat feta per Mons. Marty, arquebisbe de Reims, situant la perspectiva realista i pastoral del text, que vol inspirar-se en la naturalesa de l'apostolat sacerdotal.

e. Intervencions:

El Card. Meyer, arquebisbe de Chicago, es plany de la limitació i de l'abreujament del text. La finalitat pastoral del Concili i l'esperança dels sacerdots reclamen un verdader esquema. (Forts aplaudiments) Mons. Thaas, bisbe de Tarbes i Lourdes, fa ressaltar que el text no parla prou de la necessitat dels sacerdots. "Tots, bisbes i seglars, podríem i hauríem de dir: res sense els sacerdots". Demà el paper dels sacerdots serà definitiu per poder realitzar les decisions del Concili.

Mons. Rosales, arquebisbe de Cebú (Filipines), aprova especialment el record de l'obligació del celibat i de l'obediència.

Mons. Evangelisti, bisbe de Meerut (Índia), remarca l'esperit missioner de la clerecia. El sacerdot, unit al bisbe, participa de la preocupació i de la responsabilitat col·legial d'evangelitzar el món.

Mons. Añoveros, bisbe de Càdiz-Ceuta, lamenta un cert minimalisme en els exercicis de pietat, no dient-se res o quasi res, de la Missa o de l'examen de consciència. Demana que a cada Diòcesi hi hagi un Pare espiritual pels sacerdots.

Mons. Kuharić, auxiliar de Zagreb (Iugoslàvia), diu el mateix.

Mons. Farés, bisbe de Catanzaro (Itàlia), troba mal formulada la manera com es parla de l'obligació del celibat.

Mons. Ayoub, arquebisbe d'Alep, pels maronites, parla del lloc que pertoca al sacerdot amb relació al bisbe i als fidels en una perspectiva més espiritual.

Mons. Kamba, bisbe auxiliar de Tanganika, fa remarcar que resulta presumptuós de recomanar als sacerdots la pobresa i la humilitat quan el Concili desgraciadament s'ha oblidat de fer-ho, en parlar dels bisbes, tan a l'esquema d'Església com a l'esquema de la missió pastoral dels bisbes. "Amb quina cara, ha dit, puc demanar als meus sacerdots que siguin pobres si nosaltres no ens ho exigim?"

Mons. Rodríguez Ballón, arquebisbe d'Arequipa (Perú), demana més coordinació entre les diferents institucions encarregades de proveir de

sacerdots les diòcessis de missió. Aquests sacerdots han de respectar les formes de vida cristiana i la psicologia indígenes. Han de mirar de no formar un cos estranger a dins de la missió.

Mons. Parris, arquebisbe de Naxos (Grècia), fa l'elogi dels rectors rurals.

Mons. Casulo, bisbe de Macerata (Itàlia), insisteix sobre la vida en comú dels sacerdots.

Mons. Hitl, auxiliar de Ratisbona, recorda l'obligació dels rectors d'atendre la previsió social del personal que depèn d'ells.

Mons. Donovan, auxiliar de Detroit, sol·licita l'atenció dels bisbes, pels sacerdots que han contret alguna malaltia psicològica per causa de la guerra o d'altres circumstàncies. Aquests sacerdots poden ser guarits, i nosaltres tenim l'obligació d'atendre-ho.

FRAGMENTS D'UNA CARTA DE 15 SACERDOTS OBRERS (Resum de Mn. Joan Llopis)

Diversos Pares del Concili han rebut una carta signada per quinze capellans obrers que compten entre quaranta i cinquanta sis anys d'edat, i de deu a disset de treball obrer. No és cap manifest ni formula cap reivindicació. Vol ésser una informació sobre la condició del món obrer avui en relació amb l'Església.

"Ens sembla impossible esperar que la classe obrera pugui escoltar el missatge de Jesucrist, mentre l'Església continuï essent una potència d'aquest món. Aquesta potència, el món obrer o bé l'haurà de combatre o bé la utilitzarà provisionalment: però no en rebrà l'evangelització."

"L'Església és una predicació de Déu si busca una seguretat i uns mitjans fora d'Ell? L'Evangeli és la Bona Nova si ha de trobar la força de convicció fora d'ell mateix?"

"Es parla sovint de la necessitat que té l'Església d'ésser pobra. Però no es tracta solament de perdre les aparences de riquesa (tren de vida de bisbes, clergues, religiosos i fidels), sinó de voler efectivament la pobresa dels mitjans. Tot allò que converteix l'Església en una potència és factor d'ateisme".

Resum de Mn. Josep Bigordà

tercera sessió. vaticà II. tercera sessió. vaticà II. tercera sessió.

16 d'octubre de 1.964

Dimecres 14 d'octubre 1.964

INTERVENCIONS

- Mons. Gomes, arquebisbe de Goiânia (Brasil), en nom de 112 bisbes d'aquest país i d'altres, ha demanat que no es votessin immediatament les propostes, que es discuteixin i s'estudiïn mes a fons i que es redacti un nou text que pugui ser discutit en la 4ª. sessió del Concili, dirigit-se vers els moderadors. Els sacerdots de tot el món esperen molt del Concili, volen que es dibuixi la figura autèntica del sacerdot d'avui. El Concili no ha de defraudar-los. (Molts aplaudiments).

El cardenal De Barros Camara, arquebisbe de Rio de Janeiro, ha insistit també en la línia del cardenal Meyer i de Mons. Theas, en la necessitat de donar més extensió i profunditat al text.

Mons. Felici, secretari general, en nom del moderadors, ha anunciat: que es suspènien doncs, votacions previstes per l'endemà sobre aquest tema; que la Comissió corresponent prepararà "un missatge als sacerdots" sobre la base del text i les correccions presentades a la fi de l'anterior sessió del Concili, que serà presentat als Pares, quan estigui llest.

- El cardenal Ruffini, arquebisbe de Palermo, troba que en molts llocs del text, es parla amb to d'amonestació, com un mestre que renyi als alumnes. Cal que els sacerdots sàpiguen com el Concili coneix i aprecia la seva tasca, en una vida sovint heroica. "El sacerdot està per sobre de tot poder humà" (St. Joan Crisostom) amb la dignitat de "ministre" del Crist, d'aquí els seus deures de santedat i de pastoral.

El cardenal Quiroga, arquebisbe de Santiago de Compostela, s'adhereix al card. Ruffini i demana més lligam en la doctrina i remarca la vertent interna de la vida i obra sacerdotals, especialment en l'aspecte sacrificial del ministeri.

- Mons. Ferreira, bisbe auxiliar de Coimbra, ha demanat que no es vagi massa lluny a l'hora d'imposar obligacions. "Alguns bisbes no hem fet altra cosa que parlar dels deures dels sacerdots. Cal dir que tenen també drets".

Mons. Corripio, bisbe de Tampico (Mèxic): que els sacerdots tinguin una protecció i una seguretat de vida. Tots els que tenen gent al seu càrrec estan obligats a donar-els-hi això. Un fons comú seria un bon mitjà per assegurar-ho.

Mons. Bank , nou bisbe húngaro, encara no consagrat: "Tot el món catòlic espera de nosaltres una paraula nova, nous cors i nous fets. Aquest Con-

cili és un examen de consciència de l'Església" i per tant en el camp dels sacerdots cal també veure-hi els principis socials de justícia. Revisem doncs el regim benefICIAL i els drets, dits d'estola (arancels que es perceixen en l'administració dels sagraments i exequies), que els vicaris no fossin una subcategoria econòmica, que els ajudants no siguin com uns criats dels rectors. Caldria fer esmena en l'esquema de govern de les diòcesis, de les responsabilitats episcopals en aquest camp.

Mons. Baldassari, arquebisbe de Ravenna, indica que en el nou Codi canònic es formulin jurídicament els drets dels sacerdots.

Mons. Garaygordobil, prelat de Nullius de los Ríos (Equador). En els texts que hem discutit fins ara, surten moltes vegades els drets dels bisbes però res es preveu per evitar les possibles deficiències i abusos arbitraris. Perdoneu que us parli així, germans, però no estem pas els bisbes, confirmats en santedat. Caldria doncs no silenciar els drets dels sacerdots i els mitjans d'assegurar-els-hi.

- Col·legi sacerdotal diocesà : "Presbyterium".

Mons. Garaygordobil, ha insistit encara en l'aspecte comunitari: donat que els bisbes amb els seus sacerdots formen el "presbyterium", seria convenient un Senat de Consell. El nou codi hauria de preveure l'existència i exercici d'aquests sacerdots consultors. "Els bisbes els haurien de consultar en certs casos mes que no al seu capítol que ja no respon a les necessitats actuals".

Mons. Castan, bisbe de Sigüenza: Estem en un Concili pastoral i cal doncs fomentar tant com sigui possible la renovació dels sacerdots. Per això no n'hi ha prou dels mitjans individuals: (oració mental, devoció mariana, etc...); cal insistir en els mitjans socials, que són les associacions per l'apostolat, l'estudi, la seguretat social, el clergat jove, els exercicis espirituals, els malalts, els sacerdots decebuts, etc. Si els sacerdots formen un "presbyterium", conseqüentment obraran en comú. La defensa dels propis drets seria així mes eficaç i la mateixa creixença de la socialització ho demana. Aquí cal evitar el perill de laïcisme com calia evitar el de clericalisme al parlar dels seglars

Mons. González, bisbe d'Astorga. Seria necessari que el Vaticà II, es preocupés de crear "institucions" relatives a la vida del sacerdot. 1) Referents a fomentar la perfecció evangèlica en la clerecia diocesana. 2) Convectoris sacerdotals després d'uns anys de ministeri. 3) Previsió de la clerecia a escala nacional i internacional. 4) Distribució de la clerecia i comunicació de bens temporals com a conseqüència pràctica de la realitat col·legial.

Mons. Proano, bisbe de Riobamba (Equador): Fa l'anunci de la creació d'un Institut de Pastoral per a l'Amèrica llatina.

- Mitjans de santificació.

Mons. Latusek, bisbe auxiliar de Wroclaw (Polònia) remarca els aspectes nous que la renovació de l'Església comportarà per el tipus de santedat sacerdotal.

Mons. Kowalski, bisbe de Chelamo (Polònia) diu que les associacions sacerdotals com l' "Unió apostòlica de la clerecia", són ja bons medis, però que seria molt útil la designació d'un Director espiritual especial per el clergat.

Mons. Nowicki, bisbe de Gdansk (Dantzing): Caldria precisar la postura sacerdotal respecte a la pròpia família, a les institucions laiques i a l'estricta camp polític. També voldria que la confessió freqüent fos explícitament assenyalada entre els exercicis de pietat sacerdotal.

vida del concili

Nº. 24 -full 2dn.

Mons. Ferreira, bisbe coadjutor d'Aparecida (Brasil). El fonament de la santedat sacerdotal ve de que el sacerdot és un altre Crist.

Mons. Sánchez-Moreno, bisbe auxiliar de Chiclay (Perú): El sacerdot viu prop dels homes, la seva santedat ha de tenir una línia de servei a la comunitat.

Mons. Demetrio Mansilla, bisbe de Ciudad Rodrigo: La renovació que vol el Concili no es conseguirà sense la tasca pastoral dels sacerdots. Cal insistir en les virtuts sobrenaturals per sobre de les naturals i explicar entre els medis de santificació, els exercicis anuals, el recés mensual, l'examen de consciència i els cursos de pastoral i ascètica al cap d'uns anys de ministeri.

Mons. Cekada, bisbe de Skoplje (Iugoslàvia): Insisteixo sobre la importància del recés mensual i anual entre els medis de santificació. Caldria també fer un advertiment sobre tendències i criteris que s'infiltrin entre alguns sacerdots i que no corresponen a les línies tradicionals de l'Església. Cal dir lo positiu sense ometre els perills reals.

MISSATGE DEL SR. ARQUEBISBE

Roma, 11 d'octubre de 1.964

"... vindrà l'hora, si a Déu plau, de parlar-vos extensament del Concili. Quan els seus fruits tinguin maduresa i els decrets preparats per les Comissions, a l'Aula, i votats pels Pares conciliars siguin aprovats pel Papa, definitivament, aleshores haurà arribat el moment de exhortar-vos a complir-los amb fidelitat.

Mentrestant el que podeu fer -com ja us vaig dir abans- és oferir les vostres pregàries i sacrificis, interessant-vos, això sí, pel curs del Concili.

!Molt em consola, saber el vostre afany per les informacions que es refereixen al Concili! Es prova del vostre amor per les coses de l'Església. Però considereu com provisionals, les informacions que rebeu a través dels discrets informadors; no feu judici definitiu fins a tant que es doni publicitat als decrets aprovats."

NOTICIES

- Per formar part del grup de sacerdots cridats al Concili, ha sigut designat el Dr. Llorenç Castells, rector de la Basílica de Ntra. Sra. de la Mercè i tresorer del Col·legi de rectors de Barcelona.
- Al termini del debat sobre els sacerdots, és discutiran les propostes sobre "les Esglésies Orientals". El text serà presentat pel cardenal Cicognani i Mons. Bukatko, arquebisbe de Belgrad.
- La visita del cardenal Frings, arquebisbe de Colònia (Alemanya), concedida pel St. Pare, ha tingut una duració de més d'una hora. Les

agències de premsa la relacionen amb els rumors de discrepàncies que aquesta setmana circulaven en els ambients paraconciliars. També assenyalen que posteriorment s'ha confirmat que el famós esquema 13, serà presentat al Concili i la seva discussió començarà probablement el proper dilluns.

NOTA

Per un error de transcripció, en el full N°. 23, es diu que Mons. Hensbach va fer un resum del debat sobre el text relatiu als sacerdots, quan en realitat la seva síntesi es refereix a l'esquema sobre l'apostolat dels seglars.

Resum de Mn. Josep M^a. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal N^o. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 25

17 d'octubre de 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 0 2

Dijous, 15 d'octubre de 1.964

Dos temes han ocupat la congregació general d'avui. El de "La vida i el ministeri dels sacerdots" i el de "Les Esglésies orientals".

I.- "La vida i el ministeri dels sacerdots"

INTERVENCIONS.

Card. Alfrink (Utrecht): "El text no pot ser publicat en la seva forma present sense decebre els sacerdots. La tercera part de les proposicions parlen dels bisbes".

Card. Lefebvre (Bourges) i Mons. Jenny (auxiliar de Cambrai). Demanen una revisió completa abans de la votació.

Mons. Modrego (Barcelona). Demana "una espiritualitat sacerdotal expressada d'una manera més bíblica. La doctrina de la castedat sacerdotal ha de ser formulada a la llum del Nou Testament, amb sentit escatològic, destacant la semblança de Crist, Espòs de l'Església."

Mons. Gugic (auxiliar de Dubrovnik, Iugoslàvia). Anomalia del sistema beneficial.

Mons. Flores (Barbastre). "Que es tracti de la qüestió de les organitzacions nacionals i internacionals d'assegurances socials pels sacerdots malalts, vells i impossibilitats".

Mons. Marty (Reims), de la Comissió corresponent, ha posat el punt final al debat. "La comissió accepta unànimement la revisió del text."

II.- "Les Esglésies orientals"

1.- El títol no precisa prou bé, en aquest cas, que es tracta de les Esglésies orientals unides a Roma.

2.- El contingut. Punts principals:

- a) estima de l'Església per aquestes esglésies i desig de veure-les florir.
- b) la varietat d'aquestes Esglésies no sols no perjudica, sinó que dóna relleu a la unitat de l'Església.
- c) desig de que els orientals mantinguin el seu propi patrimoni espiritual i la pròpia disciplina eclesiàstica (patriarcats, etc.)
- d) qüestions sobre els sagraments; administració a fidels d'altres ritus, etc.
- e) la relació amb els orientals separats: acceptació de la validesa dels sagraments en les Esglésies ortodoxes; la "communicatio in sacris" (participació recíproca en el culte entre catòlics i ortodoxes).

3.- Dificultats privisibles.

a) La mateixa diversitat de les Esglésies orientals, que hi ha ocasions en què no es posen fàcilment d'acord entre elles. Els melquites, per exemple (Màximos IV n'és el Patriarca), viuen oberts a l'ecumenisme. L'objectiu essencial és conservar intactes els valors orientals, fins als dies en els quals es podran fusionar amb els ortodoxes plenament reconciliats amb Roma. Els maronites aspiren a que els catòlics d'Orient i d'Occident formin una sola Església, no per via d'assimilació dels Orientals als Llatins, sinó per mitjà d'una legislació veritablement universal, reduïda als grans principis evangèlics. Les altres comunitats orientals tenen una personalitat menor, i, per aquesta raó, viuen més en l'òrbita llatina. Això augmenta encara la diversitat de perspectives.

b) El plantejament mateix de la qüestió ecumènica, tal com el fa el Vaticà II, és també una dificultat. L'Església, en l'actualitat, es troba polaritzada per "la unió" que hauria de ser restablerta entre el catolicisme i l'ortodòxia. Les decisions previstes pels "uniates" (catòlics orientals units a Roma) estan, en cert sentit, superades per la votació de l'esquema sobre l'ecumenisme, (Le Figaro, 15-X-1964).

- 4.- Mons. Edelby, arquebisbe melquita, conseller patriarcal de Màximos IV, en una declaració a La Croix (16-X-1964), destaca els següents punts de la proposició que ara discuteix el Concili:
- L'esquema busca un compromís entre dues perspectives: la preocupació per l'Orient catòlic i la preocupació, darrera dels orientals catòlics, per tota l'ortodòxia.
 - Un punt feble és el dels patriarques, per la importància que pot tenir en el diàleg amb els ortodoxes.
 - En els punts dels matrimonis mixtes i de la "communicatio in sacris", l'esquema es manifesta audaç i quasi bé revolucionari. En els matrimonis mixtes no es demana que la part no catòlica es compromet a educar els infants en la fe catòlica, sinó que s'exigeix a la part catòlica que faci el possible perquè els infants siguin educats en la seva fe. En la "communicatio in sacris", l'esquema permet d'admetre els ortodoxes als sagraments sempre que ho demanin espontàniament i estiguin ben disposats, i permet als catòlics de rebre el baptisme, de confessar-se i combregar a l'Església ortodoxa, sempre que hi ha necessitat o veritable utilitat espiritual i que sigui impossible moral o físicament de recórrer a un sacerdot catòlic.

LES INTERVENCIONS

Després dels informes del cardenal Cicognani i de Mons. Bucktako (Belgrado), en nom de la Comissió corresponent, han intervingut:

Cardenal Koenig (Viena): "L'esquema no ha de semblar una legislació per a convertits de l'ortodòxia. La teologia que transpira no està d'acord amb la doctrina exposada en el capítol III "De ecumenismo".

Patriarca Estave I (ritus copte, Egipte): Aprovació general.

Patriarca Màximos IV (Melquites, Síria): "De tots els capítols de l'esquema present, el més dèbil és el que està consagrat als Patriarques. Tal com és presentat, aquest capítol és inadmissible. Ignora la història i no prepara de cap manera l'esdevenidor..."

"Quan es parla de l'Orient, no s'ha de pensar solament en la petita fracció que el representa avui en l'Església universal i que té la felicitat de viure en comunió amb Pere. S'ha de guardar el lloc de l'absent."

LES INCIDENCIES ENTORN DE LA DECLARACIÓ SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA I SOBRE ELS JUEUS.

Des del divendres, dia 9 d'octubre, s'ha creat entre els Pares del Concili un clima de desconcert i d'incertesa, i els òrgans d'informació l'han

vida del concili

Nº. 25 -full 2dn.

reflectit. Aquest clima ha estat provocat per certs actes realitzats a propòsit de les declaracions sobre la llibertat religiosa i sobre els jueus i no cristians. "Vida del Concili" ha anat donant notícia d'aquests incidents. Convé, ara, precisar ordenadament els fets ocorreguts, a fi que els lectors tinguin punts de referència per a formar-se un criteri.

1.- Divendres, dia 9, el cardenal Bea, president del Secretariat per la Unió dels cristians, va informar en la reunió d'aquest mateix Secretariat que havia rebut una carta del Secretari del Concili, Mons. Felici, referent a la declaració sobre la llibertat religiosa i una altra referent a la declaració sobre els jueus i no cristians.

Mons. Felici, actuant en nom de la superioritat, comunicava que la declaració sobre la llibertat religiosa havia de ser reelaborada i reestructurada per una Comissió de 10 membres, 4 dels quals eren citats nominalment (cardenal Browne, Mons. Lefebvre, P. Anicet Fernández i Mons. Colombo). Els altres 6 havien de ser designats en parts iguals per la Comissió teològica i pel Secretariat per la unitat.

Similarment, la declaració sobre els jueus i no cristians quedava posada en mans d'una Comissió mixta, formada per 4 (o 5), segons algunes fonts) membres de la Comissió teològica i 4 (o 5) del Secretariat per la Unitat. Es tractava, sembla, d'integrar aquesta declaració en el capítol II de l'esquema "De Ecclesia".

2.- No queda clar qui és la "superioritat" en nom de la qual el secretari del Concili va dirigir ambdues comunicacions al cardenal Bea.

Certes notícies parlaven del Secretari d'Estat, cardenal Cicognani. Com que la Secretaria d'Estat és un òrgan normal d'expressió del Papa, s'ha parlat d'intervenció del Papa.

Com a possible referència, s'ha de recordar que el dimecres, dia 7, va tenir lloc una reunió dels organismes rectores del Concili, presidida precisament pel cardenal Cicognani. S'ha de recordar també que el cardenal Cicognani forma part de la Comissió de coordinació del Concili. Aquesta Comissió de coordinació és la que és al·ludida en el document que de seguida serà esmentat.

3.- El dissabte dia 10, es van reunir un número determinat de cardenals a la residència del cardenal Frings (Colònia), per tal d'examinar la situació. D'aquesta reunió en va sortir una carta, signada i dirigida al Papa, pels cardenals: Frings, Silva Henríquez (Santiago de Xile), Doepfner (Múnic), Koenig (Viena), Alfrink (Utrecht), Ritter (Saint Louis, EE.UU.), Meyer (Xicago), Liénart (Lille), Lefebvre (Bourges), Suenens (Malines), Richaud (Gurdeus), Léger (Montreal), Rugambwa (Tanganika), Landàzuri Rickets (Lima) i Cuintero (Caracas), i segons sembla, Lercaro (Bolívia), en total 17. El nom de l'altre cardenal no és conegut.

Aquest document va ser donat a la publicitat pel "Centro Latino americano de información".

El text, tal com el publica Le Monde, de 17-X-1964, és:

"Santíssim Pare:

"No sense un gran dolor ens hem assabentat que la declaració sobre la llibertat religiosa, que concorda plenament amb el desig de la majoria dels Pares, havia de passar a una certa comissió mixta, de la qual s'ha dit que ja han estat designats quatre membres i que tres d'ells sembla que siguin contraris a l'orientació del Concili en aquesta matèria. Aquesta notícia és per a nosaltres motiu d'una extraordinària preocupació i de la major in-

quietud. Innombrables homes, en tota la terra, saben que aquesta declaració ha estat ja preparada i saben també en quin sentit ho ha estat.

"En una matèria de tanta gravetat, tota apariència de violació del reglament del Concili i de la seva llibertat comportaria una immensa reacció de prejudici de la opinió pública universal enfront de tota l'Església.

"Moguts per aquesta preocupació, demanem amb gran insistència a Sa Santedat que l'esmentada declaració quedi sotmesa a la procedura normal del Concili i sigui tractada segons les regles previstes, a fi que no resultin, de tot això, grans mals per tot el poble de Déu.

"Amb tot, si Sa Santedat cregués que era necessària una comissió mixta, aquesta comissió, segons el nostre humil parer, hauria d'estar formada a partir de les comissions conciliars, tal com preveu l'article 58, par. 2, del reglament."

4.- El mateix número de Le Monde, informa que el cardenal Bea ha enviat també una carta personal al Papa, i que el cardenal Tisserant, del consell de presidència, ha dit a diferents persones que ell no era extrany a les dues cartes enviades per Mons. Felici.

5.- Dimarts, dia 13, el CELAM (Comissió Episcopal Llatino-americana) ha fet saber que era completament estrany a la publicació feta pel "Centro de información latino-americana" del document dels cardenals. El "Centro..." no és un organisme oficial del CELAM. El laic que el dirigia, Antonio Cruzat, va presentar el mateix dimarts la dimissió del seu càrrec.

6.- El Papa va rebre el mateix dia 13, a les 14 hores, al cardenal Frings, en una audiència d'una hora.

7.- L' "Avvenire d'Italia", periòdic que és considerat com a ben informat, en l'edició del dia 14 d'octubre, parla del resultat positiu de la gestió dels cardenals signants "en el sentit que les determinacions concretes de les quals es va parlar en les comunicacions de Mons. Felici, no derivaven de la voluntat expressa del Sant Pare; per tant, havien de ser considerades com a no definitives i reformables." La mateixa font d'informació, el dia següent, amb la mateixa matisada cautela, deia que la qüestió no es podia donar per resolta: "Mentre molts sostenen que el Papa ha acollit la petició continguda en la coneguda carta dels cardenals, i ha deixat al Secretariat per la unitat, la competència sobre els dos texts, no falta qui asseguri que la qüestió segueix oberta a altres solucions".

Resum de Mn. Casimir Martí

vida del concili

Nº 26

19 d'octubre de 1.964

CONGREGACIO GENERAL 103

Divendres, 16 d'Octubre de 1.964

I. FETS REMARCABLES DE COMENÇAMENT D'ASSEMBLEA.

a. El ritus de la Missa ha sigut el grec-melquita. Ha celebrat Mons. Hakim, arquebisbe de Galilea, sota la presidència de S.B. el Patriarca Maximos IV. S'ha fet ús del grec, del francès, de l'anglès, i del llatí en els cants i en les pregàries.

b. Ha estat repartit als Pares el text de la Instrucció sobre la reforma litúrgica. Hi ha hagut forts aplaudiments. Compren un preàmbul i 5 capítols: El preàmbul parla de la naturalesa de la Instrucció. El c. 1 : Normes generals. 2 : El misteri de l'Eucaristia. 3 : Els sagraments i els sacramentals. 4 : L'ofici diví. 5 : La construcció de les esglésies i dels altars per tal d'assolir una participació activa dels fidels.

La Instrucció ha estat preparada pel Consilium (Comissió post-conciliar per a l'aplicació de la Constitució sobre la Sagrada Litúrgia), examinada pel Papa amb l'ajut del Consilium i de la Sagrada Congregació de ritus, i aprovada finalment pel Papa, manant la seva publicació i disposant que comenci a ser practicada el dia 7 de març de 1965 primer diumenge de Quaresma.

c. S'ha llegit a l'assemblea la següent nota de la Comissió de coordinació del Concili: Per als textos reduïts a proposicions (vegeu full nº 1), tan bon punt hagi acabat el debat, es farà una votació preliminar amb la qual els PP. - per majoria absoluta i no per la majoria de les dues terceres parts - decidiran si el text ha d'ésser votat immediatament o ha d'ésser sotmès a nova redacció.

d. El dilluns, dia 19 es farà aquesta votació preliminar sobre el text relatiu a la vida i al ministeri dels sacerdots.

I també, el dilluns, hi haurà una votació sobre el "Caràcter es catològic de la nostra vocació", capítol 7 (després que el 5 ha estat dividit en 5 i 6) de l'esquema d'Església.

e. S'han anunciat les vacances de Tots Sants: els dies 1, 2 i 3 de novembre no hi haurà congregació general.

II. CONTINUA EL DEBAT SOBRE EL TEXT DE LES ESGLESIES ORIENTALS.

Advertiment preliminar: Per tal d'entendre el debat, cal dir que les intervencions d'avui han girat entorn d'aquests dos centres d'interès:

1. El ritus que han d'abraçar els orientals que desitgen entrar en l'Església Catòlica, s'ha de determinar prèviament-assenyalant per sempre el corresponent ritus oriental- o s'ha de deixar llibertat d'elecció?

2. La consideració real de les Esglésies orientals per part de l'Església llatina, ¿procedeix d'una apreciació universal de l'Església o més aviat d'una visió marcada de l'esperit llatí que tendeix a identificar l'Església catòlica amb l'Església llatina?

Quasi totes les intervencions han manifestat un cert plany per causa de l'accent massa llatí que presenta el text.

L'altre centre d'interès ha trobat respostes oposades.

INTERVENCIONS.

El Card. De Barros Câmara, arquebisbe de Río (Brasil) i Ordinari dels Orientals que resideixen al Brasil, demana que es deixi llibertat en l'elecció del ritus, tenint present que els orientals que viuen dispersos, moltes vegades, no saben a quin ritus perteneixen.

Mons. Gori, patriarca llatí de Jerusalem, d'acord amb els patriarques copte, sirí, i maronita, reivindica també la llibertat, i més ara que es reclama la llibertat per a tothom.

Mons. Batanian, patriarca dels Armenis, s'inclina perquè el ritus sigui el mateix d'on procedeix l'oriental que vol entrar en l'Església catòlica. La seva intervenció recau sobretot en la qüestió dels matrimonis mixtes (en aquest cas, matrimonis celebrats entre catòlics i ortodoxes), fent crítica de la formalitat canònica que s'hi ha imposat per un dècret de l'any 1948, segons el qual s'ha de seguir el ritus de la muller. Ara bé, diu el Patriarca, el costum oriental és contrari; aleshores, i quan el marit és ortodoxe, el matrimoni celebrat a l'Església Ortodoxa és invàlid. La solució estaria en admetre la validesa del matrimoni celebrat davant d'un sacerdot ortodoxe.

Mons. Slipy, arquebisbe de Lviv (Ucrània), es plany de la imprudència i del cel intempestiu d'alguns sacerdots llatins que han forçat orientals a passar al ritus llatí. El Concili ha de demostrar respecte real per a les Esglésies d'Orient, per tal que els orientals no creguin que la unió amb Roma no és res més que un pont per a caure després en el mar llatí.

Mons. Ghattas, bisbe de Thebas (Egipte), opina que no es pot parlar de les Esglésies Orientals sense una sòlida doctrina sobre els patriarques. "En el Concili s'ha donat als Patriarques un lloc d'honor. Ara bé, si l'honor no esdevé signe d'autoritat, no serveix per res". "Ah, si en retornar als nostres països, poguessim anunciar que els Patriarques, des d'ara, són membres del Senat de l'Església i que, per tant, participen en l'elecció del Papa!".

Mons. Zoghby, vicari del Patriarca Maximos per l'Egipte, fa remarcar que l'Església universal no s'ha de confondre amb la universalitat de fet o de tendència de l'Església llatina, com s'ha fet manifest en les Esglésies Orientals que d'alguna manera han esdevingut llatinitzades. El més característic d'aquesta intervenció ha estat el to de llibertat amb que ha parlat sobre la primacia del Papa, planyent-se de que en el Concili Vaticà I no s'hi vagi sentir la veu d'Orient; i sobre la comunicació en els ritus, sagraments i culte sagrats entre catòlics i ortodoxes. En acabar la seva intervenció, interrompuda per excés de temps pel moderador de torn, ha dit: "Si el Cardenal Humbert estigués aquí, molts de nosaltres hauriem estat incomunicats!". (Mons. Zoghby es refereix al Card. Humbert que, el dia 16 de Juliol de 1964, presidint la legació romana, depositava la butlla d'excomunió contra el Patriarca de Constantinopla, Niquel Cerulari, començament de la ruptura definitiva d'Orient amb Roma; tot i que, quan es va promulgar de butlla d'excomunió, el Papa Lleó IX, en nom del qual s'actuava, havia mort).

Mons. Cristea, assumpcionista, visitador apostòlic pels Romanesos que viuen fora de Romania, exposa la trista situació dels 6 milions de romanesos de ritus bizantí i crida l'atenció sobre l'Església sofrent.

Mons. de Provençères, arquebisbe d'Aix, membre de la Comissió per a l'Esglésies Orientals, respon a les objeccions fetes significant l'esperit i la finalitat del text, que preten inculcar en tothom l'amor i el respecte de les Esglésies Orientals.

Resum de Mn. Josep Bigordà

vida del concili

Nº. 27

21 d'octubre de 1.964

ADVERTIMENT:

El resum de les Congregacions Generals 104 i 105, es donarà, si Déu vol, en el full Nº. 28.

Avui, a causa de l'interès que ha despertat, oferim una bona síntesi del contingut de l'esquema XIII: "L'ESGLÉSIA I EL MON MODERN."

L'ESGLÉSIA I EL MON MODERN

En 120 grans pàgines impreses, els Pares conciliars tenen les relacions, l'esquema i els annexes del tema que comença a ser debatut avui en l'aula conciliar.

Per l'interès del tema, el resum del contingut de l'esquema serà notablement extens, destacant entre cometes alguns paràgrafs més significatius.

En el pròleg, s'afirma que les joies i les tristesses, les esperances i les angoixes dels homes del nostre temps, i especialment dels pobres, són les del Concili. L'Església sent joia davant del progrés de les ciències i de les tècniques. El Concili reconeix en els diferents esdeveniments que afecten a la totalitat del llinatge humà, l'obra de l'Esperit. El Concili s'adreça a tots els homes de bona voluntat, siguin o no cristians. Tots els cristians, diu, han de cooperar amb tots els homes, amb un esperit de fraternitat, de pobresa i de servei. Han d'encarar-se amb les tasques més urgents de la nostra època amb vigilància i promptitud.

Capítol I: La vocació integral de l'home

El Fill de Déu, encarnant-se i vivint de la vida de treball dels humils, no sols ha santificat la naturalesa humana, sinó que ha ennoblit tota matèria. El Concili observa amb tristesa molt viva, la miopia d'aquells que radueixen la vida humana a les seves dimensions exclusivament terrenes. Crist va denunciar aquells que tenien un amor immoderat dels béns d'aquest món, i els va acusar d'idolatria envers el déu del diner.

La humanitat torna a fer continuament l'experiència que la seva felicitat és arruinada per la injustícia, la mentida i la violència.

"L'home té necessitat dels dons de Déu, no solament per a assolir la felicitat eterna, sinó també per a construir en la justícia i en la caritat, la societat terrestre. Una humanitat que vulgués cercar Déu, dispensant-se de construir un món més humà, esteriilitzaria la seva recerca. L'edificació d'una societat més fraterna, constitueix una necessitat espiritual."

Alliberant una multitud d'homes de l'opressió de les necessitats materials primàries, es permet a l'esperit humà d'accedir a valors més alts. Que ningú dels que han rebut la gràcia de ser cridats a les coses de Déu no menysprei les tasques terrestres de la humanitat, i no es dispensi de socórrer la misèria dels seus germans. Que tots es recordin que l'home té necessitat de nodriment espiritual i de nodriment material.

Capítol II: L'Església al servei de Déu i dels homes

L'Església, encara que no sigui d'aquest món, es troba en aquest món, i a ell està vinculada per múltiples i mútues relacions. Aquestes relacions mútues són fecundes per a la mateixa Església i per al món, malgrat les divergències i les dificultats sovint inevitables.

L'Església mateixa utilitza aquestes coses temporals en la mida que la seva missió pròpia li exigeix. Amb tot, no posa cap esperança en els privilegis oferts per la societat civil. I renuncia, a més, de bon grat, a l'exercici de certs drets legítims adquirits, des del moment en què es fes patent que el seu testimoni, a causa d'això, pot ser posat en dubte.

"L'Església té sobretot la preocupació de promoure, amb l'ajuda de tots els homes de bona voluntat, la veritable llibertat de l'esperit, amb exclusió de tota coacció que rebaixi la dignitat humana. L'Evangeli, en realitat, vol provocar la resposta lliure de l'home, i no desitja en absolut un assentiment purament exterior, sinó, al contrari, una conversió interior sincera."

L'esquema recorda l'ensenyament de l'Església referent a la distinció entre els poders espiritual i temporal.

"Els pastors, diu, no s'han d'interferir mai en l'àmbit propi del poder civil, encara que moltes vegades hagin de judicar les coses temporals des del punt de vista de la fe i dels costums."

L'esquema, després d'haver afirmat clarament que els homes d'Església no s'han de deixar atreure per cap cupiditat de regnar, dona gràcies a Déu perquè, per raó de la conjuntura actual, aquells estan cada dia menys implicats en assumptes temporals.

"L'Església escolta amb simplicitat aquells que li retreuen les faltes i la manca d'esperit evangèlic dels seus membres. Perquè l'Església sap que l'Esperit Sant habita en Ella, i que per mitjà d'Ella difon els seus dons en el món. Però sap també que està formada d'homes, les ignoràncies i els pecats dels quals poden retardar la fidelitat als impulsos de l'Esperit, i sap que s'ha de reformar contínuament fins a la fi dels temps."

Els dons de Crist han fet nèixer en innumbrables cristians una tradició contínua de serveis humils als membres més pobres, més abandonats i menyspreuats de la humanitat. Aquesta tradició és un exemple en el qual s'inspiren avui totes les institucions que les nacions han creat a favor dels homes.

Capítol III: El comportament dels cristians en el món actual.

En aquest capítol hi ha un advertiment solemne a tots els fidels, perquè acceptin les condicions concretes que la caritat i la justícia imposen en el temps present.

Es necessari que els deixebles de Crist tinguin una millor informació sobre les necessitats espirituals, morals, corporals i materials de tots els grups humans, sense distinció de raça, nació o categoria social.

Aquesta informació, juntament amb el desig de fer-se tot per tots, extendrà les preocupacions dels deixebles de Crist més enllà dels seus cercles familiars, locals o nacionals, i els conduirà a concebre la seva vocació i la seva acció d'acord amb les dimensions del món i de l'Església universal.

El cristià, desitjós de reflexió i acció, estarà disposat a participar de grat en les organitzacions col·lectives, particularment quan l'Església el crida.

El cristià no pot restar indiferent als progressos de les ciències

vida del concili

Nº. 27 -full 2òn.

de l'home o de la naturalesa. Tots hi han de contribuir, directament o indirectament. El veritable esperit de fe eliminarà tot temor d'un conflicte insoluble, entre la fe i la ciència veritable.

Que la jove generació cristiana aportí amb entusiasme a la humanitat, tan afamada avui de més justícia, una col·laboració arrelada en la fidelitat a l'Evangeli.

"L'evangelització dels pobres, que és un senyal destacat de la vinguda del regne de Déu, comença quan els pobres són veritablement estimats en ells mateixos per Déu, i són ajudats de tal manera que creixin dignament com a persones humanes. No serà una pura comunicació de béns materials la que transformarà els desheretats: a ells toca primer de tot el transformar-se per tal d'accedir a una vida divina i humana veritables. Però, ¿com ho faran si abans no reben la Bona Nova, a través d'un ensenyament i d'un exemple, capaç de convèncer-los?"

Que els cristians s'identifiquin amb tots els seus germans, renunciant a les ambicions i als interessos propis, perquè es faci present en el seu exemple i en les seves activitats la crida del Senyor a tots els homes de bona voluntat. Que sofreixin amb els que sofreixen, que plorin amb els que ploren, que siguin pobres amb els que són pobres. Que sàpiguen, en una paraula, fer-se tot per tots, a fi de guanyar-los tots. Que l'afany de riqueses no aparti cap dels nostres, del compliment dels seus deures sagrats, no entronitzi entre ells la injustícia i no els impedeixi de consagrar les seves energies al servei dels germans. Que els cristians no menysprein la pròpia carn, i que no nedin tranquils en l'abundància quan saben que tants homes viuen en la pobresa i en la misèria.

El capítol III s'acaba amb una invitació al diàleg, en un esperit d'humilitat i desinterès.

Capítol IV: Les principals tasques dels cristians del nostre temps.

Un dels primers punts d'aquest capítol recorda que no pot ser admesa cap discriminació, de raça, de sexe, de condició social. L'ordre social i econòmic ha d'afavorir la cessació de tota esclavitud i ha de promoure una veritable evolució moral, intel·lectual i cultural, i també la seguretat en el treball i en les diversions.

L'esquema afirma la dignitat igual de l'home i de la dona en la vida familiar, i també social i cívica, així com els drets dels treballadors manuals.

Contra l'opressió que els homes han sofert recentment, afirma que el nostre segle ha vist com es cometien i són comesos crims horribles: camps de concentració, on els homes, sense cap judici, són privats no solament de la llibertat, sinó de quasi bé tots els drets de la persona humana; deportacions; tortura física i psíquica; la venda infame de dones per la luxúria d'homes perversos, i molts altres atentats mortals al dret de viure d'homes que encara no havien nascut.

L'esquema dedica una secció sencera a la família i al matrimoni, a la naturalesa de l'amor conjugal, a la seva indissolubilitat, etc.

El matrimoni no és un simple instrument de procreació. La seva naturalesa d'aliança indissoluble i sobretot el bé dels fills, exigeixen que els esposos, s'estimin veritablement, que estiguin disposats a cooperar generosament amb l'amor del Criador.

Pel que fa referència al nombre dels fills, els esposos cristians saben que no estan sotmesos a un instint cec, sinó que, en realitat, glorifiquen Déu Criador i es perfeccionen en Crist si s'esforcen per complir la seva funció de procrear amb una plena i conscient responsabilitat, d'acord amb el do de Déu i amb la norma d'un veritable amor.

En aquesta matèria, i no sense pregàries i esforç, ells es formaran un judici de prudència, no d'una vegada per sempre, sinó per cada ocasió particular, cercant en les condicions pedagògiques i econòmiques la salvació de l'ànima i del cos, i, a més, el bé de la família i de l'Església, tenint en compte també les necessitats de la societat.

"En adreçar-se als esposos, el Concili reconeix sincerament les nombroses i greus dificultats econòmiques, socials, psicològiques, cívils, amb les quals han de lluitar: mentre subsisteixen aquestes dificultats, resulta que l'amor conjugal troba greus impediments per a conservar-se, i que sols a aquells que tenen grans dons personals poden reeixir. El Concili reconeix, sobretot, la gran dificultat d'harmonitzar la responsabilitat segons la qual no és possible, almenys durant un cert temps, augmentar el nombre de fills, amb les manifestacions de tendresa i d'amor, sense les quals els esposos esdevindrien sovint com a estranys l'un per l'altre: així el bé de la fidelitat corre perill, així com també el bé dels fills, tan si s'entén en relació a l'educació dels fills ja nats, com si s'entén en ordre a la conservació d'un esperit viu i obert a la procreació ulterior de fills, quan les condicions siguin menys desfavorables."

L'Església reconeix tot això i exhorta als esposos a no defallir si veuen que els sacerdots, quan ensenyen la llei de Déu, no resolen els conflictes entre la llei i les dificultats concretes. En realitat, les dificultats existeixen sovint a causa de greus deficiències socials i de la fragilitat o de la malícia dels homes. Quan l'Església, per altrabanda, condueix la família pels camins de la castedat, vol promoure al mateix temps el veritable amor i la felicitat dels esposos. Per això exhorta tots els experts en ciències antropològiques, psicològiques, mèdiques i sociològiques, i els mateixos esposos, a fi que col·laborin amb els teòlegs perquè l'ordre de la naturalesa sigui explorat cada vegada més profundament. A partir d'aquí, apareixen ja parcialment i poden ser esperades, solucions pràctiques de nombrosos conflictes; però això no eliminarà mai la imitació de Crist crucificat.

Quant a la veritable promoció de la cultura, l'esquema recorda l'aportació de l'Església, però recalca també que l'Església no està lligada a cap d'elles, i que reconeix els valors que poden trobar-se en tota classe de cultures. L'esquema exhorta als missioners i teòlegs perquè aprenguin a traduir la revelació segons les formes utilitzades en els ambients on ells es troben i a fer-se perfectament càrrec dels límits de la seva pròpia cultura.

Parla també aquest capítol IV, de la vida econòmica i social. Tres característiques hi són recollides: el creixement de la socialització; el caràcter d'universalitat dels problemes econòmics i socials; i la seva legítima diversitat. D'aquest nou estat de coses en pot sortir molt de bé. Els principis que s'hi enumeren són de cara a aconseguir aquest bé.

Es necessària la participació activa d'un nombre cada vegada més gran de persones, de manera que la prepotència d'alguns (experts, grups, nacions particularment poderoses) no pugui subordinar l'organització social als seus propis interessos, en detriment dels altres.

"El progrés ha de servir a tots els homes sense excepció; l'evolució econòmica no ha de moure's sota el seu propi impuls, com si el seu veritable fi fos l'afany del lucre, l'ambició, el poder o la producció cada vegada més gran. Els règims d'apropiació, de producció i de distribució poden variar molt. L'Església no està lligada a cap sistema econòmic particular."

vida del concili

Nº. 27 - full 3er.

S'ha de fer tots els esforços perquè, respectant els drets de la persona humana i tenint en compte el caràcter propi de cada poble, les injustícies socials disminueixin tant com sigui possible i finalment siguin un dia suprimides.

Els treballadors manuals han de ser associats veritablement i eficaçment a l'obra comuna.

L'esquema parla també de la solidaritat de les famílies i dels pobles subdesenvolupats. Comprova que els països on habiten els cristians coincideixen amb els que són més rics, i que això pot produir un escàndol. Els països més afavorits han d'ajudar els altres. Aquesta repartició de les riqueses és la única solució possible als problemes que planteja la demografia galopant.

La última secció d'aquest capítol IV, tracta de la consolidació de la pau. El Concili, responent a les súpliques que li arriben de tot arreu, adjectura davant de Déu, tots els homes i tots els pobles, sobretot els seus dirigents, a treballar per tal d'estabilitzar la pau, recordant-se de les seves gravíssimes responsabilitats, unint els seus esforços i tenint en compte la complexitat de la situació. No hi pot haver pau veritable si les guerres són evitades perquè existeix una igualtat de forces en el terror, més que un autèntic esperit de cooperació i de concòrdia. Per això ha de ser considerat com a contrari a la pau tot allò que lamentablement divideix enlloc d'unir, i primer de tot les paraules, doctrines o accions que difonen l'odi, el menyspreu, la venjança o les sospites no fundades, contra una nació o raça. I també una excessiva estima del propi poble o un desig d'adquirir massa poder. Per això tots, sobretot els qui exerceixen una influència sobre l'opinió pública, han de parlar de les coses de la pau i promoure l'estima mútua entre les nacions.

Es veritat que, després d'haver esgotat tots els recursos d'una discussió pacífica, pot ser que no sigui il·lícit defensar per mitjà de la força i la coacció, els drets injustament llesionats, contra una agressió injusta. Però l'ús de les armes, sobretot nuclears, els efectes de les quals són d'abast imprevisible, són incapaços, en conseqüència, de ser contrapesats raonablement pels homes, i superen totes les proporcions justes, ha de ser judicat com a criminal davant de Déu i davant dels homes. D'aquí que s'hagin de fer tots els esforços honestos a fi que no solament la guerra nuclear sigui solemnement proscrita per totes les nacions o continents com un crim inhumà, sinó que també les armes nuclears o una força perniciosa semblant, siguin simplement extirpades i suprimides.

El Concili reprova la cursa desenfrenada dels armaments, perquè perturba i impedeix la veritable pau, la concòrdia i la confiança entre les nacions, posa en perill la vida d'una gran part dels homes i dilapida les riqueses necessàries per a béns millors.

Annexes.

Cinc annexes porta adjunts, l'esquema sobre l'Església i el món modern. En ells hi és detallat tot allò que ha estat dit en l'esquema.

Reproduïm aquí solament els títols de cada un dels annexes, esperant poder donar-ne notícia més extensa quan hi hagi oportunitat.

- 1) La persona en la societat.
- 2) Matrimoni i família
- 3) El progrés de la cultura.

- 4) La vida econòmica i social.
- 5) La comunitat dels pobles i la pau.

FETS I COMENTARIS.- (Resum de Mn. Josep Bigordà.)

SOBRE LA COMMUNICATIO IN SACRIS.

El text sobre les Esglésies Orientals preveu que en el que fa referència als Sagraments de la Penitència i de l'Eucaristia, en el cas de impossibilitat física o moral de rebre'ls d'un sacerdot catòlic, el catòlic pot demanar-los a l'Església Ortodoxa, i l'ortodoxe pot demanar-los a l'Església Catòlica.

El Card. Koenig, a aquest propòsit, va subratllar, en la seva intervenció del dia 15, l'inconvenient de que aquesta mesura sigui decidida de manera unilateral, i va manifestar el desig que s'estableixi el diàleg amb les Esglésies ortodoxes per tal de prendre la decissió amb comú.

A PROPOSIT DEL SECRET.

Noel Copin, informador de "La Croix", en l'edició del 17 d'octubre, es pregunta amb un cert humor:

"Què és un secret?

Aquest vespre érem vuit a la taula.

Hi havien bisbes, experts i periodistes.

Tots ho sabien tot o creien saber-ho tot; però volien guardar el seu secret.

A la sopa, es parlà de la pluja.

A l'entrant, es parlà del bon temps.

Al plat de llegums, es parlà de la pluja i del bon temps.

Al formatge, es parlà de la pluja, del bon temps i del Concili.

A les postres, finalment, tothom va parlar de veritat. Es va saber tot: és a dir, el que tothom sabia.

Es va acabar el secret. El secret, ¿no serà allò que cadascú es creu ser sol en saber-ho?."

Resum de Mn. Casimir Martí.

vida del concili

Nº. 28

22 d'Octubre de 1964

CONGREGACIÓ GENERAL 104. =====

Dilluns, 19 d'Octubre de 1964

I. DEBAT SOBRE EL TEXT : LES ESGLÉSIES ORIENTALS.

Aquesta Congregació general ha estat dedicada encara a aquest tema. La discussió d'avui, tot i que ha revelat profundes divergències existents entre les Esglésies orientals, ha permès als Pares conciliars d'adonar-se de les dimensions del problema en les seves arrels històriques i el seu esdevenidor apostòlic.

El Card. LERCARD, arquebisbe de Bolònia, ha fet una sèrie de consideracions: Afirmar que alguns punts no s'han de tractar per manca de connexió del text amb els esquemes d'Església i d'Ecumenisme. A més, diu que "El Concili no ha d'establir noves lleis on no sigui necessari; val més donar uns principis generals i no uns decrets normatius". Reclama la plena claretat del Concili en el que afecta a la llibertat o no llibertat en l'elecció del ritus, en el referent als matrimonis mixtes i a la comunicació "in sacris".

Dom HOECK, superior general dels benedictins de Baviera, ha intervingut reclamant la restauració dels patriarcats. "En el curs de mil anys, l'Església Oriental escollia lliurement els seus patriarques i els seus bisbes; erigia les seves diòcesis; determinava la Litúrgia, el Dret, etc. L'autonomia dels patriarques era absoluta quasi en l'Església universal. Solament en els afers més greus es feia recórrer al Papa: i això una vintena de vegades durant aquests mil anys!. La qüestió essencial d'aquest esquema és l'estructura patriarcal. Aquesta estructura fau la de l'Església en el curs del primer mil·lenni... Els nostres germans separats ara judiquen segons aquesta institució patriarcal. Davant els seus ulls, arriba a constituir un test essencial. Es pregunten què esdevindrien en el cas d'unir-se amb Roma. Es que potser dependrien dels Cardenals? O potser de la Cúria? ... No es tracta pas de minvar la primacia del Papa. Ara bé, el dogma del Primat és una cosa i la manera com s'exerceix actualment n'és una altra, totalment diferent... Els Orientals que es troben en la Comissió competent són massa llatinitzats... I per què no es creen nous patriarcats a l'Església llatina?". "He dit i he fet descensar la meua consciència". Així ha acabat.

Mons. BAYAN, bisbe per als Armenis d'Alexandria, demana més insistència en la qüestió de la jurisdicció sinodal que no pas en la persona dels patriarques.

Mons. CONSTANTINI, Bisbe de Sessa-Aurunca (Itàlia), aconsella a les Esglésies orientals de mirar més per la unitat i no tant per les reivindicacions d'independència.

Mons. BIDAWID, en nom de la Conferència de bisbes caldeus, fa observar que els patriarcats no procedeixen pas d'institució divina, i, per altra banda, diu que aquesta institució patriarcal s'ha de reformar.

- Mons. TAWIL, vicari patriarcal pels melquites de Damasc, proposa de suprimir el patriarcat dels llatins a Jerusalem, que ve a ser com l'institució de la llatinització a Orient. I en aquesta mateixa línia, es manifesta contra la llibertat d'escollir un altre ritus pels orientals, perquè això facilita la llatinització.
- Mons. EDELBY, conseller patriarcal del patriarca grec-melquita Maximos, intervé per a demostrar que és una cosa molt natural l'existència de divergències en les esglésies orientals, com també hi son en els llatins. Referint-se a l'esquema, considera que representa un progrés i que val la pena aprofitar-lo.
- Mons. MC.DEWITT, auxiliar de Filadèlfia, s'inclina vigorosament per la llibertat en l'elecció de ritus.
- Mons. AYOUB, arquebisbe d'Alep pels maronites, distingeix, a aquest propòsit, els cassos individuals dels cassos de comunitats. Pels individus considera que és necessària la llibertat d'elecció de ritus, alegant àdhuc raons ecumèniques.
- Mons. SCANDAR, bisbe copte de Lycopolis (Egipte), manifesta el seu temor per la comunicatio in sacris (la participació dels sagraments en les esglésies ortodoxes per part dels catòlics, i al revés, en els cassos que preveuria la llei) per por de caure en l'indiferentisme.
- Mons. SFAIR, arquebisbe maronita de Nisbe, demana que la Santa Seu mantingui les seves promeses de respectar als maronites.
- Mons. KOCISKO, bisbe de Passaic (U.S.A.), sol·licita una millor formació per a la clerecia i per al laicat de cara a la unitat.
- Mons. VUCCINO, ex-arquebisbe de Corfou, remarca uns quants punts particulars: "No diguem germans separats, sino germans ortodoxes". "Dialoguem tal com es va fer a Jerusalem". (entre Pau VI i Atenagoras).
- Mons. SIPOVIC, visitador dels fidels exilats de Bielorússia, fa un discurs apologetic de la manera de comportar-se de l'Església llatina amb els orientals.

II.- VOTACIONS.

- 1).- El text sobre "La vida i el ministeri dels sacerdots" ha sigut refusat, i per tant, enviat a una nova redacció, per 1.199 vots contra 930.
- 2).- Els quatre vots parcials sobre el cap.VII, de l'esquema d'Església "El caràcter escatològic de la nostra vocació i l'Església del cel", que va ésser discutit al començament d'aquesta sessió, han obtingut la quasi unanimitat.

Resum de Mn. Josep Bigordà.

vida del concili

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 0 5

nº 28 full 2 ón

Dimarts, 20 d'octubre de 1.964

- I. Ha acabat el debat sobre les Esglésies Orientals, amb la intervenció de tres oradors, i el resum conclusiu del relator.

Mons. Hakim (melquita, Galilea): Demana que sigui acceptat l'esquema. Que siguin abolides les mesures que afavorien la difusió de l'Església llatina entre els orientals. Que sigui possible de concelebrar entre sacerdots de ritus diferents.

Mons. Baudoux (Saint Boniface, Canadà): Que sigui respectat el ritus propi dels orientals que passen a l'Església catòlica.

Mons. Archaidé (Angra, Índia; en nom de la conferència dels bisbes de la Índia): Problemes jurídics que es presenten de la coexistència de diversos ritus en un mateix territori.

Mons. Bukatko (Belgrado, Iugoslàvia). Com a relator del tema, conclou el debat. Respon a les objeccions fetes. Demana amb insistència que el text sigui aprovat, a fi de ser objecte de set escritinis concrets on els Pares podran exposar les observacions.

L'Assemblea ha estat d'acord amb aquesta petició:
1.911 vots contra 265.

- II. Començament del debat sobre "L'Església en el món modern"
(Esquema XIII)

1) Qüestions de mètode

L'esquema serà estudiat de la manera següent: després de la discussió general, es votarà sobre si convé o no prendre l'esquema tal com està redactat com a base per al debat. En cas afirmatiu, es procedirà a la discussió detallada, capítol per capítol.

La Introducció i el capítol primer ("La vocació integral de l'home"), seran estudiats conjuntament. Els capítols II ("L'Església al servei de Déu i dels homes") i III ("El comportament dels cristians en el món en el qual viuen"), seran també discutits com un tot. El capítol IV ("Les tasques principals que han d'assumir els cristians del nostre temps"), es divideix en sis punts: la dignitat de la persona; el matrimoni i la família; la promoció de la cultura; la vida econòmica i social; la solidaritat de la família dels pobles; i l'acció a favor de la pau. Cada un d'aquests punts serà objecte d'una discussió separada.

2) Les intervencions

Cardenal Cento: (Cúria, en nom de la comissió corresponent): Ha introduït el debat fent referència a l'interès i a l'espera que ha suscitat el tema en tot el món. "El text vol ser un missatge d'esperança pels cristians i pels no cristians, pels creients i pels ateu".

Mons. Guano (Livorno): Ha presentat la relació sobre el conjunt de l'esquema. La finalitat del text és mostrar les orientacions de l'Es-

glésia en els grans problemes del nostre temps, a la llum de la seva pròpia missió evangelitzadora. Precisa que en el text, el concepte "Església" designa tot el poble de Déu i no solament la jerarquia. El concepte "món" designa l'obra creada per Déu com a conjunt, estimada per Déu, però també afectada pel pecat. "Home" designa el ser humà en la seva condició terrestre i en la seva vocació cristiana.

Cardenal Liénart (Lille): Aprovació: el text presenta una bona síntesi. Però ha de ser canviada la manera de parlar, evitant el to de sermó i les contínues exhortacions. Cal també distingir millor entre l'ordre natural i el sobrenatural.

Cardenal Spellman (New York): El text manifesta la voluntat de servei i de diàleg que té l'Església. Quant al diàleg a l'interior de l'Església, l'orador va notar que, si bé és cosa bona recomanar als fidels de tenir més iniciativa, no per això aquests han d'oblidar el deure de l'obediència.

Cardenal Ruffini (Palermo): Posició desfavorable al text. S'hauria de prendre com a base de discussió un altre document, elaborat a partir de les encíclics socials, des de Lleó XIII a Joan XXIII. Critica les repeticions que es troben en el text. El passatge en el qual s'encoratja els fidels a prendre les seves responsabilitats en qüestions en què l'Església encara no s'ha pronunciat és severament atacat. Això voldria dir que els fidels tenen una llum que l'Església no té. No es diu res del que l'Església ha fet pels treballadors, i es parla en canvi de les deficiències de l'Església davant dels problemes presents. Sembla que es recomani als catòlics que no creïn associacions confessionals, quan n'hi ha d'altres amb esperit cristià. "Si-guem mesurats. Ne quid nimis".

Cardenal Lercaro (Bolònia): Aquest tema ha estat la preocupació de Joan XXIII, la idea del nostre missatge al món i l'esperit de l'encíclica "Ecclesiam suam". Cal que prenguem l'esquema com a base de discussió, perquè, si el retornem a la Comissió, no podrà ser millorat convenientment amb les nostres aportacions crítiques. No tinguem cap pressa. Si per la quarta sessió es determina també un període de intersessió com s'ha fet fins ara (9 mesos), sembla difícil que el Concili pugui acomplir la seva tasca.

La resposta als problemes del món ha d'anar acompanyada d'una veritable reforma de l'Església. El treball conciliar ha de demostrar que l'Església realitza en ella mateixa el que ella promet.

Cardenal Léger (Montreal): Aprovació: els capítols estan ben distribuïts; els problemes enumerats són els que esperàvem; l'esquema ha partit de les realitats d'aquest món (aquí postula l'orador més realisme encara: que certs problemes, per exemple, el de la fam, siguin exposats al Concili per laics competents); el text evita condemnacions estèrils (però la doctrina ha de ser completada, especialment la teologia de les realitats terrestres).

Cardenal Doepfner (Munich), en nom de 83 bisbes de les Conferències episcopals del Nord): Aprovació. Si l'esquema té imperfeccions, és que tant els problemes al·ludits com la corresponent reflexió teològica són recents. Discutint aquest esquema, acomplim la nostra tasca: prenem, per fer-ho, el temps necessari.

Cardenal Meyer (Xicagó): Aprovació. El lligam teològic entre l'Església i el món és la comunitat de Redempció: Déu ofereix la seva glòria a tot l'home, cos i ànima a tot el món creat. Manca en l'esquema una teologia del món, el qual no és solament un mitjà, sinó objecte de la Redempció. El treball dels homes no és, doncs, una cosa purament profana. És un començament de la transfiguració a què el món serà sotmès quan el Redemptor faci definitivament "un nou cel i una nova terra".

Cardenal Silva Henríquez (Santiago de Xile): Importància de l'esquema per 4 raons: 1. Oblidar l'estudi de les relacions amb el món seria per l'Església una manca de fidelitat a la pròpia missió. 2. Si l'Església ha proclamat el caràcter "secular" dels laics, ha d'explicar com comprèn la seva presència en el món. 3. El text ha de demostrar l'eficàcia de la presència de l'Església en el món. 4. El text demostra la necessitat del diàleg amb l'humanisme modern,

vida del concili

nº 28 - full 3er.

adhuc l'humanisme atau.

III. Reiteració significativa.

Si és veritat, com diuen certes veus, que en la reunió dels òrgans directius del Concili, el dia 7 d'octubre, una majoria mínima es va manifestar a favor de la conclusió del Concili en aquesta sessió, les intervencions dels cardenals Lercaro i Doepfner en la Congregació general d'avui adquiririen el significat d'una presa de posició.

Tothom recorda que l'acceleració dels treballs del Concili, que s'ha observat en aquesta tercera sessió, respon, en gran part, al que va ser anomenat "pla Doepfner". El cardenal de Munich passava per ser un dels partidaris de l'acabament ràpid del Concili. Avui, en canvi, tan ell com el cardenal Lercaro s'han pronunciat pràcticament per una quarta sessió.

NOTES I COMENTARIS

1. LES INCIDENCIES EN TORN DE LES DECLARACIONS SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA I SOBRE ELS JUEUS.

- 1.- Segons "L'Avvenire d'Italia" del dijous, dia 15 de la inclusió de la declaració sobre els jueus i no cristians en l'esquema "DE ECCLESIA" s'en va fer qüestió en la reunió dels òrgans directius del Concili del dia 7.x.1964. En la carta de Mons. Felici al cardenal Bea aquesta inclusió era presentada com una decisió presa en aquella reunió. Com que l'esquema "DE ECCLESIA" és de la competència de la Comissió teològica, la nova tasca d'incloure en aquest esquema l'esmentada declaració sobre els jueus era encarregada a una Comissió mixta.
- 2.- Quant a la qüestió de la llibertat religiosa, la carta de Mons. Felici feia referència a un desig del Sant Pare, segons el qual el text havia de ser reconsiderat i reelaborat. D'aquí derivaven les precisions concretes ja conegudes: formació d'una Comissió mixta i nomenament de quatre membres d'aquesta Comissió.

Sempre segons la referència de l'esmentat periòdic, per a l'elecció d'aquestes persones, Mons. Felici va demanar a un dels seus secretaris que consultés els texts de les intervencions al Concili sobre la matèria i li indiqués quines havien estat les millors. El sotsecretari va indicar sis intervencions, i Mons. Felici va escollir quatre dels seus autors, per a formar part, juntament amb altres sis Pares, designats per la Comissió Teològica i pel Secretariat de la Unitat, de la nova Comissió mixta. Aquestes determinacions concretes són les que han estat acollides amb reserva pels cardenals que van dirigir la carta ja coneguda al Papa.

"La Croix" (17.X.1964) nota, sense cap intent d'identificació, que, en realitat, la conservació de les actes del Concili és una tasca que, en el Secretariat general, està encomanada a Mons. Morcillo, arquebisbe de Madrid.

- 3.- En resum, la persona que queda més compromesa en l'afer de la llibertat religiosa és la del Segretari general del Concili, per la seva iniciativa presa, segons la carta dels cardenals al Papa, al marge del reglament conciliar.

El desenllaç d'aquest petit drama entre bastidors serà conegut quan quedi anomenat l'organisme que ha de revisar la declaració de la llibertat religiosa, tenint en compte les observacions de la majoria dels Pares conciliaris.

Sobre aquest punt particular, Noel Copin, a La Croix (18-X-64), adelanta-
va la impressió que, seguint les normes del reglament, seria anomenada una
comissió mixta.

II. A PROPOSIT DEL SECRET CONCILIAR.

En el diari "La Croix" del 18-19 d'octubre llegim:

Alguns diaris han publicat, en diferents tongades, documents de caràcter
confidencial, aquests últims dies, i també textos que estaven afectats pel
secret del Concili.

Nosaltres continuarem observant la llei de secret conciliar tal com ha
estat definida (el Papa Pau VI, en començar la 2ª. sessió, va fer saber que
el secret estricte concernia als treballs de les Comissions i als textos dels
esquemes) i conformant-nos amb els usatges de la nostra professió.

H. Fesquet, a "Le Monde" del dia 21-X-64 contesta:

"La Croix" del 18-19 d'octubre, amb el títol de "Entorn del secret del
Concili", dóna a "Le Monde" una lliçó de moralitat professional, sense pre-
ocupar-se massa de dissimular. Ja que el nostre col·lega sembla que tingui
necessitat d'explicacions, aquí van:

1.- La còpia de la carta dels 17 cardenals al Papa, ens va ser comunicada
per un que tenia el dret de fer-ho, i que sabia perfectament l'ús que
nosaltres en volíem fer. No hem comès, doncs, cap indiscreció.

2.- Quant a la publicació per "Le Monde" del resum de l'esquema XIII (que
el director del servei de premsa del Vaticà II, va lamentar) recordem
al diari "La Croix" que ell està tan ben situat com nosaltres per a
saber que les intervencions dels Pares del Concili tenen sovint per
objecte la crítica d'un passatge o altre del text de l'esquema en dis-
cussió, que ells designen convenientment (article X, paràgraf V).
Sempre que això es dóna, és a dir, pràcticament cada dia, el respon-
sable del servei de premsa francès llegeix als periodistes el passa-
ge de l'esquema que està en litigi, a fi que en puguem prendre nota.

En aquestes condicions, és inútil volguer continuar afirmant que
els esquemes són secrets. Per altra banda, ¿què es pensaria d'una as-
semblea que publicués les intervencions dels seus membres en la reu-
nió plenària, i que, al mateix temps, mantingués secrets els projec-
tes o les proposicions de llei que són discutits?

?No serà que "La Croix" està simplement gelosa d'una total indepen-
dència professional, a la qual, quan tracta de qüestions religioses,
no li és possible d'aspirar?

III. CONFERENCIA DEL P. DANIELOU SOBRE L'ESQUEMA 13.

Al Centre de Coordinació de les Comunicacions del Concili (C.C.C.C.),
el P. Daniélou, S.I., va parlar el dilluns dia 19 d'octubre, sobre "La teo-
logia de l'acció temporal en l'esquema 13." Aquesta exposició va consti-
tuir una excel·lent introducció al gran debat que, des del dimarts dia 20,
havia de tenir lloc al Concili. Les principals idees exposades en aquesta
conferència van ser:

- 1.- El cardenal Suenens va ser el qui va donar origen a aquest esque-
ma. Segons va declarar l'any 1.963, "seria impensable que el Vati-
cà II s'acabés sense examinar els problemes fonamentals que preocu-
pen l'home d'avui".
- 2.- Es la primera vegada en la història que un Concili s'ocupa d'aques-
tes qüestions, en les quals hi han inscrites tantes ressonàncies re-
ligioses.
- 3.- Una de les finalitats principals d'aquest esquema és la de fer com-
prendre als cristians que tenen una obligació greu de treballar en
la construcció d'un ordre humà. "Els cristians tenen el deure de
dir sí a la creació, que és obra de Déu, i de dir sí a la construc-

vida del concili

Nº. 28 -full 4art.

ció de la societat terrestre, que també és volguda per Déu."

- 4.- L'esquema 13 no es situa en una perspectiva missionera, ni en una perspectiva apologètica, ni tan sols en una perspectiva d'una animació cristiana del món (això és objecte de l'esquema sobre l'apostolat dels laics). Tracta d'afirmar els grans principis d'una teologia dels valors humans, i de reconèixer els fonaments de la llei natural.
- 5.- L'esquema 13, dóna relleu a la importància de les faltes contra la justícia social.
- 6.- Seria tràgic desviar l'esquema 13, dels seus objectius i substituir-lo per núvols filosòfics-teològics.

Sobre el problema de la natalitat, que quedi ben clarament dit, que la qüestió està plantejada, esperant que els especialistes, tan els savis com els moralistes, puguin continuar les seves recerques en aquest sentit.

- 7.- El respecte que l'Església té per l'objecció de consciència deriva més del principi de la llibertat de consciència, que dels preceptes d'una moral de les Benaurances. La protesta contra la guerra forma part de la mateixa essència de la naturalesa humana.
- 8.- L'Església ha d'escrutar els senyals del temps, per mitjà dels quals Déu ens parla. Per això cada annexe comença per l'anàlisi d'aquests senyals, tal com ho va fer Joan XXIII a "Pacem in terris".
- 9.- Seria absurd que l'esquema 13, fos un esquema purament occidental. Cada país hauria de fer la pròpia llista dels senyals del temps que es donen en éll particularment.

IV. CONFERENCIA DEL CARDENAL SUENENS SOBRE ELS SEMINARIS.

Nombrosos seminaristes de Roma van anar el dilluns, dia 19, a la "Domus Mariae" que, en aquest període del Concili, és la residència dels bisbes de l'Amèrica Llatina. El Cardenal Suenens hi donava una conferència sobre la renovació pastoral dels Seminaris. Aquest tema serà discutit pròximament en el Concili.

El cardenal Suenens va subratllar la importància del problema:

L'esquema dels seminaris és un esquema clau d'aquest Concili, perquè la sort del Vaticà II, està a les mans dels sacerdots de demà.

Després, va tractar tres aspectes principals de la formació dels seminaristes:

La formació pastoral.

La formació espiritual.

La formació intel·lectual.

Fent notar amb humor que els directors espirituals poden considerar a vegades l'apostolat com a perillós per la pietat dels seminaristes, que els professors el poden considerar com un perill pels estudis, el cardenal Suenens va demanar que en els seminaris hi hagi un respecte igual per cada una d'aquestes tres menes de formació. Demanà també que la formació

pastoral no fos teòrica, sinó pràctica.

En el seminari Joan XXIII, que ell acaba de crear a Bèlgica, cada seminarista, des del dia en què arriba, reb un nomenament particular dins de la diòcesi.

La formació apostòlica no ha de ser separada de la formació espiritual. Molt sovint la espiritualitat en els seminaris és una espiritualitat massa contemplativa. Cal cercar una espiritualitat de la vida activa, que harmonitzi en profunditat la vida d'oració i la vida d'apostolat.

Quant a la formació intel·lectual, el cardenal Suenens desitja que la separació entre la filosofia i la teologia sigui menys accentuada. No oblidem que, si podem dialogar amb el món, serà sobre la base de la filosofia. (La Croix, 21-X-1964)

V. EL PROFESSOR RUIZ GIMENEZ, INVITAT AL CONCILI.

"Le Monde" (22-X-1964) dona la notícia de la invitació que Pau VI ha adreçat al Prof. Joaquim Ruiz Giménez a assistir a les sessions del Vaticà II. Segons el corresponsal de l'esmentat periòdic, aquest gest del Papa donarà lloc a diversos comentaris.

Resum de Mn. Casimir Martí.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal N.º. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 29

23 d'octubre de 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 0 6

Dimecres, 21 d'octubre

I. DEBAT SOBRE "L'ESGLÉSIA I EL MÓN" (Esquema XIII)

Impresió general

El segon dia dedicat a l'esquema XIII, ha estat més crític per a aquest que el primer. Hi ha hagut crítiques nombroses i radicals. Se l'acusa de manca de fonaments teològics i bíblics, que només es fixa en l'encarnació i no parla de la redempció, que queda immers en l'esfera temporal i oblidada l'escatològica. "Queda com entre dues cadires, sense parlar veritablement ni als cristians ni als no cristians" (R. Laurentin). No obstant, se l'admet com a base de discussió.

Intervencions

- Card. Landazuri, arquebisbe de Lima (Perú). L'esquema és oportú, car l'Església ha de respondre a les greus qüestions que el món li posa. L'Església en la resposta no pot oblidar els seus propis principis. Demana que s'aclareixin els termes "món" i "Església", i els principis que regulen les relacions entre l'esfera espiritual i la temporal: l'actitud pràctica de l'Església en aquest punt ha canviat, des d'un fuga del món a una presència total.
- Card. Suenens, arquebisbe de Malines (Bèlgica). Aprova l'esperit de l'esquema, però: 1) la resposta de l'Església al món ha de ser més eclesial; quan parla al món, l'Església usa la seva pròpia longitud d'ones (frase dita en francès) i no la del món. 2) Cal fer veure millor les relacions entre humanisme i evangelització; la missió de l'Església és evangelitzar; si civilitza ho fa tot evangelitzant. 3) L'esquema no té prou compte del fenomen de l'ateïsmes. 4) Alguns elements del annex haurien de ser posats al cos de l'esquema.
- Card. Bea, L'esquema és una aplicació de l'ensenyament de l'Ecclesiam suum, sobre el diàleg amb el món. Principal deficiència: manca d'inspiració bíblica, car l'esquema es dirigeix als cristians. Exemples: Quan es defineix l'actitud dels cristians en relació amb el món, cal parlar del sobirà domini de Crist sobre tot l'ordre creat, com a conseqüència de la Resurrecció. Cal també subratllar el doble caràcter de la vida cristiana, a l'ensens terrena i celestial: tot l'ordre terrenal es troba marcat per aquesta destinació celeste.
- Patriarca Meuchi, d'Antioquia (maronita). La finalitat sobrenatural de l'Església és oblidada en benefici de l'aspecte terrenal. Manca en l'esquema el sentit de la consumació de totes les coses en Crist: la "recapitulació". També pateix d'esperit individualista, i no surt enlloc la visió de la finalitat sobrenatural de la història.
- Mons. Mathias, bisbe de Chikmalagur (Índia). No és expressada la noció de la Providència, concepte que facilitaria el diàleg amb els infidels, car tots ells l'admeten.
- Mons. Vairo, bisbe de Gravina (Itàlia). Critica severament l'esquema. S'hauria de començar exposant l'esperit de l'Església i el del món, per tal de veure en què s'oposen i en què poden coincidir.
- Mons. Morcillo, arquebisbe de Madrid. La font d'equívocs de l'esquema és que es dirigeix indistintament als cristians i als no cristians. Als cristians l'Església ha de parlar com una Mare i Mestre, amb autoritat

i segons l'Evangeli; als no cristians només pot parlar amb el pes moral d'una societat important i segons el dret natural i la raó. L'esquema no estableix la íntima relació entre l'ordre natural i el sobrenatural; i ométt temes tan importants com el treball, la migració, l'excés de sensualitat i sexualitat, la fam, la promoció dels pobles nous, l'opressió de gran part de l'Església, etc.

Mons. Conway, arquebisbe d'Armagh (Irlanda). Tres defectes principals: 1) L'Església s'adreça al món no només a través de l'esquema XIII; 2) hi ha com una por en silenciar certs temes: l'Església del silenci, l'explotació de la sensualitat, la corrupció de la joventut; 3) l'equivoc de dirigir-se a cristians i a no cristians alhora.

Mons. Elchinger, coadjutor d'Estrasburg. Li manca fonament doctrinal, i no tracta amb prou amplitud problemes fonamentals, com és ara el de la vida. La tasca de l'Església ha de ser de revaloritzar la vida en totes les dimensions: Crist vingué perquè tinguéssim vida i la tinguéssim abundantament. La fe en la vida hauria de donar la intuïció dinàmica d'aquest esquema. Per expressar-ho caldria no un llenguatge de professor sinó una inspiració de profeta.

Mons. Zoghby, vicari patriarcal melquita per l'Egipte. Insisteix en què la discussió de l'esquema tingui l'extensió que sigui necessària. Parla també del viatge de Pau VI a l'Índia, i és cridat a l'ordre pel moderador.

Mons. Hermaniuk, metropolità de Winnipeg. Principal defecte: l'absència d'una descripció del món segons les ideologies contraposades del cristianisme i del marxisme. S'haurien de condemnar les persecucions.

Mons. Woytila, arquebisbe de Cracòvia (Polònia). Fa interessants remarques sobre la manera de dialogar amb els no creients. L'Església no ha d'exhortar, sinó simplement presentar-se al món, parlar del seu origen, de la seva finalitat i dels seus mitjans. No ha de presentar-se revestida d'autoritat, sinó que ha de cercar amb els homes la solució dels problemes humans.

II. VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA "DE LES ESGLÉSIES ORIENTALS"

	Votants	Sí	No	Amb reserves	Nuls
1.- Preàmbul	2.176	1.790	119	265	2
2.- Respecte de les tradicions orientals	2.170	1.373	73	719	5
3.- Deure de conservar	2.172	2.005	31	136	
4.- Estatut dels patriarques . . .	2.167	1.790	183	186	8
5.- Sagraments (matrimonis mixtes)	2.146	1.920	103	118	5

La xifra de 719 "reserves" al capítol segon obliga a que no es consideri aprovat el text fins i tant que no s'hagin revisat tots els vots amb reserva. Encara que normalment es tenen en compte sempre les "reserves", segons el Reglament només hi ha obligació de fer-ho quan arriben a una tercera part dels vots vàlids.

Les reserves a aquest capítol provenen d'un punt molt discutit: si als orientals no catòlics que s'uneixen a Roma, se'ls ha de deixar en llibertat en quant al ritu o se'ls ha de recomanar que continuïn en el ritu d'origen. Uns hi veuen massa tirania, d'altres temen la tendència llatinitzant. Es una prova més dels entrebancs pràctics que es troben en el camí de la unió amb l'Església Oriental.

EL VIATGE DE PAU VI A BOMBAY

- El diari "Times of India" diu: "La decisió del Papa serà saludada amb fervor, car és una prova del seu desig d'eixamplar les fronteres de la comprensió humana. El Papa és un intel·lectual que es presenta davant del món modern amb una gran obertura d'esperit i amb molt de dinamisme". ("La Croix", 22-X-64).
- El ministre portuguès d'Afers Estrangers ha declarat a Lisboa: "La decisió del Papa d'anar a Bombay és una ofensa gratuïta a un país catòlic; és doblement gratuïta, per injusta i per inútil". Al Vaticà hom s'extranya de que en un país catòlic es pugui desaprovar un gest purament religiós inspirat per l'esperit missioner del Papa. ("le Figaro", 23-X-64).

Resum de Mn. Joan Llopis.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal N.º. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 31

26 d'octubre de 1.964

NOTES A DESTACAR AL FINAL DE SETMANA.

En acabar la 6ena. setmana d'aquesta tercera sessió conciliar, és important de subratllar les dades següents:

1.- El text sobre "La vida i el ministeri dels sacerdots" ha estat refusat per l'assemblea. Per tant, la Comissió corresponent ha de preparar una nova redacció. És un fet d'interès per apreciar que malgrat el ritme de rapidesa de la present sessió, no s'arriba a crear en el Pare cap mena d'inèrcia.

2.- Altra sort ha tingut el text sobre les Esglésies Orientals, el qual, tot i tenint present les "reserves" nombroses posades al cap.II, ha estat pràcticament acceptat. Els enterats reconeixen que es tracta d'un pas positiu, malgrat que no sigui encara l'ideal.

3.- L'atmosfera periodística de la setmana ha presentat una certa inquietud i alguna polèmica entorn del secret conciliar. Recordi's el contingut del full nº. 28. La tensió ha augmentat a causa d'una nota, publicada el dijous pel Comitè episcopal del Concili per a la premsa, recordant la urgència del secret conciliar, planyent-se d'algunes "indiscrecions parcials i deploables" i condemnant el mètode d'informació que, "basat amb aquestes indiscrecions, teixeix deduccions infonamentades entorn de maniobres inexistents que tendrien a impedir la marxa regular del Concili". Recordem que la base en què es fonamentava la premsa per parlar de maniobres, fou sobretot la carta dels 17 cardenals, adreçada al Papa, en la qual precisament es denunciaven aquestes maniobres...

4.- A més del professor Ruiz Giménez, de la invitació del qual ja se n'ha comunicat la notícia en aquesta publicació, han estat cridats últimament, altres auditors i audidores seglars per a assistir al Concili.

5.- I sobre l'esquema XIII ? El dimarts va ser presentat a l'assemblea i va començar el debat general preliminar. Malgrat alguna intervenció molt negativa i especialment molt recelosa contra els experts que havien treballat en la redacció del text, aquest ha estat admès com a base de discussió, per a donar ja entrada a l'examen per capítols. Algun comentarista fa observar que la diatriba de Mons. Heenan contra alguns experts possiblement afectava al Pare Häring, professor de Moral, expert del Concili i redactor de l'esquema, a causa d'algunes de les seves posicions entorn del problema de la regulació dels naixements, que en part discrepen de les que havia pres l'episcopat anglès.

6.- Certeses i conjectures. Certament aquesta Sessió s'acabarà el dia 21 de novembre. Certament hi haurà una quarta sessió. Probablement es promulgarà, en acabar la present sessió, algun dels esquemes examinats: es parla de l'esquema sobre l'Església; o del d'ecumenisme, amb les declaracions sobre la llibertat religiosa, i sobre els jueus i els no cristians; o del de Revelació; o del de la funció pastoral dels bisbes en l'Església.

CONGREGACIÓ GENERAL 108

Divendres, 23 d'octubre.

1. Noves donades pel secretari general del Concili:

a). El dia 21 de novembre ha sigut senyalat pel Papa per a la clausura d'aquesta sessió. Hi haurà una doble cerimònia, una al matí a la Basílica de Sant Pere, i l'altra a la tarda a la Basílica de Santa Maria la Major.

b). Hi haurà certament una quarta sessió conciliar. No s'ha determinat la data.

c). S'invita als membres de les Comissions i als experts, que alleugerin el seu treball, per tal de poder presentar a la Congregació general per a la seva definitiva votació, els esquemes que ja han estat examinats i parcialment votats. Així es podrà demanar al Sant Pare que ordeni una sessió pública per a completar la votació de conclusió dels esquemes.

2. Continúa el debat preliminar sobre l'esquema XIII.

D'entre els 80 Pares inscrits, els moderadors han donat la paraula als representants de diversos països.

D'Àfrica: Mons. Tchidimbo, arquebisbe de Conakry (Mali), manifesta que

- l'esquema s'ha redactat pensant en Europa o potser en Amèrica; no pas pensant en el Tercer Món. No s'hi veuen les dificultats dels pobles africans, com és ara el subdesenvolupament, el colonialisme, la discriminació racial. No fa cap esment (l'esquema) del fenòmen actual de la socialització;
- d'acord amb el que el Card. Suhard diu en "El Sacerdot a la ciutat", els africans cerquen el seu camí en el socialisme. L'Església, per tant, hauria de dir que hi està atenta;
- no hauria de silenciar l'esquema la solidaritat de tot el llinatge humà;
- s'ha de parlar més clarament contra els atentats a la llibertat; la discriminació, la segregació, l'"apartheid", que són veritables càncers de la nostra societat.

Acaba la seva intervenció demanant que bisbes del tercer món siguin associats a la Comissió de l'esquema XIII.

De Suïssa: Mons. von Streng, bisbe de Basilea, en nom dels bisbes de Suïssa, proposa unes quantes advertències sobre la doctrina de l'esquema. Seguidament, en nom propi, afegeix:

- Algunes qüestions de l'esquema, per exemple els problemes del matrimoni, haurien d'ésser discutides amb tota llibertat en les diverses Conferències episcopals amb el concurs dels experts; i les conclusions de les conferències haurien de passar a les Comissions.
- El Concili ha de proclamar la doctrina catòlica sobre la protecció de tota vida humana i especialment de la de l'infant en el sí de la mare.
- La protecció de la vida a les carreteres ha d'interessar el Concili. Els accidents no afecten tan sols a la llei penal, sinó també a la consciència.

D'Alemanya: Dom Reetz, abat general dels Benedictins de la Congregació de Beuron, es dedica primerament amb humor a respondre la intervenció sorollosa de Mons. Heenan esdevinguda el dia anterior, en la que es planyia de que els experts redactors de l'esquema fossin persones tancades en el Seminari o en el convent: "Com puc atrevir-me -diu- a parlar jo que soc un monjo i que prou feines coneix el món?. Parlaré amb la senzillesa del celom i no amb la prudència de les serpents. Ara bé, no van ser monjos els qui evangelitzaren Anglaterra?... I en quant els experts, han fet sofrir l'Església? El sofriment es dona sempre que hom és dut a fer el seu examen de consciència"..

Seguidament parla de la necessitat de considerar el món en la seva feblesa com a creació de Déu, i en la seva deformació a causa del pecat. No es pot fer abstracció del misteri del mal. Per altra banda, s'ha de distingir entre els valors absoluts i els valors relatius: aquests han d'ésser sacrificats a aquells, i d'aquesta manera sorgeix una economia de sacrifici.

Finalment, parla de la doctrina del P. Teilhard de Chardin, "poeta i

vida del concili

Nº. 31 -full 2dn.

filòsof que exerceix una forta influència en la joventut sobretot", dient que aquesta doctrina no considera suficientment la realitat d'aquest món marcat pel pecat.

De Xina: Mons. Yu Pin, arquebisbe de Nanking, expulsat, en nom de 70 bisbes, sol·licita un capítol dedicat al comunisme ateu; capítol necessari, per a l'honor de la veritat, per a reivindicar la llibertat, per a dissipar la confusió de la coexistència pacífica i per a respondre a l'esperança dels pobles.

D'Argentina: Mons. Bolatti, arquebisbe de Rosario, es manifesta encara més dur respecte del comunisme, que ha privat, diu, la meitat del món de la llibertat.

D'Espanya: Mons. González Moralejo, bisbe auxiliar de València, en nom de 60 bisbes d'Espanya i d'altres indrets, subratlla l'interès conciliar, pastoral i ecumènic de l'esquema.

Interès conciliar: perquè ve a ésser com l'acompliment de les tres intervencions successives dels Cardenals Suenens, Montini i Lercaro, en acabar la primera sessió conciliar.

Interès pastoral: perquè l'esquema esdevindria un ensenyament preliminar a la fe pels no creients, i una nova catequesi pels creients.

Interès ecumènic: l'esquema dóna als cristians catòlics i no catòlics nombroses ocasions de col·laboració en el món.

Mons. Moralejo acaba encoratjant el treball dels autors del text que tant havia sigut criticat; i demanant una ampliació de la Comissió encarregada a l'esquema.

D'Indonèsia: Mons. Darmajuwana, arquebisbe de Samarang, opina que l'esquema no considera pas el món en la seva realitat, mancant d'una teologia del món amb relació a Déu i a l'home, i no remarcant suficientment la significació de l'activitat temporal en el regne de Déu.

3.- Resum del debat per Mons. Guano.

A les 11 del matí, els moderadors proposen a l'assemblea de cloure la discussió preliminar. Quasi unànimement els Pares manifesten la seva conformitat, per a donar pas a l'entrada de la discussió de les diferents parts de l'esquema, ja que el text és acceptat com a base de discussió per 1.579 vots contra 296.

En aquest moment, es dona la paraula a Mons. Guano, bisbe de Livorno, relator de la Comissió. Amb moderació; amb claredat formula les conclusions del debat:

- Tan sols un Pare ha condemnat l'esquema sense remissió; els altres, tot i manifestant les seves crítiques, sembla que accepten l'esquema com a base de discussió.
- Les crítiques més generals es refereixen a la manca de fonament teològic que presenta l'esquema; a aquest respecte, els Pares han subratllat la unitat del cosmos, el valor de la vida, el pecat en el món.
- S'ha demanat que es tingui en compte la mora natural, l'ateïsmes, la pobresa. Amb tot, diu Mons. Guano, no es poden tocar totes les qüestions, com és ara la de la regulació del naixements, tota vegada que el Papa està realitzant aquest estudi juntament amb una comissió de teòlegs i d'experts.

d) Malgrat que l'esquema no podrà ser acabat en aquesta tercera sessió, des d'ara el Concili hauria de dir algun mot sobre la pau, la fam en el món i l'ateïsmes.

4.- Comença el debat sobre el pròleg i el primer capítol de l'esquema.

Recordem que les línies fonamentals del text es poden veure en el full nº. 27. Cap.I: Vocació integral de l'home.

Intervencions:

Mons. Gouyon, arquebisbe de Rennes, és el primer que intervé manifestant que la visió del món que ofereix l'esquema, manca d'amplitud. Faria falta presentar el món en els seus elements positius i en els fets negatius.

Primerament, el bé en el món: el progrés de la ciència, dels mitjans de comunicació social, el desplegament de la cultura per la comunicació de les idees, la victòria progressiva sobre les malalties i altres aspectes positius que constitueixen el compliment de la paraula de Déu a l'home: Ompliu la terra i domineu-la.

Segonament, s'ha de parlar de les amenaces i dels mals que porten el món a l'absurd: la fam, la guerra, l'esclavitud (per raons econòmiques), la discriminació racial, l'opressió religiosa per part del comunisme ateu, la ignorància, i altres perills que creen una psicosis de terror col·lectiu. Tot això donaria una visió de la llum i de les tenebres d'aquest món.

En tercer lloc, s'hauria de presentar un anàlisi dels signes del nostre temps en els que es discerniria, per una banda, el que és voluntat de Déu i, per l'altra, el que és conseqüència del pecat.

Finalment, el llenguatge ha de respondre al contingut de l'esquema.

Mons. Schmitt, bisbe de Metz, planteja dues qüestions, la novetat del món d'avui i l'actitud de l'Església davant d'aquest món.

Novetat del nostre món: Resulta ser un complex de civilitzacions; és un món tècnic i no tan sols natural, un món universal i no tan sols occidental; la promoció de les masses provoca la interdependència o la socialització; és un món que reclama la seva autonomia, i, en aquest sentit l'ateïsmes planteja un problema urgent que el Concili no pot pas eludir.

Actitud de l'Església: L'Església s'ha de fer present a aquest món. A l'edat mitjana, l'Església es va replegar sobre la cristiandat. Després, l'Església va mirar sospitosament les empreses de l'humanisme. Avui, l'Església ha de renunciar tant a la voluntat de domini com a la temptació de fugir d'aquest món. L'actualitat de l'Evangeli, diu, passa a través dels problemes dels homes. D'aquesta manera l'Església pot esdevenir missionera.

Mons. Romero, bisbe de Jaen, baixa a detalls més concrets, proposant que el text comenci amb una presentació de l'Església com a comunitat de salvació que continua en el temps el misteri de l'encarnació i de la redempció; i fent ressaltar el que el món pot aportar al diàleg que s'estableixi entre ell i l'Església.

Mons. de Vet, bisbe de Breda, en nom dels bisbes d'Holanda, opina que el text es demostra massa desconfiat amb relació al món, i que no explica prou el procés de secularització del nostre món, i que no insisteix en que la Revelació divina s'aplica a tot el sector profà.

Mons. del Rosario, bisbe de Malolos (Filipines), creu que el text presenta una mentalitat pseudo-cristiana sobre l'home, la vida i el món, dient que és més important saber perquè viu l'home, que no pas saber com viu l'home.

Mons. Schoiswohl, bisbe de Graz (Austria), relaciona el fet de l'ateïsmes amb el fet de la incredulitat sobre la immortalitat de l'ànima. I proposa fer descobrir aquesta immortalitat per mitjà d'una reflexió sobre la consciència, sobre la justícia, etc.

Mons. García de Sierra, arquebisbe de Burgos, remarca la necessitat d'ex-

vida del concili

Nº. 31 -full 3er.

posar la verdadera doctrina sobre l'home, per tal de fer l'autèntic judici sobre els valors terrenals.

FETS I COMENTARIS.

Reaccions davant de l'anunci del viatge del Papa a Bombay,

Coneixem el goig, despertat per l'anunci, en les personalitats polítiques de la India; és també coneguda la inquietud que han manifestat alguns elements extremistes pel que ells denominen "invasió cristiana" en terra de la India " amb un exèrcit de 3.000 bisbes"... Portugal ha manifestat el seu disgust, considerant la decisió del Papa com una "ofensa gratuïta" a la nació portuguesa. Apart de les reaccions oficials, la majoria dels comentadors insisteixen en la necessitat de que el viatge revesteixi unes característiques de senzillesa i d'humilitat, capaces de fer depassar el concepte d'Església com a potència temporal, de manifestar la voluntat de diàleg per part de l'Església amb el món i de no convertir el "Pa Eucarístic" en el pretext d'una manifestació espectacular i fastuosa que contrasti amb la misèria del país.

Les esposes dels observadors rebudes pel Papa.

Per primera vegada des del començament del Concili, les esposes dels observadors delegats d'altres confessions cristianes han estat rebudes pel Papa en audiència. El gest ha sigut degudament subratllat, car fins ara solament els observadors havien sigut rebuts per Joan XXIII i per Pau VI.

El Card. Bea, parla als observadors.

En el curs d'una recepció organitzada pel Secretariat de la Unitat, pels observadors no catòlics, el Card. Bea, comentant el fet de la unanimitat quasi total que s'ha manifestat en les votacions relatives a l'esquema sobre l'ecumenisme, ha dit: "El resultat depassa amb molt les esperances més ardides que hauriem pogut alimentar ara fa dos anys. Aquesta unanimitat demostra amb tota evidència que des d'ara l'Església catòlica romana, en els seus representants més alts i més qualificats, s'ha compromés a fons a promoure amb totes les seves forces la unitat de tots aquells que creuen en Crist i que han estat batejats en Ell. Aquesta votació esdevé al mateix temps un testimoni de la contribució que els observadors no catòlics han prestat al Concili. En efecte, estic convençut que han contribuït d'una manera determinant a aquest resultat... La seva presència a l'aula conciliar i la seva participació en els treballs, per mitjà de la pregària i de l'estudi, han proposat als Pares conciliars el problema de la divisió dels cristians d'una manera sensible i frepant. Els numerosos contactes de cada dia entre observadors i Pares conciliars han permès de realitzar cada vegada més profundament, per una banda, la unió en el Crist que existeix ja, l'obra de l'Esperit del Crist que s'acompleix en nosaltres, la fe comuna i el mateix amor del Crist, i per l'altra banda, el dolor per la ferida de les nostres divisions. Tota aquesta experiència ha creat, sota la inspiració de l'Esperit del Crist, una consciència profunda del problema i de totes les responsabilitats que ens afecten davant del Crist i davant de la humanitat, i, per tant, la decisió de comprometre'ns a fons per la unitat. Tot això ha trobat una ex-

pressió tangible en l'esquema sobre l'ecumenisme." (dijous, 22 d'octubre).

Publicació interessant per a seguir la marxa d'un bon nombre de preocupacions conciliars.

Sovint els Pares Conciliars fan al·lusió a l'encíclica de Pau VI "Ecclesiam suam". L'encíclica ha estat comentada en una esmerada edició, pels Mns. Bigordà, Martí i Rovira: l'edició castellana és de "Nova Terra"; i la catalana és de "Nova Terra i d'"Estela".

Resum de Mn. Josep Bigordà.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal N.º. B. 24746 - 1964.

vida del concili

Nº. 32

28 d'octubre de 1.964

C O N G R E G A C I Ó G E N E R A L 1 0 9

Dilluns, 26 d'octubre.

Aquesta ha estat una Congregació general d'una particular densitat. Els Pares han acabat la discussió del primer capítol de l'esquema XIII, sobre la vocació integral de l'home, i han començat la dels capítols segon i tercer, l'Església al servei de Déu i dels homes i el comportament dels cristians en el món actual.

I.- Sobre el capítol primer: VOCACIÓ INTEGRAL DE L'HOME.

Card. Léger (Montréal, Canadà): La tasca dels cristians en el món es funda en una doctrina sobre l'home. El text podria fer creure que la única dificultat del cristià en el món és el menyspreu de les coses temporals i l'evasió vers el sobrenatural. Hi han altres problemes: hi han cristians que arriben a pensar que la vida sobrenatural és supèrflua des del moment que ells ja realitzen les tasques humanes.

Un problema important és el del mal i el del sofriment. L'esquema no diu res de la noció cristiana del sofriment, que és una participació en la missió redemptora de Crist.

Mons. de Ros (Victòria, Canadà): Així com l'actitud de Crist davant del món ha estat una actitud d'encarnació, els cristians, per mitjà del seu engatjament temporal, fan que el món esdevingui com la carn de l'home i duen el món cap a la seva fi sobrenatural.

Mons. Guerra (auxiliar de Madrid): Si el Concili parla de l'ateïsmes, que sigui de manera que els ateus vegin que l'Església comprèn el seu sistema i les seves aspiracions. L'ateïsmes científic no és un refusar Déu, que és fruit d'un dubte o d'una renúncia: és una adhesió a un humanisme. Tenim de captar tot això i exposar-ho sense esperit polèmic ni apologàtic. Tenim de discernir els elements positius de l'ateïsmes, tal com ho ha fet Pau VI (Ecclesiam Suam), i també el seu caràcter antiagnòstic i el seu realisme. (Oportunament donarem un resum més ample d'aquesta important intervenció).

Mons. Pogacnic (Ljubliana, Iugoslàvia): L'ateïsmes és un senyal dels temps. Els cristians que viuen enmig dels ateus han de manifestar la paciència i la fe dels sants. L'Església ha de donar als ateus, no condemnacions estèrils, sinó el Crist, que és Llum, Veritat i Vida.

Mons. Pietraszko (auxiliar de Cracòvia, Polònia): L'esquema hauria de proposar una descripció més realista del món, creat per Déu, rescatat per Crist i transformat pel treball de l'home. Avui hi han sistemes que consideren el món com totalment i únicament sotmès a l'home.

Mons. Ziade (Beirut, Liban): Estudiem els senyals del temps segons l'Evangeli. N'hi ha un que inclou tots els altres: el senyal de la

Resurrecció. Tota la història humana ha de ser compresa sota la il·luminació de la Resurrecció de Crist. Així, la doctrina de l'home serà un humanisme de la transfiguració, que resulta de la Resurrecció.

Mons. Tenhumberg (Münster, Alemanya): L'Església no sempre ha sabut llegir els senyals del temps. Perquè, en el futur, aquests senyals siguin més ben reconeguts cal una renovació del concepte de l'autoritat a la llum de la teologia bíblica, cal una nova estimació dels carismes i cal una consciència de la presència de l'Esperit Sant en l'Església.

SOBRE L'ATEÏSME

"El refús d'una certa idea de Déu és de tal manera l'indispensable punt de partida de l'autèntic coneixement de Déu, que els primers cristians van ser perseguits per "ateïsmes". Rebutjaven els mediocres déus romans. No sacrificaven als ídols. Per desgràcia, el que nosaltres hem fet de Déu porta certs cristians, educats en un catolicisme dedíocre i pueril, a abandonar aquesta fe de caricatura que han rebut, i a cercar lluny de tota religió llur maduresa i també una exigència d'absolut."

(R. Laurentin, Le Figaro, 27-X-1964).

"Si les estoy tan agradecido a mis amigos ateos, es porque me han enseñado a no hacer trampas. El hombre no es un dios: no es esto toda la verdad, pero sí la primera y más indispensable. Una crítica radical de todos los absolutos humanos era sin duda necesaria para desprender el único verdadero. Demasiados creyentes han querido jugar a la divinidad o ponerse en su lugar. No era inútil depurar nuestras representaciones, para asegurar mejor nuestra intención" (J. Lacroix. El sentido del ateísmo moderno. Barcelona. 1964, p. 66).

II.- Sobre els capítols segon i tercer: L'ESGLÉSIA AL SERVEI DE DÉU I DELS HOMES, i EL COMPORTAMENT DELS CRISTIANS EN EL MÓN ACTUAL.

Mons. Ancel (auxiliar de Lyon): Que les tasques d'edificació del món terrestre quedin més ben situades en relació a la missió essencial de l'Església, que és l'evangelització. Molts pensen que l'Església ha més o menys renunciat a la seva missió espiritual, perquè el que és espiritual no interessa ja a les masses: pensen que l'Església s'ha adaptat i s'ha consagrat a les tasques temporals: com si volgués ser l'animadora del món, com si a través d'aquestes activitats terrestres volgués suplir a la societat i es volgués atraure els homes. Per tal de obviar aquests inconvenients, s'ha de presentar des del principi d'aquest capítol II tota la plenitud de la missió de l'Església. L'Església no seria fidel a la seva missió eterna si negligís allò que és temporal. Els homes esperen que els parlem de les coses temporals amb un llenguatge directe i sincer. La missió de l'Església consisteix totalment en l'evangelització. El diàleg amb el món està fundat en la Revelació.

Mons. Marty (Reims): L'Església és el llevat en la farina. Aquesta presència ha de tenir un caràcter universal, i el capítol té un regust massa occidental. Les Esglésies de l'Àsia i de l'Àfrica haurien parlat de manera molt diferent de la pobresa, per exemple.

Mons. Haucault (Saint Boniface, Canadà): S'ha d'indicar clarament que l'Església no pot arreglar tots els problemes dels homes, evitant de donar falses esperances.

vida del concili

Nº. 32 -full 2on.

Mons. Cule (Mostar, Iugoslàvia): L'Església no desitja dominar l'àmbit temporal. Rebutja tot clericalisme i tot cesaropapisme. No vol privilegis de part dels governs. Perquè, com deia Lacordaire, un govern protector sovint és més perillós que un govern hostil.

Mons. Spülbeck (Meissen, Alemanya oriental): L'Església té necessitat d'acceptar les conclusions de la ciència si vol establir diàleg amb els homes. En aquest terreny, molts cristians estan encara a l'època de Galileu.

Mons. Golland (Botucatu, Brasil): Els comunistes veuen la distància que hi ha entre l'Església i el món a causa de la nostra riquesa, aparent o real. Suggestió: que els bisbes vagin a les Congregacions generals en sotana, per esperit de simplicitat.

Mons. Fourrey (Belley, França): Insistència en la pobresa, no solament individual, sinó també social, en les institucions de l'Església. Que siguin condemnades les formes modernes de la usura.

NOTICIARI

- 1.- El treball de les Comissions és intens. Sobretot el de la Comissió doctrinal i el del Secretariat per la Unitat. De la primera depèn l'esquema "De Ecclesia", de la segona l'esquema "De Oecumenismo", i d'ambdues el "De Revelatione".

El Secretariat per la Unitat ha prosseguit igualment la redacció de la declaració sobre la llibertat religiosa, donant-li, sens dubte, una contextura més ampla. Molts Pares havien lamentat que en el capítol no hi quedessin integrades les consideracions històriques sobre el progrés de la noció de la llibertat religiosa dins l'Església, salvant la continuïtat en l'ensenyament del Magisteri. Tan bon punt aquest treball estarà acabat, el text serà transmès a un grup de Pares de la Comissió doctrinal, per tal que sigui examinat per ells, juntament amb el Secretariat per la Unitat. En aquesta revisió decisiva, no hi participaran membres que no pertanyin als dos organismes esmentats, si s'exceptua Mons. Colombo.

(La Croix, 27-X-1964).

- 2.- El Papa, en la curta allocució feta el diumenge dia 25 (Crist Rei), abans de recitar l'Angelus, es va referir al problema de la llibertat religiosa: "El greu problema de la llibertat religiosa i de la llibertat de consciència ha de ser resolt reconeixent el poder de Crist, de qui depen tota primacia. Cal també reconèixer la llibertat que Déu ha concedit a l'home i que el mateix Crist ha volgut reconèixer a les autoritats de la societat civil."

Per acabar, el Papa ha dit que aquest problema era difícil de resoldre i que el Concili l'estudiava en aquest moment. I ha demanat als fidels que preguessin perquè la Verge il·luminés els membres de l'Assemblea conciliar. (La Croix, 27-X-1964).

3.- Un portaveu del Patriarcat ecumènic de Constantinopla, referint-se a la conferència panortodoxa de Rhodas, a la qual assistirà el cardenal Bea (full n°. 30), ha declarat: "Els representants de les Esglésies ortodoxes es reuniran per a reflexionar sobre la forma i aspectes del diàleg que serà obert amb l'Església catòlica. És l'únic tema inscrit en l'ordre del dia de la conferència. Els delegats, amb tot, examinaran també la qüestió de les relacions entre l'Església anglicana i l'Església catòlica, amb vista a reforçar els lligams entre aquestes Esglésies." (Le Figaro, 27-X-1964).

4.- Conferència de premsa del cardenal Koenig. Arribat a Viena el dia 21 d'octubre, el cardenal ha declarat que, en acomiadar-se del Papa, aquest li havia dit que "estava satisfet de la marxa del Concili, i esperançat pels treballs futurs". Segons el Cardenal, aquesta sessió tercera ha estat decisiva "perquè els fruits dels treballs anteriors han estat recollits en manera més copiosa del que es podia esperar.

A una pregunta sobre les incidències relatives a la declaració sobre la llibertat religiosa, l'arquebisbe de Viena ha dit que les coses havien estat dramatitzades excessivament. "És veritat que Mons. Felici ha escrit una carta, que també el cardenal Bea ha escrit una altra carta, que un grup de cardenals n'ha enviat una altra al Papa, que el cardenal Frings ha reaccionat amb una presa de posició pròpia. Però és exagerat parlar de crisi. El que hi ha hagut en realitat és un estat de tensió sobre la qüestió de la revisió de l'esquema sobre la llibertat religiosa. (L'Avvenire d'Itàlia, 24-x-1964).

Resum de Mn. Casimir Martí

vida del concili

Nº. 33

29 d'octubre de 1.964

CONVENCACIÓ GENERAL 110

Dimarts, 27 d'octubre.

CONTINUA I ACABA EL DEBAT SOBRE ELS CC. II I III DE L'ESQUEMA:
"L'ESGLÉSIA EN EL MÓN D'AVUI".

1.- Notes orientadores:

- a). Els dos capítols tracten respectivament de l'Església al servei de Déu i dels homes, i del comportament dels cristians en el món actual.
- b). Els temes majors de la discussió d'avui, entorn dels quals es poden agrupar les intervencions, han estat: - l'equilibri en la valcració del progrés, - la pobresa evangèlica, - la crítica del legalisme, - i el diàleg Església-món.
- c). Vocabulari i aclariments:

Progrés: La visió de la història del món i de la història de l'home, com un progrés ascendent, no tan sols és conciliable amb les dades de la Revelació, sinó que està plenament d'acord amb la Revelació. Precisament fou el cristianisme el que va introduir aquesta idea en el pensament humà contra la tendència de la filosofia grega que representava la història del món com una degradació progressiva. Amb tot, cal advertir primerament que, segons l'esquema bíblic de la caiguda de l'home i de la redempció, el progrés no es dona en una línia contínua, sino que suposa altes i baixos. En segon lloc, el progrés no és un producte automàtic que neix d'un impuls immanent al curs de la història, sino que comporta la intervenció divina redemptora. Finalment, sense negar la realitat ni el valor del progrés tècnic de la humanitat moderna, s'ha de reconèixer l'ambigüitat possible del progrés en els seus efectes morals i espirituals, des del punt de vista cristià. És a dir, la visió general de la història en la Bíblia i en tota la Tradició cristiana és un desenvolupament correlatiu de les forces del mal i de les forces del bé, fins el dia del judici final en que Déu assegurarà el triomf definitiu del bé sobre el mal (vegi's Mt, 13, 24-30).

Adhuc en la vida individual, els Pares de l'Església, seguint Sant Pau, descriuen la vida cristiana normal com un progrés, encara que pugui comportar caigudes i recaigudes.

Pobresa: L'Antic Testament ensenya la bondat fonamental de tota la creació i considera el gaudi tranquil dels bens de la creació com una benedicció positiva de Déu (vegi's la benedicció de Jacob als seus fills, Gen. 49). Però ben aviat es veurà que les riqueses esdevenen pels israelites instal·lats a Canaan i pels altres homes una ocasió d'idolatria i al mateix temps d'injustícia dels benestants envers els altres germans (vegi's Is. 5). Així s'entén el valor de la figura del profeta Jeremias que apareix com havent renunciat a tot per tal de ser fidel a Déu. I d'aquesta manera es desenrotllarà, sobretot en els salms, una espiritualitat del pobre, imatge del creient per excel·lència, car sols posa la confiança en el Senyor.

El Baptista encarna plenament aquesta pobresa amb un despulament voluntari de les coses per a viure de la fe i per la fe.

Juntament amb l'anunci del Regne de Déu, les Benaurances obriran el sermó de la Muntanya com una crida a l'alliberament i al desseiximent dels béns de la terra per arribar a l'amor.

En aquesta pobresa bíblica s'hi pot veure el fonament de tota l'ascensió cristiana. En el monaquisme i en la vida religiosa, la delimitació de les tres renúncies fonamentals, pobresa (abandonament de tota propietat personal), castedat (renúncia a la possessió del propi cos) i obediència (renúncia a la voluntat pròpia) no serà res més que una explicitació de tot el que hi ha implícit en la pobresa d'esperit de la que parlen les Benaurances (Mt.5, 3-12; Lc. 6, 21-26).

Legalisme: Es una deformació de l'esperit cristià que consisteix en desconèixer pràcticament la gràcia divina, principi de tot l'evangeli, i la caritat, fruit d'aquesta acció gratuïta de Déu. El legalisme redueix o tendeix a reduir la religió a l'observància d'unes lleis formulades en preceptes ben definits, i encara més concretament en preceptes que afecten sols al comportament extern. Les afirmacions positives del sermó de la Muntanya i la polèmica de Sant Pau contra els cristians procedents del judaisme, especialment en les Epístoles als Romans i als Gàlates, adverteixen del perill permanent del legalisme i del seu error fonamental.

Per tal de no caure en el legalisme s'ha de fer: revisió de l'escala de penes eclesiàstiques; revisió dels preceptes; retorn a l'accent sobre l'amor i no sobre el temor. (aquestes son les orientacions donades pel Patr. Maximos IV i per Mons. Arceo Méndez).

Diàleg Església-món: El diàleg entre l'Església i el món és imitació del diàleg iniciat per Déu amb relació als homes. La possibilitat d'aquest diàleg radica en el fet que l'Església, tot i estar inserida en el món, es distingeix d'ell, advertint que aquesta distinció aplicada a l'home cristià deriva de la seva comunicació amb el misteri pasqual. Heus aquí perquè la pedagogia cristiana recorda constantment el deure de viure en el món sense ser del món.

El diàleg que inicia l'Església ha d'estar impulsat per l'amor fervent i desinteressat; ha de ser sense límits i sense càlculs; no ha de presentar-se amb coacció externa, sinó respectuós de la llibertat personal i civil; ha de ser potencialment universal; ha de ser fidel a la llei del desenrotllament.

Les característiques d'aquest diàleg han de ser la claredat, l'afabilitat, la confiança i la prudència.

S'ha d'extendre a tots els homes de bona voluntat, a tots els no cristians, als cristians dividits, i als mateixos catòlics entre ells. (vagi's "Ecclesiam suam" nn. 57 - 119).

INTERVENCIONS:

A.) Valoració del progrés:

El Card. Frings, arquebisbe de Colònia, demana que l'esquema desenrotlli més bé els principis que afecten a la vida dels cristians en el món. Accentua que hi ha d'haver menys optimisme en la valoració cristiana del progrés, tenint en compte l'eficàcia moral, sovint discutible, del progrés. "El món i l'Església en el curs de la seva peregrinació, resten diferents; ni l'Església pot ser absorbida pel món, ni el món pot ser absorbit per l'Església". D'aquí deriva la necessitat de què mutuament es reconèixin les respectives competències.

Mons. Volk, bisbe de Magúncia (Alemanya), en nom de 70 bisbes alemanys a propòsit de la presència dels cristians en el món, fa remarcar que la primera tasca dels cristians és la de demostrar que es pot viure en cristià en el món d'avui. Aquesta vida cristiana comporta quatre elements: la pau del Crist, la joia, la llibertat dels fills de Déu, l'esperança.

Mons. Nicodemo, arquebisbe de Bari, fa algunes observacions semblants. L'Església, diu, àdhuc quan es dirigeix al món, és sempre evangèlica. L'esperança de la nostra fe i l'esperança del món no son pas divergents, sino convergents, llevat

vida del concili

Nº. 33 -full 2on.

del pecat.

B.) El sentit de pobresa evangèlica.

El Card. Caggiano, arquebisbe de Buenos Aires, adverteix que els homes del nostre temps tenen set de justícia i tenen una forta responsabilitat respecte d'aquesta virtut més que no pas per qualsevol altre valor natural o sobrenatural. De cara a l'edificació del món, els cristians han de tenir esperit de pobresa i sentit de justícia humana. S'ha d'insistir el sentit de justícia fins i tot en els eclesiàstics.

El Card. Silva Henríquez, arquebisbe de Santiago de Xile, distingeix dues classes de pobresa: l'evangèlica, fruit de la gràcia, i la infrahumana, conseqüència del pecat. La primera és una lliure elecció de l'esperit, una virtut dedicada a la perfecció de la persona. La segona és a dir, la pobresa infrahumana, és l'esclavitud de les situacions i de les imperfeccions de les persones; suprimeix la llibertat de les persones; no és una virtut sinó un mal social.

Tots aquells que segueixen la pobresa evangèlica s'han d'esforçar per combatre i vèncer la pobresa infrahumana mitjançant una especial organització. Els cristians estan cridats a donar a la pobresa evangèlica una eficàcia de solidaritat a favor dels homes més desheretats. Per això, proposa la creació d'un organisme mundial i interconfessional, que, d'acord amb una iniciativa del professor protestant Cullmann, sigui més eficaç per a eliminar les causes de la pobresa infrahumana dels pobles i dels individus.

Mons. Himmer, bisbe de Tournai (Bèlgica), manifesta el desig de que es distingeixi millor la pobresa de l'Església i la pobresa dels cristians; i de que es vegi millor l'aspecte constructiu i positiu de la pobresa en l'edificació del Regne de Déu. La pobresa és la clau de tot l'esquema, el qual ha de constituir com una crida urgent adreçada a tots els cristians de cara al sentit de pobresa i de fraternitat.

Mons. Zoghby, vicari patriarcal pels melquites de l'Egipte, subratlla que la més segura presència de l'Església en el món és la presència entre els pobres. Que les nostres cases estiguin obertes als pobres; fugim dels títols que signifiquen domini; fins i tot l'expressió de "feliciter regnans" (que regna amb felicitat), que s'aplica al Papa, té el regust de domini temporal. No n'hi ha prou amb dir Sant Pare?. "L'esperit que ens ha d'animar és el de Joan XXIII que ha pogut dir en acabar la seva vida: Tots aquells que he trobat en el curs de la meua vida, jo els he estimat".

C.) Crítica del legalisme.

El Patriarca Maximos IV, el famós patriarca melquita, formula una forta diatriba contra la moral legalista, fent la defensa de la llibertat, de la dignitat i de la responsabilitat de cada cristià amb relació als preceptes eclesiàstics. "Aquests preceptes no han d'ésser imposats sota pena de pecat mortal ni amb l'amenaça de l'infern". "La mare no condueix els seus fills amb aquests procediments. Ara bé, l'Església ha d'aparèixer com Mare amorosa de tots."

Demana, per tant, una revisió immediata dels sistemes d'ensenyament de la moral en el que fa referència als preceptes de l'Església.

Mons. Arce Méndez, bisbe de Cuernavaca (Mèxic), remarcant la mateixa línia, senyala entre els "signes del nostre temps" tota mena d'esforços encaminats a favor de la llibertat i de la responsabilitat de la persona humana.

"L'Església ha d'acabar amb el rigorisme respecte de les lleis eclesiològiques, donant més importància a la confiança i promovent l'obediència en l'esperit de llibertat, pròpia dels fills de Déu. Els preceptes eclesiològics, per tant, no s'han d'imposar, sense una causa greu, sota pena de pecat mortal".

9.) El diàleg Església-món.

Mons. Gand, bisbe coadjutor de Lille, exposa com a condició indispensable pel diàleg la voluntat de dialogar, és a dir, la bona disposició per admetre els valors positius del món, tractant, fins i tot, de veure el que hi ha de recerca de veritat en el fons de l'ateïsmes.

Mons. Garneri, bisbe de Susa, es plany de que l'esquema no parli del fenomen del turisme, "esdeveniment del nostre segle", "mitjà gegantí de diàleg". Es fa necessària una pastoral del turisme i una moral del temps lliure.

Mons. Kowalski, bisbe auxiliar de Chelmo (Polònia), presenta la nova manera de pensar, de volguer i d'obrar dels cristians, com una verdadera penitència o conversió de cor.

Mons. Kuharc, bisbe auxiliar de Zagreb (Iugoslàvia), semblantment, fa notar que la penitència entesa cristianament no és una estèril lamentació del pecat, sino una contínua i dinàmica elevació vers Déu. Sense la conversió no és possible cap diàleg ni cap cooperació en la conversió del món present.

Mons. Sorrentino, bisbe de Nova (Itàlia), aclareix el doble sentit del terme diàleg: tal com és usat a l'esquema; és a dir com a col·loqui i com a col·laboració.

Mons. Huyghe, bisbe d'Arras (França), insisteix en les condicions preliminars del diàleg amb els no cristians: son el diàleg de tot batejat amb l'Esperit Sant, i el diàleg amb les diverses categories dels membres de l'Església. Sovint l'Església sembla una administració. L'autoritat i les institucions son necessàries; però s'han d'ordenar vers la comunió entre les persones i vers la caritat. S'ha de respectar millor la llibertat dels fills de Déu. "L'Index, per exemple; condemna els llibres sense escoltar els interessats. Això és contrari a la dignitat dels fills de Déu". Comencem per instaurar, acaba dient, dins de l'Església un diàleg que sigui fet d'amistat, de confiança i de llibertat, i després ens podrem adreçar al món.

Mons. Cleven, bisbe auxiliar de Colònia, constata que encara té vigència la idea de que hi ha com un conflicte entre la ciència i la fe. Això dificulta el diàleg. En aquest sentit considera perniciosos l'Index, car no facilita la confiança. L'Església ha de demostrar que no tem rès del progrés de la ciència, aprofitant el treball dels homes de ciència i concedint la llibertat necessària per la investigació.

Mons. Pourchet, bisbe de Saint Flour, opina que els dos capítols en discussió manquen de rigor llògic i de unitat orgànica. Proposa una refundició dels dos capítols en un de sol que s'anomenaria "Presència de l'Església entre els homes". En la perspectiva que ell suggereix, l'Església, diu, no semblaria una Germera de la Caritat o una tutora de les consciències, sino que es veuria íntimament present entre els homes, en comunió amb les penes dels homes i en l'esperit del misteri pasqual com pas d'aquest món al Pare.

FETS I COMENTARIS.

ENTORN DE LA REVISIÓ DE LA DECLARACIÓ SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA.- Van completant-se les noves sobre aquest afer. El Papa desitja que el Concili millori encara el text sobre la llibertat religiosa abans no sigui sotmès a votació. (veure full nº. 32).

El projecte de constituir una nova Comissió, del qual ja se n'ha donat informació àmplia (veure fulls num. 21, 25, 28), fou abandonat després de la

vida del concili

Nº. 33 - full 3er.

carta dels 17 cardenals adreçada al Papa.

Ara, d'acord amb el Reglament, s'ha trobat una nova solució: El Cardenal Cicognani, secretari d'Estat, en nom del Papa, ha escrit directament al Cardenal Bea, president del Secretariat per la unitat, i al Card. Ottaviani, president de la Comissió Teològica. En la carta se'ls ha demanat que cadascun d'ells designi 10 Pares per tal de formar un comitè consultiu. I dels 20 membres designats (10 del Secretariat per la unitat, i 10 de la Comissió teològica) el Papa n'ha escollit 5 i 5 que constituïran un comitè consultiu.

En la llista es diu que hi ha el Card. Browne, Mons. Pelletier, bisbe de Trois-Rivières (Canadà), Mons. Parante, Mons. Colombo, teòleg del Papa, etc. No hi és, en canvi, Mons. Marcel Lefebvre, superior general dels pares del Sant Esperit.

Les dues diferències essencials entre aquest projecte i l'anterior són:

1.- La declaració sobre la llibertat religiosa queda de la competència exclusiva del Secretariat per la unitat; 2.- La llista dels 20 membres que ha servit de base per l'elecció del comitè consultiu ha estat feta pels presidents de la comissió teològica i del secretariat per la unitat. D'aquesta manera ha sigut respectat l'article 58 del Reglament del Concili. (Vegi's Le Monde del 29 d'octubre).

- D'UNA CRONICA DE ROMA (enviada directament per Mn. Jocep Camps, del cos de redacció de VIDA DEL CONCILI, que es troba a Roma. 26 d'octubre):

a) Sembla que hi haurà sessió pública el dia 20 de novembre i que hi seran promulgades les Constitucions d'Església, de la Funció pastoral dels bisbes en l'Església; i potser les de Revelació i d'Ecumenisme. Sembla també que, en la línia de l'esquema XIII, es publicaran quatre declaracions del Concili sobre problemes d'actualitat. El tema de la natalitat no serà sotmès al Concili: en parlarà, diu, el Papa, aviat.

b) Encara sobre la col·legialitat. La setmana passada Mons. Staffa va donar una conferència contra la col·legialitat. (Cal recordar que l'esquema, tot i votat majoritàriament, no té vigència plena fins i tant que no sigui promulgat). El darrer fet, en aquest punt, és que la versió definitiva de la "Constitució dogmàtica de l'Església" sembla que presenta suprimint el mot "dogmàtica", interpretant-se així en el sentit de donar menys força a l'afirmació de la col·legialitat.

c) Sobre les Esglésies orientals. Dels contactes amb les jerarquies més altes dels grecs catòlics se'n dedueix que estan francament satisfets de l'esquema que es refereix a ells. No és tot el desitjable, però és molt. La gran dificultat són els catòlics orientals llatinitzats.

d) Els bisbes espanyols treballen molt en l'organització de la conferència episcopal. Han pres, a més, segons sembla, acords sobre l'Acció Catòlica, importants i positius.

e) Sobre els jueus. El contingut de la declaració serà, diu, efectivament integrat en el de "Ecclesia", però sense desnaturalitzar-lo. Serà més breu la redacció però més fonda.

f) (Ens envia també Mn. Camps un retall de "IL QUOTIDIANO" del dia 27 d'octubre, en el que hi ha extensa referència de la intervenció de Mons. Guerra, de la qual demà en donarem el text).

- DECLARACIONS DEL P. HARING SOBRE LES RELACIONS ENTRE L'ESGLÉSIA I EL MÓN. (A "la Croix" del 28 d'octubre de 1964: és un resum).

1. Quines condicions ha de complir l'Església per a establir el seu diàleg amb el món?

- És necessari - que l'Església es reconegui com a creada, per vocació divina

d'homes i destinada als homes;

- que abans de parlar, sàpiga escoltar;
- que prengui seriosament la realitat del món, creació de Déu;
- que reconegui els valors humans no tan sols dels seus mem-

bres, sino també dels altres homes;

- que faci una clara distinció de les competències, reconeixent que si bé és veritat que les coses temporals estan totalment sotmeses a Déu, amb tot tenen una autonomia respecte de la competència de l'Església. No és suficient una distinció teòrica. La condició psicològica, moral i religiosa de cara a una distinció pràctica és l'esperit de pobresa.

2. Com pot viure l'esperit de pobresa el seqlar que viu en un país desenvolupat i que gaudeix de tot el confort modern?

- La resposta és comunitària. ..Es tracta sobretot d'una reforma de les comunitats i d'una reforma de les estructures. Per exemple, els fidels de les nacions en progrés han de realitzar un esforç comú per tal d'ajudar els pobles en camí de desenvolupament per mitjà de la influència dels cristians en la opinió pública i en la societat. En el domini de l'equilibri entre les diverses classes socials, un cristià ha d'evitar tot el que pot causar escàndol per la classe pobre... Ara bé, a més, s'ha de participar en els moviments socials capaços de conduir a un equilibri més just....

3. Com es pot concebre la pobresa en l'Església?

- .. els laics perteneixen a l'Església. Però hi han també aquells que ocupen un lloc particularment visible a l'Església. El Concili acaba de tractar el rol de l'episcopat a partir del Sagrament de l'Ordre. D'aquí s'en dedueix la santa obli-gació de configurar-se amb el Crist pobre, i humil....

Per altra banda, la col·legialitat ja és una abnegació de la voluntat de dominar. Suposa una col·laboració desinteressada, amb humilitat i amb caritat...

4. Què en pensa de la iniciativa de molts bisbes de demanar la supressió dels honors i dels títols ?

- És possible d'imaginar que en un nou text original de l'Evangeli, es trobés aquesta recomanació de Crist als Apòstols: " Anomeneu-vos als altres Eminència, Excel·lència, Monsenyor, .. " ¿ És possible d'imaginar el Crist dient a Pere: " Et constitueixo monarca absolut en la meua Església " ? Us faig monarques absoluts en les vostres diòcesis " ?

Advertint que el món, avui, estima la simplicitat, els homes d'Església han de demostrar una simplicitat més remarcable. Els títols no venen pas de l'Evangeli. Eren una adaptació ben poc afortunada a un tipus de societat avui ja depassat.

La immensa majoria de l'episcopat desitja avui sincerament una simplificació. Es pot pensar amb un honor més gran que el del títol de Pare?

Uns cinquanta bisbes han parlat a l'aula en aquest sentit. Potser l'esquema XIII donarà lloc a esforços més marcats encara".

Resum de Mn. Josep Bigordà

vida del concili

Nº. 34

30 d'octubre de 1.964

C O N G R E G A C I Ó G E N E R A L 1 1 1

Dimecres, 28 d'octubre.

Tema: El capítol IV. Les tasques principals dels cristians del nostre temps.

Tal com va quedar anunciat en el full 28, cada un dels sis punts dels quals consta aquest capítol serà discutit separatament. Els sis punts són: 1.- La dignitat de la persona, 2.- El matrimoni i la família, 3.- La promoció de la cultura, 4.- La vida econòmica i social, 5.- La solidaritat de la família dels pobles, 6.- L'acció a favor de la pau.

Concretament, en aquesta Congregació comença a ser discutit el primer dels sis punts esmentats, després de dues intervencions sobre el capítol IV en general.

INTERVENCIONS

Cardenal Agagianian (moderador d'aquesta Congregació): orientacions per la discussió del capítol IV. Convindria no entrar en qüestions massa particulars. A l'exterior, podrien resultar abusos i falses interpretacions. Els Pares tenen sempre tota la llibertat per a enviar les observacions sobre les qüestions particulars per escrit.

Mons. Wright (Pittsburg, EE.UU.): Curta relació, en nom de la Comissió, sobre el capítol IV. L'esquema no és ni exhaustiu ni definitiu; no és la última paraula sobre el tema, sinó la primera que l'Església pronuncia.

Mons. González (Astorga): Sobre el capítol IV, en general. Aquest capítol exigeix molt dels laics, demanant-los que siguin, en determinats problemes, jutges i part interessada. Sobre aquests difícils problemes, caldria crear un organisme d'investigació, que inclogués laics teòlegs.

Mons. Ghattas (Tebas, Egipte): El capítol IV no parla de la nació. El nacionalisme és un mal, però el sentit de la nació, l'amor de la pàtria és un bé. Cal que els caps d'Estat sàpiguen que els cristians, per exigència de la religió, han de ser bons ciutadans. Llavors seran considerats en llur país com a ciutadans sincers.

Les intervencions més notables sobre el punt primer han tingut per objecte principal la condemna del racisme i de tota discriminació racial.

Mons. O'Boyle (Washington), en nom de tots els bisbes d'EE.UU.: La injustícia racial és un mal detestable. És el problema número 1 dels temps moderns. L'Església semblaria cega davant dels senyals dels temps si no es pronunciés decididament sobre el tema. Cal una declaració solemne contra tota discriminació i tota segregació.

Mons. Grutka (Gary, EE.UU.): Cal proclamar això sobre els terrats, com la trompeta de Jericó.

Mons. Athaide (Agra, Índia): Cita, com a exemple de la lluita contra el racisme, a Ghandi, a Kennedy i a Luther King.

Mons. Malula (Leopoldville, Congo): Reafirmació més poderosa sobre la

dignitat de la persona. Tres mals principals a l'Àfrica en aquest sentit;
El racisme: la canonització dels màrtirs d'Uganda ha estat una prova de la perfecta igualtat de tots els pobles dins l'Església.
El tribalisme: els cristians no sempre estan lliures d'aquest defecte, que engendra el temor, el terror i mals innumerables.
La posició de la dona: cal reconèixer-li la igualtat amb l'home.

Mons. Coderre (Sant Jean de Quebec, Canadà): Aquest Concili hauria de dir que la dona té una personalitat pròpia i una tasca específica en l'Església i en la societat.

Mons. de la Canonie (Clermont, França): L'Església ha d'ajudar a realitzar la vocació humana de la joventut inadaptada (tres milions a França, la quarta part dels joves).

Mons. Bauerlein (Skrijem, Iugoslàvia): Que es parli, amb un llenguatge clar, de les classes socials: la lluita de classes és un element del marxisme.

El cardenal Ritter (Xicagó), i Mons. Bejot (auxiliar de Reims), Barrachina (Oriola), Schick (Fulda, Alemanya), Lazslo (Einsenstadt, Àustria) i Lurduswamy (Bangalore, en nom dels bisbes de la Índia), han intervingut sobre la noció de la dignitat de la persona humana.

LA INTERVENCIÓ DE MONS. GUERRA SOBRE EL MARXISME (26-x-64)

El marxisme és un dels senyals del temps. Cal parlar de l'ateïsmes, començant-lo des de l'interior; si no ho fem així, el diàleg amb els ateus resulta impossible. Cal parlar de l'ateïsmes marxista, però parlar-ne seriosament, en termes científics i filosòfics, de manera que els mateixos marxistes puguin reconèixer-se en la nostra anàlisi.

El materialisme marxista no és un materialisme vulgar, sinó una posició molt subtil. Els marxistes tenen una concepció de l'evolució humana que correspon a l'evolució de la consciència de l'home, i vol ser un veritable humanisme. En aquesta perspectiva, la perfecció de l'home serà un fet quan serà assolida la plena correspondència entre l'home i el món en el qual viu, quan l'home, per tant, serà veritablement alliberat. Fins ara, aquest "estat de gràcia" no ha estat obtingut, i, per això, l'home avui està "alienat". L'home té d'alliberar-se d'aquesta alienació, que és l'origen de totes les "ideologies", sobretot de la "ideologia" religiosa.

Des d'aquest punt de vista, cal comprendre que la negació que fan els marxistes de la transcendència no representa un defecte, sinó una qualitat, en el sentit que això permet l'home de retrobar-se. Es tracta, per tant, d'una veritable i pròpia "escatologia", que cal comprendre i judicar des de dins, per tal de poder declarar el seu error.

Per un marxista, l'home ha d'arribar a fer éll mateix tot allò que molts esperen de la religió. La felicitat no l'ha de cercar l'home fora d'éll mateix (segons la invitació de la religió), sinó que és l'home mateix el qui la ha de crear. Llavors solament no hi haurà oposició entre l'ordre subjectiu de la consciència i l'ordre objectiu de les coses. Per això els marxistes nequen les aspiracions subjectives de l'home. El seu ideal és, de fet, la correspondència entre subjecte i objecte, quan acabarà l'alienació.

A aquesta visió no és possible d'oposar-li solament una polèmica o una "falsa apologètica". Cal comprendre el pensament dels marxistes per tal de poder establir amb ells, en l'esdevenidor, aquell diàleg que avui Pau VI, en l'encíclica "Ecclesiam suam", creu quasi bé impossible, però que s'espera encara que pugui ser obert en el futur.

Què podem contraposar a la visió marxista? Cal preguntar-se, primer de tot, fins a quin punt l'encegament marxista pot tenir el seu origen en una

vida del concili

Nº. 34 -full 2on.

manera equivocada o insuficient de presentar el fet religiós. Cal mostrar, a més, que, la religió no és una ideologia abstracta, sinó una realitat total que té el seu fonament en l'encarnació de Crist; no és una alienació, sinó una perfecció dinàmica de l'home.

El plantejament de Mons. Guerra manifesta una línia molt fecunda d'engatjament. A l'escatologia marxista, cal oposar l'autèntic finalisme cristià; a l'alienació, la transcendència; a la denúncia de les ideologies, la presentació de la fe com una realitat que supera les ideologies. Aquesta és la resposta religiosa al paganisme marxista. Cal, però, adonar-se que, juntament amb la resposta religiosa, la tasca de la cultura i de la filosofia moderna, i particularment de la cristiana, és la de donar, dins del seu propi àmbit, una resposta ideològica al marxisme, és a dir, una crítica i una resposta ideològica que superi la ideologia marxista, no solament negant-la o ignorant-la, sinó donant-li una resposta i projectant-se més endavant que ella. Això, naturalment, no ho ha de fer el Concili, sinó els cristians. Era, però, important que nosaltres aquí ho recordéssim perquè no cedim a la pretensió que el Concili resolgui àdhuc el problema de la confrontació ideològica i filosòfica amb el marxisme. La tasca del Concili, en canvi, és la d'enunciar la correcta visió religiosa, que colpeixi el marxisme en la seva aspiració religiosa, en la seva presumpció de presentar-se com a alternativa total a la veritable religió.

(Il Quotidiano, 27-X-1964)

NOTICIARI

1.- El grup consultiu, format per membres del Secretariat per la Unitat i membres de la Comissió doctrinal, encarregat de donar el seu paper sobre la declaració sobre la llibertat religiosa, es va reunir dimarts, dia 28, a la tarda, al Secretariat per la Unitat, sota la presidència del cardenal Bea. No ha estat publicada cap informació sobre aquesta reunió, però sembla que hi ha hagut acord sobre el text preparat pel Secretariat per la Unitat. (La Croix, 29-X-1964).

2.- Le Figaro (30-X-1964) notifica que a Roma, amb assistència dels teòlegs i historiadors PP. Congar, Danélou, Dumeige, Hamer, Batllari, Mons. Maccarona, Laurentin, etc., ha estat celebrada la sortida d'un llibre del canonge R. Aubert sobre el Concili Vaticà I, a les edicions de l'Orante. Es coneixia l'obra monumental del mateix autor sobre Pius IX, en la col·lecció de Fliche-Martin.

Resum de Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal N.º.B. 24746 - 1964

1877

1877

1877

vida del concili

Nº. 35

Dilluns 2 de novembre de 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 1 2

Dijous, 29 d'octubre.

TEMA: Esquema XIII : "L'Església i el món"
Capítol IV : "Les tasques principals dels cristians al nostre temps"
Paràgraf 2 : "El matrimoni i la família"

Abans de ressenyar les intervencions cal fer les observacions següents:

1.- "Aquesta Congregació general ha estat extremadament important i greu" (La Croix), pel tema (problemes de la natalitat) i per les intervencions. "ha abordat el problema que és sens dubte el més roent dels temes d'aquest Concili" (id.)

2.- "Partidaris i adversaris de la regulació dels naixements s'han afrontat" però no es pot fer un balanç de les intervencions fins a conèixer les de la Congregació següent, que versaran sobre el mateix tema.

3.- El debat té un caire més doctrinal (teologia del matrimoni) que no pas pràctic (normes morals concretes sobre la regulació de la natalitat).

4.- Pau VI, en una declaració als cardenals (29 juny 1.964) es reservà la qüestió concreta d'estudiar, auxiliat per una comissió de teòlegs i científics, el problema de la natalitat tal com es posa avui dia a la llum de les noves descobertes científiques i dels progressos de la teologia.

5.- El Concili queda lliure per a discutir el problema en general. Però ens hem de guardar de considerar definitiu allò que opina un o altre pare.

PRESENTACIÓ DEL PARÀGRAF

Mons. Dearden (Detroit, U.S.A.) fa la presentació en nom de la sub-comissió. L'esquema, diu, invita els esposos a una procreació a la vegada generosa i conscient. Insisteix en la formació de la consciència dels esposos, en la que es poden distingir dos camps:

a) El nombre de fills. Determinar-lo correspon a la consciència dels pares, únics que coneixen les circumstàncies concretes de la seva pròpia vida.

b) Els mitjans. Han d'acollir-se els esposos a l'ensenyament de l'Església. (No tots els mitjans de regulació de la natalitat són bons. N'hi ha que van contra la naturalesa i contra la dignitat de la persona).

En quant a la licitud moral del "pro-gesteron" (píndoles que regulen la fecunditat) no s'ha de discutir al Concili. El Papa se'n reserva l'estudi.

INTERVENCIONS

(Degut al seu interès, donem un resum més complet de les quatre principals.

Card. Ruffini (Palermo, Itàlia) "La forma com tracta l'esquema les qüestions

conjugals no em sembla clara ni prudent. No diu res de la dignitat sacramental del matrimoni, en la qual es funda la condemna del divorci, la poligàmia, l'amor lliure, l'avortament, etc. Deixar el nombre de fills a la consciència dels esposos és perillós. El text és dur, obscur i ambigu. St. Agustí ja deia que els esposos que eviten els fills es prostitueixen l'un a l'altre. Hem d'oposar-nos, con ell, als vicis del nostre temps. No cal buscar coses noves: la doctrina està perfectament definida en l'encíclica Casti, connubii de Pius XI i en el discurs de Pius XII a les llevadores (en el que autoritzava la relació matrimonial limitada als dies naturalment infecunds quan hi ha justa causa)."

Card. Leger (Montréal, Canadà) Cal respondre a la inquietud dels fidels, dels confessors i dels teòlegs. No s'ha de tenir por d'una renovació de la teologia del matrimoni. Segons molts teòlegs, les dificultats actuals provenen d'una exposició defectuosa dels fins del matrimoni. (Nota. Doctrina tradicional: fi primari, la procreació, fi secundari i subordinat, l'amor dels esposos). L'esquema valora l'amor, però queda a mig camí. Cal proclamar que l'amor humà conjugal (ànima i cos) és un veritable fi del matrimoni. L'amor és bo en si, i té les seves exigències i lleis pròpies. Els esposos no s'estimen solament per a la procreació, sinó que són objecte d'amor per ells mateixos. És clar que hi ha un deure de feconditat, però no relacionat amb cada acte, sinó amb l'estat matrimonial en el seu conjunt.

Car. Suenens (Malines, Bèlgica) S'han estudiat bé tots els aspectes del matrimoni? Sempre hi ha progressos en la doctrina. S'ha donat un equilibri entre els diversos aspectes del matrimoni? No s'ha accentuat massa el "Creixeu i multipliqueu-vos" i massa poc el "Seran dos en una sola carn"? Les dues veritats s'aclareixen l'una a l'altra. A més de la procreació hi ha un altre fi: la intercomunió de les persones. Afavorim-la! Avui dia s'ha arribat a una comprensió més justa de la unió entre l'ànima i el cos. No tinguem por de les descobertes modernes. Us ho prego, pares, no fem un nou procés de Galileu! Amb un n'hi ha hagut ben bé prou. I no em digueu que cauríem en la "moral de la situació": hem d'aplicar la doctrina a les noves situacions. Demano que es creï una Comissió, amb experts, metges, teòlegs i homes i dones casats, i que es faci pública i oficial. (Ha estat llargament apleudit).

S.B. Maximos IV (Patriarca grec catòlic) La regulació dels naixements és un problema enorme i urgent. Avui hi ha una crisi sobre aquest punt en la consciència cristiana: la doctrina oficial de l'Església és una, i la pràctica de moltíssimes llars cristianes és una altra. Molts trenquen amb l'Església o viuen en un estat d'angoixa perpètua, perquè no veuen com conciliar una vida conjugal normal amb la seva consciència. Per altra banda, hi ha en el món un creixement de la població extraordinari, i no hi ha esperances de fer créixer proporcionalment el nivell de vida. Déu vol que quedin reduïts a una misèria indigna i sense esperança pobles sencers? Cal afrontar valentment aquesta qüestió: no fa falta revisar les posicions oficials de l'Església a la llum de les ciències i de les descobertes modernes? El desenvolupament de la personalitat (amor) i la seva integració en l'obra creadora (procreació) formen un tot. No es pot fer dissecció entre finalitat primària i secundària, sinó considerar conjuntament tota la vida conjugal. Suggerisc una Comissió que entri en diàleg amb les altres Esglésies cristianes i àdhuc amb pensadors d'altres religions.

ALTRES INTERVENCIONS SOBRE EL MATRIMONI.

Mons. Staverman (Indonèsia). El matrimoni, com tota cosa creada, evoluciona històricament vers una forma cada vegada més autèntica. L'Església ho ha d'acceptar. Repetir, aleshores, únicament l'ensenyament tradicional és antipastoral.

Mons. Beitia (Santander, Espanya). Cal parlar del matrimoni amb prudència, i afirmar que és un contracte. Sembla que es vulgui afirmar, en l'esquema, que el matrimoni cristià depèn de l'amor, i en canvi, la llei divina exigeix de vegades als esposos sacrificis heroics.

Mons. Botero (Medellín, Colòmbia). Cal anar amb cautela i afirmar ben bé els principis. Convé citar la doctrina de Pius XI i XII. No justificar la regulació de naixements només per motius econòmics.

Mons. Rusch (Innsbruck, Àustria). S'ha de donar molt més relleu al valor del ma-

vida del concili

Nº. 35 -full 2on.

trimoni, i als deures d'unitat i indissolubilitat. El divorci fa que hi hagi milions d'orfes.

INTERVENCIONS SOBRE LA DIGNITAT DE LA PERSONA.

Al començament de la Congregació hi ha hagut encara quatre intervencions sobre el tema d'ahir, que resumim:

Mons. Stimfle (Augsburg, Alemanya). Com més gran és el camp de la llibertat en l'educació, la ciència, la investigació i l'administració de l'Església, més quedarà assegurada la llibertat humana en tots els camps, perquè en resultarà un esperit de llibertat.

Mons. Frotz (auxiliar de Colònia, Alemanya). Que es doni a la dona el lloc que li correspon en la societat, i que es trobi l'equilibri entre la seva vida familiar i la social.

Mons. Quadri (auxiliar de Pignerol, Itàlia). Que els bisbes d'Àsia i Àfrica s'interessin per l'evolució del món del treball, amb associacions sindicals, educatives, apostòliques.

Mons. Barthe (Fréjus, França). S'ha abusat massa de la llibertat. L'autonomia absoluta de l'home és impossible. Cal limitar-ne els abusos. La solució està en la submissió a l'autoritat de Déu.

LA VOTACIÓ DEL CAPÍTOL SOBRE "LA VERGE MARIA"

Reproduïm el comentari de l'eminent maridleg René Laurentin, expert del Concili i corresponsal de "Le Figaro":

"Ha estat un esdeveniment important. L'any passat, per aquest temps, és a dir, el 29 d'octubre, una votació sobre la inclusió del capítol marià en l'esquema sobre l'Església havia dividit l'assemblea en tots els sentits de la paraula... Tothom es recorda d'aquell resultat, el més igualat que hagin registrat les màquines electròniques: 1.114 vots contra 1.074. Aquest any, el capítol sobre la Mare de Déu, refós set vegades després del nou projecte de desembre passat, ha assolit la unanimitat de 2.070 vots contra 10. Mai no s'havia vist tan pocs vots negatius en aquest darrer estadi d'un esquema. El "placet" ha estat matisat solament, en 521 parees per un "juxtamodum" que proposa qüestions modificacions de detall."(1)

"La famosa qüestió dels "títols" de Maria, que, no sé perquè va ocupar el primer lloc de les preocupacions i de l'actualitat en la matèria, ha estat resolt gairebé per un "statu quo": el títol de "mare de l'Església" no figura en l'esquema, però deixa als seus partidaris una fórmula veïna i consoladora. En quant al títol de "mitjancera", que els cardenals Bea i Alfrink havien demanat que fos suprimit, hi és mantingut, però enmig d'altres més antics i més tradicionals, i retroba així el seu lloc i la seva significació relativa. Els resultats d'aquesta votació han estat calorosament aplaudits".

(1) La Comissió no té obligació de revelar aquests "modum" (reserves, perquè els vots totalment afirmatius passen de les dues terceres parts, però, ha dit el relator, seran revisats i incorporats a l'esquema sempre que semblin d'in-

terès. D'aquests 521 "modum", uns troben l'esquema massa generós i altres massa tímid.

SINODE PAN-ORTODOXE

Del dia 1 al 15 d'aquest mes es celebra a Rodas la tercera Conferència pan-ortodoxa, que reuneix totes les Eglésies de la ortodoxia per a tractar problemes comuns. El tema d'aquest any és, únicament, l'estudi de l'actual situació ecumènica i la manera d'entaular un veritable diàleg amb Roma. L'Església grega (la més refractària al diàleg amb Roma, per obra de l'arquebisbe d'Atenes, Crisòstom, ha acceptat també de prendre part en la conferència, degut a les pressions dels "prelats joves" de Grècia. No cal dir que d'aquesta reunió cal esperar-ne resultats importantíssims per a la marxa vers la unitat.

Resum de Mn. Josep Camps

vida del concili

Nº. 36

3 de novembre de 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 1 3

Divendres, 30 d'octubre.

Finalitza el debat sobre: "EL MATRIMONI I LA FAMILIA".

A CL A R I M E N T S

- Del Matrimoni (Com a realitat rica i complexa) en parla el Concili en l'esquema d'Església; Litúrgia, Laics, Església i món, i en la reglamentació jurídica. Serà necessari una síntesi per tenir una visió completa de la tasca i les orientacions conciliars.
- El Concili en l'esquema XIII intenta una orientació fonamentada, una perspectiva doctrinal per enfocar els problemes doctrinals. Es tracta d'assenyalar una línia en la teologia del matrimoni. El fudici sobre nous medicaments i les seves possibles aplicacions queda de la competència d'una comissió especial i s'ha anunciat sobre aquest punt una declaració del St. Pare.
- Els termes "tècnics" fi primari i secundari, s'han carregat en el transcurs del temps d'un ressò ambiental. Primari, sona a més principal, important, digne. Secundari, sembla de segon ordre, per sobrepuig, té un ressò pejoratiu. Cal doncs una purificació prèvia al diàleg.
- L'amor, la comunicació personal, la realització de la persona, són un veritable fi del matrimoni que tenen un valor en sí. Quan aquests valors s'expressin a través de gestos amorosos caldrà unir la noblesa del contingut i l'estructura bàsica del gest. Doncs no es tracta d'un gest qualsevol el matrimonial. Un gest visual, o sensible, no tindrà la mateixa estructura a utilitzar, i a respectar, que un gest generatiu.
- La distinció entre sexualitat purament biològica i sexualitat humana il·lumina també molt. Car l'home és una unitat en la qual s'han d'integrar tots els valors, també els sexuals. Aquesta integració serà sempre una conquesta i difícil.
- Per això, interpretar les declaracions d'alguns pares com una porta oberta al hedonisme (recerca exagerada i exclusiva del plaer) seria tan equivocat com voler fer del matrimoni una benedicció ennoblidora d'un deure procreatiu, que en el fons, no es situa per sobre del pla biològic dels sers no humans.
- La civilització dita industrial, que tants bons serveis comporta, ha creat prou sovint ambients i estructures degradants per la persona humana. Moltes intervencions cal interpretar-les en el sentit positiu de conseguir una purificació de l'aire perquè no es faci irrespirable. Si per culpa de tots i especialment per els mitjans de comunicació i propaganda es crea un ambient artificios, sexualment obsessiu i desequilibrat en valor, les dificultats llavors es presentaran també desmesurades.
- Una generació amb poques possibilitats per realitzar-se en camps tan humans com el èsacial, com el polític, com el del treball, cultura i àdhuc

en el de la iniciativa apostòlica, quedarà polaritzada en el joc eròtic i el divertiment d'evasió. Molts Pares han insistit en el problema d'educació i d'inadaptació de la joventut actual que es presenta cada dia, arreu del món, amb més gravetat.

INTERVENCIONS

El Card. Alfrink, arquebisbe d'Utrecht (Holanda) ha fet ressaltar el realisme i necessitat de la renovació teològica sobre el matrimoni. Per un costat és clara l'angoixa dels confessors, i les dificultats dels fidels que s'exposen a allunyar-se de la religió, en el combat heroic exigít per determinades situacions que pot causar una pèrdua d'altres valors humans, i malgrat tot l'Església no pot, per condescendència humana, anar contra la Llei de Déu. No pot afavorir una moral de situació, ni oblidar que el sacrifici forma part de la vida humana i cristiana.

Els conflictes entre els valors de procreació i els valors d'educació han de trobar la solució en l'amor conjugal. Sense amor la mateixa procreació se'n va a terra. La distinció entre sexualitat purament biològica i sexualitat humana, pot fer descobrir noves solucions. No es pot acceptar però res que vagi contra el valor total del matrimoni.

L'Església ha de respectar la realitat, les lleis humanes i les lleis divines i treballar perquè la joia de la Resurrecció es faci present en tota la vida cristiana.

Proposa la creació d'una Comissió especial per acabar l'estudi d'aquest tema.

També caldria una Comissió permanent per tenir al dia el judici i aplicacions morals que les contínues descobertes de la medicina, de totes les ciències en general, ofereixen com problemes a solucionar per al millor servei dels homes.

Mons. Reuss, auxiliar de Maguncia (Alemanya) en nom de 145 bisbes: La presentació del matrimoni en el text (que s'atribueix al P. Haerint) és bona, perquè dóna tot el valor i relleu que cal a l'amor. Aquesta manera de considerar el matrimoni es confirma per la diferència que hi ha entre sexualitat purament biològica i sexualitat humana, que engloba a l'home tot sencer i que fa de la Comunió entre els sers humans (home i dona) quelcom d'específic. L'amor no és sols un requisit o una exigència de l'estat matrimonial, és el seu fonament, inclou tota la vida dels esposos i és un constant estímul vers la grandesa. Precisament perquè és un amor de caritat i que tankeix a Déu és difícil, en tan que s'oposa a tot egoisme humà i religiós. Aquest amor està ordenat a la procreació però el nombre concret de fills de cada matrimoni cau sota la responsabilitat pròpia dels esposos. Si les dades objectives, les conseqüències previsible en tots els aspectes de l'home, encara no estan prou clares, el Concili haurà d'esperar les conclusions de biòlegs, metges, sociòlegs i teòlegs moralistes. Cal però fer el màxim tots per activar aquest estudi i la Comissió se n'ha de fer especialment responsable doncs és obligació de l'Església respecte a la veritat.

Mons. Urtasun, arquebisbe d'Avignon i president de la Comissió de la família a França: Cal exaltar la dignitat de la paternitat, que és imatge de la Paternitat de Déu, la dignitat de l'amor, que, com el de Déu, és difusió i donació de sí; la dignitat de la dona, que és mare en la seva llar. La nostra responsabilitat és triple: Defensar la vida, regular les experiències en els sers vius, protegir el matrimoni. Hem de parlar del divorci com una veritable plaga i un atentat al bé de la família i de la societat. A l'ensem hem de renovar tot l'ambient general i l'opinió i desenvolupar tots els factors que ajudin i consolidin la institució matrimonial.

Card. Ottaviani, Secretari del Sant Ofici: El text diu que la determinació del número de fills es deixa al judici dels esposos i això no ho trobo complert. Com quedaria llavors el precepte "Creixeu i multipliqueu-vos"? (Que de cap manera és contrari al "sereu dos en una sola carn", al·ludit a la sessió del dijous). Permeteu en tó de confidència: Jo he sigut l'onzé fill d'una fa-

vida del concili

Nº. 36 -full 2on.

mília de dotze i el meu pare era un obrer empleat d'un forn. Sempre hem tingut allò de l'Evangeli "Mireu els ocells del cel...", ben present, i no podem oblidar la Paraula del Senyor. Les determinacions teològiques les deixo pel Cardenal Browne, però guardem-nos de dir coses que puguin fer créure a la gent que l'Església s'ha equivocat en el passat en la seva doctrina del matrimoni. L'Església és infal·lible, com ho hem confirmat tots fa ben pocs dies en l'Esquema corresponent.

Card. Browne, de la Cúria: Em sembla oportú, com a testimoni, dir els punts que tinc per clars respecte a la doctrina del matrimoni. El fi primari del matrimoni és la procreació i l'educació dels fills. El fi secundari la mútua ajuda dels esposos i el remei a la concupiscència. I l'amor?. Sí, forma part també del matrimoni. Però distingim entre l'amor dit "d'amistat" (expressió tècnica que es refereix a tot amor que vol el bé de l'altre) i l'amor dit de "concupiscència" (que cerca el bé propi). L'amor que es requereix per l'estabilitat matrimonial és el primer. El plaer sensible pot fer decantar sovint les relacions únicament cap al bé propi, i per això no es pot parlar d'amor en general sense aclarir i distingir.

Tres finalitats: el fill, la mútua fe conjugal, i el sagrament, fan honest l'acte conjugal. La fe conjugal és suficient per fer l'acte honest, però en tant que tot sigui conforme a la naturalesa.

Els documents: "Arcanum" de Lleó XIII, "Casti connubii" de Pius XI i el "Discurs a les comadrones" de Pius XII, han desenvolupat ja pels temps actuals la doctrina tradicional.

Els problemes nous s'han d'estudiar i l'Església ha d'esperar les conclusions certes, per saber totes les dades del problema i poder fer un judici moral.

Que es nomeni una Comissió, per, si cal proposar al Concili, les conclusions sobre les noves descobertes mèdiques i les seves possibles aplicacions.

Mons. Hervas, (Ciudad-Real) en nom de 126 bisbes: El text és acceptable com a base de discussió, alaba la tasca dels qui l'han preparat. Es veu un esforç per ser realistes. Però hi ha una "altra realitat" que cal reflexar també: La gran quantitat de famílies nombroses que fan front a tants criteris egoïstes i materialistes de l'ambient modern. No procedeixen així per un instint cec, sinó moguts per la fe i la consciència cristiana; no busquen el seu gust o comoditat sinó que accepten el sacrifici i l'esforç d'una missió de servei i s'inspiren en les virtuts de la generositat i donació pròpia més que en un càlcul de prudència merament humana.

Així les famílies nombroses aconseguixen per a sí una felicitat i un bé que es troba a faltar ben sovint en altres i són a la vegada per tota l'Església la deu més generosa de vocacions sacerdotals i religioses. El Concili no ha de redactar un document científic o un estudi filosòfic, sinó un missatge cristià.

Per això s'han de ressaltar tots els esforços a favor de la família: el de les Nacions, el dels grups que promouen iniciatives socials i econòmiques, les investigacions de la ciència i de la tècnica en els camps de l'alimentació i la productivitat, tot lo qual tankeix a aconseguir un marc i un ambient humà i cristià per totes les famílies.

Cal evitar el triomfalisme, però també el pessimisme (molts aplaudiments).

Mons. Del Campo, bisbe de Calahorra: El text parla de l'amor com si fos el centre, el fi i la norma del matrimoni, i no més aviat un camí, un impuls psicològic i un medi. Així es pot crear confusió i no evitar el perill subjectivista de que cadascú opini com li sembli. El fi principal del matrimoni és la procreació. En el matrimoni hi ha una jerarquia de valors. No és un simple instrument de procreació, però els principis, sobretot de la "Casti connubii", s'han de recordar. No oblidem tampoc els mitjans sobrenaturals: sagrament, gràcia, pregària, que tant han d'ajudar a fomentar el veritable amor conjugal i la força per complir els deures matrimonials. Evitem les solucions únicament aptes per les "elites".

La veu de l'Àfrica:

Mons. Nkongolo, bisbe de Luebo (Congo-Léo) (Bakwanga): A l'Àfrica és molt freqüent el matrimoni imposat a la dona. Això és un atentat contra la seva dignitat, causa de divorcis i de moltes invalideses. Sense consentiment lliure no hi ha matrimoni. També s'ha de condemnar la poligàmia, una altra forma d'esclavatge femení que tendeix a incrementar-se i que un silenci respecte al qual semblaria un consentiment tàcit. L'autoritat moral de l'Església a l'Àfrica és molt gran i tots estan atents a ella fins els no-catòlics. Ademés el moment de retrobament i de renaixença africà fa aquesta ocasió molt decisiva de cara al futur de les nostres nacions.

Mons. Yago, arquebisbe d'Abidjan, anomena el mal del tribalisme com un dels més actuals a l'Àfrica amb repercussions en tots els camps, i proposa respecte al matrimoni siguin condemnats amb claredat el sensualisme, signe llastimós del nostre temps, el divorci i la poligàmia.

Atenció a la totalitat de factors:

Mons. Fiordelli, bisbe de Prato (Itàlia): Atenció a l'educació (respecte a l'amor i el sexe) de la joventut; al prometatge, tantes vegades decisiu per un futur matrimoni feliç o desgraciat; al mal de les pràctiques avortives i de les propagandes favorables. Acabem amb el terme de "fills il·legítims". Per Déu tota creatura és legítima, malgrat que els seus pares no li hagin donat, per desgràcia, un nom o una llar. Fora les recriminacions en la vida civil i àdhuc en l'eclesiàstica per aquest motiu. Una paraula de lloança a les famílies riques en fills. Que el problema de la paternitat responsable passi a l'estudi d'una Comissió especial.

Mons. Rendeiro, bisbe de Faro (Portugal). La dignitat de l'amor, del matrimoni i de la família ha de ser respectada per la societat. Cal parlar clar de l'influx que té, en l'opinió, mentalitat i comportament general, l'imatge que els mitjans de comunicació: cinema, ràdio, premsa, televisió, espectacles, etc., ofereixen de l'amor. L'ambient i l'estructura de l'opinió general són factors de primer ordre i d'una influència moltes vegades capital.

Resum de Mn. Josep M^a. Tubau

NOTA: Creiem d'interès pel qui vulgui tenir una visió més completa i actual dels problemes discutits a l'aula Conciliar, les obres de:

E. Lestapie: "La limitación de los nacimientos".

J. Lacroix: "Fuerza y debilidades de la familia".

B. Häring: "El matrimonio en nuestro tiempo".

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal N^o.B.24746-1964

vida del concili

Nº. 37

6 de novembre de 1.964

ESTAT DELS TREBALLS

Queden, amb la d'avui, catorze Congregacions generals. A què seran dedicades?

ESQUEMA XIII.— Primerament es donarà terme a l'examen de l'esquema "L'Església i el món modern". Recordem que s'està debatent el cap.IV, sobre "Les tasques principals dels cristians del nostre temps", que té sis paràgrafs. Dos d'ells ja estudiats: "La dignitat de la persona humana" (intervencions nombroses contra el racisme i la discriminació) i "El matrimoni i la família" (greu debat sobre la fecunditat generosa i conscient). Altres quatre per estudiar: "La promoció de la cultura", "La vida econòmica i social", "La solidaritat del gènere humà" (ajuda als països subdesenvolupats i lluita contra la fam) i "La pau" (el text condemna l'ús d'armaments nuclears).

Petits esquemes.— Son set documents breus que havien estat esquemes normals i que han estat reduïts a breus declaracions. Estava previst sotmetre'ls a votació sense discussió prèvia (s'accepten o es rebutgen). Davant la insistència de nombrosos Pares seran sotmesos a breu discussió i a possibles esmenes. Son

- a). "La vida i el ministeri dels sacerdots". Presentat i rebutjat. Cal fer-lo de nou.
- b). "Les Esglésies orientals". Presentat i acceptat, però sotmès a revisió.
- c). "Les missions". Encara no discutit.
- d). "Els religiosos". Encara no discutit.
- e). "La formació dels sacerdots". (vocacions i seminaris). Encara no discutit.
- f). "El matrimoni" (reforma de la legislació canònica). Encara no discutit.
- g). "Les escoles catòliques". Encara no discutit.

Si algun d'aquests cinc no és acceptat ni com a base de discussió (com sembla probable) s'endarreriran els treballs.

Votacions.— Hi ha pendent encara un gran nombre de votacions als esquemes ja debatuts i revisats per les Comissions respectives.

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 1 4

Dimecres, 4 novembre.

"La promoció de la cultura" (segueix el debat)

Card. Lercaro (Bologna, Itàlia): Aquest paràgraf és el nus de tot l'esquema XIII. Es tracta de les relacions entre la Revelació i els coneixements humans. El text és insuficient. L'Església s'ha d'interessar no solament per la cultura passada, sinó també per la evolució de la cultura, i ha de preveure les cultures venidores. Ha d'afirmar els valors de l'Evangeli en la cultura, i no atribuir-se'ls ella. No gloriar-se del propi patrimoni cultural i de la pròpia contribució a la cultura, sinó servir i dialogar amb la cultura d'avui. Corregir el plantejament dels estudis als seminaris i universitats. Portar els laics no sols a la formació teològica, sinó també a la investigació.

Mons. Carli (Segni, Itàlia): Cal afirmar també el dret de la persona humana a la cultura. La cultura contemporània porta perills per a la fe; perquè redueix l'home a un productor de valors econòmics. Els mitjans

de difusió extenen la cultura però l'empobreixen, perquè dispensen els homes de pensar.

Mons. Talamás (Ciudad-Juárez, Mèxic): Cal respondre a l'acusació d'obscurantisme que es fa a l'Església amb una declaració explícita de l'autonomia de la ciència i de la cultura. L'Església no té el progrés de la ciència. La millor manera de demostrar-ho és promoure la investigació d'aquells punts crítics que semblen incloure una contradicció de la ciència amb la fe.

Mons. De Provençhères (Aix-en-Provence, França): Cal parlar també de l'endarrerament de moltes cultures tradicionals al contacte brutal amb la civilització tècnica, cal proclamar també la llibertat de recerca i de comunicació entre els científics. A més, el text sembla que parli només dels països rics: diu que s'alegra de que la cultura avui està a l'abast de tothom quan és privilegi d'una minoria. La manca de cultura és un problema tant vast com el de la fam en el món.

Mons. Elchinger (coadj. de Strasbourg, França): Cal tenir en compte la incomprensió i la hostilitat de molts homes de cultura contra l'Església, la manca d'estímul que molts intel·lectuals catòlics troben en ella, el mayspreu per gran part de la opinió pública respecte a les intervencions de l'Església en aquestes qüestions i les ferides encara obertes de la crisi modernista. ¿No volem regentar estretament els camps de la cultura, negant-li l'autonomia a que té dret i que és necessària per al seu progrés? No practiquem un imperialisme dogmàtic que ens porta a posar-nos amb tots els resultats de la investigació, com si el nostre servei a la fe ens donés competència en tots els camps? No identifiquem massa ràpidament les afirmacions teològiques d'una època amb la veritat cristiana? No hem minimitzat la pastoral de la intel·ligència? Proposo que en aquest IV centenari de Galileu, aquest gran savi sigui rehabilitat per l'autoritat de l'Església que el condemnà injustament. Proposo tres regles positives: 1. Estar a l'aguait dels fets culturals. 2. Influenciar el progrés cultural des de dins, entrant lleialment en el seu moviment. 3. Integrar les riqueses de la cultura actual en l'humanisme evangèlic, és a dir, fer fructificar la gràcia en el camp intel·lectual, bandejant la mandra de pensar, la incultura i la vulgaritat. Que el Concili promogui la creació de grans Universitats cristianes, no per fer doble joc amb les ja existents, sinó per a actuar com a centres d'influència i d'irradiació.

Mons. Zoa (Yaundé, Camerún): Cada cultura té els seus valors propis. L'Occident la ciència, l'Àfrica el sentit religiós. Cal integrar-ho tot. Que, en adquirir la ciència, l'Àfrica no perdi el seu esperit religiós.

Mons. Proano (Ríobamba, Ecuador): Hi han 80.000.000 d'analfabets a l'Amèrica llatina. 15.000.000 d'infants no van a l'escola. Caldria fer 25.000 escoles noves cada any. Manquen 600.000 mestres. Aquestes diferències amb els països rics són intolerables. Els homes sense cultura són veritables captaires, asseguts a la vora del camí, com diu l'Evangeli. Hem els vol fer callar, com als cecs de Jericó. Que governants i associacions col·laborin en el desenvolupament cultural d'Amèrica del Sud.

"Els problemes econòmics i socials" (s'obre la discussió)

Card. Wyszynski (Varsòvia, Polònia): L'esquema hauria de ser més pràctic, tocant més les realitats, i tenint més en compte les encíclics dels Papes. Cal demanar als laics que estudiïn la doctrina de l'Església, que té planes magnífiques i ignorades sovint. Hem d'alçar-nos contra els progressistes que defensen les mateixes tesis dels materialistes ateu, que diuen falsament que l'Església ha estat indiferent a les necessitats del poble i a la seva promoció. L'Església no pot viure i créixer en tots els sistemes econòmics; n'hi ha que esclavitzen l'home, oprimint la seva personalitat. Tots els sistemes econòmics han de respectar la persona humana i la seva llibertat.

vida del concili

Nº. 37 -full 2on.

Car. Richaud (Burdeus, França): Cal incloure en el text qüestions que a molts semblen conclusions pràctiques, però que són principis: obligació de preveure l'evolució econòmica (i d'evitar sobretot els llicenciaments de treballadors), la participació dels treballadors en l'administració, les regles pel diàleg entre obrers i empresaria, la justa determinació dels preus i dels guanys, la necessitat de l'educació permanent. Vigilem amb el silenci o els termes abstractes, en aquest esquema.

Mons. Herrera (Màlaga, Espanya): En absència d'ell, llegeix la intervenció el seu auxiliar. Parla de la qüestió social, en la línia de les encícliques pontifícies. Cal que l'Església difongui, oportunament i importantment, la seva doctrina social.

Mons. Zambrano (Facatativa, Colòmbia): Insisteix també sobre la justa distribució de béns. Que l'esquema tracti de la moralitat dels béns i dels beneficis. Que el silenci sobre aquests temes no sembli aprovació del que ara es fa.

VOTACIÓ SOBRE L'ESQUEMA "DEURES PASTORALS DELS BISBES"

Ha estat sotmès a votació el cap.I de l'esquema sobre el règim episcopal. Les esmenes han estat totes aprovades, però el cap. en el seu conjunt ha estat retornat a la comissió:

	VOTANTS	SI	NO	NULS
1.- Triple forma de govern dels bisbes: com a Col·legi universal, com a conferència nacional i com a pastors de la seva diòcesi.	2.011	1.908	101	2
2.- El poder col·legial dels bisbes (que l'esquema presenta d'una forma més restringida que el d'Ecclesia).	2.010	1.782	225	3
3.- Es proposa al Papa un consell episcopal internacional.	1.995	1.912	81	2
4.- Els poders del bisbe en la seva diòcesi.	1.963	1.880	81	2
5.- La Cúria romana.	1.968	1.889	78	1

	VOTANTS	SI	NO	NULS	JUXTA MODUM
6.- CAPITOL SENCER	1.965	1.030	77	6	852

"Era de preveure segons els rumors que circulaven els darrers dies" (J. Iribarren, "El Correo Catalán". "Els bisbes, en contra d'una restricció del poder col·legial. L'afirmació sobre els poders del col·legi estava notablement per sota de l'esquema d'Ecclesia" (R. Laurentin, "Le Figaro"). "Els bisbes han rebutjat el text perquè havia estat retocat al marge d'ells. En efecte, l'adjectiu "plena", en l'expressió "autoritat plena i suprema", utilitzat per a definir el poder col·legial dels bisbes, havia estat omès." (N. Copin, "La Croix"). "Sembla que (potser per alguna errada d'impremta, faltaven en el text presentat a votació algunes paraules que la Comissió no havia tret) -així ho ha dit el relator- i molts hauran volgut que l'errada fos subsanada abans d'una votació aprovatòria definitiva. Les errades en matèria doctrinal poden ser importants". (J. Iribarren, "El Correo Catalán").

NOTÍCIES.

Conferència pan-ortodoxa. La carta del Papa a la conferència de Rodes ha produït una gran impressió. En un pla fràter, d'Església a Església, el Papa promet pregàries per la conferència i en demana per al Concili. Insisteix en la caritat que ens uneix i en l'Eucaristia on es nodreix aquesta caritat comuna. Signa "Pau VI, Papa, Bisbe de Roma". La conferència ha enviat una resposta al Papa, en els mateixos termes de caritat i de reverència recíproques.

Nous membres del Sant Ofici. Pau VI ha nomenat per al Sant Ofici els cardenal TRAGLIA (de la Cúria), LEFEBVRE (França) i MEYER (Estats Units). L'any passat ja hi va entrar el cardenal BEA. L'ingrés de dos cardenals que són bisbes residencials és remarcable com a fet històric, dins del procés de lliberalització del St. Ofici emprès per Pau VI. El card. LEFEBVRE és conegut com un element moderat de l'episcopat francès. El card. MEYER s'havia mostrat particularment crític envers el St. Ofici. Gran defensor de la llibertat, ha intervingut en el Concili enèrgicament en favor de la llibertat religiosa. (De "Le Monde", extractat).

Resum de Josep Camps

vida del concili

Nº. 38

7 de novembre de 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 1 5

Dijous, 5 de novembre.

Advertiments

- Al començar la reunió, Mons. Felici va anunciar que el St. Pare assistiria per primera vegada a una Congregació General, que seria la propera, on es tractaria de l'esquema de Missions.
- També va fer present que Pau VI, aniria rebent els Pares Conciliars per nacions o grups lingüística, encapçalant aquestes audiències els bisbes africans de llengua francesa.

Intervencions corresponents a "VIDA ECONOMICA I SOCIAL"

Mons. Benítez, bisbe auxiliar d'Asunción (Paraguay): Presenta unes dades estadístiques sobre l'Amèrica llatina. La població de 200 milions d'homes arribarà als 300 milions a l'any 1.970. La renda mitja anual per cap és només de 200 dòlars. En el camp social hi ha una desproporció entre el petit nombre de privilegiats i el gran proletariat. Manca una educació política impedida moltes vegades pel baix nivell cultural del poble. Aquesta situació fa patent la responsabilitat greu dels cristians, doncs aquests països son considerats catòlics. Cal doncs formar laics competents, crear una opinió pública orientadora de la vida social, aplicar els principis socials de l'Església i en molts camps una acció de veritable suplència.

Mons. Zoungana, arquebisbe de Ouagadougou: S'ha de parlar amb més detall de l'anomenat tercer món. Fets: la creixença de població és més gran en els països pobres que en els rics. L'evolució econòmica en canvi és més lenta en aquests països pobres. Les diferències de preu en la compra i venda de productes de l'exportació-importació augmenta el desequilibri. Això exigeix la proclamació d'uns nous principis de moral internacional. Lo superflu, correspon en justícia als pobres. Els qui volen ajudar han de renunciar a tota forma d'egoisme. Cal revisar l'ordre econòmic internacional en funció del bé comú.

Debat sobre el paràgraf: "SOLIDARITAT ENTRE ELS POBLES", que tracta dels problemes del sub-desenvolupament, la misèria i la fam en el món.

Intervencions

L'auditor seglar J. Norris, president de la Comissió Internacional Catòlica d'Emigració ha introduït el tema remarcant la urgència i noves dimensions del problema de la pobresa.

En poc temps, un petit nombre de nacions que representen un 16% de la humanitat ha acaparat un 70% de tota la riquesa mundial. Aquestes nacions son les de l'àrea Nord-Atlàntica, tradicionalment cristianes. La desproporció entre rics i pobres s'augmenta ràpidament. Les tres quartes parts de la humanitat no tenen lo necessari per subsistir, sovint ni el mínim vital. El cristianisme dels que no miren la riquesa com una responsabilitat i la propietat juntament amb els deures socials, no té cap sentit.

Sense esforços més eficaços i generals no s'afrontaran de manera realista aquests problemes.

El sub-desenvolupament comporta la fam, les malalties, l'analfabetisme i l'abreujament de la vida (la mitja de molts països no sobrepassa els 25 anys de vida). La família humana no pot permetre aquestes sofrances. El Concili ha de fer una crida a l'acció i hauria de crear un Organisme internacional eficaç.

Card. Frings, arquebisbe de Colònia. El nostre programa d'acció podria tenir aquests punts: 1) Que totes les Conferències episcopals nacionals creïn un Organisme dedicat a la lluita de la misèria en el món. Es tractaria d'una obra d'ajuda social no de caritat-beneficència, oberta a tots sense discriminació. 2) Aquesta acció ha de tenir una inspiració religiosa. Els catòlics poden entroncar-la amb l'esperit d'Advent, de Quaresma, etc... 3) Ha de ser una acció ben organitzada, en el pla bàsic, en el diocessà nacional i en col.laboració amb la Sta. Seu a pla internacional.

Els bisbes han de donar exemple anant al davant. Seria molt demanar un esperit de senzillesa, fins en els detalls de suprimir les costums i els hàbits fastuosos? (Molts aplaudiments).

Mons. Alfrink, arquebisbe d'Utrecht. S'adhereix a les propostes del card. Frings i en aquest esperit pràctic demana que més que condemnar el materialisme marxista, com han insinuat alguns Pares que ja ha sigut condemnat àdhuc pels Papes, s'insisteixi més en la reprovació del materialisme-pràctic que és encara més extens i funest. Una condemna afectaria més l'aspecte teòric i tancaria la porta a un diàleg que molts creuen encara possible i útil.

Hem d'insistir en que els catòlics profunditzin la seva fe, portin una vida més conseqüent, sobre tot en els aspectes socials i de justícia. Hem de dir també ben clar que la veritable llibertat religiosa sigui respectada arreu per tothom. Així conseguirem efectes positius sense tancar la porta a les possibilitats dels diàlegs amb tot el món.

Mons. Rupp, bisbe de Mònaco. Al parlar del problema demogràfic s'ha de tenir present el dret d'immigració.

No hem de caure en una espècie de megalomania (mania de grandeses) esperant del món un aplaudiment a la nostra caritat. En aquest aspecte passa sovint que estem més disposats per la caritat vers els no-cristians que entre nosaltres mateixos. Cal no oblidar les falles que hi hagin en caritat a dintre de casa.

El Concili ha de tenir molt present la generació dels joves. Hem d'establir "fil directe" amb la joventut.

Una Església que es presenti amb molta diplomàcia, molta prudència i amb delicadesa quasi "femenina" davant dels problemes del món d'avui no estarà a l'altura de la seva missió.

Mons. Pildain, bisbe de Canàries. Déu ha donat tota la terra a la humanitat. Les desigualtats entre les nacions són una vergonya de la nostra època. Hi ha un principi en l'Escriptura, en els Pares de l'Església, en St. Tomàs, ben clar: En cas de necessitat tot és comú. Recorda lo de St. Ambròs: "Si jo visc en l'opulència, els meus vestits, el meu pa, corresponen als pobres". En l'Església primitiva no hi havien indigents. Els primers cristians ho posaven tot en comú. "En cas de necessitat tot és comú". Hem d'aplicar aquest principi a la vida internacional.

Mons. Savanstron, bisbe auxiliar de New-York. La meitat de la humanitat no té lo necessari per viure ni material ni culturalment. Aquesta situació és la causa de que tants homes esperin la "revolució". Els bisbes tenim el deure de proclamar això i fer que els nostres fidels assumeixin aquestes responsabilitats.

Mons. Thangalathil, bisbe de Trivadrón (Índia). L'home té necessitat de lo indispensable per portar una vida moral honesta. Hem de lluitar contra el pecat i contra tot lo que l'afavoreix. La misèria és una ocasió de pecat. El desequilibri de tot tipus entre els pobles té conseqüències morals i espirituals gravíssimes.

vida del concili

Nº. 39

9 de novembre de 1.964

I. INTERRUPCIÓ EN EL DEBAT DE L'ESQUEMA XIII.

No ha acabat encara la discussió sobre l'esquema XIII. El debat però, s'ha interromput per tal de donar entrada a un dels esquemes menors, el de les missions.

II. EL TEXT SOBRE LES MISSIONS.

a). Antecedents.

La primera redacció de l'esquema sobre les missions contenia set capítols extensos. Bona part d'aquests capítols va servir per a enriquir altres esquemes, com és ara el d'Església i el de Litúrgia, la declaració sobre els no cristians, i altres elements destinats a la futura codificació del Dret Canònic. Amb això, l'esquema sobre les missions va quedar tan sols amb dos capítols, estrictament missionals.

Amb aquestes es va fer una segona redacció, dividida en quatre capítols.

L'orientació d'abreujament, donada per a la intersessió de segona a tercera sessió, va fer desaparèixer la segona redacció, reduint l'esquema a una sèrie de 13 proposicions, que constitueixen el contingut del text actual.

b). Estructura actual.

Les tretze proposicions del text exposen tres punts fonamentals: 1. Idees generals sobre l'apostolat missional; 2. La formació missionera; 3. La cooperació a les missions.

- L'esquema o el text comença amb l'enèrgica afirmació del deure de predicar l'Evangeli a tots els homes, que obliga a tots els successors dels apòstols, i a tots els sacerdots i fidels.
- L'acompliment d'aquest mandat del Crist imposa moltes vegades la coexistència, en el mateix territori, de bisbes indígenes i estrangers, i de clerecia nativa i forània, i fa imprescindible la col·laboració.
- Les exhortacions a l'esperit de pobresa, que el Concili dirigeix a tota l'Església i als bisbes sobre tot, revesteixen més importància encara en els països de missions per tal de presentar-se sota la pobresa, com a "signe" de l'Evangeli, en aquests llocs plens sovint de misèria i d'ignorància.
- Es consignen els diferents aspectes del creixement de l'Església: pre-evangelització, evangelització, iniciació catequística i sacramental dels catecúmens, i dels neòfits (aspirants al baptisme i recent batejats, respectivament), i maduració de la vocació missionera en els nous cristians per tal de convertir-los en els primers apòstols dels seus conciutadans.
- Proposa la creació d'un gran consell central d'evangelització, que estaria al costat de la Congregació de la Propagació de la Fe, amb l'objecte no de centralitzar, sinó de coordinar els estudis i les iniciatives.
- Respecte de la cooperació missionera, el text actual conté l'exigència dirigida a tota l'Església, als bisbes, als sacerdots, als instituts religiosos, als seglars; i senyala el deure d'una contribució, àdhuc eco-

nòmica, de les diòcesis vers les missions, adequada a les seves forces i riquesa.

- La mentalitat del qui va a les missions s'ha d'adaptar a la del terreny de missió: el missioner espanyol o francès s'ha de convertir a una mentalitat africana o asiàtica o americana, etc. segons sigui el terreny de destí missioner. Dins d'un ideal ecumènic, el missioner ha de portar al seu camp d'apostolat un treball positiu d'evangelització i de cap manera les disputes que divideixen les comunitats cristianes en el país d'origen del missioner.

- Amb relació a l'adaptació cultural, es diu que l'Església, pel fet de ser catòlica, en cap lloc és estranya; ans reconeix i fomenta els veraders valors de totes les cultures, els accepta i els informa d'Evangelí. Per això, els missioners aprendran la llengua, la mentalitat, la psicologia i els costums del poble.

- Essent tan ràpida l'evolució dels països de missió, sotmetent les cultures a constant transformació, és necessari que la formació dels predicadors de l'Evangelí es renovi sovint i periòdicament.

- D'ací que sigui necessari el treball d'instituts científics missioners atents a tota mena de transformacions que afecten la marxa del curs de la societat.

III. CONGREGACIÓ GENERAL 116

Divendres, 6 de novembre.

El fet excepcional d'aquesta congregació ha estat la presència del Papa a l'Assemblea conciliar. Amb tot, el desenrotllament de la Congregació ha sigut perfectament normal.

1. La Missa. Ha celebrat Mons. Haile Cahsay, bisbe d'Adigrat, en ritus etiòp. Els cants eren melodies típicament africanes, que, amb el ritme del tam-tam i d'altres instruments adequats, han acompanyat també l'entronització dels Evangelis.

2. La presència del Papa. Pau VI s'ha presentat, abans de començar la missa; a peu, sense la cadira gestatòria, i quasi sense acompanyament. Acabada la missa, s'ha col·locat al mig de la taula de Presidència, entre els Cardenals Tisserant i Tappouni.

3. Intervenció de Pau VI. Tan bon punt Mons. Felici, el Secretari General del Concili, ha anunciat els resultats de la votació, feta el dia abans, sobre l'esquema del paper pastoral dels bisbes, Pau VI ha pronunciat la seva allocució, que té el to d'una de tantes intervencions conciliars:

"Tingueu la seguretat, estimadíssims Germans, que el Nostre desig més ardent és el d'intervenir en aquesta Assemblea del Concili Ecumènic, reunit en aquesta santa aula de la Basílica vaticana. Havent pres la decisió de presidir almenys una de les vostres Congregacions generals, hem volgut estar present avui, quan la vostra atenció es dirigeix a l'esquema sobre les Missions. El que ha impulsat la Nostra decisió ha estat la greu, la singular importància de la matèria que avui ocupa els vostres esperits i els vostres cors. Ressonen en Nós, Successor de Sant Pere, i en vosaltres, successors dels apòstols, les paraules del mandat diví: "Aneu arreu del món i prediqueu l'Evangelí a tots els homes". De l'acompliment d'aquesta tasca en depèn la salvació del món.

"Pertoca a aquest Concili, entre altres coses, el deure o la tasca de preparar nous camins, de considerar nous mitjans, d'estimular noves energies, de cara a una difusió de l'Evangelí més eficaç i de més amplitud.

"Examinant l'esquema que teniu en vostres mans, i que tracta d'aquest problema, hi hem trobat moltes coses dignes de la Nostra lloança, tant pel seu contingut com per l'ordre de la seva exposició. Pensem, doncs, que el text serà fàcilment aprovat, tot i tenint present les esmenes que es veuran necessàries. Tant de bò que les suggerències contingudes en l'esquema, que les iniciatives exposades, que les orientacions i les indicacions orientades a finalitats tan altes, puguin desvetllar un fervor d'acció vers una difusió més intensa del Regne de Déu sobre la terra. Tan de bò que pugui oferir a la sembra evangèlica

vida del concili

Nº. 39 - full 2on.

la possibilitat d'una collita més abundosa. El que sobre tot ens plau és el que constantment ve manifestat en el text: és a dir que l'Església és missionera i també que els fidels, en la mesura de les seves possibilitats, esdevenen missioners en el seu esperit i en les seves obres. Que tots aquells que són rics en el do inefable de la fe, que tots aquells que són il·luminats per la llum de l'Evangeli (en la mesura en que participen del sacerdoci real del poble sant de Déu) donin sempre gràcies a l'Altíssim per aquest do i ofereixin pregàries, exercicis de pietat i ajuts materials per tal de subvenir generosament als predicadors de l'Evangeli. Com sigui que no hi ha res més saludable pels homes i res més agradable a la glòria de Déu que l'esforç generós per a la difusió de la fe; que tots els qui es donen a l'apostolat missioner, el més excel·lent per la seva importància i per la seva eficàcia, es comprometin a un esforç més notable per tal de difondre-la amb un verdader esperit de pietat, amb un abandonament a la Providència i amb confiança en la misericòrdia de Déu.

"O Déu, que voleu que tots els homes se salvin i arribin a la coneixença de la veritat, envieu, us ho preguem, operaris a la vostra vinya; concediu-los-hi de poguer expressar la vostra paraula per tal que s'estengui i sigui compresa i que tots us coneguin a Vós, Únic Déu verdader, i Aquell que haveu enviat, el Vostre Fill Jesucrist, Nostre Senyor".

"Abans d'acabar el nostre discurs amb un esperit fraternal, desitjem saludar d'una manera particular els Pares del Concili que treballen per al Regne de Crist en els territoris de Missió. Vers ells enviem el Nostre pensament amb els nostres desigs. El nostre pensament va també als sacerdots, als auxiliars missioners, als catequistes, a tots els que col·laboren amb els missioners, als qui ofereixen a les Missions obres concretes i afavoreixen les iniciatives missioneres. Com a garantia d'aquests desigs, enviem a tots, juntament amb el Nostre paternal afecte, la Nostra benedicció apostòlica".

4. Relació de conjunt. Fa aquesta relació, en nom de la Comissió de les Missions, el Card. Agagianian. Primerament, lloa el sentit missioner de Pau VI, remarcant les pistes més importants d'aquest pontificat de cara a les missions, al·ludint també al viatge a Bombay.

Segonament, presenta una introducció històrica molt important:

El Concili Vaticà I tenia previst un esquema missional que no va ser possible discutir. Resulta ben curiosa la comparança del concepte i de la realitat de les missions en 1870 i en 1964. En 1870, per exemple, depenien de la Congregació de la Propagació de la Fe, Anglaterra, Irlanda, Holanda, Luxemburg, Alemanya del Nord, els Estats Units i el Canadà; l'any 1908 aquests països quedaren independents de la jurisdicció d'aquella Congregació. L'any 1917 hi quedaren els territoris de les esglésies orientals.

L'any 1870, les missions comprenien 275 circumscripcions eclesiàstiques: 22 a Àfrica, 88 a Amèrica, 71 a Àsia, 68 a Europa, i 26 a l'Oceania. Avui, 770 circumscripcions: 270 a Àfrica, 79 a Amèrica, 341 a Àsia, 19 a Europa i 61 a Oceania.

L'any 1870, no hi havia ni un sol bisbe nascut en els territoris considerats de missió, excepció feta dels patriarques i prelats del pròxim i mig Orient. Avui hi han 41 arquebisbes, i 126 bisbes, i, d'ells, quatre són Cardenals.

L'any 1870 hi havien 10 seminaris. Avui n'hi han 385 de menors i 85 de majors...

5. Comiat del Papa. Acabada la relació del Cardenal Agagianian, Pau VI abandona l'aula conciliar, després de saludar els membres del Consell de Presidència, els secretaris i els Moderadors.

6. Relació detallada del text. La presenta Mons. Lokuang, bisbe de Tainan (For-

mosa).

(Acte seguit Mons. Schaufele fa la seva relació del cap.III de l'esquema sobre "La funció pastoral dels bisbes").

7. Comença el debat sobre el text de Les Missions:

El Card. Leger, arquebisbe de Montreal (Canadà). Tots els bisbes, diu, esperen d'aquest Concili un fort impuls vers l'apostolat missioner, essencial a l'Església. I toca els següents aspectes:

a). El Concili ha reconegut que era llegítima una diversitat en l'Església, gràcies a la llibertat donada als episcopats. Aquesta llibertat enlloc és més necessària que en les missions. El text, tot i que subratlla l'afany d'adaptació, no obstant l'hauria de manifestar de manera més vigorosa.

b). La instauració del diaconat permanent serà d'una utilitat considerable.

c). El diàleg entre l'Església i les religions no cristianes serà afavorit pel Secretariat creat ja de cara a aquest objectiu. Ara bé, el text parla del trobament de les diverses cultures i no fa esment del trobament de les diverses religions.

d). El text ha d'insistir i completar el que fa referència a la col.laboració entre els bisbes i les Institucions religioses.

e). Una motivació esperançadora la dona la nova consciència, que han pres els bisbes, de la seva responsabilitat envers l'Església universal en virtut de la seva consagració episcopal i en virtut de la col.legialitat.

f). Respecte del Consell central per a l'evangelització, que preveu el text, i que, segons els termes d'aquest, hauria d'estar al costat de la Congregació de Propaganda Fide, hauria de situar-se a l'interior de la Congregació i constituir-ne un Consell suprem.

El Card. Tatsuo Doi, arquebisbe de Tokio (Japó). Deplora l'ambigüitat del text i precisa, respecte de les etapes de la conversió, que no és possible dicar lleis generals, tota vegada que depèn molt de les situacions.

El Card. Rugambwa, bisbe de Bukoba (Tanganika). Parla de la necessitat d'adaptació, en recordar la consigna de Sant Pau: "fer-se tot a tots per tal de salvar-los a tots".

Aquesta adaptació no deriva de raons estratègiques ni diplomàtiques, sinó que correspon al mateix pla de Déu que ha fet els homes diversos. La història de les missions demostra que l'Església s'ha encallat quan ha conservat una aparència occidental i quan s'ha considerat lligada a les potències colonialistes.

Per altra banda, els missioners han de conèixer els països on van, i viure d'acord amb les maneres de la gent del país. Els mitjans materials, autos, edificis, etc. han d'aparèixer únicament com instruments de treball al servei de l'Església.

Finalment, l'adaptació comporta la fidelitat als costums acceptables del país i també l'observància escrupulosa de les lleis.

El Card. Bea, intervé en nom dels bisbes d'Àfrica i de molts bisbes d'Àsia, considerant-ho com un gran honor: Avui, quan es nota una certa disminució de les vocacions missioneres i quan s'observen alguns dubtes respecte de la necessitat de les missions, convé destacar que la finalitat del text sobre les missions és la d'exaltar l'activitat missionera. La finalitat missionera resta sempre actual i ha de continuar fins a la fi del món. Es qüestió no de raça ni de cultura, sinó de servei del Crist. Els pobles no podran considerar-se ferits, sinó honrats, pel fet d'entrar en el cos de Crist.

Es necessari donar preferència a l'anunci de l'Evangeli en els pobles que no han conegut el Crist, sense reservar-se les vocacions en els països europeus deschristianitzats amb el pretext d'emprendre la re-evangelització.

Tal com ho recalca la doctrina de l'esquema d'Ecclesia, els bisbes tenen la greu obligació d'ocupar-se de l'evangelització de tot el món.

Mons. Lagarra, prelat nullius del Panamà, reconeixent les coses excel·lents que conté l'esquema, insisteix sobre la necessitat d'una col.laboració econòmica.

IV. VOTACIONS RELATIVES A L'ESQUEMA SOBRE LA FUNCIO PASTORAL DELS BISBES.

Recordem:

vida del concili

Nº. 39 -full 3er.

a). Els tres capítols de l'esquema són: 1. La funció dels bisbes en l'Església universal. 2. La funció del bisbe en la seva diòcesi. 3. La funció dels bisbes en les conferències episcopals.

b). Els vots parcials i la votació de conjunt del primer capítol consten al full nº. 37.

Votacions parcials del cap.II

	<u>Votants</u>	<u>Si</u>	<u>No</u>	<u>Nuls</u>
1ª. Ofici pastoral dels bisbes:	2.062	2.040	22	-
2ª. Independència dels bisbes enfront dels poders públics, i renúncia del dret de presentació per part dels poders públics:	2.063	2.055	8	-
3ª. Jubilació dels bisbes ancians i imedits:	2.044	1.986	57	1
4ª. Criteris de límits i de divisió de les diòcesis:	1.993	1.979	12	2
5ª. Els bisbes coadjutors i auxiliars:	2.005	1.982	22	1
6ª. Reforma de les cúries diocesanes i erecció d'un Consell pastoral:	1.981	1.956	25	-
7ª. Funció, nomenament, trasllat, renúncia i jubilació dels rectors:	1.964	1.950	14	-
8ª. Relació dels religiosos amb els bisbes i amb les parròquies:	1.985	1.801	172	12

Votació del cap.II sencer:

VOTANTS: 2.139 Sí; 1.229 No; 19 Iuxta modum; 889 Nuls; 2

Per tant: el capítol ha de passar a una nova redacció, tenint presents les modificacions suggerides, car passen de la tercera part dels votants. Sembla que les modificacions (els modus) fan referència al Consell rector diocesà i a la reforma de la Cúria diocesana.

Votacions parcials del cap.III

	<u>Votants</u>	<u>Si</u>	<u>No</u>	<u>Nuls</u>
1ª. Sínodes i concilis particulars:	2.014	2.000	11	3
2ª. Estructura de les conferències episcopals, competència i relació amb el govern de les diòcesis:	2.057	1.984	71	2
3ª. Criteris de divisió de províncies eclesiàstiques i erecció de diòcesis:	2.025	1.998	27	-

Votació del cap.III sencer:

Votants: 2.097 Sí; 1.582 No; 15 Iuxta modum; 496 Nuls; 4

Per tant: la Comissió queda amb llibertat d'incorporar o de refusar les esmenes, sense necessitat de sotmetre el cap. a nova votació.

Notes sobre la III conferència de les Esglésies Ortodoxes a Rodas.

(Vegeu els fulls num. 35 i 37).

1. Participants:

L'Ortodòxia grega: Patriarcats de Constantinopla i d'Alexandria; i les esglésies autocèfales de Grècia i Xipre. Representen uns 10 milions de cristians.

L'Ortodòxia àrab: Patriarcat d'Antioquia i de Jerusalem. Uns 600.000.

L'Ortodòxia llatina: Església autocèfala de Romania. 15 milions.

L'Ortodòxia eslava: Les esglésies autocèfales de
- Rússia. 30 a 50 milions de practicants. 100 a 120 milions de batejats.
- Sèrbia. 8 milions.
- Bulgària. 6 milions.

L'Ortodòxia caucassiana: Església autocèfala de Georgia. Uns 2 milions.

Als confins de l'Occident: Església autocèfala de Txecoslovàquia 400.000
Església autocèfala de Polònia 350.000
Església autònoma de Finlàndia 80.000

2. Missatges:

Cal remarcar el to ecumènic del missatge de Pau VI a la Conferència; i la resposta cordial i mesurada dels participants.

3. Tendències:

Respecte del tema fonamental de la Conferència, és a dir, sobre la possibilitat, oportunitat i maneres d'establir el diàleg "amb pla d'igualtat" amb l'Església Catòlica, les tendències es mostren dividides. Un grup demana que immediatament s'iniciï el diàleg. D'altres demanen que es retardi fins a l'acabament del Concili Vaticà II. Una tendència intermitja voldria que almenys s'anunciés ara el diàleg, encara que no comencés fins a l'acabament del Concili.

4. Possible pla de diàleg:

Amb relació a la manera d'establir el diàleg, uns s'inclinen per un diàleg realitzat en el pla teològic. D'altres volen a més que es constitueixi en el pla d'organització eclesial.

Resum de Mn. Josep Bigordà.

vida del concili

Nº. 40

10 de novembre de 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 1 7

Dissabte, 7 novembre.

Abans de donar el resum de les intervencions presentem un comentari a la Congregació General d'avui, centrat en els següents punts:

1.- Per guanyar temps, hi ha hagut congregació en dissabte, que sol ser dia de descans.

2.- "La Congregació general 117 del Concili passarà a la història com una de les més vives i apassionades del Vaticà II" (R. Cunill, La Vanguardia)

3.- Com explicàvem en el full nº. 39, el primitiu esquema de Missions va quedar reduït a unes breus proposicions, per la pressa per acabar el Concili en aquesta tercera sessió, que va moure la Comissió de Coordinació a ordenar la reducció de 7 dels esquemes a simples declaracions.

4.- "Un centenar de Pares havien demanat la paraula. La Secretaria va disposar que, per grups, escollíssin un portantveu que intervingués en nom de diversos bisbes. Han parlat 15 Pares, però en nom de més d'un miler dels qui eren a l'aula" (R. Cunill, La Vanguardia).

5.- "Tots ells, amb fórmules més o menys dràstiques, amb reserves més o menys subtils, s'han declarat contraris al text. En cap congregació general no havien aparegut tan nombrosos veus, tan clamorosos vots ni tan irades negatives davant d'un esquema proposat. El d'avui ha escoltat qualificatius de difícil referència" (íd).

6.- "L'esquema missional, proposat a través de tretze escanyolides proposicions, no ha gosat a donar ni tan sols una definició de "missió" ni, per tant, a entrar en la seva dimensió teològica, ni a determinar els punts analògics existents entre la missió evangelitzadora en terres descristianitzades del món cristià i l'apostolat missioner en terres que mai no han escoltat el missatge del Crist; és tímid davant del problema d'estructurar les responsabilitats de tot el cos episcopal en la tasca missionera, tot i que al cap de dos mil anys, les dues terceres parts de la humanitat no han escoltat la proclamació de l'Evangeli, i que l'esplèndid treball missioner del darrer segle i mig resulta exigü" (íd).

7.- Tot i que el Papa, que va assistir excepcionalment a la presentació d'aquest debat, va dir: "Pensem que el text serà fàcilment aprovat, tot i tenint presents les esmenes que es veuran necessàries" (vegeu full nº. 39), els Pares no s'han sentit pressionats en la seva llibertat d'expressió, ja que unànimement han rebutjat l'esquema.

8.- És de preveure que l'assemblea donarà el mateix tracte a alguns sinó a tots, dels "petits esquemes", tal com pronosticàvem al full nº. 37. Sobre tot, després d'haver-se anunciat una propera sessió. En aquest cas pot passar que ni una quarta sessió no sigui suficient.

9.- De totes maneres, no és inútil que siguin presentats a discussió en aquesta sessió tercera, perquè els temes "passaran ràpidament sota els ulls crítics de l'episcopat, encara que només sigui durant dos dies. Sis hores de crítiques orals i les paral·leles intervencions escrites donaran a les Comissions la llum necessària per a no interpretar com a veu i criteri de l'Església actual qualsevol veu o criteri de persones o petits grups. Mai una crítica no ha resultat tan constructiva, ja que és reveladora de la ment conciliar, dirigida -no ho oblidem- per l'Esperit Sant" (J. Iribarre, El Correo Catalan). Perquè "com en totes les proposicions que s'estudien aquests dies, la de missions acusa, en els dirigents de l'Administració conciliar, una visió reduïda de les realitats de l'Església i dels sentiments d'un gran nombre de bisbes" (R. Cunill, La Vanguardia).

RESUM DE LES INTERVENCIONS

- Card. Frings (Colònia, Alemanya): En nom dels bisbes missioners i dels superiors dels Instituts religiosos declara que el problema de les missions és tan important que no pot quedar reduït a aquestes "proposicions", i demana un esquema sencer, tan teològic com pràctic. Insisteix sobre tres punts: 1) Cal donar a la Missió un fonament teològic més profund. 2) Que el "Consell Central d'evangelització" que preveu l'esquema s'encarregui de l'adaptació de l'Evangeli a les diverses cultures i de discernir on és més urgent la col·laboració de la cristianitat a l'obra missional. Cal crear, diu, una veritable estratègia missionera. 3) Cada diòcesi hauria de donar anualment una contribució a les missions (Alemanya dona cada any 10 milions de marcs). Com tot organisme vivent, les Missions, si no creixen, minven. (Molts aplaudiments al començament i al terme de la seva intervenció).
- Card. Alfrink (Utrecht, Holanda): Parla de la vocació missionera. L'esquema no en parla prou. Hi ha un lligam entre la col·legialitat i la missió: "Aneu, convertiu totes les nacions!". 2.000 milions d'homes no coneixen l'Evangeli. El treball missioner tot just està començat. Les vocacions missioneres minven. No queden compensades pels sacerdots que van a missions per un temps limitat. Cal insistir sobre la vocació específica dels missioners. Fomentar les vocacions i estudiar els mitjans de formar-les. No n'hi ha prou amb unes "proposicions", cal tot un tractat.
- Card. Suenens (Malines, Bèlgica): La importància primordial de les Missions exigeix una revisió del text. Insisteix en el paper del laicat en la tasca missionera. Els laics han de contribuir a l'evangelització no sols amb dons i pregàries, sinó també amb l'apostolat directe. Hom no està plenament evangelitzat fins que és evangelitzador. Cal formar també un laicat indígena adult, capaç de prendre responsabilitats. Fins que aquest no existeixi l'Església no estarà veritablement implantada. L'anada de laics missioners no és més que una solució provisional.
- Mons. Youghare (Alt-Volta, Africa): El text no parla prou dels catequistes. Cal insistir sobre la seva formació i el seu manteniment material. Són d'agrair els molts organismes que ajuden a les Missions, però perquè aquesta ajuda sigui més eficaç, cal un diàleg entre el qui dona i el qui rep.
- Mons. Gantin (Cotonou, Dahomey): Parla en nom dels bisbes d'Àfrica i de Madagascar. Hi ha prejudicis contra les obres missioneres, diu, que sovint són considerades com una forma de dominació de l'Església, lligada a poders polítics. Per dissipar aquestes sospites cal proclamar: 1) Que Déu vol aplegar tots els homes en Crist. 2) Que l'Església està per damunt de totes les cultures. No està lligada a cap, sinó oberta a totes, perquè totes pertanyen a la creació. El diàleg de l'Església amb elles ha de ser un veritable intercanvi. 3) L'Església està per damunt de tots els règims polítics. S'ha de mostrar al món pluralista d'avui amb tota la seva universalitat i diversitat.

vida del concili

Nº. 40-fulll 2on.

Recomana finalment, en nom de tots els bisbes d'Àfrica, que els africans conservin la seva tradicional hospitalitat envers l'Església que els porta el Crist.

- Mons. Geise (Indonèsia): En nom de 25 conferències episcopals i de 70 superiors d'Instituts demana un nou esquema. Diem que l'activitat missionera és l'essencial de l'Església. Parlar-ne en 13 proposicions és realment allò de la muntanya infantant un ratolí.
- Mons. Lamont (Rodèsia): Ataca l'esquema amb violència i amb humor. Esperàvem més dels autors, diu. Recorrent a l'al·legoria d'Ezequiel, el compara a una pila d'ossos pelats, del tot secs. Només Déu sap si són vius o morts. Cal que aquesta nova Pentecosta que és el Concili faci una cosa digna per a les Missions. Continua en to festiu: l'esquema sembla un pare conciliar que volgués parlar aquí sense micro, o una candela que volgués il·luminar un gran local... (El moderador, Card. Döpfner, demana als pares següents que s'abstinguin de fer retòrica).
- Mons. Kihangire (Uganda): Insisteix sobre la formació dels catequistes i proposa un programa concret.
- Mons. Massa (Nanyang, Xina): Tracta dues qüestions: la distinció entre regions cristianes i no cristianes i la necessària adaptació dels missioners al país de missió.
- Mons. Carretto (Tailàndia): Insisteix sobre la importància dels "jumelages" (agermanaments) de diòcesis. Hi han diòcesis riques en tot, que poden ajudar a d'altres de missions. Això crearà molts lligams espirituals i personals.
- Mons. Moore (Hol·landa): L'esquema està mancat de visió teològica. La gràcia existeix, en els països de missió, abans de la presència concreta de l'Església. Aquesta es troba amb veritables cultures treballades ja per la gràcia. No es tracta, doncs, d'aportar la cultura occidental en les seves formes decadents. De tot això les proposicions no en parlen. Cal un veritable esquema.
- Mons. Velasco (Nord-americà, prelat dels xinesos a EE. UU.): Ha pres la defensa dels missioners estrangers, posant en guàrdia contra els nacionalismes dels nous països. Però ha dit també que l'esquema ha de parlar també de la clerècia autòctona, ja que només parla de l'adaptació dels missioners estrangers. Això és encara una certa forma de paternalisme.
- Rvd. P. Grotti (prelat "Nullius" d'Acre i Purus, Brasil): Lloa la Comissió pel seu treball, però no pel fruit del seu treball. Hi fa crítiques severes de forma vehement, com aquestes: "La mateixa Roma pot ser considerada com un territori de missió"... "Els sacerdots i laics que vénen als països de missió són de vegades més aviat turistes que missioners"...
- Mons. Riobé (Orleans, França): Protesta vigorosament contra la darrera afirmació de l'anterior. Les "proposicions" que estudiem són in-

suficients. El Concili ha d'estudiar les necessitats de l'evangelització, elaborar la doctrina i formular els principis que guiaran el Consell Central que serà creat. L'evangelització s'ha de realitzar avui en el context d'una veritable revolució social, que exigeix una adaptació nova. L'antiga distinció entre països cristians i països de missió no respon ja a la realitat. L'esquema sta de fonamentar en la doctrina de l'esquema d'Església, és a dir, sobre la naturalesa missionera de l'Església, la seva catolicitat, la col·legialitat i la comunió de les Esglésies locals. El Concili té per objecte el misteri de l'Església: la unitat i la missió són dos aspectes essencials d'aquest misteri.(1). Així com l'esquema d'Ecu-menisme respon al primer, cal un esquema de veritat sobre les Missions. Moltes esmenes presentades dormen als arxius. Fem un nou esquema o un annex a l'actual.

- Mons. Lo Kuang (Tainan, Xina): L'evangelització no ha de ser una ruptura amb les civilitzacions. Cita el discurs de Pau VI en la canonització dels màrtirs d'Uganda, que compara, diferenciant-les, l'evangelització i la colonització.

(1). Recomanem, sobre aquest punt: M. J. Le Guillou, D.P. "MISION Y UNIDAD", Ed. Estela.

Resum de Josep Camps

vida del concili

Nº. 41

11 de novembre de 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 1 3

Dilluns, 9 de novembre.

El fet més important ha estat el rebuig de l'esquema sobre les Missions. "La sessió del dissabte (vegeu full nº. 40) havia deixat en vida poques il·lusions sobre la supervivència del text missional. En acabar de parlar Fulton Sheen s'apropà al micròfon el relator de la comissió, i, bo i intentant anticipar-se a allà que es preveïa inevitable, anuncià que davant de l'inequívoc desig dels pares conciliars, la comissió retirava les proposicions presentades a discussió, que serien substituïdes per un esquema estudiat a la llum de les intervencions dels darrers dies. Tothom va aplaudir. Els aplaudiments eren debades, perquè, segons expressió del secretari mons. Felici, no tenen valor jurídic, i per tant, calia votar expressament si de debò els bisbes volien un altre esquema (vegeu més avall el resultat de la votació)". (J. Iribarren, "El Correo Catalán").

"Els observadors han restat vivament impressionats davant d'aquest fet: malgrat les paraules del Papa (vegeu full nº. 39), els pares han declarat l'esquema de les missions "indigne" del Concili. I, en efecte, el concili ha tornat a la comissió l'esquema missional. A alguns catòlics conformistes que es podrien escandalitzar d'aquesta oposició, és fàcil de contestar que el Concili és tant més lliure dels seus propis moviments com més es considera que el Papa tindrà sempre el darrer mot en l'Església, i que, per tant, pot modificar els textos conciliars en última instància si ho creu conforme als interessos superiors del "poble de Déu". (H. Fesquet, "Le Monde").

I. INTERVENCIONS SOBRE L'ESQUEMA MISSIONAL.

- Mons. Geeraerts, antic bisbe missioner de Bèlgica, en nom de 75 pares.
Es plany de l'absència d'una teologia de la missió. No convé parlar de "missions llunyanes": L'Església existeix on hi ha missió, la missió existeix on hi ha Església. Cal també posar en relació la unitat de la missió amb la responsabilitat col·legial dels bisbes.
- Mons. Zoghby, vicari patriarcal melquita per a l'Egipte. Els orientals entenen la missió com una Epifania de Déu, com la irrupció de la llum de l'Evangeli en la Creació. La missió redemptora de l'Església s'adreça a un món que ha rebut ja gèrmens de la Paraula de Déu. No hi ha solució de continuïtat entre Creació i Redempció, i, per tant, l'Església ha de donar gran importància a aquesta semença del Logos (de la Paraula de Déu) dipositada al cor dels homes i de les civilitzacions.
- Mons. Picachy, bisbe de Jamshedpur (Índia), en nom d'un bon nombre de bisbes de l'Índia i de la Indonèsia. L'esquema no dona prou relleu als catequistes, no insisteix en la promoció de l'esperit apostòlic i considera la missió massa únicament com un ofici de caritat.
- Mons. García de Sierra, arquebisbe de Burgos. La importància de l'activitat missionera prové del fet que la proporció de cristians minva en un món en el qual la població creix sense parar. Si no missi-
sionem, el materialisme augmentarà.
- Mons. Kodwo, bisbe de Cape Coast (Ghana). Lamenta que no es parli de les "noves Esglésies", resultat de les missions. Entre els bisbes

d'aquestes Esglésies i els Instituts missioners hi hauria d'haver unes relacions precises, en forma de contracte, lliurement acceptat.

- Mons. Fulton Sheen, bisbe aux. de Nova York. "Parla com si es trobés a la TV. Capta l'atenció amb preguntes seguides de silencis, i amb consideracions en forma de confidències. No sé si el gènere era adaptat a l'auditori" (A. Wenger, "La Croix"). Les terres de missió no es troben sempre als llocs dits de missió. Hi han bisbes de terres de cristiandat que pateixen una pobresa extrema. Desitja un renovellament de la pobresa. El Concili de Trento va afavorir la castedat; el Vaticà I, l'obediència; tan de bo el Vaticà II promogui la pobresa.

II. FI DEL DEBAT I VOTACIÓ.

- Mons. Lokuang, bisbe de Tainan (Formosa), relator, suggereix de votar el rebuig de l'esquema. El vot ha estat proposat de manera que suggereix aquest rebuig. En efecte "la fórmula amb què el Secretari general ha plantejat el vot d'acceptació o de rebuig del text ha estat diferent d'altres vegades que també la majoria s'havia mostrat no conforme amb la generalitat de l'esquema: ¿Els Pares desitgen o no que l'esquema sobre l'activitat missionera de l'Església sigui refet novament per la competent comissió?". (R. Cunill, "La Vanguardia").

Resultat de la votació.

VOTANTS 1.914	SÍ 1.601	No 311	Nuls 2
---------------	----------	--------	--------

III. CONTINUACIÓ DEL DEBAT SOBRE L'ESQUEMA XIII.

Es parla dels darrers paràgrafs del capítol IV, sobre la "solidaritat entre els pobles", i la "pau".

A) Solidaritat entre els pobles.

- Mons. Ntuyagaja, bisbe d'Usumbura (Burundi). Tots els mals provenen de la manca de caritat. La caritat s'exercita amb l'ajuda mútua i la solidaritat entre les nacions.
- Card. Rugambwa, bisbe de Bukoba (Tanganika). Els pobles més necessiten benivolència i honor que no pas ajuda material.
- P. Mahon, superior general dels Missioners de Mill-Hill. El Vaticà I, davant del primer manifest de Karl Marx no va parlar de la desigualtat social. El Vaticà II no pot deixar de parlar de la justícia en el pla internacional. Ara els pobles proletaris han succeït a les classes proletàries. Cal que en el nou esquema la lluita contra la fam sigui una qüestió principal.
- Mons. Bevin, bisbe d'Oakland (Estats Units). Proposa un sistema econòmic d'institució divina, que seria el remei a la injusta distribució dels béns. L'orador es referia al sistema de dèlmes i primícies.
- Card. Richaud, arquebisbe de Burdeos (França), en nom de 70 bisbes, entre els quals el card. Silva Henríquez, president de Caritas internacional. Fa història de la institució "Caritas" i mostra els seus benèfics fruits. Desitja la creació d'un Secretariat que tingués la missió d'educar la responsabilitat personal dels cristians en aquesta matèria, formació de personal, intercanvi d'informacions i experiències, cooperació amb les altres Esglésies i amb els organismes internacionals.

B) La pau.

- Card. Alfrink, arquebisbe d'Utrecht (Holanda), nou president internacional de Pax Christi. No podem restar més ençà de l'encíclica "Pacem in terris". Sobre el desarmament l'encíclica parla més clar que l'esquema: demana la reducció simultània, recíproca i controlada dels armaments. En canvi, l'esquema distingeix entre la bomba "neta"

vida del concili

Nº. 41 -full 2on.

(d'efectes calculables) i la bomba "bruta" (d'efectes incontrollables): per tant, no hi ha condemna clara de les armes nuclears. D'altra banda, ¿és bo de parlar de l'antiga teoria de la guerra justa i injusta? La qüestió no és pas de saber com la guerra nuclear pot ésser justa, sinó de maldar perquè no hi hagi mai una guerra nuclear. Cita la frase de Kennedy: "Si no destruïm les armes, les armes ens destruïran". La intervenció de l'Església en aquesta matèria s'ha de justificar més per la seva missió d'anunciar la pau que no pas per dissipar el terror atòmic.

- Mons. Ancel, aux. de Lyon (França). Hi ha una aparent contradicció a l'esquema: d'una banda es condemna la guerra; de l'altra s'afirma la licitud de la defensa contra la injusta agressió. La solució s'ha de trobar en una abolició total de la guerra. 1). El bé comú de la humanitat exigeix que totes les nacions renunciïn al dret de la guerra. 2). L'autoritat internacional hauria de tenir el poder i els mitjans d'impedir la guerra. De la mateixa manera que antigament l'autoritat de l'Estat va contribuir a la supressió de les guerres entre les ciutats, en el futur l'autoritat internacional haurà de fer que no hi hagi guerra entre les nacions.
- Mons. Guilhem, bisbe de Laval. Usar les armes atòmiques és un crim contra Déu i contra la humanitat. L'Església afirma que la pau es fonamenta en la caritat i el diàleg, no pas en el terror. Això no vol dir condemnar les recerques atòmiques: l'àtom pot contribuir al bé de la humanitat. Els fidels han de treballar per al desarmament afavorint la pau, la justícia, la lluita contra la fam. Els caps d'Estat necessiten l'ajuda de l'opinió pública.

¿QUE APROVARA DEFINITIVAMENT LA TERCERA SESSIÓ?

"Ningú no creu que la sessió tercera, tan brillant i fructífera, pugui cloure els treballs sense donar alguns resultats definitius. S'augura que la constitució "de Ecclesia" serà proclamada i sancionada, i s'espera també que ho sigui el decret sobre l'ofici pastoral dels bisbes". (R. Cunill, "La Vanguardia").

INFORMACIÓ CATALANA SOBRE EL CONCILI

Recomanem la publicació "Concili Avui", que constitueix un excel·lent instrument de reflexió teològica i pastoral sobre les activitats del Concili, i al mateix temps una visió de conjunt del seu desenrotllament, clara i orgànica. Acaba de sortir el número 10.

VIATGE DE PAU VI A BOMBAY

Problemes que planteja.

(Extracte d'un article de R. Laurentin, a "Le Figaro", 10-XI-1.964).

- 1.- L'estil de manifestació i potència que revesteixen els congressos eucarístics, la fundació dels quals s'inscriu en la línia de la contra-reforma. El posar de relleu de manera pública i solemne la presència de Crist en l'Eucaristia no deixa de ser un obstacle per als protestants.
- 2.- Una manifestació d'aquest tipus difícilment evitarà l'equivoc en un lloc com l'Índia. La celebració dels Misteris no escau gaire davant d'una població predominantment pagana. D'altra banda, si hi ha desplegament de tot el fast acostumat en aquestes ocasions, serà una pantalla o un camí d'accés al Crist i a l'Evangeli?
- 3.- Si hi ha desplegament de fast i luxe, com s'avindrà amb la misèria regnant d'aquell país?. Encara que hi hagi oferta de queviures i medicaments, no hi ha perill de crear ressentiments en un poble que menysprea el diner d'una civilització que posa els valors espirituals al servei de la voluntat de domini?.
- 4.- Caldrà molt de tacte i prudència perquè el Congrés de Bombay sigui de debò un testimoniatge evangèlic. Els bisbes de l'Índia, que desitgen aquest Congrés, són conscients d'aquest perill i volen evitar un estil d'"assistència pontifícia". El mateix Papa ha definit en termes densos el triple caràcter del seu viatge: la simplicitat de Gandhi, el despullament dels pelegrinatges hindús, la preocupació primordial envers els pobres.
- 5.- Com evitar que la presència papal eclipsi la presència eucarística? Com procurar que l'home que anirà a Bombay amb esperit de simplicitat evangèlica aparegui realment com l'humil adorador d'aquest Déu ocult en l'Hostia, que potser interessarà molt poc les multituds budistes de Bombay?
Són problemes d'una gran aventura, que mereix no obstant de ser viscuda. Perquè importa molt que el Papa vegi d'aprop els homes. Importa, com digué el mateix Pau VI, "que el Papa esdevingui missioner".

Resum de Mn. Joan Llopis

vida del concili

Nº. 42

12 de novembre de 1.964

C O N G R E G A C I Ó G E N E R A L 1 1 9

Dimarts, 10 de novembre.

La Congregació general d'avui ha tingut quatre fases principals: 1). Debat sobre el capítol IV de l'esquema XIII (punt sisè: acció a favor de la pau) 2). Intervencions addicionals sobre diversos punts del mateix esquema. 3). Fi del debat, amb la intervenció del seglar Juan Vázquez i el resum del relator Mons. Guano. 4). Comença l'examen de l'esquema sobre els religiosos.

I. SOBRE EL TEMA DE LA PAU

Patriarca Màximos IV: Sobre les armes nuclears. "El nombre creixent de països que tenen aquest mitjà infernal de destrucció augmenta cada dia l'amenaça. Sense entrar en consideracions científiques, que no són de la nostra competència, hem de fer el possible per conjurar la desgràcia de la guerra nuclear. La intervenció de 2.000 bisbes, repartits arreu del món, a favor de la pau podria ser capaç de canviar el curs de la història i de defensar la sort de la humanitat. La concepció de la guerra justa hauria de ser repensada a la llum dels temps presents. Una reprobació radical per part de l'Església podria tenir l'efecte de la bola de neu, perquè tota veritat té una força de penetració i d'extensió en totes les ànimes. Altres autoritats civils o religioses podrien seguir el nostre exemple. Una afirmació mundial de l'opinió en aquest sentit podria obligar els dirigents, reclosos en la seva concepció nacional, a una més profunda reflexió."

Mons. Hengsbach (Essen, Alemanya): Demana la constitució de col·loquis entre militars i polítics, d'una banda, i teòlegs i moralistes de l'altra, per tal de trobar en comú camins de solució.

Mons. Hannan (Washington): "Ha de ser mantingut el principi de la guerra justa. És inexacte dir que les armes atòmiques tenen sempre efectes imprevisibles. Avui s'ha arribat a la fabricació de bombes "netes". L'esquema ha de parlar del deure de defensar la llibertat".

Mons. Beck (Liverpool, Anglaterra): "Que el Concili no condemni a la lleugera tot ús de les armes nuclears. Dintre d'un equilibri del terror, el desarmament unilateral precipitaria la guerra. Un desarmament, perquè sigui eficaç, ha de ser controlat i simultani."

R. Laurentin, *Le Figaro* (12.XI.1964) fa notar que la defensa del dret a la guerra ha vingut de dos bisbes de nacions que són potències atòmiques.

II. INTERVENCIONS ADDICIONALS, en nom d'un mínim de 70 Pares conciliars.

Mons. Rigaud (Pamiers, França): Sobre la participació cristiana en les organitzacions internacionals. El Concili ha de fer conscients els cristians d'aquesta responsabilitat.

Mons. Mac Grath (Veraguas, Panamà): El que espera el món d'avui no són consideracions ples ni indicacions moralitzants, ha dit parlant de la mateixa matèria.

Mons. Ngu (Long-Xuyen, Vietnam): Sobre l'ajuda als països subdesenvolupats, que s'ha de realitzar respectant les tradicions i la personalitat dels pobles ajudats.

Mons. Hakim (Tolomaida, melquita): Sobre l'ateïsm teòric és, més que res, una reivindicació de la llibertat humana. Manifestem, doncs, millor el que és la llibertat cristiana, i no confonguem en una mateixa condemna el materialisme i el socialisme, perquè l'Església està per damunt dels sistemes econòmics."

III. FI DEL DEBAT.

Per a posar punt final al debat sobre l'esquema XIII, ha estat donada la paraula a l'auditor seglar Joan Vázquez, president de la Federació Internacional de les Joventuts catòliques.

"Sentim honradament la nostra missió de seglars, que, segons la definició de Pau VI, és la de ser "pont". Volem observar, parlar i obrar per a l'Església i per al món. Esperem que, en les organitzacions postconciliars, nosaltres i les nostres institucions tinguem manera de realitzar una col.laboració eficaç. Que, després del Concili, els documents no siguin lletra morta. Que no es repeteixin les omissions del passat, en contradicció amb l'esperit de l'Evangeli."

Mons. Guano, (Livorno, Itàlia), relator de la Comissió, ha resumit les conclusions del debat. Proposà un nou pla. L'esquema XIII començarà pels "senyals del temps", és a dir, per una descripció de les realitats significatives del món d'avui. Sintetitzarà després la substància dels tres primers capítols (La vocació integral de l'home, L'Església al servei de Déu i dels homes i El comportament dels cristians en el món en el qual viuen), i desenrotllarà el capítol IV, incloent-hi la substància dels annexes.

Assenyala el relator una important qüestió de procediment: "Que els moderadors sotmetin al Concili, en forma de qüestions, les principals opcions que orientaran la refundició de l'esquema." Finalment anuncià que el treball de reelaboració seria realitzat amb la col.laboració d'experts laics més nombrosos i més especialitzats. "La tasca que ens imposem mai serà excessiva, si considerem que es tracta d'un text que ha impressionat d'una manera tan espontània el conjunt de l'opinió mundial".

IV. DEBAT ENTORN DE L'ESQUEMA SOBRE ELS RELIGIOSOS.

Acabat l'examen de l'esquema XIII, es passà al del primer del quatre esquemes de proposicions que té en programa el Concili, i que té el títol de "renovació i adaptació de la vida religiosa".

Després de la presentació de l'esquema, feta per Mons. Shean (Allentown, EE.UU.), hi va haver una única intervenció.

Cardenal Spellman (New York): Amb llenguatge velat, però amb insistència, criticà el programa d'adaptació proposat pel cardenal Suenens en el seu llibre "Promotion apostolique de la religieuse", publicat fa dos anys.

VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA DE ECUMENISME.

Les votacions sobre aquest esquema, amb possibilitat d'incorporar-hi oportunes modificacions, van tenir lloc entre els dies 5 i 10 d'octubre (fulle nums. 17, 18, 20 i 21).

Al capítol primer van ser proposades 217 modificacions. En la Congregació general d'avui la votació ha recollit 2.066 vots afirmatius contra 47 negatius.

NOTICIA

Mn. Joan Llopis Sarrió, un dels redactors de "VIDA DEL CONCILI", ha rebut una comunicació del "Consilium" per l'execució de la Constitució de la Litúrgia, anomenant-lo membre del grup d'estudi número 13, que presideix el P. Herman Schmidt, S.J. El nomenament va signat per Mons. Bugnini, secretari del "Consilium", en nom del Cardenal Lercaro.

Resum de Mn. Casimir Martí

vida del concili

Nº. 43

13 novembre 1.964

C O N G R E G A C I Ó G E N E R A L 1 2 0

Dimecres, 11 de novembre.

Tema: LA RENOVACIÓ I ADAPTACIÓ DELS INSTITUTS RELIGIOSOS.

Contingut de l'esquema:

Consta de 19 proposicions. Ve't aquí els punts principals. La renovació i adaptació han de ser efectuades sota la guia de l'Església, segons l'Evangeli i tenint en compte l'esperit de la fundació. Els religiosos han de viure, treballar i pregar de manera adaptada a les condicions concretes, socials i econòmiques, i a les necessitats apostòliques. Sentit actual de l'obediència, castedat i pobresa. La vida en comú ha de ser testimoni de la caritat de Crist; els germans llecs han de ser associats més estretament a la vida de comunitat; en el cas de les religioses, s'ha de tendir a una única categoria de germanes. La clausura ha de ser mantinguda, però té d'adaptar-se a les circumstàncies de temps i lloc. La Santa Seu pot exigir canvis en els hàbits religiosos, que han de ser sempre senzills, pobres i adaptats a les necessitats de la salut i del ministeri. Necessitat d'una formació religiosa, apostòlica, doctrinal i tècnica, després del noviciat, pels religiosos no sacerdots i per les religioses. La fundació de nous instituts ha de correspondre a una necessitat real. Els instituts existents han d'adaptar les seves tasques a les circumstàncies, tot adoptant, si cal, nous mitjans; han d'abandonar també les tasques que no corresponguin al seu esperit particular i a la seva naturalesa. Els monestirs o instituts semblants es federaran, uniran o associaran. Els sacerdots i educadors tindran cura de les vocacions a la vida religiosa.

INTERVENCIONS.

Cardenal de Barros Camara (Rio de Janeiro, en nom dels bisbes del Brasil): Aprova l'esquema. Caldria determinar quina serà l'autoritat que portarà a terme la reforma. S'hauria de parlar de les relacions entre les conferències dels religiosos i els bisbes.

Cardenal Ruffini (Palermo): No s'ha d'emprendre cap reforma sense consultar la Santa Seu. Seria una equivocació demanar a les ordres contemplatives que es convertissin en actives.

Cardenal Richaud (Burdeos, França): Aprova l'esquema, especialment pel que diu sobre la pobresa individual i col·lectiva. Cal una explicació sobre la distinció entre la vida activa i la vida contemplativa, perquè els contemplatius tenen també una activitat, i els actius no poden prescindir de la contemplació. El document té un to excessivament jurídic. L'apostolat del religiós fora del convent hauria de ser exercit amb el permís del bisbe.

Cardenal Doepfner (Munich): Crítica radical del text. Es tracta de que els instituts religiosos contribueixin a l'obra reformadora de l'Església. El text presentat no és capaç de promoure aquesta renovació. Li manquen els centres de gravetat o punts cardinals d'aquesta reforma. N'assenyala quatre: 1). La renovació espiritual: cal descobrir formes de vida religiosa més autèntiques, més teològiques, a la llum de la Bíblia i de la Tradició antiga. 2). L'adaptació al nostre temps,

que exigeix que els religiosos, tot i retirant-se del món, se sentin solidaris d'aquest món i al servei d'ell. Particularment és precís pensar en formes de pobresa i obediència que convenguen al nostre temps. 3). La formació dels religiosos ha de ser impulsada, i la vida de comunitat renovada. 4). Han de ser previstes fusions o unions, corresponents a la manca d'originalitat de molts instituts religiosos.

Cardenal Landázuri Ricketts (Lima, Perú): El text parla poc dels contemplatius. Lamenta, essent ell religiós franciscà, que l'esquema no esmenti els serveis que tributen a l'Església els dos milions de religiosos, entre els quals 1.200.000 són religiosos.

Cardenal Suenens (Malines Brusel·les): No li plau l'esquema, perquè no és apte per a la renovació de la vida religiosa. Pel que fa referència a les religioses, aquesta renovació suposa una promoció integral de la religió, en el pla humà i apostòlic. Per a aquesta promoció, calen unes condicions doctrinals i unes mesures pràctiques. La primera condició doctrinal és una autèntica formació espiritual, descobrint el sentit dels vots i de l'apostolat. Quant a les mesures pràctiques, cal que les superiors renunciïn a tot maternalisme, i que les religioses no confonguin l'obediència amb la renúncia a la personalitat. Cal eliminar tot el que són anacronismes i tot el que és senyal d'inferioritat. El text ha de ser rebutjat per tal que respongui a l'esperança, declarada o secreta, de les religioses.

Cardenal Bea (Cúria): La renovació que el Concili ha d'imprimir a la vida religiosa ha de consistir menys en formes jurídiques que en els camins interiors, a la llum de l'Evangeli i de la Tradició. El text hauria de presentar la vida religiosa com una contribució a l'obra de la Redempció.

Mons. Charue (Namur, Bèlgica, en nom de la conferència de bisbes belgues): No queden especificades les relacions entre les conferències dels religiosos i els bisbes. El foment de les vocacions religioses no sols s'ha de fer amb prudència, sinó sota l'autoritat del bisbe.

Rdm. P. Aniceto Fernández (General dels Dominics): Aprovació del text, amb esmenes sobre la formació de les religioses i sobre l'excel·lència de la vida contemplativa.

Mons. Moore (Roermond, en nom dels bisbes d'Holanda): Les sanes tradicions, de les quals parla el text, són algunes vegades obstacle per a la renovació de la vida religiosa.

Rdm. P. Anastasi del Rosari (Superior general dels carmelites descalcs): Demana un preàmbul doctrinal que parli de la importància de la vida religiosa. La varietat dels instituts religiosos és un carisme de l'Església. S'ha d'evitar la standarització esterilitzant.

Mons. Sol (en nom dels bisbes d'Indonèsia): L'esquema no expressa suficientment el que, en la vida religiosa, evoluciona. Els religiosos haurien de fer un seriós examen de consciència sobre la pobresa i l'esperit missioner.

Mons. Perantoni (Lanciano, Itàlia, en nom de més de 300 Pares): Aprova el text. Que el foment de vocacions religioses es faci amb tota llibertat. Deplo- ra els obstacles en aquest terreny.

Mons. Guilly (Georgetown, Guaiana britànica, en nom de 263 bisbes): El Concili ha de parlar del caràcter insubstituïble de la vida contemplativa en l'Església. La vida contemplativa és també apostòlica, perquè és un testimoni, molt perfecte, de l'Evangeli.

Rdm. P. Buckley (Superior general dels maristes, en nom de 130 Pares): L'esquema no plau del tot. Convindria suprimir la distinció entre Ordres i Congregacions religioses. L'obediència que es descriu és més aviat la del monjo. Es parla molt de crisi d'obediència; però, ¿no és més aviat una crisi de superiors, que no consulten o no saben consultar?. El text ha de ser rebutjat, per a propugnar una adaptació més moderna i més profunda de la vida religiosa.

Mons. Athaide (Agra, en nom de la Conferència de la Índia): Demana dels religiosos una cooperació més gran en el terreny de les missions. S'ha de simplificar el ritus d'alguna professió religiosa femenina, i explicar-ne el sentit. La professió religiosa ha de tenir no un caràcter lúgubre, sinó de joia de resurrecció.

RESUM DELS TEMES TRACTATS.

Les intervencions han estat de dues menes. Les que creuen que el text pre-

vida del concili

Nº. 43 -full 2on.

sentat a examen del Concili permet substancialment d'impulsar la renovació de la vida religiosa, amb fidelitat al propi esperit. I les que afirmen que el text no és suficient per a garantir la adaptació dels instituts religiosos a la transformació pastoral que es realitza dins de l'Església i a les exigències del món.

En concret, la temàtica ha estat la de la pobresa, de l'obediència, de l'aspecte institucional de la vida religiosa, del número de les congregacions religioses, del contrast entre la vida contemplativa i l'activa, de la indumentària eclesiàstica, del foment de les vocacions, dels valors de la vida religiosa.

- La pobresa, tal com és viscuda actualment en moltes ordres religioses, no té ja valor de testimoni. Si els individus viuen pobrement, les comunitats de vegades són riques o ho semblen. Aquest problema hauria de ser repensat a la llum de l'Evangeli i de les necessitats actuals.

- L'obediència passa avui per una crisi. Segons alguns pares, la crisi és més aviat de l'autoritat, en el sentit que és difícil avui manar (vegeu la intervenció del card. Léger, el dia 21 de setembre). El cardenal Suenens ha parlat d'aquest problema tal com es presenta en la vida de les religioses.

- Les institucions, en la vida religiosa, no han de ser un impediment perquè les ordres antigues mirin de renovar-se, sense abandonar l'esperit dels fundadors. I les noves, han de tenir la llibertat necessària per trobar els propis camins.

- La diversitat dels instituts religiosos ha de ser respectada, per no caure en una standarització, contrària a l'estil del cristianisme. Però l'esforç de reagrupació serà necessari moltes vegades.

- La vida activa i la vida contemplativa són contraposades, moltes vegades, excessivament. L'activitat apostòlica i la contemplació no poder ser sotstretes del seu àmbit eclesial. Són, tan l'una com l'altra, manifestacions de la vida de l'Església, cridada a la santedat i enviada per Jesucrist al món.

- La complicació de la indumentària, segons el cardenal Suenens, que ha estat vivament aplaudit, denota més una decadència que un rejuveniment.

- Cal respectar la llibertat en el foment de les vocacions religioses.

- No perquè avui prenguin un gran relleu els valors de la vocació conjugal, ha de ser menyspreuada la vida consagrada a Déu en el celibat.

"Molts Pares han deplorat que no hagin estat les superiors generals de les congregacions femenines les que hagin exposat els propis problemes. Ja que el Concili admet que els laics s'expressin en l'aula, no hi ha motiu perquè les religioses no ho facin també, sobre tot quan es tracta de qüestions que les atenyen directament" (H. Fesquet. La Monde, 13-XI-1964).

VOTACIO

El segon capítol de l'esquema "De œcumenismo" ha estat també aprovat per una gran majoria:

Vots afirmatius 2.021; negatius 85; nuls 3.

NOTICIARI

1.- Conferència panortodoxa de Rhodas. Segons l'Agència France-Presse,

les esglésies reunides a Rhodas que desitgen iniciar les conversacions amb Roma després de la conclusió dels treballs del Concili sembla que imposaran el seu parer. Mons. Meliton, cap de la delegació del Patriarcat de Constantinopla, i president de la Conferència de Rhodas, sembla que hagi de ser el qui, en nom de la mateixa Conferència, prengui contacte amb el cardenal Bea.

2.- Roger Schutz, prior de Taizè: L'ecumenisme i el món dels pobres. Sobre aquest tema ha pronunciat a Roma una conferència el prior de Taizè. "L'ecumenisme serà el trobament de tots els cristians de l'Occident amb els pobres del món. Una de les línies de força de l'ecumenisme passa pel món dels pobres". L'existència del món dels pobres pot ser, pels cristians, un esdeveniment de Déu per tal d'ajudar-los a no tancar-se en la societat d'abundància, pot ser un mitjà de sortir del procés de replegament sobre elles mateixes que caracteritza les societats velles. Prendre contacte amb el món dels pobres serà donar una possibilitat ecumènica concreta a les noves generacions, que no suportarien un ecumenisme únicament abstracte i ideològic. (La Croix, 12-XI-1.964).

3.- Declaracions del Dr. Juvany a Ràdio Vaticà. Com a membre de la Comissió responsable de l'esquema sobre els bisbes i govern de les diòcesis, el bisbe de Girona va manifestar el dimecres, dia 11 de novembre, la seva opinió sobre els punts en què va ser preguntat: 1). La Comissió de la qual forma part treballa activament i espera presentar a l'Assemblea l'esquema corresponent, per tal que pugui ser aprovat definitivament en aquesta sessió conciliar. 2). Espera que sigui també aprovat en aquesta sessió l'esquema "De Ecclesia". 3). Creu que ha estat eminentment positiva la discussió sobre l'esquema XIII, que servirà perquè, en la quarta sessió, sigui presentat als Pares un text que respongui a les esperances que el món ha posat en el Concili.

4.- Dilluns, dia 9 de novembre, la Comissió teològica va examinar la declaració sobre la llibertat religiosa. Dels 28 membres presents, 12 van votar afirmativament, 6 negativament, 9 "juxta modum", i una abstenció. Els vots "juxta modum" van ser considerats com a positius. Dimecres, dia 11, l'esquema va ser enviat a la impremta.

De l'esquema sobre els jueus i no cristians, veus autoritzades diuen que divendres dia 13 serà enviat a imprimir. En aquestes condicions, sembla que aquests dos textos seran votats abans del final d'aquesta sessió.

5.- Mons. Stourm, bisbe de Sens, membre del Comité episcopal de la premsa en el Concili, ha parlat als periodistes de llengua francesa, el dimarts dia 10 de novembre, i ha dit: "Us haig de donar les gràcies per la vostra fidelitat i per la vostra extremada consciència professional. La vostra tasca no és fàcil. Conec les vostres dificultats. Quasi bé tothom es declara satisfet de la qualitat del vostre treball. Tot això ens encoratja." (Le Monde, 12-XI-1.964).

6.- Els bisbes francesos, les autoritats de les Esglésies reformades i ortodoxes han decidit preparar junts una traducció francesa comuna del Pare Nostre. Així ho ha anunciat el P. Gy, O.P., del Centre de Pastoral Litúrgica de París.

7.- Comentant les intervencions que ahir van fer sobre la guerra atòmica el bisbe auxiliar de Washington i l'arquebisbe de Liverpool (Mons. Hannan i Beck, respectivament), Mons. Roberts, antic arquebisbe de Bombay, jesuïta, ha dit: "Aquestes dues declaracions semblaven fates pel Pentàgon".

Resum de Mn. Casimir Martí

vida del concili

Nº. 44

14 de novembre de 1.964

C O N G R E G A C I Ó G E N E R A L 1 2 1

Dijous, 12 de novembre.

Tema: La Renovació i adaptació dels instituts religiosos.

Intervencions

Mons. Huyghe, bisbe d'Arras: L'esquema és massa jurídic i occidental, li manca una ànima vivificadora. Està inspirat en una eclesiologia antiquada.

L'Església és el punt central d'aquest Concili. Al seu interior els religiosos deuen ser exemple i promotors d'unitat. Han d'unir-se a tots els que amb el bisbe formen l'Església amb lligams més importants que els drets d'exempció. S'han de crear també relacions eficaces entre els diversos instituts.

De cara a fora tots han de tenir un esperit i una missió realment ecumènics. L'esperit missioner és essencial a tots ells. En els països tradicionalment catòlics han de descobrir noves formes de presència i testimoni en la pobresa i la humilitat. Els costums ineficaces que destorben l'apostolat han de suprimir-se. En els altres països s'han d'encarnar i no pas traslladar i implantar el seu món d'origen i les formes "estrangeres".

Es responsabilitat dels bisbes i de les Conferències episcopals el promoure aquesta reforma en el si de l'Església.

M.R.P. Lalande, Superior general dels religiosos de la Santa Creu, en nom de 140 Pares, dels quals 43 són també Superiors generals: El text no pot promoure una veritable reforma a fons. Potser el màxim que lograrà és una acomodació exterior. El que convé és inspirar-se en la renovació de l'Església que es dibuixa en aquest Concili. Els vots religiosos i la vida en comú s'han d'orientar en el sentit de testimoni i signe de caritat enmig d'un ambient materialista. El respecte a les persones i l'esperit missioner seran un fruit d'aquesta caritat.

S'han d'acabar els particularismes de via estreta. Els instituts religiosos deuen estar en plena comunió amb l'Església universal i les Esglésies locals i les seves activitats ser regulades segons les exigències comunes.

Mons. Baraniak, arquebisbe de Poznań, en nom de l'episcopat polac: El text no dóna prou relleu als religiosos. Sembla que els que van contra l'Església coneguin millor la seva importància, pels esforços que fan en suprimir-los, privant-los d'ensenyar, de servir en els hospitals, etc. Els religiosos són eficaces defensors de la fe.

En quant a l'exempció cal dir que si bé recorren al bisbe en cas de persecució, per què no ho fan també en la normalitat? El bisbe ha de jutjar la idoneïtat de tots els participants del seu ministeri.

Mons. Cekada, bisbe de Skoplje, parla també de cercar una solució al problema de l'exempció. Sobre un mateix subjecte cau la jurisdicció del bisbe i del superior general. Sense polèmiques, però això no pot ser. Proposa una comissió d'estudi a nivell Santa-Seu.

M.R.P. Van Kerckhoven, Superior general dels Pares del Sagrat Cor: La vida apostòlica és essencial als religiosos de vida activa. Tota la seva vida religiosa ha d'adaptar-se a l'apostolat. Si bé hi ha un risc constant d'activisme, també és un mal el fer creure que l'apostolat es un "perill" quan en veritat és un mitjà de santificació i de caritat. En

les constitucions es parla sovint dels votes, sense cap referiment a l'apostolat i de la santificació personal abans que res, quan en veritat l'apostolat roman com el fi i la raó per lo qual s'han fet religiosos.

M.R.P. Hoffer, Superior general dels Marianistes: La vocació dels germans dedicats a l'ensenyament és específica. És un veritable carisme en l'Església. Déu els va suscitar quan els poderosos mantenien en la ignorància els pobres. El seu treball és un autèntic apostolat que presuposa una espiritualitat pròpia. El Concili n'hauria de parlar en aquest sentit.

Mons. Carroll, auxiliar de Sydney (Austràlia) en nom de 440 bisbes: Demana un paràgraf especial a favor dels religiosos i religioses dedicats a l'ensenyança per fer ressaltar la seva missió tan important en l'Església. Proposa tres aspectes particulars: Cuidar la formació professional i la teològica. No fer grup separat dels instituts d'ensenyament no clerical. Ser prudents en no començar un camí de "sacerdotalització" a partir d'un diaconat que ara podria donar-se sense mirament.

Mons. Fiordelli, bisbe de Prato, en nom de 82 bisbes, deplore el silenci respecte als "instituts seculars". Si bé aquests no són típicament religiosos tampoc són simplement laïcs. La seva vida està marcada per uns votes i Pius XII a l'any 1.947 els va declarar com "estats canònics de perfecció". (vol dir una forma de vida, reconeguda oficialment com apta per promoure la perfecció evangèlica dels membres que l'observen). Cal dir-ne alguna cosa directament.

Final del debat

Mons. Mc. Shea, bisbe d'Allentown (U.S.A.), relator, fa el resum de la discussió: El text ofereix més del que sembla a simple vista per una reforma i renovació religioses. La teologia que alguns demanen com a fonament es troba ja en el cap.VI de l'esquema d'Església. En quant a la pobresa cal distingir entre l'esperit i l'ús de bens amb aquest esperit.

Votació

Esperada amb incertesa del resultat per les crítiques tan de part de molts bisbes com de numerosos superiors generals religiosos.

Acceptació del text com a base de discussió:

Vots favorables 1.155; vots en contra 822; vots nuls 5

Notícies

- S'ha celebrat el divendres una Capella Papal, traslladant al dissabte la corresponent Congregació general 122.

Pau VI ha participat en la solemne concelebració del patriarca Màximos IV amb els bisbes i arximandrites melquites en ritus bizantí.

- El Sant Pare, a petició dels bisbes de Txecoslovàquia, ha beneït personalment uns mosaics de St. Ciril i Metodi en la commemoració del XI centenari de la seva arribada a Moràvia.

- Es remarca la línia de senzillesa i pelegrinatge del viatge a l'Índia. Pau VI ha refusat tota distinció especial. Anirà en un avió de la línia Air-India, com a simple passatger en un vol corrent d'aquest servei, amb els seus acompanyants col.laboradors i els altres passatgers del servei ordinari.

- També cau en l'afirmació de la línia de pobresa el gest, que vol ser un símbol i un exemple, del St. Pare d'oferir la seva tiara als pobres. La tiara es tradicionalment representació dels poders i missió papals. Pau VI afirma solennement, un cop més, l'actitud de servei (servent dels servidors de Déu) l'essència de la missió pastoral en la tasca salvífica del món.

- Conferència panortodoxe. Reproduïm la resposta de Mons. Meliton, president de la mateixa, al missatge papal. "Reunits per la gràcia de Déu, en la conferència panortodoxe, a l'illa paulina de Rhodes, hem rebut amb gran joia l'amable missatge de V.Santedat. Apreciem sincerament les paraules d'amor i de pau, en el mateix i únic Senyor, que haveu tingut la benvolença d'adreçar-nos en nom vostre així com també en el del Concili Vaticà II i de tota l'Església catòlica romana. Per decisió unànime presentem a V.Santedat el nostre efusiu agraïment. Us rendim la salutació de pau i d'amor en Ntre.Senyor. "Perseverant en la pregària" i "rendint-nos honor els uns als altres" seguim la veu dels consells de Déu esperant l'acompliment de la voluntat de N.Senyor Jesucrist per a la seva Església, perquè Ell és fidel eternament. En un mateix esperit i en l'esperança que el Senyor que ha redimit la seva Església amb la seva pròpia sang, concedirà per la intercessió de la Stma. Mare de Déu, consol i força a Vós i a nosaltres per arribar a fruit del bé de la fraternitat en Crist".

vida del concili

Nº. 45

17 de novembre de 1.964

TEXT SOBRE LA FORMACIÓ SACERDOTAL EN ELS SEMINARIS.

Antecedents del text:

Aquest petit esquema (o grup de proposicions) és un text nou en els debats del Vaticà II.

L'any 1.962, l'esquema sobre aquesta matèria tenia 60 pàgines.

Per a la Segona Sessió del Concili havia estat reduït a 12 pàgines.

En el curs de la última intersessió s'ha abreujat encara més. Consta d'unes 20 proposicions, que formen un total de 4 pàgines. Malgrat l'excessiva reducció, se li reconeix un to bastant obert.

Resum del text:

- Es reconeix la competència de les conferències episcopals per a preparar un programa, que ha de posar-se constantment al dia, de formació dels seus sacerdots.

- El foment de les vocacions, a més de tenir presents les necessitats del país, ha de fer-se en la perspectiva i en els horitzons de l'Església universal.

- S'accepta la vocació dels infants. La seva formació ha de ser intensament espiritual, psicològicament sana i adaptada a cada edat, cuidant de no tallar l'experiència de la vida i de possibilitar el desenvolupament normal d'aquells que deixen el Seminari.

- S'ha d'atendre també a les vocacions tardanes.

- La profunda formació dels seminaris majors suposa l'existència de personal educatiu competent, ben seleccionat i pedagògicament ben preparat.

- S'ha de vetllar la recta intenció i la llibertat dels seminaristes en l'elecció del seu camí. La comprovació d'aquestes disposicions la donarà la capacitat moral i intel·lectual, la salut física i mental, i l'aptitud per al treball.

- Entre altres qualitats que ha de tenir o adquirir el futur sacerdot, s'enumeren la capacitat de govern ("leadership"), l'esperit d'iniciativa, la disponibilitat per al diàleg ("kontaktfähigkeit").

- El nombre de seminaris no ha de correspondre necessàriament al nombre de diòcesis. El criteri s'ha de derivar de la major possibilitat d'aprofitament de mitjans i de persones.

- En el cas de moltes vocacions, es pot pensar en diverses especialitzacions, dins del marc d'una formació bàsica comuna.

- La formació fonamental del seminarista és la de l'esperit, que viu de l'Evangeli, es nodreix de l'Eucaristia, es desplega a laombra del bisbe i fruita en disposició de servei, en obediència, en pobresa i en castedat. La castedat no s'educa per mitjà del silenci. Han de conèixer àdhuc la dignitat i la importància del matrimoni i així podran escollir amb madura deliberació.

- Es recomana, d'acord amb la sana psicologia, l'educació progressiva de la llibertat dels seminaristes, del seu esperit de sociabilitat, i l'hàbit de les virtuts naturals a més de les sobrenaturals.

- A la prudència dels bisbes pertany la possible decisió d'interrompre,

durant un temps, els estudis, tant per raons de pràctica pastoral, com per raons d'assegurar més bé la llibertat en l'elecció.

- Respecte dels estudis. El text proposa la necessitat d'una profunda revisió per a adequar-la millor a les exigències del nostre temps i per a enquadrar-la dins de les orientacions teològiques manifestades pel Concili.

- Concretament: a més de la filosofia tradicional, s'han de conèixer els sistemes filosòfics moderns, de més influència en la nació respectiva.

- En l'estudi de la Teologia s'ha d'accentuar el retorn a les fonts: fonamentació bíblica, explicació patristica de les dades revelades, declaracions dels Concilis, i també el raonament humà, però aquest amb caràcter subsidiari.

- L'estudi de la teologia s'ha de completar amb l'estudi de la teologia de les comunitats cristianes separades i amb l'estudi de les religions no cristianes exteses en el país respectiu.

- S'ha de cuidar de que la formació del sacerdot sigui fonamentalment pastoral, subratllant la pràctica de la catequesi, i de la predicació, el desenrotllament de la litúrgia, i el sentit d'organització i de diàleg.

- La formació no s'ha de tenir per acabada en el Seminari. Ha de continuar, després, a través de cursets i de reunions.

El debat sobre aquesta matèria va començar en la

Congregació General 121 (dijous, 12 de novembre).

Mons. Carraro, bisbe de Verona, va fer la presentació del text, fent destacar aquestes característiques: la nota pastoral, l'adaptació al nostre temps i a les exigències de cada lloc, una síntesi equilibrada i la necessària renovació.

INTERVENCIONS (Congregació General 121)

El Card. Bueno Monreal, arquebisbe de Sevilla: S'ha de parlar de manera més teològica de la vocació sacerdotal. Car és única en el seu gènere. El signe evident de vocació consisteix en ser cridat per l'Església i en acceptar lliurement aquesta crida. Per altra part, s'han de fomentar les vocacions, perquè no neixen per generació espontània.

El Card. Meyer, arquebisbe de Chicago: Que es faci un verdader esquema sobre els sacerdots, i que aquest esquema parli també de la formació sacerdotal. Respecte de la formació, accentua el rol de la missa com a font de la vida interior i de l'espiritualitat del sacerdot. L'apostolat ha d'ésser l'objectiu de la vida sacerdotal. El sacerdoci és una gràcia orientada a l'apostolat. El sacerdot és per al poble de Déu.

En quant al signe de vocació, diu que el bon sacerdot serà aquell que és primerament un bon cristià, i un home amb tota la perfecció humana.

Mons. Drzazga, en nom dels bisbes de Polònia, insisteix en les virtuts naturals que son necessàries al sacerdot. El poble ha de veure-hi la imatge de la bondat i de la humanitat del Crist.

Mons. Colombo, arquebisbe de Milán: La formació d'avui en els seminaris té dos defectes importants: manca d'unitat orgànica i deficiència en la formació humana.

Per això, considera que el text ofereix remei a aquesta situació. Perquè fa convergir tota la formació dels futurs sacerdots en el Crist. I per altra banda, recomana una educació personal, una vida psíquicament sana i un esperit de llibertat.

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 2 2

Dissabte, 14 de novembre de 1.964

vida del concili

Nº. 45 -full 2on.

I.- Continua el debat sobre el text: LA FORMACIÓ EN ELS SEMINARIS.

Intervencions.

El Card. Barros Camara, arquebisbe de Rio (Brasil), lloa l'equilibri del text i el fet de que es deixi llibertat a les Conferències episcopals per a l'organització dels seus seminaris.

El Card. Ruffini, arquebisbe de Palermo, apel·lant a la seva llarga experiència de 30 anys de seminari i 17 anys com a secretari de la Congregació de Seminaris, es manifesta contrari a la constitució de grups d'especialització en els seminaris de bon nombre d'alumnes, i reservat respecte dels contactes entre seminaristes i seglars.

Segonament, afirma que el text deixa un lloc insuficient per a Sant Tomàs, en la formació teològica i filosòfica dels seminaristes. "Sant Tomàs ha de tenir un lloc especial en la formació dels sacerdots per tal de desemmascarar els nous errors i de refutar-los".

"Soc vell, ha dit. En el Concili he escoltat moltes coses noves. No m'oblidar les veritats antigues. Que els seminaris, doncs, contribueixin a formar homes nous, sants, que prediquin el Crist crucificat amb paraules, i més encara amb l'exemple; en una paraula, sacerdots, als quals, a l'hora de la mort, els hi poguem confiar amb seguretat la nostra tasca".

El Card. Léger, arquebisbe de Montreal, aprova l'esperit pastoral de l'esquema, i la importància donada a la formació personal.

Respecte de la formació filosòfica i teològica, observa que la denominació de "philosophia perennis" resulta una expressió ambigua. La noció de perennitat és contrària, en cert sentit, a la naturalesa de la filosofia, que suposa progrés. La filosofia no ha d'ensenyar el que diuen els autors, sino el que son les coses. Per aquest motiu, manifesta que considera oportuna la menció mesurada que el text fa de Sant Tomàs. "Ai de l'home d'un sol llibre! Ai de l'Església d'un sol Doctor!". (Aplaudiments). "Es l'actitud de Sant Tomàs davant la veritat la que és modèlica, més que no pas la seva doctrina, que es ressent de les imperfeccions del seu temps".

A més a més, el Card. Léger demana una renovació de la teologia moral, un sòlid coneixement del món, una profunda formació bíblica. Per altra part, la moral cristiana ha d'estar intimament lligada amb la teologia dogmàtica, amb l'Escriptura, amb el misteri del Crist, amb la caritat.

El Card. Doepfner, arquebisbe de Múnic, demostra la seva satisfacció per la descentralització que suposa l'esquema al confiar l'aplicació de les lleis generals a les Conferències episcopals; per la llibertat i per la responsabilitat dels seminaristes; per la necessitat de experiències pastorals; per la millor coordinació de les matèries; pel lloc preeminent de la Sagrada Escriptura, ànima de tota la formació clerical.

Amb tot, manifesta quatre punts concrets: a). S'ha d'expressar millor el caràcter gratuït de la vocació divina; b). La família catòlica és sovint el millor dels seminaris menors; c). El combat per la castedat no pot exposar-se tan sols en forma negativa; d). Els contactes entre seminaristes i laïcs han d'ésser intensificats.

El Card. Suenens, arquebisbe de Bruselles, es manifesta d'acord amb les intervencions dels Cardenals Léger i Doepfner.

A més, i sense fer menció de la Congregació de Seminaris, sol·licita la creació d'una Comissió encarregada de promoure el renovellament dels seminaris en un sentit pastoral.

De cara a aquesta finalitat es demana:

1. Una formació espiritual. L'espiritualitat dels sacerdots, sobre tot dels diocesans, ha de derivar del seu apostolat. No ha d'ésser una espècie de transposició de l'espiritualitat religiosa.

2. Una formació intel·lectual. És susceptible de revisió la separació estricta de la formació filosòfica i de la teològica. Una iniciació teològica anticipada afavoriria la formació espiritual, i una millor integració de tots els nivells de formació sacerdotal.

3. Una formació pastoral. Tot el cicle d'estudis ha d'ésser pastoral. No n'hi ha prou amb un any. "Es impossible de formar fora del món els sacerdots que han de viure en el món".

Mons. Staffa, secretari de la Congregació de Seminaris i Universitats, en nom d'un gran nombre de bisbes d'Orient i d'Occident, exposa primerament la necessitat de que el progrés intel·lectual eviti les novetats estranyes a la veritat i tota mena de perills d'error. "La filosofia de St. Tomàs, és, segons el criteri dels Papes, el sistema més indicat per a conservar la veritat revelada".

Tot i admetent en St. Tomàs un camp d'opcions lliures, aquesta llibertat no afecta els principis generals del seu sistema. Com que es tracta d'una doctrina fonamentada en la mateixa naturalesa de l'esperit humà, és una doctrina definitiva, que depassa els temps, i que per tant, val també pel nostre. El criteri que hem de seguir per a valorar un sistema filosòfic, no ha d'ésser ni el seu lloc d'origen ni la seva data, sino tan sols la veritat. I la veritat no coneix fronteres; no es pot distingir entre Orient i Occident; ni entre antic i modern. Per tant, els principis de St. Tomàs han d'ésser santament conservats.

Mons. Fernandez Conde, bisbe de Córdoba, troba digna d'elogi la insistència del text en les virtuts naturals i humanes, base de les sobrenaturals.

Mons. Sani, bisbe de Den Pasar (Indonèsia), fa menció de l'existència d'un noviciat per als futurs sacerdots previ al Seminari Major, necessari per als seminaristes dels països de cristiandats joves.

Mons. Gogu, arquebisbe d'Hyderabad, en nom de la Conferència de bisbes de l'India, es demostra contrari a la interrupció dels estudis, que ja resulten prou llargs, i assenyadament remarca que tota vegada que es volen formular principis absolutament universals, que derivin de la unitat del sacerdoti, s'ha de determinar que aquest text afecta també als clergues religiosos.

Mons. Jaeger, arquebisbe de Paderborn, està content per l'autoritat donada als bisbes, per l'equilibri entre la formació humana i la sobrenatural, i per la unitat orgànica dels estudis eclesiàstics.

Mons. Botero, arquebisbe de Medellín (Bolívia), opina que l'esquema constitueix una via mitja entre els radicalment conservadors i els radicalment innovadors.

Mons. Flores, bisbe de Barbastro, fa insistència sobre la formació de directors i de superiors de seminaris. És veritat que s'ha d'insistir en que el seminarista ha d'ésser abans que tot un home. Però s'ha de dir també que l'obediència és un principi essencial en l'estructura jeràrquica de l'Església. De la mateixa manera que nosaltres hem d'oïr quan els moderadors ens diuen que s'ha acabat el temps concedit per intervenir.

Mons. Sauvage, bisbe d'Annecy, subratlla les promeses de l'esquema, encara que reduït, sobre el renovellament dels Seminaris. I concreta els següents aspectes de renovellament: la formació del sacerdot, pastor; l'adaptació dels seminaris als seminaristes, coneixent els seus defectes i les seves virtuts; la possible revisió, constantment posada al dia, dels seminaris per part de les Conferències episcopals; la formació dels superiors i dels professors, ben essencial, de caràcter teològic, pedagògic, i amb procediments d'equip.

Acaba aquesta intervenció fent remarcar especialment el punt del diàleg. I per a dialogar amb el món, és necessari que primerament els seminaristes s'habin a dialogar entre professors i alumnes; entre comunitat de professors i comu-

vida del concili

Nº. 45 -full 3er.

nitat d'alumnes; les quals si bé es veritat que son diferents no vol dir que hagin d'estar separades.

Finalment, si convé iniciar els seminaristes en els sistemes moderns de filosofia, és necessari també analitzar aquests sistemes a la llum de la filosofia tradicional i sobre tot de la de Sant Tomàs.

II.- VOTACIONS.

En el curs de la Congregació d'avui, s'han realitzat els següents escrutinis:

A). Sobre l'esquema d'Ecumenisme: El Cap.III "Els cristians separats de l'Església catòlica" ha estat també aprovat. Dels 1.969 votants, s'han registrat:

SI 1.870 - NO 88 - NULS 11

Recordem que els altres dos capítols han estat també aprovats, i que aquesta és la votació prèvia a la promulgació del text.

B). Sobre el text: "La renovació i l'adaptació dels instituts religiosos": De les sis votacions realitzades, cinc han sigut adverses, puix que els vots condicionats (iuxta modum) han estat respectivament 1.005, 845, 987, 975 i 947. Solament la última votació ha resultat positiva amb 65 vots negatius i 103 condicionats.

Això comporta una nova redacció de les proposicions que han comportat més d'una tercera part de vots condicionats.

III.- ALTRES NOVES D'AQUESTA CONGREGACIÓ.

1.- S'ha repartit als Pares el text dels capítols de l'esquema sobre l'Església, preparats ja per a la seva aprovació definitiva. L'esperat capítol III d'aquest esquema, el referent a la col·legialitat, conté 64 pàgines. Les votacions tindran lloc el dimarts i el dimecres, 17 i 18 de novembre.

2.- Mons. Felici ha anunciat l'ordre de la cerimònia del dia 21 de novembre, data de clausura d'aquesta sessió: hi haurà concelebració del Papa amb altres 24 Pares conciliars; i es procedirà a la promulgació de "les constitucions, decrets o declaracions del Concili". De cara a la participació d'aquesta cerimònia o sessió pública, Mons. Felici ha fet la comunicació ("intimatio") pertinent a tots els Pares conciliars recordant el deure ineludible d'assistir-hi, de no existir raons sèries que ho obstaculitzin.

NOTICIARI

- Aplicació de la Constitució conciliar sobre la Litúrgia a Espanya.

L'episcopat espanyol, en la reunió setmanal del dia 12 de novembre, va prendre l'acord d'autoritzar àmpliament l'ús de la llengua vernacle tant en la missa com en els sagraments, des del dia 1 de gener de 1.965. El text del document vindrà, es diu, a la revista Ecclesia del dia 21 d'aquest mes.

Es la primera decisió, de cara a l'aplicació concreta de la Constitució presa per l'episcopat espanyol, des de que va ser promulgada el dia 4 de desembre de 1.963.

- Sobre la declaració referent als jueus i als no cristians.

El redactat definitiu d'aquesta declaració conté no solament un paràgraf sobre la religió musulmana, sinó també una descripció de l'hinduisme i del budisme. Aquests afegiments corresponen a la voluntat de Pau VI i d'altres pares del Concili de donar una forta importància al Secretariat per a les religions no cristianes.

- Resultats de la Conferència pan-ortodoxa de Rodas.

a). Converses entre Esglésies ortodoxes i anglicanes. S'ha dictat un memorandum en el que s'exhorta a la reanunciació de les converses entre les esglésies ortodoxes i les protestants anglicanes, que varen ser interrompudes a l'any 1.931: les converses seran d'ordre dogmàtic i teològic.

b). I el possible diàleg amb l'Església catòlica? Els resultats no han confirmat les esperances que es tenien en els primers moments de començar-se l'Assemblea de Rodas. Es a dir no s'ha arribat a la unanimitat necessària de les 14 esglésies representades a Rodas, per a començar immediatament el diàleg amb l'església de Roma. "La Conferència ha decidit de deixar a les Esglésies ortodoxes tota mena d'iniciatives per tal d'establir per si mateixes, però no en nom de tota l'Ortodòxia, relacions de fraternitat amb l'Església Catòlica romana, dins del convenciment de que les dificultats, que existeixen actualment, seran progressivament eliminades". Per altra banda, el comunicat demana "la creació de condicions adequades per tal de que el diàleg esdevingui profitós", i desitja que "les Esglésies ortodoxes estudiïn els detalls d'aquesta qüestió des del punt de vista de l'Ortodòxia i que intercanviïn les seves conclusions".

Malgrat tot, els comentaristes coincideixen en afirmar que les portes orientades a un veritable diàleg amb Roma resten obertes, i que no s'han trencat els ponts entre partidaris i adversaris d'un acostament al Vaticà. Conclusió: un optimisme moderat. (Vegi's "La Croix" del 15-16 nov. i "Le Monde" del 17).

- Un llibre significatiu: "La vida i l'obra de Galileu".

Acaba de publicar aquest llibre l'Acadèmia Pontifícia de ciències. L'autor del llibre fou el sacerdot Pius Paschini. L'obra, escrita fa bastants anys, no va poder ser publicada. L'autoritat eclesiàstica la va judicar inoportuna l'any 1.930.

Aquest fet es relaciona amb la proposta d'algun Pare conciliar que es rehabiliti la glòria de Galileo. I es subratlla que el propi Pau VI ha ordenat la publicació del llibre. ("La Croix" 15-16 nov.).

- Conferència del pastor Marc Boegner.

"La nostra marxa en comú vers la unitat". Aquest fou el títol de la conferència del pastor Boegner celebrada al Centre Cultural de St. Lluís dels Francescos de Roma, davant de molts membres del Col·legi Cardenalici i de molts altres pares conciliars.

"Moltes coses ens separen encara, ha dit, però la marxa en la que tots hi estem engatjats és irreversible. El diàleg oficial podrà començar de seguida. Nosaltres hem entrat a Sant Pere, ens escoltem mutuament, ens trobem, i avancem a un mateix ritme". ("Le Figaro" 14-15 de nov.).

Textos que possiblement seran promulgats el dia 21 de novembre.

- L'esquema sobre l'Ecumenisme. (Adhuc es creu possible que es promulguin les dues declaracions que hi han de figurar com apèndixs: la de la llibertat religiosa, i la dels jueus i els no cristians, si és que hi ha temps de fer les votacions prèvies aquesta setmana).

- L'esquema d'Església.

- L'esquema sobre la funció pastoral dels bisbes. (Si hi ha temps de revisar els dos primers capítols d'acord amb les modificacions proposades).

- El petit esquema de les Esglésies Orientals.

vida del concili

Nº. 46

18 de novembre de 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 2 3

Dilluns, 16 de novembre.

I. A D V E R T I M E N T S D E L S E C R E T A R I

Mons. Felici fa tres comunicacions importants a l'Assemblea:

- 1.- Alguns Pares havien dubtat de la legalitat del procediment seguit en la discussió i el vot del capítol III de l'esquema "De Ecclesia", sobre la col·legialitat. En efecte, Mons. Carli, bisbe de Segni, s'havia adreçat al Papa per exposar aquesta queixa (basada sobre tot en què el capítol havia estat votat en dues parts, i així el nombre de "reserves" quedava minvat en cada troç), i també formular dubtes sobre la doctrina continguda en aquest capítol. D'altres bisbes s'havien unit a la protesta. Mons. Felici ha dit que el procediment havia estat regular (s'han sentit vius aplaudiments), i que els dubtes havien estat examinats per la Comissió competent, és a dir, la Comissió doctrinal.
- 2.- Alguns Pares havien preguntat si la Constitució "De Ecclesia" serà una definició de fe. Mons. Felici ha contestat que el Concili, degut al seu fi pastoral, no vol fer cap definició si no ho diu expressament. L'esquema De Ecclesia no es presenta com una definició, sinó com l'expressió solemne del magisteri de l'Església representat pel Concili. Aquest "acte del magisteri extraordinari dins del marc d'un concili ecumènic, però sense definició formal, és un cas històricament sense precedents" (R. Laurentin, "La Figaro".)
- 3.- Mons. Felici confirma que el Papa havia aprovat la nota explicativa de les esmenes del capítol III. És a la llum d'aquesta nota com s'ha de comprendre la doctrina de la col·legialitat continguda en aquest capítol.

CONTINGUT DE LA NOTA EXPLICATIVA DE LES ESMENES.

- a). El Col·legi no s'ha d'entendre en sentit jurídic estricte, com si fos una assemblea d'iguals, que deleguen els seus poders a un president. Per això el terme de Col·legi és explicat pels d'"Assemblea estable", "Cos" i "Ordre" (episcopal).
- b). S'estableix una distinció important entre els poders que el bisbe rep a través del sagrament de la consagració episcopal (ensenyar, santificar, governar) i l'exercici d'aquests poders, el qual per la seva mateixa naturalesa exigeix una determinació jurídica. La consagració episcopal dona el caràcter de bisbe a una persona, però només un acte de l'autoritat superior determina l'Església local o la funció particular d'aquest bisbe en l'Església. Per tant, per ésser membre del Col·legi, a més del caràcter episcopal, és necessària la comunió jeràrquica amb el Cap del Col·legi.
- c). Alguns han volgut refusar al Col·legi el poder plenari en l'Església. Això fóra negar la plenitud del poder al Papa, car el Col·legi no existeix sense el Papa i el Papa n'és sempre el Cap.
- d). El poder col·legial no s'exerceix sempre en actes. Fora del Concili, hi ha d'altres formes d'exercici col·legial, però sempre en comunió amb el Cap del Col·legi.

Nota bene. La doctrina de la col·legialitat no intenta decidir la qüestió de la licitud i validesa de l'exercici de l'episcopat per part dels bisbes orientals, separats de Roma.

Aquesta darrera nota ha suscitat algun recel. Textualment diu: "On no hi ha comunió amb Roma, la funció sacramental no pot ésser exercida". "¿No és greu dir que els Orientals separats no poder exercir els seus poders sacramentals?... El text suscita teològicament i ecumènicament un problema molt seriós. Més encara, Sembla posar en dubte la validesa dels actes sacramentals fets pels ortodoxes. Aquest dubte no ha estat suscitat més que per alguns teòlegs extremistes, i en temps molt recents" (R. Laurentin, "La Figaro"). "L'Església catòlica sempre ha considerat els bisbes orientals com a bisbes vàlids, que celebren una Eucaristia vàlida, i que propaguen en les seves Esglésies un sacerdoci i uns sacraments vàlids" (A.Wenger, "La Croix")

II.- DEBAT SOBRE LA FORMACIÓ EN ELS SEMINARIS.

Intervencions

- Card. Caggiano, arquebisbe de Buenos Aires (Argentina). Insisteix en la importància de la filosofia com a preparació de la teologia. Totes les filosofies no són igualment aptes. El sistema de sant Tomàs en els seus principis és conforme al principi de la Revelació. En l'ensenyament de la teologia s'ha de suprimir el "hiatus" entre teologia positiva i especulativa, dogmàtica i moral, científica i pastoral. El tomisme pot ajudar molt, a condició que no se'n faci una caricatura.
- Card. Bacci, de la Cúria. Està apenat per algunes coses que es van dir dis-sabte passat. Suposa que ningú no ha volgut rebutjar la doctrina de sant Tomàs, recomanada per vuitanta Papes. Fer-ho seria posar-se no solament per damunt del Papa sinó contra ell. (Hi ha hagut murmuris i somriures, àdhuc a la taula presidencial). Si es vol crear una Comissió per la renovació dels seminaris (com deia el Card. Suenens), hauria d'estar subjecta a l'autoritat de la Congregació de Seminaris i Universitats.
- Mons. Komba, bisbe auxiliar de Tanganika. Per tal d'assegurar la plena llibertat dels seminaristes, convindria no admetre ningú al Seminari que no hagi fet els estudis secundaris.
- Mons. Hurley, arquebisbe de Durban (Sudàfrica). Insisteix en la formació doctrinal com a base de l'espiritualitat i de la pastoral. No s'ha de minimitzar la importància de la filosofia, tant de la tradicional com de la moderna.
- Mons. Zorzi, bisbe de Caxias (Brasil). En la formació dels seminaristes cal insistir molt en el sentit i l'esperit d'Església.
- Mons. Schmitt, bisbe de Metz (França). Parla de l'educació de la fe en els seminaris. 1) Els seminaristes s'han de formar en una fe personal en Crist, que doni sentit a la seva vida, al seu ministeri, al món. 2) S'han de formar en una fe missionera. Això suposa ciència del missatge i coneixement dels homes. 3) Aquesta fe ha d'arrelar en la fe eclesial. Els seminaristes han de sentir en i amb l'Església. Cal que coneguin i comparteixin l'experiència dels sacerdots i dels seglars a fi que no actuïn sols sinó en diàleg permanent.
- Mons. Añoveros, bisbe de Cádiz. Necessitat de donar formació específica i d'evitar qualsevol improvisació en la tria de superiors de Seminaris. Molt sovint serà preferible el Seminari regional al diocesà.
- Mons. Pawlowski, bisbe de Wloclawek (Polònia). Subratlla la importància de les famílies en la promoció de les vocacions. En la formació, que es recalqui la importància de la Sagrada Escriptura i de la litúrgia, de la direcció espiritual i de la devoció a la Mare de Déu.
- Mons. Ribera, auxiliar de San Salvador. El text no parla prou de la importància dels exercicis de pietat i de la disciplina.
- Mons. Charue, bisbe de Namur (França). Toca el tema dels sacerdots "caguts". Molts ho són perquè el ministeri se'ls torna massa pesat. Les

vida del concili

Nº. 46 -full 2on.

causes dels fracassos s'han de cercar en les deficiències de la formació, que no ha evitat l'infantilisme. Eduquem per a la vida adulta; construïm l'acció sobre una formació intel·lectual i moral sòlida.

- Mons. Weber, arquebisbe d'Estrasburg (França). És importantíssim el paper del superior i dels directors de seminaris. Un seminari val allò que val la seva direcció. Han de ser teòlegs, pastors, directors espirituals i constituir un col·legi que governi el seminari com una família, en unió amb el bisbe. La formació per a la llibertat ha de rebutjar tota pressió, inclús maternal; tanmateix ha d'ajudar a sortir del dubte i de la vacil·lació perpètua.
- Mons. Benavent, coadjutor de Màlaga. Per tal d'iniciar el sacerdot a la vida real, convé no ordenar-lo fins després de dos anys d'apostolat com a diaca. Els seminaris han de conèixer bé la doctrina social de l'Església, i fer del Nou Testament la font de l'espiritualitat i el principi de tota la predicació.

III.- VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA DELS RELIGIOSOS

	Votants	Si	No	Reserves	Nuls
Punt 7è. Restricció de la fundació de nous instituts, i fusió o supressió quan decaiguin.	2.122	1.833	63	226	-
Punt 8è. Federació de monestirs i erecció de conferències de superiors majors.	2.117	1.936	50	131	-
Punt 9è. Foment de les vocacions religioses.	2.112	1.639	50	419	4

NOTICIES

- Alguns bisbes, imitant el gest de Pau VI, han volgut fer ofrena d'objectes preciosos. El Secretari ha anunciat que fóra millor lliurar directament una quantitat en metàl·lic, a través de la Secretaria d'Estat.

Una conferència del Card. Lercaro.

El dimecres, dia 11, a la tarda, va tenir lloc una conferència, de molta ressonància, del Card. Lercaro al Col·legi Pontifici grec de Roma, sobre la importància del decret relatiu a l'Ecumenisme per a l'obertura del diàleg amb les Esglésies ortodoxes.

En el full Nº. 47 de demà en donarem un breu resum.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº.B. 24746 - 1964.

Resum de Mn. Joan Llopis

vida del concili

Nº. 47

19 de novembre de 1.964

C O N G R E G A C I Ó G E N E R A L 1 2 4

Dimarts, 17 de novembre.

I.- DEBAT SOBRE LA FORMACIÓ EN ELS SEMINARIS.

Tota vegada que la discussió sobre aquest text s'havia considerat acabat el dia 16, les intervencions d'avui són representatives d'un nombre de Pares no inferior als 70.

Intervencions:

Mons. Garrone, arquebisbe de Toulouse, fa ressaltar les conseqüències del text, en confiar l'organització dels seminaris a les conferències episcopals, sobre els organismes centrals de la Cúria Romana, concretament sobre la Congregació de Seminaris i Universitats. "De la mateixa manera que les conferències episcopals han de conèixer millor les necessitats de cada país, també les congregacions romanes han d'estar més al corrent de les necessitats del món. Aquestes no poden estancar-se, tal com ho han fet massa sovint fins ara, amb decisions negatives. A més, és necessari crear lligams entre les diverses congregacions que s'ocupen dels sacerdots. I s'ha de recórrer a experts de tot el món que realment estiguin presents a Roma."

Per altra banda, i davant del desplegament i de les interferències de les diverses disciplines teològiques, filosòfiques i científiques, considera urgent l'elaboració d'una síntesi. Per això, és imprescindible consultar experts de cultura superior per tal d'evitar mesures baixes de sostre.

Mons. Mendez Arceo, bisbe de Cuernavaca (Mèxic), intervé per a parlar del celibat sacerdotal i dels sacerdots que es troben en dificultat dintre d'aquest terreny.

Considera que la manera de parlar de la castedat és massa negativa. "S'ha de depassar l'esperit jurídic de la llei del celibat i demostrar ben clarament la seva dimensió apostòlica"...

"El celibat és un consell evangèlic que ha d'ésser assumit lliurement i, si arriba el cas, abandonat lliurement, fins i tot quan aquest estat ha sigut confirmat per un vot"... "Diguem ben fortament que la virginitat és un do de Déu que ha d'ésser desitjat en vistes del regne de Déu".

Entre els ajuts de la castedat sacerdotal, Mons. Mendez Arceo indica la convivència sacerdotal, la formació de la responsabilitat i l'alliberament de l'obsessió psicològica. "La possibilitat d'un retorn a l'estat laical amb la dispensa del celibat, esdevindria una causa de serenitat i de fidelitat, i no pas un perill".

Mons. Reuss, auxiliar de Magúncia, reclama també una visió més positiva del celibat. S'ha de presentar no pas com un permís per a l'ordenació sinó com una total consagració a Déu i als homes.

Acaba demanant que el text sigui aprovat, car els responsables dels seminaris i els seminaristes no demanen aplicacions concretes sinó principis generals. I el text respon a aquest objectiu.

Conclusió del debat: En cloure el debat Mons. Carraro, el relator, es felicita de la discussió, serena i constructiva.

Escrutini: L'Assemblea accepta el text, que pot passar a les votacions parcials, per 2.073 vots contra 41.

II.- INTERVENCIO DEL RVD. LLUIS MARCOS, RECTOR DE STA. TERESA, DE MADRID, EN NOM DELS RECTORS.

Després d'expressar el seu reconeixement al Papa i al Concili, les paraules del Rvd. Lluís Marcos tocant els punts següents:

- a) Els sacerdots constitueixen amb els bisbes un sol "presbiterium".
- b) El text sobre la vida i el ministeri dels sacerdots ha de demostrar la grandesa del sacerdoti, la relació de la clerecia diocesana amb l'estat de perfecció, posant de relleu la consagració total a Déu de cara al servei de l'Església i dels homes.
- c) El sentit de l'obediència, el significat de la castedat i la motivació de la pobresa s'han d'explicar com exigències del nostre ministeri i no com obligacions simplement jurídiques.
- d) S'hauria de dir alguna cosa de la parròquia; com església que proclama la Paraula de Déu, celebra l'Eucaristia, fa irradiar la caritat del Crist. La Parròquia renovellada ha d'ésser la cèl.lula base del Cos Místic del Crist.
- e) Si bé es comprenen les raons per les quals es tendeix a suprimir la inamobilitat dels rectors, s'ha de pensar amb la manera d'assegurar l'estabilitat de la parròquia.
- f) Donaria més unitat a la parròquia el fet que el rector pogués administrar d'una manera ordinària el Sagrament de la Confirmació.
- g) S'hauria de concedir als rectors la facultat de poder confessar en tot el país i no tan sols en la seva diòcesi.
- h) "Éssent així que nosaltres ens trobem A LES PRIMERES LINIES, coneixem molt bé les necessitats del nostre poble. Per tant, anhelem que el Concili continuï, en la pobresa i en el servei, la línia pastoral que li senyala Pau VI, seguint les petjades de Joan XXIII, que tenim el deure d'evocar en aquest moment".

III.- EL VOT QUASI UNANIM SOBRE LA COL.LEGIALITAT.

Recordem:

- 1.- Els dos primers capítols de l'esquema d'Església, "El misteri de l'Església" i "El poble de Déu", varen ser acceptats en votació prèvia a la promulgació, el dia 30 d'octubre, registrant-se tan sols 17 i 19 vots negatius, respectivament.
- 2.- Ahir varem donar compte dels advertiments fets per Mons. Felici referents al cap.III "La Jerarquia de l'Església", en el que es tracta concretament de la famosa qüestió de la col.legialitat; com també de la nota explicativa de les esmenes incorporades al text, preparat per a la votació definitiva.

La votació d'avui:

Sense cap mena de dubte, la votació sobre aquest capítol, ha constituït l'esdeveniment més important de la present Congregació, i potser l'esdeveniment màxim d'aquesta sessió conciliar.

Malgrat que alguns pares i alguns experts havien manifestat alguns recels per mor de la nota explicativa que, segons alguns, semblava disminuir la col.legialitat, la doble oposició, tant la dels temerosos de la col.legialitat, com la dels que la creien disminuïda per la nota explicativa, s'ha dissipat.

Heus ací, comenta "La Croix", 18 de nov., un dels miracles que ens fa contemplar el Concili. En les votacions decisives, i sovint d'una manera inesperada, es troba la unanimitat.

Efectivament, dels 2.146 votants, s'han registrat

Sí 2.099; No 46; Nul 1

Altres votacions sobre l'esquema d'Església:

El cap.IV "Els laïcs" Sí 2.135; No 8

El cap. V "La vocació a la santedat"... Sí 2.142; No. 4

vida del concili

Nº. 47 -full 2on.

IV.- EL TEXT SOBRE LA VOCACIÓ CRISTIANA.

Presentació:

Actua de relator Mons. Daem, bisbe d'Amberes, indicant la transformació de l'esquema primitiu que parlava de les escoles catòliques, i que per altra banda, presentava un to massa jurídic i massa europeu, sense tenir en compte el problema general de l'educació.

Subratlle, seguidament, els aspectes constitutius del text, que vol abarcar l'educació cristiana amb tota la seva amplitud, remarcant el caràcter apostòlic de l'educació, i finalment fa saber que la Comissió havia considerat necessari el que les qüestions relacionades amb l'educació fossin estudiades d'una manera permanent per una Comissió post-concilier que hauria de cooperar amb les Conferències episcopals i amb els tècnics sobre els problemes d'educació, sobretot amb els Organismes internacionals catòlics.

Resum del text:

Introducció: La importància creixent de l'educació i la seva influència en la vida social. En virtut de la seva missió, l'Església s'ha d'interessar en aquest problema.

1. L'objectiu de l'educació cristiana és el de conduir els homes a la seva perfecció humana i cristiana per tal que col·laborin en la "consagració" del món.

2. L'Església ofereix la seva col·laboració a tots els pobles en el camp de l'educació, a la qual tenen dret tots els homes sense cap mena de discriminació.

3. L'Església fa us de tots els mitjans d'educació, com és ara els mitjans de comunicació social, les associacions de joventut, els agrupaments orientats a diferents activitats del cos o de l'esperit.

4. L'escola té una importància particular. Ofereix la seva col·laboració als pares els quals tenen el dret d'escollir lliurement l'escola dels seus fills i d'ésser ajudats per la societat civil en l'exercici d'aquesta llibertat.

5. Els catòlics han de col·laborar amb la societat civil en el terreny de l'educació.

6. L'educació moral i religiosa dels seus fills és un deure gravíssim de l'Església. És també deure dels pares el d'assegurar pels seus fills aquesta educació.

7. L'Església té el dret de constituir escoles catòliques, llars de perfeccionament humà i cristià i de vida apostòlica. Quan pot, en fa ús d'aquest dret. I els pares, en la mesura de les seves possibilitats, tenen el deure d'enviar-hi els seus fills.

8. L'Església demostra un interès especial per les escoles primàries i de segon ensenyament, per les escoles professionals i tècniques, i per les

institucions destinades als infants deficientes.

9. L'Església desplega una cura particular per les institucions d'ensenyament superior, on es manifesta la concòrdia de la fe i de la ciència. Interessa més la qualitat que el nombre. Per altra banda, han d'ésser accessibles a tots els joves aptes, sobre tot aquells que provenen de les noves nacions.

10. Les Facultats i les Universitats eclesiàstiques han de desenvolupar l'estudi de les ciències sagrades i de les disciplines relacionades. L'Església n'espera moltíssim de cara a un aprofundiment de la Revelació.

11. És necessària la coordinació de les activitats de l'Església en el camp escolar, tant en el nivell nacional com en l'internacional.

Conclusió: L'Església reconeix agraïda tot el treball que es fa en aquest camp de l'educació i de l'escola. Fa una invitació per a perseverar en el treball, la tasca educadora de l'Església assegura la seva presència en el món intel·lectual d'avui.

Intervencions:

El Card. Spellman, arquebisbe de New-York: D'acord amb el text. La qüestió de l'ajut a les escoles catòliques és molt delicada. Correspon als pares, i no a l'Església, demanar aquests ajuts oficials. D'acord també amb la Comissió post-conciliar.

El Card. Ritter, arquebisbe de Sant Lluís (U.S.A.), es declara també d'acord amb el text: Insisteix amb els drets dels pares i parla de la llibertat necessària per a la recerca científica.

Les escoles catòliques, diu a més, no son per a separar els catòlics dels altres ciutadans, sinó per a formar-los per tal de què compleixin millor amb els seus deures en la nació i en el món.

Mons. Elchinger, coadjutor d'Estrasburg: "L'esquema ha estat redactat en un moment en el què els seus autors no podien tenir en compte l'esquema 13, com tampoc els esquemes sobre l'apostolat dels laics, sobre l'ecumenisme, sobre la llibertat religiosa i sobre els no cristians. Per tant s'ha de revisar profundament. Hem de subratllar que ningú s'ha de considerar amo de l'infant, ni l'Estat, ni l'Església, ni els pares. L'Evangeli és contrari a tota classe de totalitarismes. Si no es realitza una profunda transformació de l'educació cristiana, el Concili no pot produir els seus fruits..."

Mons. Gruyon, arquebisbe de Rennes: Considera que el text presentat pot ésser aprovat, amb tal que sigui veritat el que ha dit el relator sobre la constitució d'una comissió postconciliar.

Amb tot, adverteix que no n'hi ha prou de dir que l'educació ha de conduir els cristians a la perfecció. La finalitat de l'educació és la de portar a la maduresa de la fe, entesa no tan sols com adhesió a les veritats revelades, sinó també com adhesió als preceptes del Crist segons l'esperit de les Benaurances, en la dedicació a l'Església per mitjà de l'apostolat.

Els mitjans d'educació cristiana no poden ser una simple transposició d'altres mètodes. Són específics. En concret: l'educació a la pregària personal; l'ambient de caritat, fraterna; el respecte a la persona de l'alumne; la iniciació a l'apostolat.

Mons. Cody, arquebisbe de Nova Orleans (U.S.A.), contradiu amb energia la tesi de Mons. Elchinger, dient que l'esquema ofereix l'avantatge de tenir en compte tots els altres esquemes.

V.- EL NOU TEXT DE LA DECLARACIÓ SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA.

En el curs d'aquesta congregació, s'ha fet entrega als Pares de la nova redacció del text sobre la llibertat religiosa.

Del contingut ja en parlarem més extensament, en el moment de donar els resultats de les votacions del dijous.

Ara, creiem suficient de transcriure l'observació que hi ha al final del

vida del concili

Nº. 47 -full 3er.

text: "Alguns parlen dels perills als que podria obrir la porta aquesta declaració. Ara bé, si parlem de perills, no podem oblidar el perill gravíssim que amenaçaria l'Església, si la declaració no s'arribés a promulgar, per part dels homes, catòlics o no catòlics, que des de fa tant de temps la venen esperant. Per altra part, en el curs de la vida de l'Església, de totes bandes han assetjat els perills... El nostre paper consisteix en oposar-los amb fortalesa d'ànim".

LA CONFERÈNCIA DEL CARDENAL LERCARD.

En el full d'ahir feiem referència a aquesta conferència.

Entre altres coses va dir:

"El primer pas que ens pertoca donar és el d'acomplir un despullament espiritual que sigui el fruit d'una pobresa evangèlica. S'ha de repensar la nostra manera de comprendre el misteri de l'Església i treure'n les conseqüències pràctiques."

"...Primerament hem de redescobrir plenament la col·legialitat i viure-la abans de poder afirmar que estem disposats a respectar totalment una de les expressions més remarcables de la tradició autèntica de l'Orient: el patriarcat i l'autocefàlia (autonomia de cada església patriarcal)"...

"Podem esperar un arranjament progressiu de les nostres maneres de pensar i viure l'Església. Això ho hem de fer abans que tot. Després el nostre interlocutor ens podrà prendre amb serietat. Aleshores, i solament aleshores, es podrà establir un diàleg fructuós".

Resum de Mn. Josep Bigordà

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

Journal of the
American Medical Association

vida del concili

Nº. 48

20 de novembre de 1.964

C O N G R E G A C I O G E N E R A L 1 2 5

Dimecres, 18 de novembre.

LA MISSA.- Ha estat celebrada pel Patriarca dels Armenis, Ignasi-Pere XVI Batanian, en commemoració del 50è. aniversari dels armenis assassinats en massa a la primera guerra mundial. Els seus supervivents són els que formen l'actual Església Armènia catòlica. El Papa Pau VI ha assistit a la Missa, unint-se així a la celebració.

L'ESQUEMA "DE ECCLESIA".- Ha estat sotmès avui a la votació de conjunt, una vegada aprovades les esmenes i els capítols un per un tal com hem anat ressenyant en els darrers números. Demà donarem el resultat d'aquesta votació. La darrera votació, ja definitiva, serà el dissabte, dia de la promulgació.

LA "NOTA PRELIMINAR" SOBRE LA COL·LEGIALITAT.- Amb gran sorpresa dels Pares (agradable per a la immensa majoria) la nota preliminar del cap.III de l'esquema "De Ecclesia" que va aparèixer en la votació del capítol (vegeu-la en el nº. 46, pàg. 1) no figura en el text complet de l'esquema. Sens dubte s'haurà decidit que, una vegada acomplerta la seva missió (reunir la màxima unanimitat en favor de la col·legialitat, o sigui, tranquil·litzar la minoria) ha deixat ja de ser útil. Millor, perquè el seu origen era més aviat extra-conciliar... (H. Fesquet).

JUEUS I NO-CRISTIANS.- Avui dimecres ha estat distribuït el text de la nova redacció. És un bell esquema, ben reeixit. La solidesa doctrinal s'uneix a la qualitat literària. És com una mirada amical i positiva de l'Església envers els esforços de tots els homes de bona voluntat del món per a trobar Déu. Parla primer de les religions no-cristianes en general i després, en termes molt positius, dels musulmans; després, en termes teològics, tracta de la qüestió jueva i del necessari diàleg entre jueus i cristians, lamentant totes les persecucions i falses acusacions (deïcidi, etc.) que els jueus han sofert abans i ara, i acaba amb una condemna a tota forma de discriminació entre els homes. La votació serà el divendres 20, però la promulgació no es farà fins a la 4ª. sessió.

LLIBERTAT RELIGIOSA.- El nou text sobre llibertat religiosa troba noves dificultats. Havia de ser votat demà dijous. Però uns 200 pares han apel·lat al Consell de Presidència i, fonamentant-se en què segons el Reglament no s'havia donat temps suficient per a estudiar-lo, han demanat que fos sotmès a discussió. De fet, el text és una redundació total del que havia estat debatut. Els 200 pares exigeixen una nova discussió, abans de la votació definitiva. Però això suposa l'ajornament de la promulgació fins a la sessió propera, i es converteix, per tant, en una maniobra dilatòria. Davant d'això, el president del Consell de Presidència, Card. Tisserant, i els moderadors han decidit que l'assemblea mateixa jutgi. Demà, doncs, es començarà amb una votació prèvia per a decidir si cal votar o no l'esquema. (Recomanem als lectors que estiguin atents a la marxa d'aquesta important qüestió en els propers dies).

L'EDUCACIÓ CRISTIANA.- Ha prosseguit el debat, força interessant. La discussió ha revelat l'extrema diferència de situació entre uns països i altres, respecte a l'ensenyament catòlic. L'esquema, que ha de respondre a aquestes

diverses òptiques, és sobri i assenyat, però per això mateix no s'allibera d'una certa banalitat. No té el caràcter dinàmic i creador que caldria es- perar-ne. Però potser no es podia fer altra cosa. La Comissió postconci- liar que sens dubte serà creada després, podrà fer-ne el punt de partida per a un afrontament més valent amb els problemes actuals de l'educació que té plantejats l'Església. Tal com ha dit Mons. Henríquez en una notable inter- venció, els problemes de l'educació cristiana van molt més enllà que els de les escoles catòliques, en les que es centren les proposicions de l'esquema actual.

INTERVENCIONS SOBRE EL TEXT DE L'EDUCACIÓ CRISTIANA.

-Card. Léger (Montreal, Canadà): Ara el Concili no té temps ni forces per estudiar degudament el text, que serà, per molt de temps, la carta de l'educació de la joventut. No precipitar-se. Dues observacions al conjunt: 1ª). El text hauria de parlar també de la coordinació entre les Universitats catòliques. Cal planificar la investigació, com fa l'Estat. Sembla que ens desinteressem de la investigació ben ordenada de les ciències teològiques, filosòfiques, i sociològiques. La Congregació de Seminaris i Universitats hauria de servir per a coordinar i estimular aquesta investigació. 2ª). Cal afirmar la llibertat de la investigació científica, i s'hauria de fer en aquest text. Certament, les conclusions de la investigació es sot- meten al judici del Magisteri, per a destriar el bon gra del jull. Però a- questes han de ser prudentes i no intempestives. La llibertat és la condició del veritable progrés. ¿No s'ha enriquit el Concili gràcies a la llibertat donada als exègetes i als liturgistes?

-Mons. Malone (aux. de Youngstown, U.S.A.): Demana una formulació més ampla del text, i que siguin precisats els drets i les relacions entre els diversos educadors (pares, mestres...). No confondre Estat i Societat. No coincideixen plenament. L'Estat està al servei i a les ordres del poble. No té ell, doncs, el monopoli de l'educació.

-Mons. Ribera, (aux. de San Salvador, El Salvador): El nou text gaire- bé no parla de les escoles catòliques. I ho fa encara d'una manera poc va- lenta, amb esperit de dimissió. Sembla que l'Església esperi de la "bona vo- luntat" dels altres allò que per ella és un dret. En alguns llocs, l'escola catòlica és l'únic mitjà per a propagar i defensar la fe dels joves.

-Mons. Olu Nwaczcapu (Wari, Nigèria): Insisteix també sobre les esco- les catòliques. Cinc dels sis bisbes nadius de Nigèria són cristians gràcies a l'escola. No són instrument de proselitisme, perquè només ensenya la re- ligió a qui ho vol. La nostra experiència ens ensenya que l'escola catòlica és una garantia de durada per a l'Església i per a la fe.

-Mons. N'Guyen Van Hien (Dalat, Vietnam): Insisteix en el mateix. A les missions, l'escola catòlica és un instrument d'evangelització. Els no- cristians hi vénen per simpatia, per curiositat, o per rebre una formació mo- ral. Els joves formats en aquestes escoles són els propagadors i els defen- sors de la fe en la societat.

-Mons. Schneider (Makassar, Indonèsia): L'acció de l'Estat sobre les es- coles catòliques és un bé. Adaptem-nos a les seves lleis. A més, molts alum- nes de les nostres escoles perden després la fe. Cal que ens plantejem les ra- ons d'aquesta situació lamentable.

-Mons. Beck (Liverpool, Anglaterra): El text és massa fluix. No parla prou del dret natural dels pares, que exigeix de l'Estat que la lliure educa- ció de llurs fills no els sigui més carregosa que als altres. Cal també que el text parli de fonament bíblic del dret que té l'Església d'ensenyar: "A- neu, i ensenyeu a totes les nacions..." Les escoles catòliques fan un servei a l'Estat. Per a l'Estat, sostenir-les és un acte de llibertat i de toleràn- cia. Les escoles catòliques han de créixer, en nombre i en importància. Aca- ba lloant l'Estat anglès per la seva ajuda a l'educació catòlica.

-Mons. Muñoz Vega (aux. de Quito, Ecuador, i antic Rector de la Univer- sitat Gregoriana): Insisteix en la necessitat de les escoles catòliques per

vida del concili

Nº. 48 -full 2on.

a la mentalitat d'avui, que creu sovint que els drets de l'Estat són superiors als dels pares, i que la ciència i la religió són camps independents. Demana un text totalment nou, que proclamí la veritat integral sobre la llibertat de l'escola i la doctrina integral de l'Església sobre l'escola.

-Mons. Henríquez (aux. de Caracas, Venezuela): Creu, al contrari, que el problema de l'educació cristiana és molt més ample que el de l'escola catòlica. L'esquema és massa conservador, massa canonista. No parla del necessari "aggiornamento" en el pla mundial, i prescindint dels no-catòlics, hi ha més catòlics en les escoles de l'Estat que en les de l'Església. L'escola és un mitjà, i no un fi. I els mitjans s'han de judicar per l'eficàcia que realment tenen. Si les escoles confessionals no atenyen al seu fi, cal buscar altres mitjans. Sobre tot ara que l'Estat pren a càrrec seu cada vegada més l'educació, la missió de suplència de l'Església en el camp educatiu es redueix gradualment, i creix la seva missió d'evangelització. Que les escoles catòliques no siguin bells jardins tancats. Perquè són cars, sovint els pobres no hi poden anar. Hem de fer l'autocrítica dels mitjans d'evangelització. En nom de 120 pares fa suggerències concretes: enviar mestres a les escoles de l'Estat, pensar en altres mitjans educatius (premsa, ràdio, televisió), dedicar els sacerdots a evangelitzar i els laics a educar, buscar més la qualitat que la quantitat de les escoles catòliques.

NOTICIES:

EL VIATGE DEL PAPA A BOMBAY. El President de l'Índia, Radhakrishnan, i el primer ministre Shastri aniran a Bombay a saludar el Papa. En el document oficial que ho anuncia, el govern indi declara que "la visita del Papa no és solament un esdeveniment religiós que interessa només al món catòlic, sinó un fet d'una gran importància internacional".

CAMPANYA CONTRA L'EPISCOPAT. Una vegada més l'episcopat francès respon als atacs d'alguns sectors extremistes, que segueixen la seva campanya per mitjà d'obres, pamflets i "informacions". Mons. Garrone, de Toulouse, vicepresident del Comitè Central de l'episcopat ha declarat: "La voluntat del Concili s'ha manifestat prou clarament... Alguns atacs són tan injustos com injuriosos. Rebem l'eco d'una veritable campanya contra l'episcopat. Crec que cal acollir amb humilitat tot el que ens ajudi a corregir les nostres insuficiències. Però també tenim el dret d'esperar que tots els nostres fidels ens ajudin més que mai amb la seva confiança i la seva pregària".

ELS PERIODISTES acreditats en el Concili han obert una col·lecta per als pobres, a fi d'associar-se al gest del Papa i dels Bisbes.

UNA NOVA ERA DE L'ESGLÉSIA. El P. Gauthier, el conegut fundador de la cooperativa obrera de Natzaré, declara a propòsit de l'abandó per part de Pau VI de la tiara pontifícia: "Amb Pau VI i el Vaticà II, l'Església està bandejant definitivament les aparences del poder temporal per adquirir un aspecte més místic. Comença l'era d'una Església evangèlica i pobre".

EL CARDENAL CUSHING... ha telegrafiat d'Amèrica demanant que li enviïn urgentment el nou esquema de llibertat religiosa. Tot el problema està, diu Laurentin, en saber si el rebrà viu o mort (l'esquema!).

L'ORGANITZACIÓ DE L'ESGLÉSIA DEL DEMA
Conferència de Mons. Helder Câmara.

Mons. Helder Câmara, arquebisbe de Recife (Brasil) i un dels més originals pares conciliars, ha donat una conferència traçant les grans línies d'organització de l'Església del demà, tal com les veu o les desitja ell. Helder Câmara, és secretari de la Conferència Episcopal Llatino-americana (C.E.L.A.M.) i gran amic de Pau VI. Les seves intervencions conciliars les fa sempre fora de l'aula, en conferències o articles. Heus aquí, resumides al màxim, les seves opinions, representatives per altra banda, del que pensen un gran nombre de Pares.

El Senat. El Senat de l'Església estaria format pels cardenals, pels patriarques i per un bisbe elegit per cada una de les conferències episcopals per 10 anys. La seva missió seria d'elegir el Papa i de col·laborar en el programa dels propers concilis, que s'haurien de celebrar cada 10 anys (és just l'equivalent, degut a l'acceleració actual de la història, del promig de 100 anys que hi havia fins ara). Un petit Senat executiu, que reu- nís un 10 % de l'anterior, es reuniria una vegada a l'any per a examinar els problemes de l'Església.

La Cúria. Seria un òrgan executiu al servei no solament del Papa sinó del Senat i dels organismes postconciliars. En ella hi hauria d'haver un servei especial que fos com una antena molt sensible per a captar les violències i injustícies que els homes o els grups (de qualsevol raça o reli- gió) sofreixen, a fi de donar-hi un ressò universal.

Les Comissions postconciliars. Els Pares desitgen participar en l'elec- ció d'aquestes Comissions. La Cúria no les tindria sota la seva jurisdicció, sinó al contrari. Les Comissions prepararien les aplicacions del Concili més aviat d'una manera legislativa, mentre el Senat, dirigit pel Papa, hau- ria de judicar i decidir.

Les conferències episcopals. Tindran una enorme responsabilitat. Hau- ran d'evitar de caure en una atomització apostòlica, que seria un pecat con- tre la pastoral de conjunt, o en un cert perill d'episcopalisme.

El Presbyterium. És fàcil que els bisbes en fem l'elogi, però és molt més difícil d'acceptar-lo realment i d'utilitzar-lo. És veritat que la grà- cia del Concili realitza prodigis en nosaltres els bisbes.

El laicat adult. Com per al presbyterium, és fàcil lloar-lo i difícil comptar-hi realment. És veritat que hi ha hagut veritables conversions en nosaltres. Però potser trobarem, en tornar a les diòcesis, que sacerdots i laics voldran veure'ns a casa tal com érem al Concili.

Els Successors dels Profetes. Ens enorgulлим de ser successors dels Apòs- tols. Però qui són els successors dels Profetes i dels Doctors? Cal reco- nèixer als teòlegs un lloc més explícit en l'Església. I que cal que hi ha- gin teòlegs laics, homes i dones.

Tres propostes. Com a resum i símbol de les estructures noves de l'Es- glésia del Vaticà II, proposa:

- 1.- Un gran perdó per totes les censures canòniques personals i l'anunci d'una revisió de l'índex.
- 2.- En resposta al gest del Papa de donar la tiara, que els bisbes fem un gest semblant. Un veritable gest. Si sembla que el dissabte no és el dia indicat, fem-ho quan tornem a les diòcesis. El Papa podia haver donat di- ners, o una creu, o un anell. Donant la tiara ha volgut significar que l'Es- glésia no vol ja ser una dominadora temporal.
- 3.- Com a resposta al desig del món, la canonització, al darrer dia del Conci- li, del Papa Joan, profeta de les noves estructures, amic de Déu i dels homes.

vida del concili

Nº. 49

21 de novembre de 1964

C O N G R E G A C I Ó G E N E R A L 1 2 6

Dijous, 19 de novembre.

El tercer vol conciliar està arribant a terme.

Un vol que pels temes i les intervencions ha sigut intens i d'altura. Atravessant capes de diversa densitat ha acusat el consegüent sotrageix. Fine, al final, una d'aquestes maniobres d'atterratge certament molestes, que es produeixen abans d'enfilar la línia de pista.

El goig de l'arribada i de la terra ferma ho compensa tot.

Volar sempre és un risc. I per molts una recança. Però és un mitjà ràpid i necessari quan altres lentituds son inadmissibles i cal estar present al lloc a temps.

El Concili en la seva tercera sessió està a punt de tocar terra ferma. Terra de veritat. Aquest aterrar no podrà però ser mai un estancament, un instal·lar-se. L'Església haurà de continuar el seu pelegrinatge amb una nova alenada de l'Esperit.

FINAL DEL DEBAT SOBRE EDUCACIÓ CRISTIANA.

Intervencions

Mons. Polschneider, bisbe d'Aquisgran, ha remarcat la importància de les escoles catòliques, per la vida de l'Església. Els pares tenen el dret d'eleger l'escola per als seus fills. L'Estat té una funció tan sols subsidiària. Ha de sostenir les escoles, també les confessionals. Els cristians son ciutadans amb tots els deures i drets. Les escoles públiques no han de ser laiques en el sentit d'indiferentisme o opció ideològica. El monopoli escolar és contrari als drets naturals de la persona humana.

Mons. Okoye, bisbe de Port-Harcourt (Nigèria). Els pares tenen el dret de ser ajudats per l'Estat en l'educació dels seus fills. L'Estat té el deure d'assegurar a tothom un mínim necessari d'instrucció i d'ajudar doncs als pares perquè puguin complir la seva obligació educativa.

Mons. Abed, arquebisbe maronita de Trípoli, ha insistit sobre el mateix deure de l'Estat. Ha assenyalat a la vegada que l'escola catòlica, per ser veritablement això, ha de complir la missió d'Església, afavorir el diàleg, preparar els laics per a la seva missió apostòlica, fer un veritable servei als homes i al món, educar els defensors de la llibertat en el món, etc.

Mons. Nwedo, bisbe d'Umuhia, ha demanat que siguin els laics els mestres de les escoles catòliques i que els sacerdots es reservin per a la seva específica missió pastoral i per a una presència de més servei en les escoles de segona ensenyança no catòliques. Més que fundar Universitats Catòliques, cal que els catòlics estiguin presents en la Universitat. Aquesta presència pot ésser molt fructuosa per tots i en primer lloc pels mateixos estudiants catòlics. Que l'Església promogui tan sols les Universitats eclesíastiques destinades als estudis i graus acadèmics de les ciències dites sagrades.

M.R.P. Fernández, mestre general dels dominics. Parla en defensa del to-
misme com una filosofia que té la continuïtat aprovació del magisteri. Les seves
doctrines valen més per aquest reconeixement que per l'autoritat personal de
St. Tomàs. Això no exclou l'acceptació de la veritat que es trobi en qualse-
vol altre sistema. St. Tomàs no és un mestre únic però si el doctor principal-
ment recomanat del qual s'ha de seguir més que el seu exemple la seva ensenyan-
ça.

Mons. Van Waeyenbergh, auxiliar de Brussel·les, rector de la Universitat
de Lovaina, ha parlat de la Universitat catòlica i la seva missió en el món.

Votació

Mons. Daem, bisbe d'Anvers, ha fet el resum final i s'ha passat a la vo-
tació preliminar de conjunt: SI, 1.457; NO, 418. El resultat s'accepta
doncs com positiu.

ADVERTIMENT

El N.º. 47 -full 2on, parla del Text sobre vocació cristiana.
Ha de dir: TEXT SOBRE L'EDUCACIÓ CRISTIANA.

II.- EL TEXT DEL VOT SOBRE EL MATRIMONI.

Antecedents:

1. El primer esquema sobre el matrimoni havia estat preparat per la Co-
missió de la disciplina sacramental, en la primera intersessió con-
ciliar (8.XII.62 - 29.IX.63).
2. En el mes de gener d'aquest any, la Comissió de coordinació decideix
que l'esquema quedi reduït a un vot capaç d'orientar les futures re-
formes del Dret Canònic.
3. El contingut d'aquest vot ha sigut millorat i enriquit en el curs
d'aquesta sessió.
4. I aquesta última redacció del text és la que es va repartir, fa pocs
dies, als Pares. Consta de 2 o 3 pàgines.
5. La discussió ha començat avui.

Resum del text:

A). Una primera part recorda alguns principis: el caràcter sagrat del
matrimoni; la santedat del matrimoni entre dos batejats, membres del Crist,
la unió dels quals està amb relació amb la unió del Crist i de l'Església;
la competència de l'Església en el matrimoni celebrat entre batejats...

B). La segona part ofereix algunes orientacions per a revisar la legis-
lació canònica i la seva adaptació als nostres temps.

Suggereix la necessitat de simplificar i de modificar les disposi-
cions sobre els impediments matrimonials. Concretament, les disposicions
sobre l'impediment de "religió mixta" (entre un catòlic i un cristià no ca-
tòlic) i sobre el de "disparitat de culte" (entre un catòlic i un no bate-
jat) han d'inspirar-se en les orientacions adoptades en matèria ecumènica.

Indica, a més, la necessitat de simplificar les formalitats canò-
niques del matrimoni; i en aquesta línia de simplificació es parla dels pro-
cediments judicials en matèria matrimonial.

C). La preparació del matrimoni constitueix un greu deure dels pastors,
els quals seran degudament ajudats per laics competents i preparats.

D). La cerimònia del matrimoni ha de manifestar el seu significat, i
s'ha d'assegurar la participació activa de tots els presents.

E). Els pastors han de continuar ocupant-se dels esposos, després d'ha-
ver celebrat el matrimoni, en els camps del desplegament de la vida cristi-
ana, de la unió matrimonial, de l'educació dels fills.

Per altra banda, s'han incorporat al text una sèrie d'esmenes

vida del concili

Nº. 49 -full 2on.

prèvies al debat públic.

Algunes fan referència als impediments, altres a la formalitat canònica de celebració i d'altres a la preparació.

Les més importants afecten als matrimonis mixtes. Concretament:

a). La part catòlica ha de prometre que posarà cura, en tant que li sigui possible, de batejar i d'educar catòlicament els fills. La part no catòlica serà degudament advertida d'aquest compromís, com també de les finalitats i de les propietats essencials del matrimoni.

b). Aquests matrimonis seran celebrats davant de sacerdot catòlic; però el bisbe pot dispensar d'aquesta condició, donades unes raons serioses.

c). La celebració es farà normalment en el curs de la Missa.

d). L'excomunió, que determina el Dret Canònic actual, contra aquells que hagin contractat matrimoni davant d'un ministre no catòlic, ha d'ésser suprimida.

Resum de Mn. Josep Bigordà

Presentació

Ha fet la introducció del text el cardenal Lluís Masella i ha actuat com a relator Mons. Schneider, arquebisbe de Bamberg (Alemanya).

Discussió

El Card. Gibroy, arquebisbe de Sydney, ha iniciat el debat fent unes observacions sobre el matrimoni mixte.

- 1). S'inclina a mantenir un cert recurs a l'Església per permetre aquestes unions.
((Si bé la forma "ordinària" actual, amb la delegació necessària del ministre, fa complicat el procediment, àdhuc pels matrimonis entre catòlics, i invàlids els matrimonis mixtes celebrats davant d'un ministre d'un altre culte; la forma "extraordinària" que es dóna, quan és impossible trobar un ministre delegat, en el temps d'un mes, la massa liberal i es presta a molts abusos. (uns col·legials de vacances en un país sense ministre qualificat, contraurien matrimoni "vàlid" amb el consentiment mutu davant dels companys d'església. Semblantment en el cas de suprimir tot recurs en els matrimonis mixtes))).
- 2). El contraent catòlic ha de tenir la certesa moral de no posar en perill la seva fe i de poder sense oposició batejar i educar els seus fills catòlicament.
- 3). Per evitar els matrimonis invàlids caldrà considerar amb validesa tot matrimoni públic entre cristians.
- 4). La Missa s'ha de permetre en un matrimoni mixte, si el no catòlic es però cristià.

No ha pogut intervenir cap altre Pare per manca de temps. El debat continuarà a la Congregació general del divendres.

III.- SOBRE L'ESQUEMA D'ECUMENISME.

El secretari del Concili, Mons Felici, ha anunciat també per a la Congregació general del divendres, la votació de conjunt de l'esquema sobre Ecumenisme, advertint que els Pares trobaran en el text, además de les modificacions indicades per ells, en els "juxta modum" presentats, unes esmenes afegides pel Secretariat de la Unió.

Aquestes modificacions, fetes a proposta de l'autoritat superior, tenen per fi una més gran claredat i precisió. Són unes 19 esmenes, que s'atribuixen al St. Pare, que no afectarien la substància del text, però que evitarien tot malentès i confusió.

El fet d'aquesta intervenció directa és nou en l'actitud que fins ara havia mantingut Pau VI respecte als treballs conciliars i estaria en la línia ja assenyalada en l'Encíclica "Ecclesiam suam" de les facultats papals.

"...a aquest consell tan elevat i autoritzat volem deixar ara llibertat d'estudi i de paraula, tot reservant per al nostre ofici apostòlic de mestre i de pastor, posat al davant de l'Església de Déu, el moment i la manera d'expressar el nostre judici, contentíssim si el podem donar conforme totalment al dels Pares conciliars" (Cfr. "Ecclesiam suam" 1ª part nº.31).

IV.- SOBRE LA DECLARACIÓ DE LA LLIBERTAT RELIGIOSA.

- El text entregat als Pares sobre la llibertat religiosa per ser estudiat i votat, presentava, respecte al primitiu, diverses variants. Aquestes modificacions eren assenyalades i reconegudes en la relació impresa que encapçalava el folletó.
- Davant d'això uns quants Pares conciliars van fer un recull de firmes per presentar un recurs demanant un aplaçament que permetés un estudi reposat i llarg d'aquestes variacions. "Un sector de la premsa romana diu que el conjunt de firmes inclou a bisbes italians i espanyols"... "Ens consta que hi figura algun prelat francès molt significat en les seves tendències conservadores i que hi ha certament un grup de bisbes espanyols que està al voltant de les dues dotzenes". (La Vanguardia, 20-XI-64).
- Donada aquesta actitud, Mons. Felici, secretari general, en nom del card. Tisserant, president del Consell de la Presidència, i en nom dels quatre moderadors, va anunciar que seria la pròpia assemblea la que decidiria si votava o no, i per aclarir això es faria dijous al matí un vot consultiu previ.
- Dijous al matí tothom esperava aquesta consulta amb viu interès. Però, inesperadament, el cardenal Tisserant va prendre la paraula i va fer memòria de la petició d'alguns Pares demanant més temps per examinar el nou text, que realment, com el mateix relator diria tot seguit, oferiria modificacions substancials. Per la qual cosa "Ha semblat al Consell de presidència, d'acord amb el reglament del Concili, que estant les coses així, no pot el Concili dirimir aquesta qüestió per un vot. Després de la relació sobre la llibertat religiosa els Pares no votaran pas (com s'havia anunciat el dia anterior) sinó que tindran l'oportunitat d'examinar el text i podran enviar les seves suggerències al Secretariat del Concili fins el 31 de gener de 1965".
- S'ha produït a l'aula una gran remor. El card. Meyer s'ha dirigit vers la taula de Presidència manifestant vivament la seva sorpresa i el seu disgust, i discutint enèrgicament amb el card. Tisserant i els altres cardenals de la presidència. Molts bisbes d'Amèrica i d'altres regions li han fet cercle. S'han fet nombrosos grups que discuteixen l'incident.
- Ha circulat una petició breu: "S. Pare, us demanem amb insistència, amb forta insistència, amb la més gran insistència (instanter, instantius, instantissime) de decretar que el vot sobre la llibertat religiosa es pronuncii abans de cloure aquesta sessió, a fi de no decepcionar l'espera del món cristià i no cristià." (Laurentin), que ràpidament han firmat uns 500 bisbes i que ha sigut portada al St. Pare per un grup de cardenals.

vida del concili

Nº. 49 -full 3er.

- Mons. de Smedt, membre del Secretariat de la Unió, ha pres la paraula per fer la introducció del nou text, defensant-lo amb tot cor i clara convicció de què els canvis d'estructura no atacaven la substància, que es presentava la mateixa doctrina, però d'una manera que s'havia cregut més clara i prudent, ateses les nombroses propostes presentades pels mateixos pares conciliars i que confiava que la veritat no seria vençuda per l'error i que triomfaria de tota feblesa humana, de tota por i fins de tota malícia.
- Els aplaudiments han sigut tan prolongats que el moderador card. Doepfner no ha aconseguit prendre la paraula fins després de varies vegades d'intentar-ho. Ha donat les gràcies pel treball realitzat en una matèria tan delicada i ha afegit que esperava portar a terme el text en el temps oportú.
- Al començar la Congregació del divendres es sabia que el St. Pare havia respost a la moció presentada pel Card. Meyer "que la decisió del Consell de Presidència, queia dintre del reglament del Concili i que no podia anar-hi en contra".
- En aquesta línia el card. Tisserant ha confirmat que s'ajornava el vot sobre la declaració de la llibertat religiosa "per tal de respectar la llibertat dels Pares conciliars que tenen una gran il·lusió d'examinar i de sospesar regularment i profundament un esquema de tanta importància". I manifesta també que la quarta sessió és procurarà que comenci amb l'examen d'aquest text.

No sense sofriment personal i contenció dolorosa de molts, la serenitat continuada del Papa va fent avançar el Concili cap a la unitat de voluntats i al progrés de reformes necessàries. Si mirem endavant veurem que encara manca molt de camí per fer i això provoca un desig profund i una exigència sèria. Si mirem enrera s'han fet uns passos de gegant irreversibles, que gairebé ningú s'hauria atrevit a preveure en tan poc de temps. Anar endavant, cridant a tots, i fent seguir els propis, sacrificant el mínim, és una tasca ben difícil de la qual però no es pot abdicar.

V.- VOTACIONS

La votació de conjunt de l' "Esquema sobre l'Església", la gran aportació del concili Vaticà II, ha donat aquest resultat:

SI, 2.134; NO, 10; NUL, 1

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº.B. 24746 - 1964

Resum de Mn. Josep M^a. Tubau

[illegible]

vida del concili

Nº. 50

23 de novembre de 1.964.

C O N G R E G A C I Ó G E N E R A L 1 2 7

-48 i última de la
III Sessió Conciliar-

Divendres, 20 de novembre.

Clima general de la Congregació:

1.- Els últims esdeveniments conciliars, sobre tot els referents a la nota aclaratòria sobre la col·legialitat (vegi's nº. 46), a les modificacions proposades per l'autoritat superior a l'esquema d'ecumenisme (vegi's nº. 49) i el crispat afer provocat entorn de la declaració de la llibertat religiosa (nº. 49) han pol·liritzat de tal manera els ànims que fins i tot sembla haver restat en línia secundària l'atenció joiosa que mereixen i reclamen els fruits de la marxa conciliar.

2.- Aquesta última congregació general ha esdevingut extraordinàriament moguda, activa, plena de nerviosisme i de tensions, i suficientment esplanadora...

3.- Ben diferents han sigut els centres d'interès:

- Les votacions globals, prèvies a la proclamació, dels esquemes sobre l'ecumenisme i les esglésies catòliques orientals.

- Altres votacions, amb possible senyalament de modificacions, sobre el text de l'educació cristiana, i especialment sobre la declaració referent a l'actitud de l'Església respecte de les religions no cristianes (el text sobre els jueus).

- El debat sobre el matrimoni amb una votació tan esperada com significativa.

- El repartiment de fascicles que contenen els esquemes sobre La Revelació, sobre La vida i el ministeri dels sacerdots, apart d'un rescripte concedint facultats als superiors generals i als abats.

- La resposta donada pel Cardenal Tisserant, en nom del Papa, al recurs d'urgència fet a l'autoritat suprema contra la decisió presa a la vigília pel Consell de Presidència, sobre la declaració dedicada a la llibertat religiosa.

- Les comunicacions fetes per Mons. Felici, al començament i al final de la Congregació.

- El comiat a càrrec del moderador de torn.

- L'Angelus, resat per l'Assemblea i dirigit pel Card. Tisserant.

En resum: la Congregació d'avui s'ha mogut en dos plans:

1. Continuació i acabament del debat sobre el matrimoni
2. Final de les congregacions generals de la III Sessió.

Explicació de la marxa de la Congregació general.

I.- VOTACIONS DEFINITIVES:

- El decret sobre l'Ecumenisme:

SI, 2.054; NO, 64; NULS, 11.

- L'esquema sobre les Esglésies Orientals:

SI, 1.964 NO, 135; NULS, 5.

Per tant: Passen a la promulgació que es farà el dissabte, dia 21, la Constitució sobre l'Església, el decret sobre l'Ecumenisme; i l'esquema sobre les Esglésies Orientals.

II.- ALTRES VOTACIONS:

S'han fet una sèrie d'escrutinis referents al text dedicat a l'educació cristiana.

Els SI (placet) han oscil·lat entre 1.592 i 1.465.
Les MODIFICACIONS (iuxta modum) entre 280 i 110

III.- EL NOU TEXT DE LA DECLARACIÓ: "ACTITUD DE L'ESGLÉSIA AMB RELACIO A LES RELIGIONS NO CRISTIANES".

Es tracta de la declaració dedicada als jueus i als no-cristians.

El Card. Bea ha explicat, amb molta claredat i amb molta serenitat, les transformacions que ha experimentat el text i que afecten sobre tot a un lloc més important concedit a les religions no cristianes i a l'islamisme, i, respecte dels jueus, al refús explícit i formal de l'acusació de poble deïcida. Sobre aquest últim punt, diu el text: "El Concili deplora i condemna els odis i les persecucions contra els jueus, tant els del passat com els del nostre temps. Ni en l'ensenyament catequètic, ni en la predicació s'ha d'ensenyar res que pugui engendrar en el cor dels cristians l'odi o el menyspreu contra els jueus. El poble jueu mai hauria d'haver estat perseguit com un poble reprovat, maleït o culpable de càlcul. Els esdeveniments de la Passió de Crist no poden ésser imputats al conjunt del poble jueu d'aquella època, i, menys encara, al poble jueu d'avui".

En acabar la dissertació del Card. Bea, s'han fet dues votacions preliminars: la primera sobre les relacions de l'Església amb les religions afroasiàtiques i la musulmana, amb les següents resultants: SI, 1.836; NO, 136. La segona sobre les relacions amb els jueus: SI, 1.770; NO, 185.

La votació del conjunt ha donat:

SI, 1.651; NO, 99; MODIFICACIONS: 242. Les esmenes han d'ésser presentades abans del 31 de gener del 1.965.

Per tant: El text resta per a ser promulgat a la IV Sessió.

IV.- EL DEBAT SOBRE EL "VOT" DEDICAT AL MATRIMONI.

a) Una votació inesperada. L'ha proposada Mons. Felici, en nom dels moderadors. Heus ací la qüestió:

"Plau als Pares que el "vot" sobre el matrimoni-sagrament, debatut en el Concili, sigui transmès, amb totes les remarques, fetes pels Pares -de paraula o per escrit,- per tal que decideixi el mateix Papa sobre allò que hi ha contingut en el "vot" i sobre el que el Concili ha discutit?".

Segons es pot deduir de la intervenció posterior del Card. Doepfner, la intenció d'aquesta proposta és la de puguer obtenir més aviat l'aplicació de les disposicions d'aquest text, sense necessitat d'esperar la reforma del Còdex del Dret Canònic.

Sigui el que sigui, el cert és que les contestacions han sigut:

SI, 1.592; NO, 427; IUXTA MODUM, 2; NULS, 3

Amb tot, la proposta ha estat admesa ...

b) To general del debat.

Quasi totes les intervencions han fet referència als matrimonis mixtes i, en concret, als dos punts següents: 1. La promesa de la part catòlica sobre l'educació catòlica de tots els fills. 2. La dispensa de la formalitat canònica, és a dir, de la celebració del matrimoni mixte davant de sacerdot catòlic.

vida del concili

Nº. 50 -full 2on.

c) Intervencions concretes:

El Card. Ruffini, arquebisbe de Palermo: Està bé que es suprimeixi l'excomunió en el cas de que el matrimoni mixte sigui celebrat davant d'un ministre no catòlic; però que no es permeti de cap manera aquesta manera de celebració.

El Card. Bueno Monreal, arquebisbe de Sevilla: S'ha de simplificar la legislació sobre els impediments matrimonials i la formalitat canònica de la celebració. Que els impediments d'edat i de parentiu siguin establerts per les Conferències episcopals, d'acord amb les lleis civils de cada país. Que els matrimonis mixtes siguin considerats com a vàlids, amb la dispensa de la forma canònica. Seria necessari determinar que per als catòlics, que es casen al marge de la forma canònica, el seu matrimoni és vàlid, encara que se'ls hagi de considerar fora de la comunió de l'Església fins i tant que es converteixin.

El Card. Joepfner, arquebisbe de Munich, diu que els matrimonis mixtes són la creu de les relacions entre els cristians de diferents confessions. El text presentat al Concili és fidel a les exigències de la llei divina i de l'ecumenisme. Es desitja que les mesures contingudes en el text siguin adoptades ben aviat. Heus ací perquè el Papa hauria de codificar aquest text amb un "motu proprio".

(Aquestes paraules finals expliquen el sentit de la inesperada votació del començament).

El Card. Ritter, arquebisbe de Sant Lluís (U.S.A.), aprova el contingut del text i accepta la via mitja entre la severitat i el laxisme. Demana també que les disposicions del text siguin ben aviat adoptades.

Mons. Fearns, auxiliar de New York, llegeix una intervenció del Card. Spellman, en la que s'afirma que les modificacions proposades en el text "danyen l'Església del nostre país i creen una verdadera angoixa". Suggereix que aquest tema hauria d'ésser estudiat per una Comissió, que, a més, consultés a rectors de llocs de mixta religió.

Mons. Krol, arquebisbe de Filadèlfia, parla de semblant manera. "Als Estats Units, 66 milions, o sigui quasi la tercera part de la població, no professen cap religió. L'Església ha d'actuar pastoralment envers les persones d'aquest nucli, quan volen casar-se amb persones catòliques; i no confirmar-los en la indiferència religiosa". Per tant, proposa que la promesa de l'educació catòlica dels fills s'imposi també a la part no catòlica. Respecte de la dispensa de la formalitat canònica opina que sempre es trobarien raons subjectives per a demanar-la; per tant, "abans de decidir-nos, cal reflexionar sobre els greus perills que d'aquesta disposició se'n derivarien per a l'Església".

Mons. Charrière, bisbe de Fribourg (Suïssa), remarca que els canvis que s'introdueixin siguin degudament explicats als fidels, per tal que entenguin que no es tracta d'unes modificacions capricioses sinó que obeeixen a una nova actitud entre les esglésies cristianes. De la guerra, cruel moltes vegades, hem arribat a una coexistència pacífica. Ara, anem a la reconciliació. No podem, doncs, mantenir les mateixes normes, pròpies del temps de guerra.

Amb tot, manifesta que no li plau el text quan diu que la part catòlica ha de prometre d'educar catòlicament els fills en tant en quant li sigui possible. Nosaltres no podem dispensar d'allò que no és una exigència de l'Església, sinó de la fe".

Respecte de la formalitat canònica, és demostrat d'acord amb la dispensa possible per part de l'Ordinari. Que es suprimeixin les penes i l'excomunió. I que els esposos, una vegada celebrat el seu matrimoni mixte, puguin presentar-se davant del ministre protestant (per exemple) no per a un nou sagrament,

sinó per a unes pregàries,

Demana, finalment, una més seriosa preparació per a aquells que es disposen al matrimoni mixte. Les divergències religioses tenen una força explosiva. "Fa vint anys que soc bisbe d'una regió mixta de religió. Moltes famílies mixtes han retrobat la pau gràcies a la pregària a la Verge Maria. No tinguem por d'invocar-la en aquest cas, car és tasca de la mare la de reconciliar els fills i la d'assegurar-los la pau".

Mons. Haenan, arquebisbe de Westminster, aprova el que el text diu de la cerimònia de celebració en el matrimoni mixte. En quant a la mesura de prometre la part catòlica l'educació catòlica dels fills, en tant en quant sigui possible, proposa que es supprimeixi aquesta clàusula restrictiva.

Mons. Moors, bisbe de Roermonde, en nom dels bisbes d'Holanda; sol·licita un ajustament de la llei canònica amb la llei civil en el que fa referència als impediments de mixta religió (catòlic-protestant), per exemple, i de disparitat de culte (catòlic-no batejat) car passa sovint que no es pot tenir certesa de la validesa del baptisme celebrat en algunes sectes. I aquest dubte resulta penós.

Mons. Conway, arquebisbe d'Armagh (Irlanda), adverteix la gravetat d'aquesta qüestió dels matrimonis mixtes, perquè tant els germans separats com nosaltres mirem tots l'assumpte amb ansietat. Uns i altres ens donem compte de que en els matrimonis mixtes es posen en joc la religió i el matrimoni. Per tant, és desaconsellable el matrimoni mixte.

No podem, doncs, modificar tant substancialment una llei de tanta transcendència després de la discussió que ha durat tan poques hores. (Aquesta intervenció comporta una resposta negativa a la proposta feta, al començament, orientada a la modificació de la llei que pugui fer el Papa amb un motu proprio).

Mons. Renard, bisbe de Versailles, en nom de 100 bisbes de França, suscita el problema del sacrament del matrimoni per als catòlics que ignoren el caràcter sobrenatural del matrimoni. Alguns sacerdots, diu, en aquestes condicions, refusen la celebració del matrimoni. D'altres, en canvi, l'admeten per tal de no separar-los definitivament de l'Església. Quina és la norma pastoral a seguir? El Dret Canònic no respon ben bé a aquesta pregunta... Convindria, doncs, donar unes instruccions pastorals de cara a determinar en quines condicions convé donar, diferir, o refusar el matrimoni. Serien també necessàries algunes disposicions que permetessin al sacerdot de rebre, sense testimonis, l'intercanvi de consentiments quan es té la certesa que els esposos no tenen pas les disposicions necessàries.

V.- RESPOSTA DEL CARD. TISSERANT AL RECURS FET PER UN BON NOMBRE DE PARES (més de 1.000) AL PAPA CONTRA LA DECISSIÓ, PRESA PEL CONSELL DE PRESIDÈNCIA, D'AJORNAR LA VOTACIÓ SOBRE LA DECLARACIÓ DE LA LLIBERTAT RELIGIOSA,

-En el full N.º. 49 adelantàvem la resposta del Card. Tisserant, en nom del Papa, confirmant que la decisió presa pel Consell de Presidència estava d'acord amb el Reglament i que s'havia pres per a respectar millor la llibertat dels Pares Conciliars.

-Cal dir que l'article del Reglament al que es fa al·lusió és el 30, paràgraf 2, que determina que "Els esquemes, decrets i canons, així com el text que s'ha d'aprovar, han d'ésser distribuïts als Pares, de tal manera que tinguin el temps necessari per demanar consell, madurar el judici, determinar la votació".

-Per tant, des del punt de vista de procediment, no es pot negar el dret dels Pares que han fet esment i ús del reglament per a fonamentar l'ajornament de la votació que s'havia proposat.

-Ara bé, alguns s'han sentit profundament dolguts perquè en altres ocasions, potser més clares, no s'ha tingut en compte el Reglament, el qual hauria d'ésser garantia per a tots i no tan sols per a alguns.

vida del concili

Nº. 50 -full 3er.

-Amb tot, cal recordar que la substància del text no ha estat modificada per aquesta resolució. La Declaració figurarà en el primer centre d'interès de la propera sessió.

VI.- COMUNICACIONS DE MONS. FELICI.

Entre les moltes comunicacions fetes pel Secretari General del Concili en el curs d'aquesta Congregació última, cal destacar:

1.- L'anunci de què alguns fidels, que han volgut restar a l'anonimat, han fet als Pares l'obsequi d'una medalla d'or de la Verge "Mare nostra dolcíssima".

2.- El record dels Pares absents, que han pregat i ofert pel Concili. I la invitació a pregar per ells, sobre tot en la Missa de clausura de la sessió.

3.- L'agraïment als Moderadors, fet després de la intervenció de comiat del Card. Doepfner. (Forts aplaudiments).

VII.- EL COMIAT.

El Card. Doepfner, moderador d'aquesta congregació, diu en acabar unes paraules de comiat i d'agraïment:

En primer lloc, gràcies al Crist, Senyor de l'Església.
Segonament, al Papa (aplaudiments), a les Comissions amb els experts, al Secretariat, a Mons. Felici (aplaudiments) i als col.laboradors, als observadors (fortíssims aplaudiments), als rectors, als auditors.
"Tornarem a Roma per tal d'acabar el treball que hem emprès en el nom del Senyor".

Nota: Malgrat que l'Osservatore Romano, entre les felicitacions fetes pel Card. Doepfner, fa constar la del Consell de Presidència, no ha estat així. Ha silenciats el Consell de Presidència. Potser per oblit, potser per a evidenciar d'alguna manera la tensió encara no resolta entre la competència dels moderadors i del Consell de Presidència... (Il Quotidiano, de 21 de nov.).

Al final, el Cardenal Tisserant recita la pregària de l'Angelus.

Aquesta ha estat la última Congregació general de la III Sessió i la més llarga de tot el Concili.

Resum de Mn. Josep Bigordà.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964.

1113

vida del concili

Nº. 51

24 de novembre de 1.964

CLAUSURA DE LA TERCERA SESSIÓ

Dissabte, 21 de novembre.

A més de la Missa concelebrada pel Sant Pare i 24 bisbes dels llocs on radiquen importants santuaris de la Mare de Déu, la Sessió Solemne i pública del dia 21 de novembre ha portat a terme les votacions definitives sobre els esquemes "De Ecclesia", "De œcumenismo" i sobre les Esglésies catòliques orientals, i ha estat el marc del discurs conclusiu del Papa.

I.- ELS ESQUEMES VOTATS.

a). El text de la Constitució dogmàtica "De Ecclesia", va ser aprovat per 2.151 Pares. L'oposició, que era de 300 vots el mes d'octubre, de 46 el 17 de novembre, i de 10 el 19 del mateix mes, va quedar reduïda a 5 vots.

b). El decret sobre les Esglésies orientals catòliques va ser aprovat per 2.110 vots, contra 39.

c). El text sobre l'ecumenisme havia estat objecte de certes modificacions d'última hora (veure full nº. 49). R. Laurentin (Le Figaro, 23.XI.64) dona notícia de certes vicissituds i vacil·lacions que formen part del clima espès creat durant els últims dies al Concili. Dijous, 19 de novembre, vigília de la última votació prèvia, començava, al vespre, la impressió tipogràfica al Vaticà. A les 21 hores, la impressió era sospesa. Es va saber, aleshores, que certs membres del Secretariat per la Unitat es van dirigir amb pressa cap al Vaticà. Poc després, va ser donada la contraordre, i la impressió va continuar durant la nit. La promulgació del text semblava una cosa tan poc segura, que la mencionà "Per a ser sotmès a la sessió pública del 21 de novembre", impresa sobre la coberta del text "De Ecclesia", va ser omesa en el text "De œcumenismo".

El text en definitiva, va ser votat per 2.137 vots, contra 11.

Els camins pels quals s'ha arribat a aquestes votacions finals han estat difícils, i més d'una vegada oblicus, per no dir tortuosos. "Vida del Concili" ha anat discretament fent ressò de les tensions que, en aquests últims dies, han perturbat l'esperit dels Pares conciliars, del Papa, dels observadors, dels experts i de tots els qui han seguit de aprop la marxa dels esdeveniments.

II.- EL DISCURS DEL SANT PARE.

El discurs conclusiu del Sant Pare ha estat inevitablement interpretat i, sens dubte, elaborat, dintre d'aquest clima de tensió, en el qual resulta difícil distingir lúcidament on acaba l'afany de conciliació i on comença la tàctica maniobra, de major o menor envergadura.

Tothom qui coneix l'estil personal del Sant Pare, sap la seva capacitat de captar situacions complexes en tots els seus detalls, àdhuc els més contradictoris. I sap també l'ansia de conciliació i de síntesi que caracteritza el tarannà i la voluntat expressa del Papa Montini. En aquest sentit, l'encíclica "Ecclesiam suam" és un testimoni recent i palès de l'estil montinià.

Però el resultat de la síntesi no ve determinat exclusivament per la capacitat del qui la realitza, sinó també per la categoria dels elements que hom tracta d'agermanar.

Quan els elements dispersos, que hom vol sintetitzar, presenten una riquesa en sí mateixos, l'esforç de síntesi, àdhuc en el cas de no reeixir del tot, és un esforç que provoca l'admiració.

Quan algun dels elements que hom vol integrar en la síntesi és de caràcter menys noble, l'esforç d'integració corre el risc de quedar inevitablement contaminat, de perdre altura i de degenerar en una típica "combinazione".

Del discurs del Sant Pare destaquem:

1.- L'alegria per la proclamació de la col·legialitat episcopal: "No tenim por de veure la nostra autoritat disminuïda quan afirmem i celebrem la vostra, sinó al contrari, ens sentim més forts per la unió fraternal amb vosaltres, més capaç de guiar l'Església universal, sabent que cada u de vosaltres cerca el mateix objectiu."

2.- Les Comissions postconciliars. "L'aplicació dels decrets exigirà un conjunt de comissions postconciliars, per a les quals la col·laboració de l'episcopat serà indispensable."

3.- El Consell de bisbes entorn del Papa. "L'aparició de qüestions d'ordre general ens farà encara més disposat que ara a convocar i a consultar, en moments determinats, a alguns d'entre vosaltres..., per a tenir entorn nostre el confort de la vostra presència, l'ajut de la vostra experiència... el sufragi de la vostra autoritat."

4.- La reforma de la Cúria. "La renovació de la Cúria romana, que és estudiada activament, podrà veure's beneficiada amb l'experiència dels pastors diocesans..., dels prelats procedents de diferents països..."

5.- Són previsibles dificultats en l'aplicació pràctica del principi de la col·legialitat. "L'acció col·lectiva és més complicada que l'acció individual. Però respon millor a la naturalesa monàrquica i jeràrquica de l'Església."

6.- Proclamació de Maria com a Mare de l'Església. "Mare de l'Església, és a dir, de tot el poble de Déu, tant dels fidels com dels pastors". I, a la vegada, també "germana nostra", com a membre de l'Església.

7.- Responent a les peticions en el sentit que el Papa consagrés el món a la Verge (cardenal Wyszynski, 16.IX.1964), el Papa fa referència a la consagració que Pius XII va fer, "no sense inspiració de l'Altíssim", i diu: Creiem oportú recordar avui de manera particular aquest acte de consagració".

8.- Davant les prevencions suscitées a Portugal pel viatge del Papa a l'Índia, el Papa manifesta la intenció "de fer portar pròximament, per una missió especial, la Rosa d'or al Santuari de Nostra Senyora de Fàtima."

BALANÇ DEL VATICÀ II

Primera sessió

Cap esquema adoptat.

Segona sessió

- 1) Constitució dogmàtica sobre la litúrgia (4.XII.1963).
Votació definitiva: 2.147 si; 4 no.
- 2) Decret sobre els mitjans de comunicació social.
Votació definitiva (4.XII.1963): 1.960 si; 164 no.

Tercera sessió

- 3) Constitució sobre l'Església
Última votació prèvia (19.XI.1964): 2.054 si; 10 no.
Votació definitiva (21.XI.1964): 2.151 si; 5 no.

vida del concili

Nº. 51 -full 2on.

- 4) Decret sobre l'ecumenisme
Última votació prèvia (20.XI.1964): 2.054 si; 64 no.
Votació definitiva (21.XI.1964): 2.137 si; 11 no.
- 5) Decret sobre les Esglésies orientals catòliques
Última votació prèvia (20.XI.1964): 1.964 si; 135 no.
Votació definitiva (21.XI.1964): 2.110 si; 14 no.
- 6) Vot sobre el matrimoni, enviat al Papa
Última votació (20.XI.1964): 1.592 si; 427 no.

Esquemes que es troben en vies d'acabament i que estan moralment acceptats.

- 7) Declaració sobre la llibertat religiosa.
Les manifestacions de la Congregació general del 19 de novembre equivalen a una aprovació, però el projecte actual és encara susceptible de millorament durant la present intersessió.
- 8) Declaració sobre els jueus i religions no cristianes
Votació de 20.XI.1964: 1.651 si; 99 no; amb modificacions 242.
- 9) Decret sobre els seminaris
Resultats dels 7 escrutinis (17-18.XI.1964):
De 3 a 41 no; de 93 a 319 amb modificacions.

Esquemes que queden i han de ser més o menys profundament retocats

- 10) Sobre l'Església i el món (esquema 13)
- 11) Sobre els bisbes
- 12) Sobre l'apostolat dels laics
- 13) Sobre la revelació
- 14) Sobre els sacerdots
- 15) Sobre l'educació cristiana
- 16) Sobre els religiosos
- 17) Sobre les missions

Resum de Mn. Casimir Martí

DEGUADAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

Vida del Conde

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]